

Strategický plán města Červený Kostelec pro období 2021 - 2028

Profil města

Ve spolupráci s městem Červený Kostelec zpracovala:

Východočeská rozvojová s.r.o.

www.vychodoceskarozvojova.cz

Obsah

1	Úvod	7
2	Základní charakteristika města.....	8
2.1	Území a poloha města	8
2.2	Stručná historie území a historické památky	10
2.3	Administrativně správní charakteristika.....	12
2.3.1	Členství města v organizacích a sdruženích	12
2.4	Sídelní struktura	14
2.5	Hustota zalidnění a specifická hustota zalidnění	16
2.6	Dílčí SWOT – Základní charakteristika města	17
3	Obyvatelstvo.....	18
3.1	Stav a vývoj počtu obyvatel.....	18
3.2	Struktura obyvatel podle věku a pohlaví.....	24
3.3	Struktura obyvatel podle vzdělání.....	30
3.4	Struktura obyvatel podle národnosti	32
3.5	Struktura obyvatel podle náboženství	34
3.6	Dílčí SWOT - Obyvatelstvo	35
4	Bydlení.....	36
4.1	Struktura domovního a bytového fondu.....	36
4.2	Rekreační objekty	41
4.3	Sociální bydlení.....	42
4.4	SWOT – bydlení	45
5	Hospodářství	46
5.1	Ekonomická situace	46
5.1.1	Vývoj počtu ekonomických subjektů.....	46
5.1.2	Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců	48
5.1.3	Struktura ekonomických subjektů podle odvětví činnosti	50
5.2	Zemědělství	52
5.2.1	Využití půdního fondu	52
5.2.2	Pozemkové úpravy	55
5.3	Průmysl.....	56
5.3.1	Průmyslové zóny.....	58
5.4	Služby.....	59
5.4.1	Hlavní zaměstnavatelé v oboru služeb	59

5.5	Cestovní ruch.....	60
5.5.1	Ubytovací a stravovací zařízení	60
5.5.2	Infrastruktura pro cestovní ruch	62
5.6	Trh práce	64
5.6.1	Pracovní síla a zaměstnanost	64
5.6.1.1	Zaměstnanost dle odvětví činnosti.....	64
5.6.2	Míra nezaměstnanosti.....	65
5.6.3	Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání.....	68
5.7	SWOT pro oblast hospodářství.....	70
6	Infrastruktura	71
6.1	Technická infrastruktura	71
6.1.1	Napojení na kanalizaci.....	71
6.1.2	Napojení na vodovod	72
6.1.3	Plynofikace	74
6.2	Dopravní infrastruktura.....	75
6.2.1	Silniční doprava	75
6.2.2	Železniční doprava.....	79
6.2.3	Cyklistická doprava	79
6.3	Dopravní obslužnost.....	80
6.4	SWOT pro oblast infrastruktury	81
7	Občanská vybavenost.....	82
7.1	Školství a vzdělávání.....	82
7.1.1	Mateřské školy	82
7.1.2	Základní školy	83
7.1.3	Speciální základní školy	85
7.1.4	Základní umělecká škola.....	85
7.1.5	Střední školy	85
7.1.6	Dojíždka a vyjíždka do škol.....	86
7.2	Zdravotnictví.....	87
7.3	Sociální péče.....	89
7.4	Kultura a volnočasové aktivity.....	91
7.4.1	Kulturní zařízení.....	91
7.5	Sport a tělovýchova.....	93
7.5.1	Sportovní a volnočasová zařízení	93
7.5.2	Sportovní kluby a jednoty.....	96

7.6	Spolková činnost.....	98
7.6.1	Spolky působící ve městě	98
7.7	Dílčí SWOT - občanská vybavenost.....	101
8	Životní prostředí	102
8.1	Jednotlivé složky životního prostředí	102
8.1.1	Kvalita ovzduší	102
8.1.2	Vodní zdroje	103
8.1.3	Kvalita půd.....	104
8.2	Ochrana přírody a krajiny.....	106
8.3	Brownfieldy, ekologické zátěže a zdroje znečištění území	108
8.4	Záplavové území.....	109
8.5	Odpadové hospodářství	110
8.6	Dílčí SWOT - životní prostředí.....	114
9	Správa města	115
9.1	Městský úřad a kompetence města	115
9.1.1	Městem zřizované organizace	115
9.2	Bezpečnost	117
9.2.1	Aktivity zaměřené na prevenci kriminality	117
9.3	Hospodaření města	118
9.3.1	Majetek města a zdroje jeho krytí.....	118
9.3.1.1	Aktiva města	119
9.3.1.2	Pasiva města	120
9.4	Rozpočet města	120
9.4.1	Struktura příjmů a výdajů města	121
9.4.1.1	Rozpočtové příjmy	121
9.4.1.2	Rozpočtové výdaje.....	124
9.4.2	Investice.....	126
9.4.3	Zadluženost	127
9.4.4	SWOT analýza – správa města a hospodaření města.....	130
10	Seznam hlavních zdrojů.....	131
11	Tabulkové přílohy	132
12	Seznamy obrázků, tabulek a grafů	135
12.1	Seznam obrázků	135
12.2	Seznam tabulek	136
12.3	Seznam grafů.....	138

1 Úvod

Profil města Červený Kostelec popisuje aktuální socioekonomické a přírodní podmínky, které mají vliv na život ve městě. Byl zpracován v rámci tvorby Strategického plánu města. Představuje podrobnou socio-geografickou charakteristiku města, zpracovanou v rozsahu potřebném k tvorbě navazujících částí strategického plánu města a je členěn na kapitoly a podkapitoly dle dílčích geografických, sociálních a ekonomických témat, popisujících výchozí stav a hlavní vývojové tendence jednotlivých sektorů a oblastí rozvoje.

Prostředí města je tam, kde je to vhodné, srovnáváno prostřednictvím volených ukazatelů s vyššími územními celky (okresem Náchod, Královéhradeckým krajem a Českou republikou), v některých případech je porovnáváno i s městy obdobné velikosti a charakteru. S ohledem na fakt, že se jedná o aktualizaci strategického plánu, jsou některá data srovnávána nejen prostoru (tedy s jinými celky, viz předchozí věta), také v čase. Tedy s obdobnou charakteristikou města Červený Kostelec v době, kdy byl tvořen původní strategický plán.

Profil města, kromě svého významu jako informační základny pro formulaci jeho rozvojové strategie, slouží i jako zdroj informací o Červeném Kostelci pro jeho obyvatele a další potenciální zájemce (např. podnikatele) a bude k dispozici členům vedení města a pracovníkům městského úřadu jako podpůrný materiál pro strategické řízení rozvoje města i operativní rozhodování.

V rámci přípravy strategického plánu byl na podzim 2020 proveden průzkum názorů obyvatel a klíčových aktérů života města (podnikatelé, neziskové organizace), v jehož rámci byl hodnocen současný stav města a podmínek života a podnikání v něm, ale také zjišťovány preference pro jeho další rozvoj. Při vypracování dokumentu bylo snahou získat od veřejnosti i uvedených skupin co největší množství informací a názorů a využít je pro formulaci návrhů budoucích rozvojových priorit města.

Z veřejně dostupných zdrojů byla při přípravě profilu města využita kromě dat a informací z městského úřadu a jeho jednotlivých útvarů, také data organizací jako je Český statistický úřad, Agentura ochrany přírody a krajiny, Úřad práce a dalších institucí. Kromě primárních dat (číselné statistiky, řady apod.) byla využita i data sekundární, tedy již zpracované dokumenty jako např. územní plán, rozpočet města Červený Kostelec a další

Zpracovatel

Strategický plán města byl připravován ve spolupráci města Červený Kostelec a externího zpracovatele – společnosti Východočeská rozvojová s. r. o., jež je společností zabývající se poradenstvím v oblasti regionálního rozvoje a dotačním poradenstvím. Byly využity zkušenosti jejich expertů v regionálním rozvoji a strategickém plánování i znalost místního prostředí.

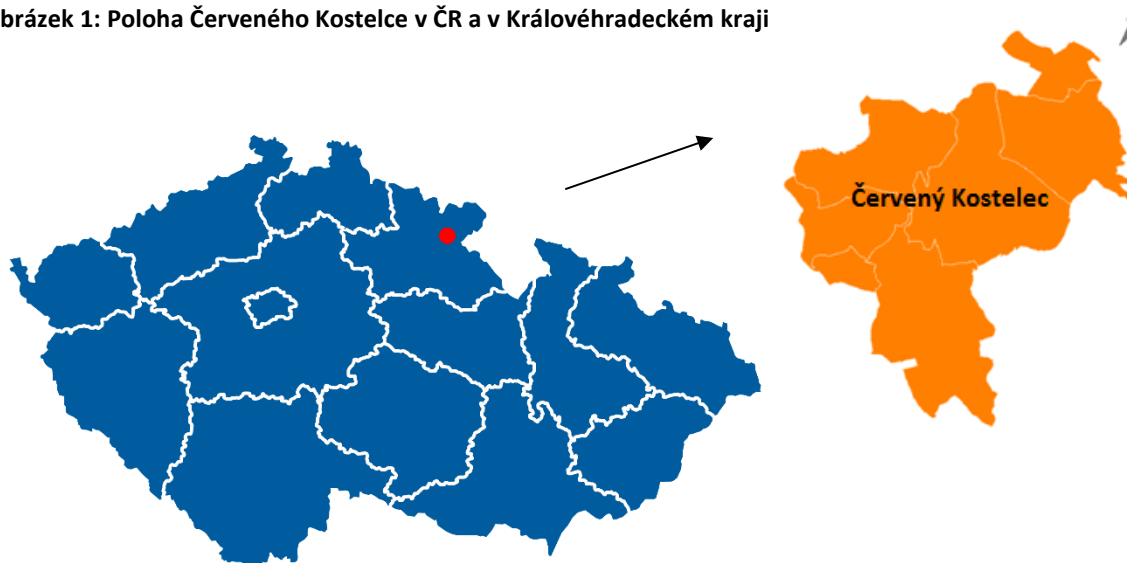
2 Základní charakteristika města

2.1 Území a poloha města

Město Červený Kostelec leží na severovýchodě Královéhradeckého kraje přibližně 56 km od krajského města Hradec Králové a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) Náchod. Z územního hlediska leží v oblasti Severovýchod (CZ05), v Královéhradeckém kraji (CZ052), v okrese Náchod (CZ0523).

Červený Kostelec leží ve východním podhůří Krkonoš, v Podorlické pahorkatině, na říčce Olešnice. Nachází se ve středu turisticky atraktivní oblasti Kladské pomezí, která se rozkládá od Jaroměře, přes Nové Město nad Metují, Náchod, Hronov, Polici nad Metují až po Broumovský výběžek.

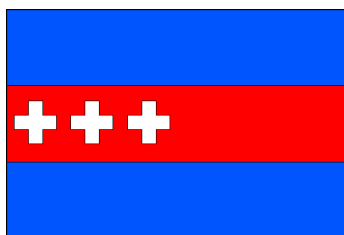
Obrázek 1: Poloha Červeného Kostelce v ČR a v Královéhradeckém kraji

Zdroj: Wikipedie, Jani tor

K důležitým symbolům Červeného Kostelce patří znak, vlajka a pečeť města. Kostelec pravděpodobně získal právo pečeti okolo roku 1680. Tehdy si nechal zhotovit pečetidlo, jehož pečetní obraz tvořil základ pro později používaný znak města. Znak dominuje stříbrný kostel s věží na modrém štítě. Věž vrcholí barokní bání se stříbrnou lucernou a červenou makovicí se stříbrným křížem. Všechny střechy kostela jsou červené. Vlajku Červeného Kostelce tvoří tři vodorovné pruhy; modrý, červený a opět modrý. V žerďové polovině červeného pruhu se nachází tři bílé kříže. Slavnostní předání vlajky do rukou zástupců města proběhlo 14. června 1995, na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Obrázek 2: Znak, vlajka a pečeť Červeného Kostelce

Zdroj: www.rekos.psp.cz, www.cervenykostelec.cz

Tabulka 1: Základní údaje o Červeném Kostelci

Typ sídla:	Město
První písemná zpráva (rok):	1362
Počet obyvatel k 31. 12. 2020:	8 332
Katastrální plocha (ha):	2 407
Počet částí obce:	7 (Červený Kostelec, Bohdašín, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Mstětín, Olešnice, Stolín)
Počet katastrálních území:	6 (Červený Kostelec, Bohdašín nad Olešnicí, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Stolín, Olešnice u Červeného Kostelce)
Počet ZSJ:	9 (Bohdašín, Lhota za Červeným Kostelcem, Stolín, Červený Kostelec, Mstětín, Stolín – u továren, Horní Kostelec, Olešnice, U Devíti Křížů)
GPS:	50°28'35" s. š., 16°5'35" v. d.
Pověřený obecní úřad:	Červený Kostelec
Matriční úřad:	Červený Kostelec
Obec s rozšířenou působností:	Náchod
ZUJ (kód obce):	573965
NUTS5:	CZ0523573965
LAU 1 (NUTS 4):	CZ0523 – okres Náchod
NUTS3:	CZ052 – Královéhradecký kraj
NUTS2:	CZ05 – Severovýchod

Zdroj: RISKY.cz, ČSÚ

V širším okolí města se nachází turisticky atraktivní místa a oblasti, jako jsou Krkonoše, Orlické hory, Stolové hory, Jestřebí hory, Adršpašsko-teplické skály a města jako Náchod, Nové Město nad Metují, Opocno, Jaroměř, Ratibořice a další.

Město leží v průměrné nadmořské výšce 414 m n. m. a na jeho území a zejména v blízkém okolí najdeme řadu turisticky zajímavých míst v podobě historických měst, kulturních a přírodních památek. Město je obklopeno lesy a krásnou přírodou. V blízkosti najdeme také hojně navštěvované rybníky Špinka a Brodský, které však již patří do katastrálního území obce Zábrodí. V blízkosti města je rovněž známá rozhledna Altman, s výhledem na Krkonoše, Vraní hory, Soví hory, Javoří hory a Stolové hory. V nadmořské výšce 602 m n. m. se nachází vrch Turov, na kterém je postavena Jiráskova chata. Z tohoto místa je výhled na Ostaš, Bor a Hejšovinu, Sněžku a Černou horu (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Oblast Červeného Kostelce spadá do mírně teplého klimatického regionu a z velké části se v území nachází rovinný terén. Katastrálním územím protéká z významnějších vodních toků řeka Úpa a dále Olešnice, pramenící v Horním Kostelci. Červený Kostelec protíná silnice I. třídy (I/14) spojující Liberec, Trutnov, Náchod a Českou Třebovou, dále silnice II. třídy (II/567) spojující města Rtyně v Podkrkonoší a Hronov. V území je několik silnic III. třídy a vede zde jediná železniční trať.

Centrum Červeného Kostelce tvoří náměstí T. G. Masaryka a vévodí mu dominanta města, barokní kostel sv. Jakuba Většího se zvonící. Tento kostel byl inspirací pro vznik znaku a pečeti Červeného Kostelce. Město má průmyslový charakter, který se začal formovat již ve 40. letech 19. století, kdy se v Červeném Kostelci, zásluhou Leopolda Abelese, začal rychle rozvíjet textilní průmysl. Město je známé také díky každoročnímu mezinárodnímu folklornímu festivalu.

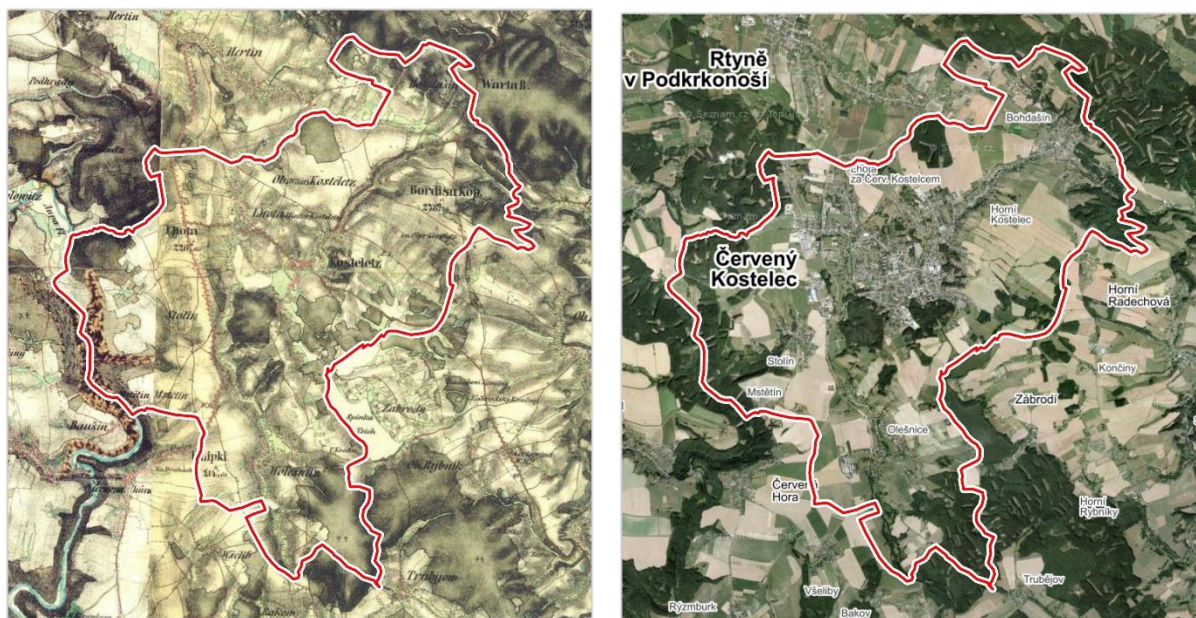
2.2 Stručná historie území a historické památky

První písemná zmínka o Červeném Kostelci se datuje k roku 1362, avšak je možné, že město existovalo již dříve. To bylo v minulosti poznamenáno velkým požárem v roce 1591, který zničil tenkrát ještě dřevěný kostel s částí města. Následně město nepříznivě zasáhla třicetiletá válka.

V 18. stol. došlo k rozmachu textilní výroby, která byla základním stavebním kamenem pro nástup tovární výroby v roce 1841. V 19. století dochází k rozvoji průmyslu v oblasti tkaní bavlny, barvení a upravování látek, vznikaly zde cihelny, slévárny, strojírny a tiskárny. Tento rozvoj stál za zrodem textilní tradice v Kostelci. V roce 1867 se z městyse stalo město a v roce 1876 mohlo začít používat přívlastek Červený, do té doby bylo označováno jen jako Kostelec. V roce 1882 zde byla zřízena první samostatná obecná dívčí škola a o 5 let později měšťanská škola. V roce 1864 vznikl ochotnický divadelní spolek, o 10 let později byl založen Sbor dobrovolných hasičů, a o dalších 10 let déle vznikla tělovýchovná jednota Sokol.

Změny, ke kterým v území došlo v průběhu posledních šedesáti let, jsou znázorněny na následujícím obrázku (černá linie kopíruje hranici města). Jedná se o znázornění historické mapy z let 1936 – 1952, tzv. Františkovo vojenské mapování a ortofotomapy zachycující současný stav. Při srovnání těchto map lze zjistit, že na severovýchodě území došlo k odlesnění půdy zejména v k. ú. Bohdašín, ale i v k. ú. Horní Kostelec. Některé změny v zalesnění jsou viditelné i v jižní části území (k. ú. Olešnice). Došlo také k zániku několika historických cest na západě území vlivem intenzifikace zemědělství, ke kterému došlo zejména v 80. a 90. letech 20. stol. Logicky v průběhu doby docházelo také k rozšíření zástavby hlavně v centrální části Červeného Kostelce.

Obrázek 3: Historická mapa Červeného Kostelce z 19. století s vyznačením současné hranice území a porovnání se současnou ortofotomapou

Zdroj: www.mapy.cz

Po 1. světové válce se město osamostatnilo a značně se oživilo podnikání, zejména textilní výroba. Město začalo s výstavbou veřejných budov a v roce 1925 vystavělo budovu divadla ze sbírek a z výtěžků her ochotníků. Rychlý rozvoj města pokračoval až do 2. světové války. Po ní převládla strojírenská výroba nad textilní, docházelo ke znárodnění podniků a textilní výroba se dostala až na samý okraj státního zájmu. V šedesátých letech došlo k významné bytové výstavbě, kdy vzniklo sídliště Koubovka

a Kaštánek. V roce 1950 se staly součástí Červeného Kostelce i Lhota, Horní Kostelec, Stolín a Mstětín, později k nim přibyl Bohdašín i Olešnice a v osmdesátých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel až na 9 tisíc (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Ve městě se nachází pamětihodnosti, z nichž nejvýznamnější je kostel sv. Jakuba Většího, který má město i ve svém znaku, a jež se stal dominantou města. Naproti kostelu se nachází domek Boženy Němcové, kde slavná spisovatelka několik měsíců pobývala a to v letech 1837 – 1838. Mezi významné objekty města dále patří původní kamenný dům staré radnice, bývalá spořitelna z roku 1929 a Divadlo J. K. Tyla, které v letech 1924 – 1925 projektoval a postavil Robert Dvořáček. Červenokostelecký stavitel Dvořáček postavil, kromě Divadla J. K. Tyla, také sokolovnu, která byla zcela zrekonstruována v roce 2000. Kubisticky významnou stavbou je budova dnešní základní školy, v minulosti vila místního továrníka. Jsou zde také různé pomníky (pomník padlých – Legionář a pomník obětem fašismu v Bohdašíně, Končinách ad.), sochy (sv. Václava a sv. Ludmily), sloupy (Mariánský sloup před kostelem sv. Jakuba Většího) a hřbitov, který díky svému umístění na vrcholku návrší Chrby místní obyvatelé označují jako jeden z nekrásnějších v republice (zdroj: *Červený Kostelec Průvodce městem a okolím*, 2013). Mezi nejnověji zapsané kulturní památky Červeného Kostelce (z roku 2018) patří objekt ateliéru Břetislava Kafky. Jedná se o přízemní ateliérovou budovu českého sochaře a restaurátora, postavenou v letech 1926 – 1927. Společně s vilou Břetislava Kafky tvoří významný doklad městského urbanismu a vývoje meziválečné architektury. Právě autenticky dochovaný areál vily Břetislava Kafky, (tedy vila, zahrada a ohrazení zahrady), vystavěný v letech 1932 – 1933, je druhou nejnověji zapsanou kulturní památkou Červeného Kostelce. Kafkova vila je aktuálně v majetku Oblastní charity Červený Kostelec. V roce 2019-2020 prošla kompletní renovací a nalezením nové funkce jako denní stacionář. V sousedící budově ateliérů jsou plánovány především prostory mobilního hospice.

V následující tabulce je uveden přehled 11 památek evidovaných Národním památkovým ústavu. Nejvíce jich náleží do katastru Červený Kostelec (9), jeden objekt coby kulturní památka spadá do katastru Bohdašín nad Olešnicí a jeden objekt nalezneme ve Lhotě nad Červeným Kostelcem. Žádná z evidovaných kulturních památek není národní kulturní památkou.

Tabulka 2: Seznam památek na území města Červený Kostelec dle Národního památkového ústavu

Katastrální území	Kategorie	Zapsaná památka	Č.p.	Číslo ÚSKP ČR	Památková ochrana	Datum prohlášení
Červený Kostelec	objekt	spořitelna	26	103089	kulturní památka	29.07.2008
Lhota za Č.Kostelcem	objekt	krucifix U Devíti křížů		25124/6-1563	kulturní památka	03.05.1958
Červený Kostelec	objekt	pomník obětem I. a II. světové války		47164/6-5208	kulturní památka	03.05.1958
Červený Kostelec	objekt	městský dům	34	49754/6-6089	kulturní památka	25.02.1999
Červený Kostelec	objekt	textilní továrna - tovární mrakodrap		104302	kulturní památka	08.04.2011
Bohdašín nad Olešnicí	objekt	pomník - památník vysílačky Libuše		40540/6-5207	kulturní památka	03.05.1958
Červený Kostelec	objekt	ateliér Břetislava Kafky	587	106145	kulturní památka	12.01.2018
Červený Kostelec	areál	kostel sv. Jakuba Většího		30853/6-1565	kulturní památka	03.05.1958
Červený Kostelec	areál	vila Břetislava Kafky	716	106144	kulturní památka	19.01.2018
Červený Kostelec	areál	městský dům Boženy Němcové	127	22181/6-1562	kulturní památka	03.05.1958
Červený Kostelec	areál	vila	511	24467/6-4562	kulturní památka	03.05.1958

Zdroj: <http://monumnet.npu.cz>

2.3 Administrativně správní charakteristika

Město Červený Kostelec je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích pod svým jménem.

V rámci poslední reformy veřejné správy, jejímž cílem bylo přiblížit výkon státní správy občanům, byly od 1. 1. 2003 zrušeny okresní úřady a jejich úkoly přešly dílem na obce s rozšířenou působností (ORP), dílem na krajské úřady a z části na jiné správní úřady. K tomuto dni byly nově vytvořeny vedle ORP také tzv. obce s pověřeným obecním úřadem (POU). Červený Kostelec se stal obcí s pověřeným obecním úřadem, a kromě samotného města vykonává delegované činnosti pro další 4 okolní obce (Červená Hora, Horní Radechová, Slatina nad Úpou a Zábrodí).

Město a jeho úřad má z hlediska organizační struktury kromě zastupitelstva, rady a starosty města (jako volených orgánů) a tajemníka (jako vrcholného představitele úřadu) také odbory finanční, výstavby a životního prostředí, rozvoje města, sociální, majetkový, odbor místního hospodářství, správní odbor, odbor informatiky a matriku, která zajišťuje např. matriční evidenci, posudky, žádosti a další. Na další úřady, např. úřad práce, stavební úřad, katastrální úřad ad., musí obyvatelé města dojíždět do Náchoda, který je pro Červený Kostelec obcí s rozšířenou působností.

Na konci roku 2020, tedy v době posledních zveřejněných dat ČSÚ, žilo v Červeném Kostelci 8 332 obyvatel. Počet obyvatel města tvoří přibližně necelých 14 % obyvatel správního obvodu ORP Náchod (zdroj: ČSÚ). Výhodou Červeného Kostelce je blízkost a dobrá dostupnost města Náchod, jako obce s rozšířenou působností, kde se nachází i služby vyššího řádu tedy např. Oblastní nemocnice Náchod a další zdravotnická zařízení, finanční úřad, katastrální úřad ad. V Červeném Kostelci je relativně omezený rozsah komerčních služeb, za nimiž musí obyvatelé vyjíždět mimo město.

Spádová města, uvedená v následující tabulce, byla stanovena podle míst vyjíždky obyvatel z Červeného Kostelce za veřejnými službami (školství, zdravotnictví) a vyjíždku do zaměstnání.

(zdroj: SLBD 2011)

Tabulka 3: Vzdálenost z Červeného Kostelce do vybraných měst

Obec	Vzdálenost od ČK (km)	Obec	Vzdálenost od ČK (km)
Praha	158	Police nad Metují	19
Hradec Králové	56	Česká Skalice	12
Nové Město nad Metují	20	Náchod	12
Dvůr Králové nad Labem	34	Úpice	11
Broumov	32	Hronov	10
Trutnov	25	Rtyně v Podkrkonoší	4,9

Zdroj: mapy.cz

2.3.1 Členství města v organizacích a sdruženích

Kromě činností zajišťovaných pro obce v rámci svého správního obvodu POU na základě přenesené působnosti, je město zapojeno i v dalších formách meziobecní spolupráce, která mu přináší nové možnosti rozvoje území, realizaci projektů spolupráce a v neposlední řadě i sdílení zkušeností a dobrých praxí chodu a rozvoje města.

Červený Kostelec je členem **Mikroregionu Úpa**, kam kromě něho patří také okolních 17 měst a obcí: Červená Hora, Česká Skalice, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hoříčky, Chvalkovice, Lhota pod Hoříčkami, Litoboř, Mezilečí, Rychnov, Říkov, Slatina nad Úpou, Velká Jesenice, Velký Třebešov, Vestec, Zábrodí a Žernov. Sazek je založen za účelem ochrany a prosazování společných zájmů členských obcí, kterými jsou především péče o všestranný rozvoj zájmového území, péče o potřeby občanů členských obcí a ochrana veřejného zájmu. Předmětem činnosti svazku je ochrana společných zájmů a veškerých aktivit, které vedou ke kulturnímu, ekonomickému a sociálnímu rozvoji mikroregionu, konkrétně se jedná zejména o účast v národních a mezinárodních programech, přeshraniční spolupráci, přípravu a realizaci integrovaných projektů a rozvojových strategií, aktivity vedoucí k postupnému vyrovnávání rozvojového potenciálu všech členů svazku a provozování centra společných služeb (zdroj: *Stanovy svazku obcí Úpa*). Aktuálně se, kromě další agendy, stává velkou výzvou pro činnost svazku plánování vedení cyklotrasy z České Skalice přes Žernov a právě Červený Kostelec dále směrem na Rtyň v Podkrokonosi a Krkonoše. V současné době má svazek zpracovánu vyhledávací studii, která již naznačuje možné vedení trasy a řeší klíčové potřeby z hlediska budoucího nezbytného majetkového vypořádání a nejvýznamnějších technických podmínek stavby.

Od roku 1996 je město také součástí **Euroregionu Glacensis**, jehož hlavním cílem je koordinování hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje dotčeného území a jejich návaznost k programům, které připravují příslušné orgány příhraničního regionu v Polské a České republice. Do Euroregionu spadají území okresů: Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Trutnov, Jičín, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Pardubice, Jeseník a Šumperk, konkrétně je v současné době zapojeno více než 100 měst a obcí na české straně a sdružení bezmála 40 měst a obcí okresů Kłodzko, Ząbkowice, Wałbrzych, Strzeliń a Dzierżoniów na straně polské (zdroj: <http://www.euro-glacensis.cz/>).

Červený Kostelec je rovněž součástí **Místní akční skupiny (MAS) Mezi Úpou a Metují**, která vznikla v roce 2005 a v současnosti ji tvoří 45 členů. MAS leží na území 14 obcí tvořící převážně venkovský mikroregion, který je obklopen členskými městy Česká Skalice, Jaroměř, Červený Kostelec. Skupina propaguje myšlenku LEADER a snaží se motivovat subjekty ke spolupráci a partnerství na daných projektech. Pracuje na rozvojové strategii, která je zaměřena na zlepšení kvality života v regionu (zdroj: <http://www.masmum.cz>).

Město je také členem **Svazu cestovního ruchu Kladské pomezí**, který zejména zajišťuje rozvoj cestovního ruchu v turistickém regionu Kladské pomezí. Region Kladské pomezí leží podél hranice s Polskem v severovýchodních Čechách. V minulosti tudy procházela důležitá obchodní stezka zvaná Kladská – spojující Prahu s Kladskem. K rozvoji cestovního ruchu v Kladském pomezí, tedy pro území města Červený Kostelec, byla vytvořena destinační společnost Branka (dnes Kladské pomezí o.p.s.) (zdroj: <http://www.kladskepomezí.cz>).

V zahraničí má Červený Kostelec čtyři partnerské obce/města. V roce 1991 došlo ke vzniku prvního partnerství s městem Warrington ve Velké Británii. Vzájemná spolupráce zahrnuje ekonomiku, sociální péči, vzdělávání, fungování samosprávy, kulturu a sport. O rok později navázal Červený Kostelec partnerské vztahy se švýcarskou obcí Küsnacht a probíhají zde např. každoroční výměnné pobyty mezi žáky apod. Třetím partnerským městem je od roku 1993 Ząbkowice Śląskie (Polsko). Od roku 2014 vzniklo partnerství s městem Uchte, které se nachází v Německu (Dolní Sasko) a od Červeného Kostelce je vzdálené zhruba 700 km (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

2.4 Sídelní struktura

Současné správní hranice Červeného Kostelce jsou výsledkem postupného slučování vlastního města s dalšími, dříve samostatnými obcemi. Lhota i Horní Kostelec se spolu se Stolínem a Mstětínem staly součástí Červeného Kostelce v roce 1950, později k nim přibyl ještě Bohdašín a Olešnice. Správní území Červeného Kostelce je tak v současnosti **tvořeno 7 částmi**: Bohdašín, Červený Kostelec, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Mstětín, Olešnice a Stolín. Dvě z těchto městských částí (Lhota za Červeným Kostelcem a Stolín) se dělí na další sídelní jednotky a Červený Kostelec je tak členěn na devět základních sídelních jednotek. Přehled městských částí a základních sídelních jednotek je uveden v tabulce (zdroj: www.uir.cz).

Tabulka 4: Přehled částí města a základních sídelních jednotek v Červeném Kostelci v roce 2020

Město	Část města	Základní sídelní jednotka
Červený Kostelec	Bohdašín nad Olešnicí	Bohdašín
Červený Kostelec	Červený Kostelec	Červený Kostelec
Červený Kostelec	Horní Kostelec	Horní Kostelec
Červený Kostelec	Lhota za Červeným Kostelcem	Lhota za Červeným Kostelcem
Červený Kostelec	Lhota za Červeným Kostelcem	U Devíti křížů
Červený Kostelec	Mstětín	Mstětín
Červený Kostelec	Olešnice	Olešnice
Červený Kostelec	Stolín	Stolín
Červený Kostelec	Stolín	Stolín u továren
Celkem	7	9

Městská část Bohdašín leží nejseverněji, na území Jestřebích hor, kde nadmořská výška sahá až k 600 m. n. m. Horní Kostelec se vine kolem silnice do Hronova a Stárkova, dominantou tohoto území je Končinský kopec (530 m. n. m.). Ve Lhotě za Červeným Kostelcem se kromě jiného nachází vlakové nádraží, protéká zde vodní tok Olešnice a vedou tudy cyklotrasy. Olešnice se nachází poblíž rybníku Špinka, pro toto území je typická topolová alej, kterou prochází komunikace vedoucí do Bakova, Studnice a Ratibořic.

Z hlediska územně-technického členění je město Červený Kostelec rozděleno na šest katastrálních území (Bohdašín nad Olešnicí, Červený Kostelec, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Olešnice u Červeného Kostelce a Stolín), jejichž hranice se víceméně překrývají s hranicemi jednotlivých částí obcí (viz výše).

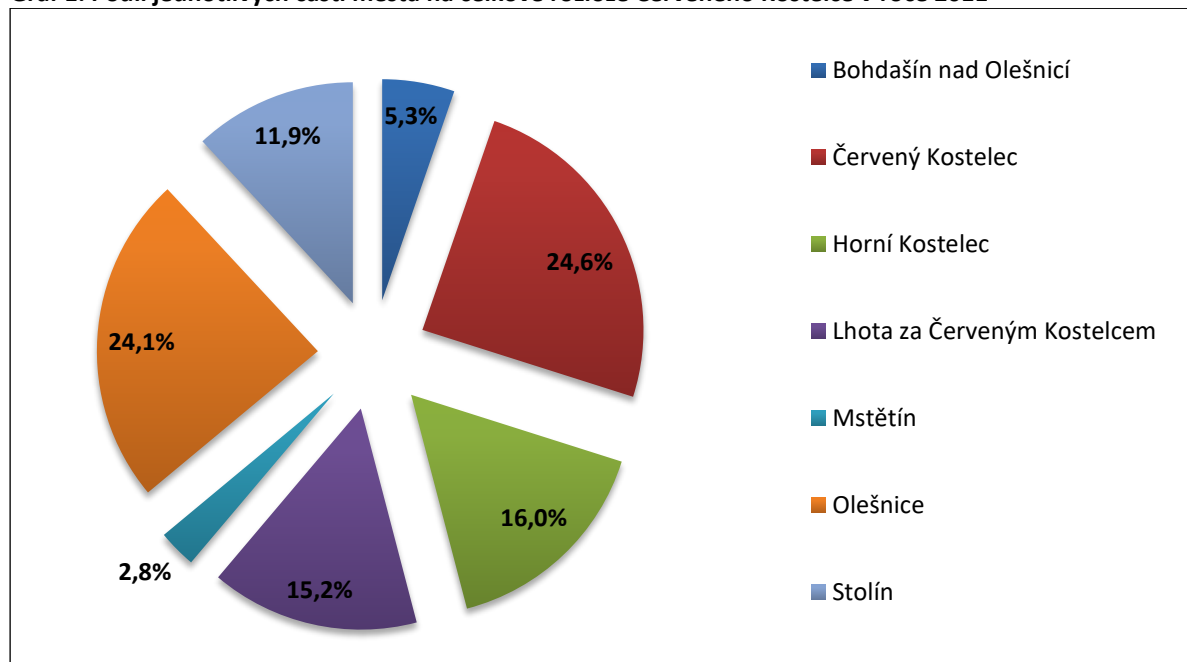
Obrázek 4: Zobrazení jednotlivých částí města Červený Kostelec a ZSJ

Zdroj: Jani tor

Rozloha katastrální plochy Červeného Kostelce udávaná v roce 2011 je 2 407,41 ha (podíl rozlohy jednotlivých sídelních jednotek v procentních bodech viz **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**), z toho 63,1 tvoří zemědělská půda a 4,6 % zastavěné plochy. V územní struktuře má největší rozlohu Červený Kostelec s 609,26 ha, poté Olešnice (597,47 ha), Horní Kostelec (397,15 ha), Lhota za Červeným Kostelcem (377,55 ha), Bohdašín nad Olešnicí (130,97 ha) a nejmenší částí města je Mstětín s rozlohou 69 ha.

Graf 1: Podíl jednotlivých částí města na celkové rozloze Červeného Kostelce v roce 2011

Zdroj: <http://www.uir.cz/obec/573965/Cerveny-Kostelec>

2.5 Hustota zalidnění a specifická hustota zalidnění

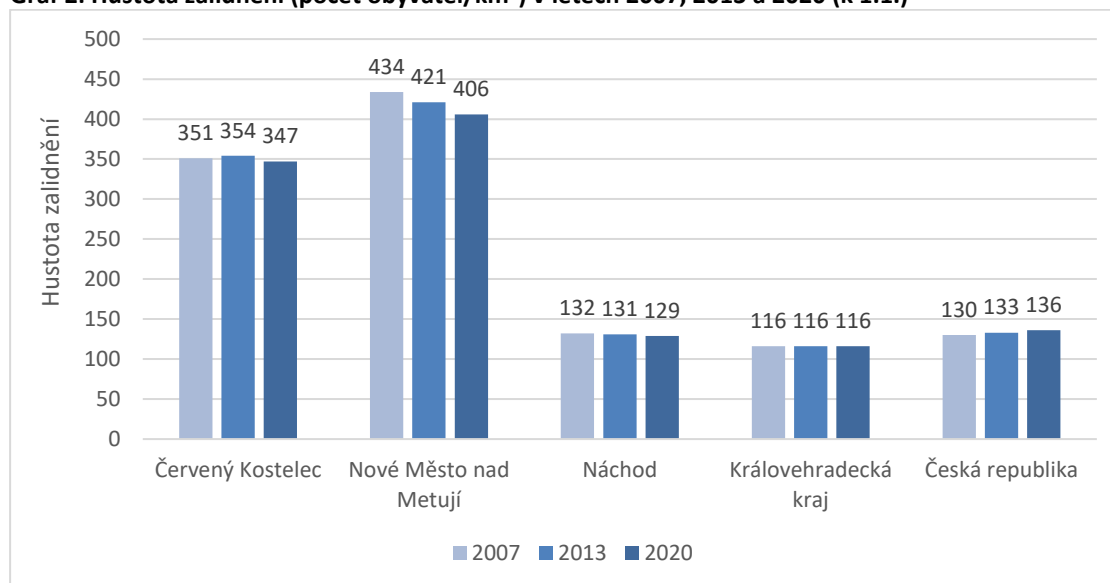
Ve správním území Červeného Kostelce žilo na konci roku 2019 celkem 8 360 obyvatel. Hustota zalidnění tak činila 347 obyvatel na km² a je ve srovnání s ČR (136 obyv./km²), Královéhradeckým krajem (116 obyv./km²) i okresem Náchod (1129 obyv./km²) výrazně nadprůměrná, což je pochopitelné s ohledem na převážně městský charakter sledovaného území.

Pokud srovnáváme hustotu zalidnění s jiným městem regionu s obdobným počtem obyvatel, kterým je např. Nové Město nad Metují, je tato hodnota spíše nižší a Červený Kostelec, stejně jako porovnávané Nové Město nad Metují, zaznamenává oproti roku 2013 pokles hustoty zalidnění. Hustota zalidnění Červeného Kostelce je znázorněna v grafu níže. Pro srovnání je zde uvedeno i Nové Město nad Metují a vyšší územní celky (kraj, ČR). V roce 2007 byla hustota zalidnění v Červeném Kostelci o 3 obyvatele na km² nižší než v roce 2013. Tento pozitivní trend způsobený mírným nárůstem počtu obyvatel v tomto období se však změnil a oproti r. 2013 byl do roku 2019 zaznamenán pokles o 7 obyvatel na km². Tímto se Červený Kostelec posunul v tomto ohledu zpět, před sledovaný rok 2007. Ze srovnání Červeného Kostelce s ostatními městy a obcemi v ČR z hlediska počtu obyvatel vychází dle Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB 2011), že podle počtu obyvatel zaujímal 157. pozici. V Královéhradeckém kraji byl pak třináctým největším městem a v okrese Náchod čtvrtým (po Náchodu, Jaroměři a Novém Městě nad Metují). Dle údajů platných pro rok 2019, se pozice Červeného Kostelce nijak nezměnila. Specifická hustota zalidnění (počet obyvatel na zastavěné území) byla v roce 2011 v Červeném Kostelci 7 621 obyvatel na km². V roce 2019 to bylo 7 600 obyvatel na km². Pro zajímavost je uvedena hodnota specifické hustoty zalidnění v dalších územních celcích, která je rozdílná vzhledem k počtu obyvatel a velikosti zastavěného území.

Tabulka 5: Specifická hustota zalidnění v roce 2019 (k 31.12.)

Ukazatel	Hodnota		
	Červený Kostelec	KH kraj	Česká republika
Zastavěné plochy v km²	1,1	92,5	1 328,7
Počet obyvatel	8 360	551 647	10 693 939
Specifická hustota	7 600	5 963	8 048

Graf 2: Hustota zalidnění (počet obyvatel/km²) v letech 2007, 2013 a 2020 (k 1.1.)

Zdroj: www.czso.cz, ČSÚ

2.6 Dílčí SWOT – Základní charakteristika města

Tabulka 6: Dílčí SWOT analýza – základní charakteristika města

Silné stránky	Slabé stránky
– Status obce s POU – mikroregionální centrum, dostupnost vybraných úřadů a služeb	
– Dobrá dostupnost do ORP Náchod – dostupnost úřadů a služeb vyššího řádu	
– Dlouhodobá zkušenost se zapojením do meziobecní spolupráce, aktivita města a jeho představitelů v této oblasti	
Příležitosti	Hrozby
– Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí	
– Větší realizace cílů města v rámci subjektů a aktivit meziobecní spolupráce	
– Udržení, rozvoj a další využití mezinárodních vazeb a partnerství	

3 Obyvatelstvo

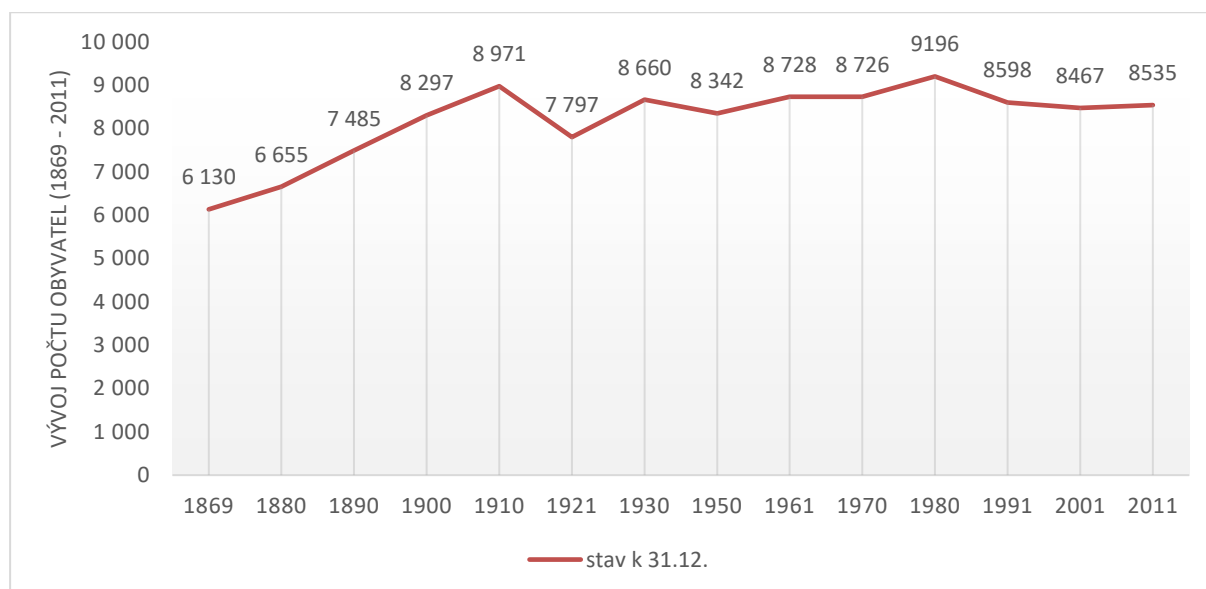
3.1 Stav a vývoj počtu obyvatel

Ke dni 31.12.2019 žilo dle statistik ČSÚ ve městě Červený Kostelec celkem 8 360 obyvatel, o rok později, tedy ke konci roku 2020 to bylo dle dat ČSÚ 8.332 obyvatel. Počet obyvatel je jedním z mála údajů, který lze sledovat dále do minulosti (viz Historický lexikon, který vydává ČSÚ). Údaj o počtu obyvatel z tohoto zdroje, jsou přepočítány na územní strukturu v roce 2013, aby bylo možné jednotlivé roky mezi sebou porovnat. Údaje se tak mohou mírně lišit od těch, aktuálně získávaných z obecních statistik. Od roku 1869, od kdy je prováděno pravidelné sčítání, byl zaznamenán vzestup počtu obyvatel Červeného Kostelce v rámci současných správních hranic města a to z 6 130 na 8 535 obyvatel (na konci roku 2011), což je vzestup obyvatelstva bezmála o 40 %.

Ve srovnání s jinými městy regionu se jedná spíše o nízký nárůst (např. za stejné období vzrostl počet obyvatel Nového Města nad Metují 2,5krát, Náchoda dokonce 3krát). Retrospektivně přepočteno žilo na území Červeného Kostelce nejvíce obyvatel v roce 1980 a předtím v roce 1910. Růst počtu obyvatel probíhal nejrychleji právě na konci 19. století a na počátku 20. století v souvislosti s rychlou industrializací a rozvojem průmyslu celé oblasti. Od té doby je počet obyvatel poměrně stabilní. Naopak k nejvýraznějšímu úbytku došlo v důsledku první a druhé světové války a pak ještě v 80. letech 20. století.

Od zmíněného roku 1980, kdy zaznamenal Červený Kostelec svůj dosavadní vrchol v počtu obyvatel (9 196), dochází prakticky neustále, až na menší období růstu mezi lety 2006 – 2011, k postupnému poklesu počtu obyvatelstva až do roku 2020, a to na 8 332 obyvatel. V rozmezí tohoto 40 letého období (1980 – 2020), ztratil Červený Kostelec cca 10 % svého obyvatelstva. Na této hodnotě se pohyboval počet obyvatel Červeného Kostelce naposledy kolem roku 1950. Od počátku roku 2018 dochází opět k velmi mírnému nárůstu a při počtu obyvatelstva 8 360 na konci roku 2019 můžeme říci, že v posledních dvou sledovaných letech došlo k nárůstu o 0,34 %.

Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v Červeném Kostelci od roku 1869 do roku 2011 (k 31. 12.)

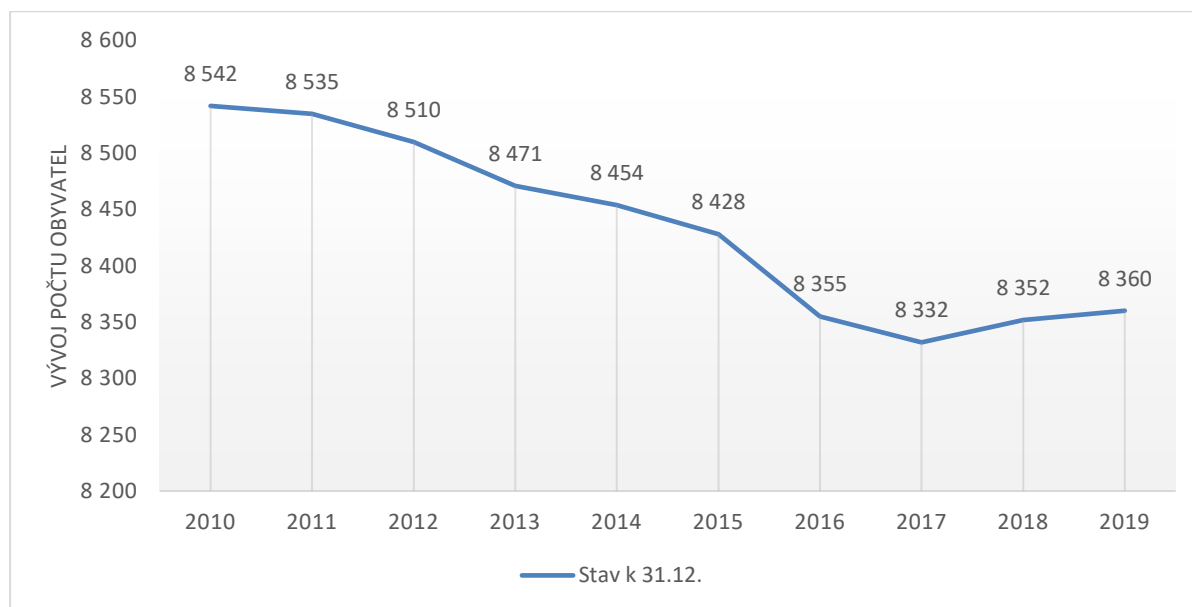

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, zdroj pro rok 2011 (SLDB 2011)

V roce 2011 došlo k zásadní metodické změně ve sčítání obyvatelstva. Sčítání v roce 2011 proběhlo v souladu s evropskou metodikou a **výsledky sčítání jsou vykazovány za obvykle bydlící obyvatelstvo a nikoliv za trvale bydlící obyvatelstvo**, jako tomu bylo v minulosti. Místo obvyklého pobytu je dáno jako místo, kde osoba tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z různých důvodů, např. rekreace, návštěva, služební cesta, a kde je členem konkrétní domácnosti. Z tohoto důvodu došlo k porovnání trvale bydlících a obvykle bydlících obyvatel v jednotlivých částech obce.

Graf 4: Vývoj počtu obyvatel města Červený Kostelec mezi lety 2010 a 2019 (k 31. 12. daného roku)

Zdroj: ČSÚ

V březnu roku 2011 bylo k trvalému pobytu v Červeném Kostelci nahlášeno 8533 obyvatel. Ze srovnání poměru trvale a obvykle bydlících obyvatel je zřejmé, že trvale je k pobytu na území města hlášeno o 261 lidí více než těch, kteří ve městě dle SLDB 2011 skutečně bydlí, využívají jeho služeb, infrastruktury apod. Zatímco ve většině městských částí převyšuje počet trvale bydlících obyvatel nad počtem obvykle (tedy de facto skutečně) bydlících, ve dvou částech (Olešnice a Stolín) převyšuje počet obvykle bydlících nad trvale hlášenými obyvateli, a to v případě Olešnice poměrně výrazně (o 82 obyvatel, což je o 13,2 %).

Tabulka 7: Srovnání obvykle bydlícího a trvale bydlícího obyvatelstva v Červeném Kostelci v březnu 2011

Část města	Obvykle bydlící	Trvale bydlící	Převis trvale bydlících
Bohdašín n. Olešnicí	230	239	3,9%
Červený Kostelec	5330	5578	4,7%
Horní Kostelec	620	655	5,6%
Lhota za Č. K.	1240	1292	4,2%
Mstětín	47	49	4,3%
Olešnice	619	537	-13,2%
Stolín	186	183	-1,6%
Celkem město Červený Kostelec	8272	8533	3,2%

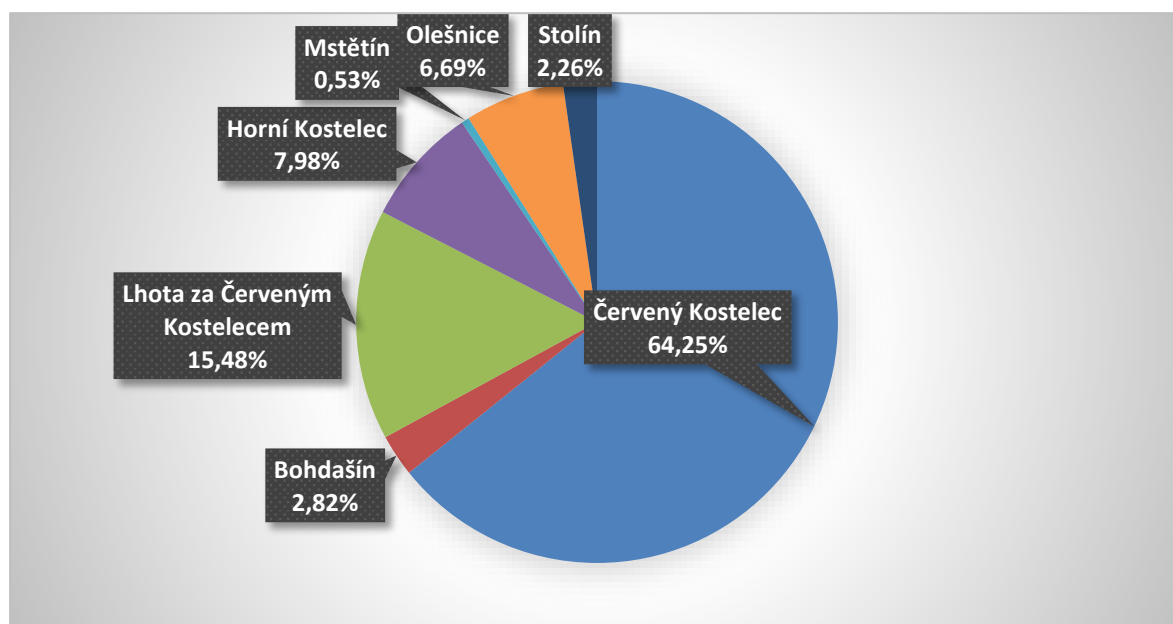
Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Vzhledem k faktu, že k dalšímu celostátnímu sčítání obyvatelstva došlo v roce 2021, a tato data nejsou zatím ani jako předběžná zveřejněna, jsou dostupná data (z roku 2011) již poměrně neaktuální. Pro určení nejaktuálnějšího vývoje počtu obyvatel dle jednotlivých místních částí byla pro následující graf použita data z konce roku 2015.

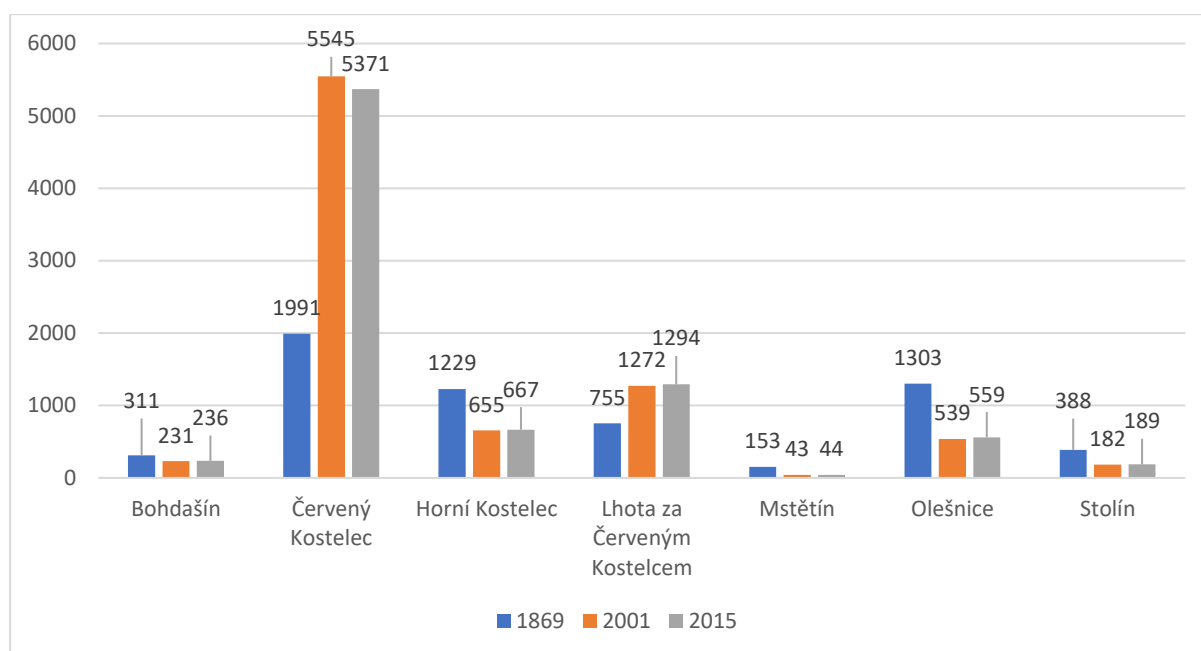
Zde bylo čerpáno z dostupných dat města Červený Kostelec (*zdroj:www.cervenykostelec.cz*), který uvádí počet obyvatel 8 360 (obvykle bydlících dle ČSÚ bylo k 31.12. téhož roku o 68 obyvatel více, tedy 8 428). Z níže uvedeného grafu vyplývá, že největší (64%) podíl obyvatel je zastoupen v největší části města, kterou je Červený Kostelec. Druhý největší podíl obyvatelstva cca (15 %) je tvořen obyvateli Lhoty za Červeným Kostelcem, následovaný Horním Kostelcem, Olešnicí, Bohdašínem, Stolínem a na počet obyvatel nejmenším Mstětínem, který tvoří (0,53 %) celkového podílu obyvatelstva města. Je zřejmé, že osídlení se koncentruje do centrální části města, především kolem silnice I. třídy (I/14) a dále ve Lhotě za Červeným Kostelcem. Populačně významnou částí města je také Horní Kostelec, kterým prochází silnice II. třídy (II/567).

Graf 5: Počet trvale bydlících obyvatel dle jednotlivých částí města v roce 2015 (k 31.12.)

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Níže uvedený graf sleduje za použití současných i historických dat, dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v jednotlivých částech města, a to v letech 1869, 2001 a 2015 (k 31.12.). Na dlouhodobém vývoji je u jedné ze sedmi částí města (Červený Kostelec) patrný prvotní vliv urbanizace tohoto území, následovaný (po roce 1980) naopak trendem suburbanizace, který prakticky přetrvává dodnes. Červený Kostelec dosáhl svého maxima (6 095 obyvatel) v roce 1980. V tomtéž roce i část Lhota za Červeným Kostelcem, dospěla na své početní maximum (1 361 obyvatel). Pro Mstětín jsou data zachycující nejvyšší počet obyvatel, na úrovni (153 obyvatel) v roce 1869. Olešnice zaznamenala své maximum v roce 1880 (1 311 osob). Místní části Stolín (441 obyvatel) a Horní Kostelec (1 236) zaznamenaly nejvíce obyvatel v období před první světovou válkou. Bohdašín zvyšoval svůj počet obyvatel na maximálních (404) až do období před druhou světovou válkou. Část Červený Kostelec zvýšila svůj počet obyvatel od roku 1869 do roku 2015 přibližně o 63 %. Počet obyvatel Lhoty za Červeným Kostelcem se za stejné období zvýšil o 42 %.

Graf 6: Srovnání počtu obyvatel v částech města v letech 1869, 2001 a 2015 (k 31.12.)

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, zdroj pro rok 2015: www.cervenykostelec.cz

Z analýzy územního rozložení vývoje počtu obyvatel města v letech 2001 – 2015 je patrný stabilní či kladný vývoj počtu obyvatel téměř ve všech částech města. Jedinou výjimkou je část Červený Kostelec, tedy současně centrální část města, která poměrně výrazně v období mezi cenzy ztratila. V této části došlo za sledované období k poklesu o 174 obyvatel. Všechny ostatní části města naopak obyvatele během sledovaného období mírně navýšily. Nejvíce Lhota za Červeným Kostelcem a to 22 obyvatel, ostatní části v tomto období navýšily svůj stav celkově o 45 obyvatel. Toto je obvyklý jev, kdy dochází k odlivu obyvatel z centra města vlivem suburbanizačních migračních proudů (trend vystěhování obyvatel z centra města na jeho okraje či do okolních sídel).

Tabulka 8: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých částech Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2015

Část města	SLDB 2001	Podíl na celku %	2015	Podíl na celku %	Index vývoje počtu obyvatel 2015/2001	Index vývoje podílu obyvatel na celku 2015/2001
Bohdašín n. Ol.	231	2,73	236	2,82	1,02	1,03
Červený Kostelec	5545	65,49	5371	64,25	0,97	0,98
Horní Kostelec	655	7,74	667	7,98	1,02	1,03
Lhota za Č. K.	1272	15,02	1294	15,48	1,02	1,03
Mstětín	43	0,51	44	0,53	1,02	1,04
Olešnice	539	6,37	559	6,69	1,04	1,05
Stolín	182	2,15	189	2,26	1,04	1,05
Celkem	8467	100	8360	100	0,99	1,00

Zdroj: rok 2001 ČSÚ, rok 2015 www.cervenykostelec.cz

Demografický vývoj (celkový přírůstek obyvatelstva) je ovlivněn dvěma hlavními faktory. Přirozeným přírůstkem (rozdíl počtu živě narozených a počtu zemřelých) a migračním saldem (rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých). Data o přírůstku obyvatel jsou detailněji analyzována mezi lety 2010 (k 1.1.) a 2019 (k 31.12.), kdy se celkový počet obyvatel za sledované období výrazněji změnil a poklesl o 164 osob. Přestože přirozený přírůstek a migrační saldo zaznamenaly v průběhu posledních desíti let i svá období růstu, byla obvykle jen nevýznamná.

Klesající trend v počtu obyvatel města v letech 2011-2017 je způsoben jak zhoršenými statistikami přirozené měny obyvatel, tak především zápornou migrací. Zatímco v předchozích letech (2006 – 2011), převažovala spíše kladná salda, od počátku roku 2012 došlo ke ztrátě pozitivního trendu a zejména pak v letech 2013, 2016 a 2017 se objevuje kumulativní záporné saldo obou měr, které v roce 2013 znamenalo ztrátu 39 obyvatel a v roce 2016 dokonce 73 obyvatel. V tomto nepříznivém šestiletém období (let 2012 – 2017) ztratil Červený Kostelec především díky nepříznivému migračnímu přírůstku celkem 203 obyvatel. Pozitivní vývoj počtu obyvatel zaznamenává město Červený Kostelec teprve poslední cca 2 roky, kdy především v roce 2018 došlo k výraznějšímu nárůstu díky kumulativnímu saldu obou měr. Více o vývoji počtu obyvatel ve městě vypovídá následující tabulka.

Tabulka 9: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2010 - 2019

Rok	Stav k 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav k 31.12.
2010	8 534	93	90	138	133	3	5	8	8 542
2011*	8 532	87	80	118	122	7	-4	3	8 535
2012	8 535	78	77	110	136	1	-26	-25	8 510
2013	8 510	75	98	148	164	-23	-16	-39	8 471
2014	8 471	92	75	124	158	17	-34	-17	8 454
2015	8 454	90	84	128	160	6	-32	-26	8 428
2016	8 428	67	84	137	193	-17	-56	-73	8 355
2017	8 355	77	89	133	144	-12	-11	-23	8 332
2018	8 332	95	84	174	165	11	9	20	8 352
2019	8 352	79	84	152	139	-5	13	8	8 360
CELKEM	x	833	845	1 362	1 514	-12	-152	-164	x

Zdroj: ČSÚ (http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm)

*Data jsou přepočítána na základě výsledků SLDB, a tak nesedí počet obyvatel k 31. 12. 2010 s počtem k 1. 1. v roce 2011

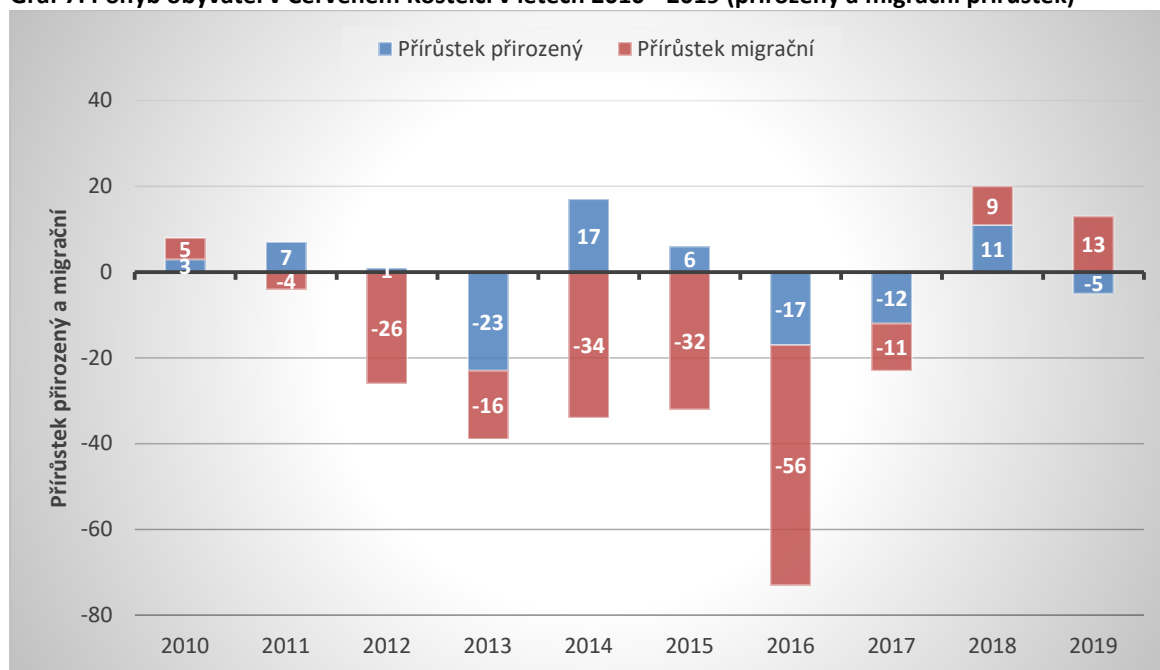
V Červeném Kostelci se v posledních 10 letech průměrně narodilo 83 dětí za rok a ročně průměrně 85 obyvatel zemřelo. Celkově má tedy město ve sledovaném období mírně záporný přirozený přírůstek obyvatel, který byl na svém záporném maximu v roce 2013 (pokles o 23 obyvatel). Naopak nejpriznivějším rokem z tohoto pohledu byl pro Červený Kostelec hned následující rok 2014, s přirozeným přírůstkem 17 obyvatel. Od roku 2010 je sice přirozený přírůstek za jednotlivé kalendářní roky většinou kladný, celkově je ale překonán výší záporných hodnot v letech, kdy docházelo k negativním bilancím.

Vývojový trend migračního salda kopíruje v posledním období trend přirozené měny obyvatel. V letech 2010 - 2019 se ročně průměrně do Červeného Kostelce přistěhovalo 136 obyvatel a každý rok

se z něj v průměru 151 obyvatel odstěhovalo. Celkově pak město ve sledovaném období zaznamenalo úbytek počtu obyvatel migrací o 152 osob. Největší migrační ztráta byla zaznamenána v roce 2016 (pokles o 56 obyvatel). Tento negativní trend se v následujících letech změnil a Červený Kostelec zaznamenal naopak kladné migračními přírůstky. Ty měly zásadní vliv na mírně zvyšující se celkový počet obyvatel Červeného Kostelce v letech 2018 a 2019.

Graf 7: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2010 - 2019 (přirozený a migrační přírůstek)

Zdroj: ČSÚ

V následující tabulce jsou uvedena detailnější demografická data za město v roce 2019 a pro srovnání i za vyšší územní celky (okres Náchod, Královéhradecký kraj a ČR). V roce 2019 byl zaznamenán negativní přirozený přírůstek, kdy počet zemřelých obyvatel převážil počet živě narozených. To kopíruje situaci jak v okrese Náchod, tak i na krajské a celostátní úrovni. Pozitivnější hodnoty v daném roce na úrovni ČR a Královéhradeckého kraje vykázalo migrační saldo, které zaznamenalo pohyb v kladných číslech. Tento jev sledujeme ve sledovaném roce i na území města Červený Kostelec, které obyvatele stěhováním získalo. Opačný byl pak ve sledovaném roce rand na úrovni okresu Náchod.

Tabulka 10: Pohyb obyvatel ve městě Červený Kostelec a porovnání s vyššími správními celky (v roce 2019)

	Červený Kostelec	v %	okres Náchod	v %	KH kraj	v %	ČR	v %
Počet obyvatel celkem	8 360	100	109 958	100	551 647	100	10 693 939	100
Živě narození	79	0,94	1 135	1,03	5 504	1,00	112 231	1,05
Zemřelí	84	1,00	1 182	1,07	5 901	1,07	112 362	1,05
Přistěhovalí	152	1,82	1 149	1,04	5 795	1,05	65 571	0,61
Vystěhovalí	139	1,66	1 384	1,26	4 772	0,87	21 301	0,20

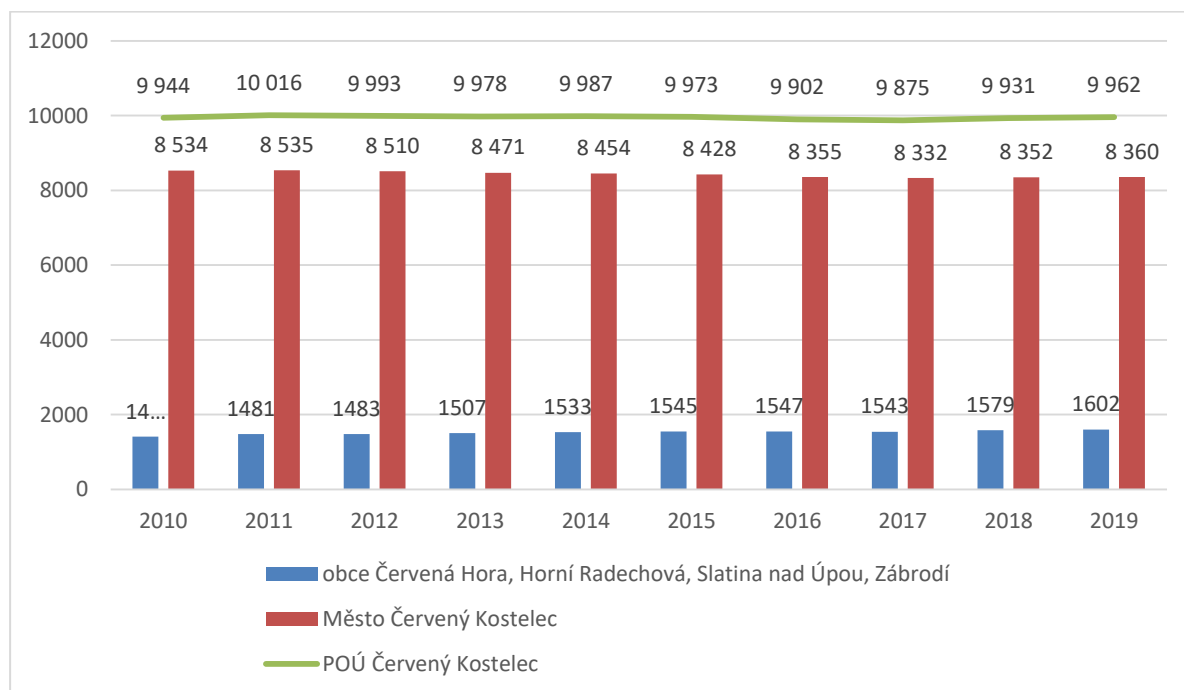
Zdroj: ČSÚ

Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem Červený Kostelec je vymezen územím 5 obcí: Červená Hora, Červený Kostelec, Horní Radechová, Slatina nad Úpou a Zábrodí. Tyto obce v bezprostřední blízkosti města Červený Kostelec zaznamenávají v posledních deseti letech stagnaci případně nárůst počtu svých obyvatel. Od počátku roku 2010 do konce roku 2019 zvýšily tyto obce, spadající do správy POÚ Červený Kostelec (mimo města Červený Kostelec), svůj počet obyvatel o celkových 192 osob. Nejvýznamnější podíl na tomto růstu náleží obci Zábrodí, s nárůstem 121 osob a to jak díky pozitivnímu přirozenému saldu (25 osob), tak především díky pozitivnímu saldu migračnímu (96 obyvatel). Obec Horní Radechová získala za sledované období obyvatele díky přirozenému přírůstku, Slatina nad Úpou naopak díky kladné migraci. Celkový počet obyvatel v obci Červená Hora se za posledních deset let prakticky nezměnil. Červený Kostelec v tomto období ztratil celkem 174 obyvatel (viz tabulka 9).

Lze tedy konstatovat, že ve správním obvodu POÚ Červený Kostelec, došlo ve zmíněném období k celkovému mírnému nárůstu počtu obyvatel (o 18 osob), avšak nikoli v důsledku pozitivního vývoje počtu obyvatel přímo ve městě Červený Kostelec, ale především díky přilehlým obcím Zábrodí, Horní Radechová a Slatina nad Úpou. Je zde patrná možná souvislost mezi negativní migrací města Červený Kostelec (152 obyvatel) a pozitivní migrací obcí Zábrodí (96 obyvatel) a Slatiny nad Úpou (18 obyvatel).

Graf 8: Vývoj počtu obyvatel v obcích POÚ Červený Kostelec (1.1.2010 – 31.12.2019)

Zdroj: ČSÚ

3.2 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

Věková struktura obyvatelstva je ovlivňována dlouhodobým vývojem především porodnosti a úmrtnosti, to značné míry také migračními pohyby či střední délkou života. Základní věková struktura obyvatelstva se sleduje ve třech hlavních věkových kategoriích: 0 - 14 let, 15 - 64 let a 65 a více let¹.

¹ Tyto kategorie bývají někdy také označovány v souladu se starší terminologií jako předproduktivní, produktivní a poproduktivní složka obyvatelstva. Až do poloviny devadesátých let za produktivní byli považováni muži ve věku 15-59 let a ženy 15-55 let. V analytických pracích vycházejících krátce po SLDB 2001 se už sledovaly u mužů i žen stejné věkové kategorie 0-14 let, 15-59 let a 60 let a více. V současnosti je za

V roce **2010** (k 31.12.) žilo v Červeném Kostelci:

- 1 288 obyvatel ve věku 0 – 14 let (15,1 %)
- 5 688 obyvatel ve věku 15 – 64 let (66,6 %)
- 1 566 obyvatel ve věku 65 let a více (18,3 %)

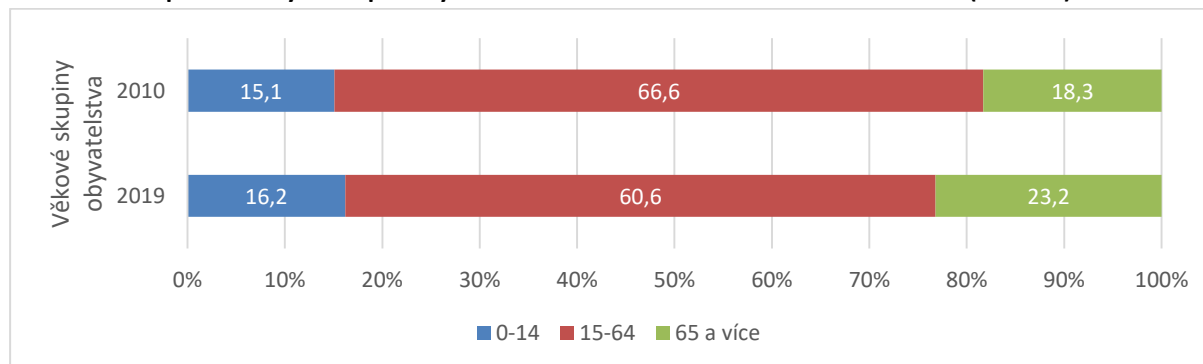
Obyvatelstvo Červeného Kostelce mělo v roce 2010 mírně vyšší zastoupení obyvatel ve skupině 0 – 14 let (o 0,2 p.b.) než byl průměr SO ORP Náchod. Rovněž byl tento podíl vyšší při porovnání s Královéhradeckým krajem (o 0,6 p.b.) a (o 0,7 p.b.) vyšší než průměr v rámci celé ČR (ta měla zastoupení této kategorie 14,4 %).

Současně podíl obyvatel Červeného Kostelce ve věku nad 65 let, byl (o 2,8 p.b.) vyšší než činila hodnota za ČR (15,5 %) a rovněž vyšší než průměr KH kraje (o 1,8 p.b.) i ORP Náchod a to (o 0,9 p.b.). V Červeném Kostelci tedy žilo starší obyvatelstvo, než byl průměr v ČR, KH kraji i ORP Náchod a zároveň zde žil výrazně nižší podíl obyvatel v produktivním věku (o 3,5 p.b.) než tomu bylo v populaci celé České republiky (70,1 %). Na konci roku **2019** byla situace v Červeném Kostelci následující:

- 1 355 obyvatel ve věku 0 – 14 let (16,2 %)
- 5 068 obyvatel ve věku 15 – 64 let (60,6 %)
- 1 937 obyvatel ve věku 65 let a více (23,2 %)

Červenému Kostelci se za sledované období výrazně snížilo zastoupení v produktivní věkové skupině, a to (o 6 %), bohužel zejména ve prospěch obyvatel 65+, kterých do konce roku 2019 přibýlo 4,9 %. Zastoupení nejmladší věkové skupiny obyvatelstva města se ve sledovaném období oproti roku 2010 sice zvýšilo (o 1,1 %), a překonala v roce 2019 průměrné hodnoty všech vyšších správních celků, přesto vývoj v rámci věkových kategorií 15 – 64 a 65+ poukazuje na nepříznivý trend demografického vývoje.

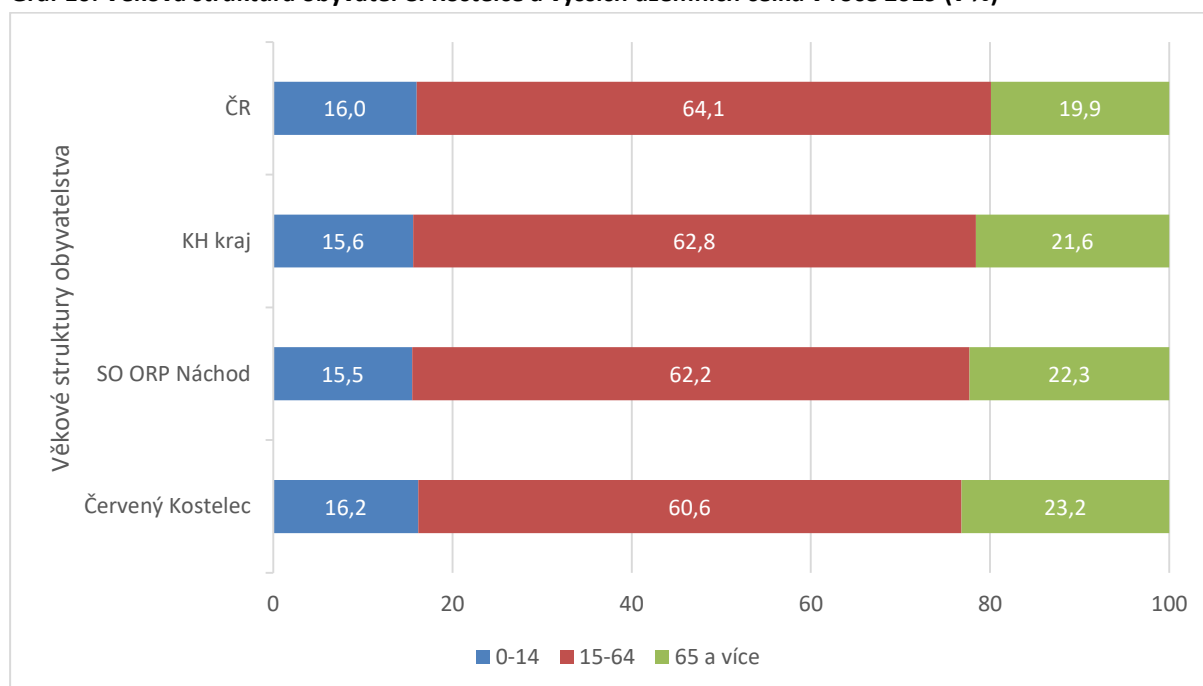
Graf 9: Zastoupení věkových skupin obyvatel Červeného Kostelce v letech 2010 a 2019 (k 31.12.)

Zdroj: ČSÚ

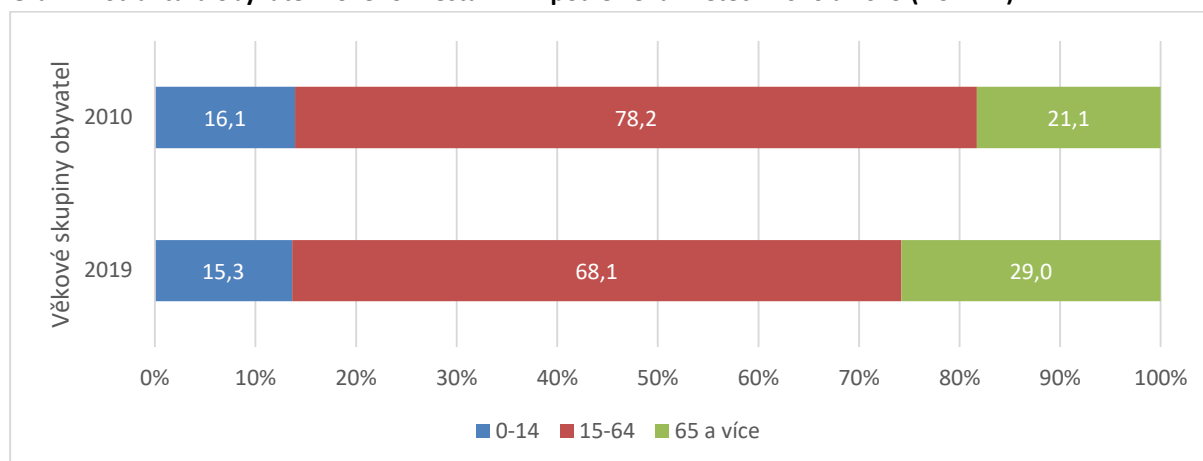
Přestože je trend zvyšování podílu obyvatel ve věku na 65let v posledních letech typický pro celou Českou republiku, město Červený Kostelec v tomto trendu pokračuje rychleji než vyšší územní celky, vč. ORP Náchod a Královéhradeckého kraje. Ke stárnutí populace dochází jednak zpomalením růstu podílu mladších věkových skupin (pokles úrovně plodnosti a porodnosti) a na druhé straně zrychlením růstu počtu osob ve starším věku (zlepšování lékařské péče, prodlužování naděje dožití). Vzhledem k počtu nově narozených dětí je pravděpodobné, že stárnutí populace se bude dále prohlubovat a vzroste potřeba adekvátně reagovat na měnící se potřeby obyvatel.

seniorskou složku obyvatelstva považována populace ve věku 65 let a více. Podle nové kategorizace se zpětně přepočítávají i starší data.

Graf 10: Věková struktura obyvatel Č. Kostelce a vyšších územních celků v roce 2019 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Pro doplnění je zde uveden vývoj podílu jednotlivých věkových skupin ve srovnatelném územním celku (Nové Město nad Metují), z něhož je patrné, že obdobné trendy, zde dokonce s ještě větší intenzitou, se projevují i v jiných srovnatelných městech.

Graf 11: Struktura obyvatel Nového Města n. M. podle věku v letech 2010 a 2019 (k 31.12.)

V roce 2018 žilo v Červeném Kostelci celkem 1 912 obyvatel v poproduktivním věku. Z toho 572 obyvatel ve věku 65 – 69 let, 508 obyvatel ve věku 70 – 74 let, 376 obyvatel ve věku 75 – 79 let, 263 obyvatel ve věku 80 – 84 let, 145 obyvatel ve věku 85 – 89 let a 48 obyvatel ve věku 90 a více let. Vzhledem k tomu, že skupina obyvatel ve věku 60 - 64 je rovněž vysoce zastoupenou věkovou skupinou (542) lze předpokládat, že nárůst počtu obyvatel v poproduktivním věku bude nadále pokračovat.

Tab. 1: Počet obyvatel ve vybraných věkových kategoriích v Červeném Kostelci v roce 2018

Věková skupina	Obyvatelstvo celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	8 352	100,0	4 143	4 209
<i>z celku podle věku dětí:</i>				
0 let	93	1,1	50	43
1 až 4 roky	334	4,0	182	152
5 až 9 let	465	5,6	237	228
10 až 14 let	457	5,5	256	201
<i>z celku podle věku produktivních:</i>				
15 až 19 let	392	4,7	204	188
20 až 24 let	426	5,1	223	203
25 až 29 let	467	5,6	249	218
30 až 34 let	503	6,0	265	238
35 až 39 let	542	6,5	271	271
40 až 44 let	676	8,1	351	325
45 až 49 let	574	6,9	282	292
50 až 54 let	500	6,0	243	257
55 až 59 let	469	5,6	233	236
60 až 64 let	542	6,5	266	276
<i>z celku podle věku seniorů:</i>				
65 až 69 let	572	6,8	270	302
70 až 74 let	508	6,1	212	296
75 až 79 let	376	4,5	164	212
80 až 84 let	263	3,1	113	150
85 až 89 let	145	1,7	54	91
90 až 94 let	41	0,5	17	24
95 a více let	7	0,1	1	6

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

V posledních desetiletích se zvyšuje naděje dožití se vyššího věku, vedoucí k výraznému stárnutí populace a předznamenává i značné sociálně-ekonomické změny či dokonce problémy v nedaleké budoucnosti, na něž bude třeba reagovat jak na makro (stát), tak na mikro úrovni (obce).

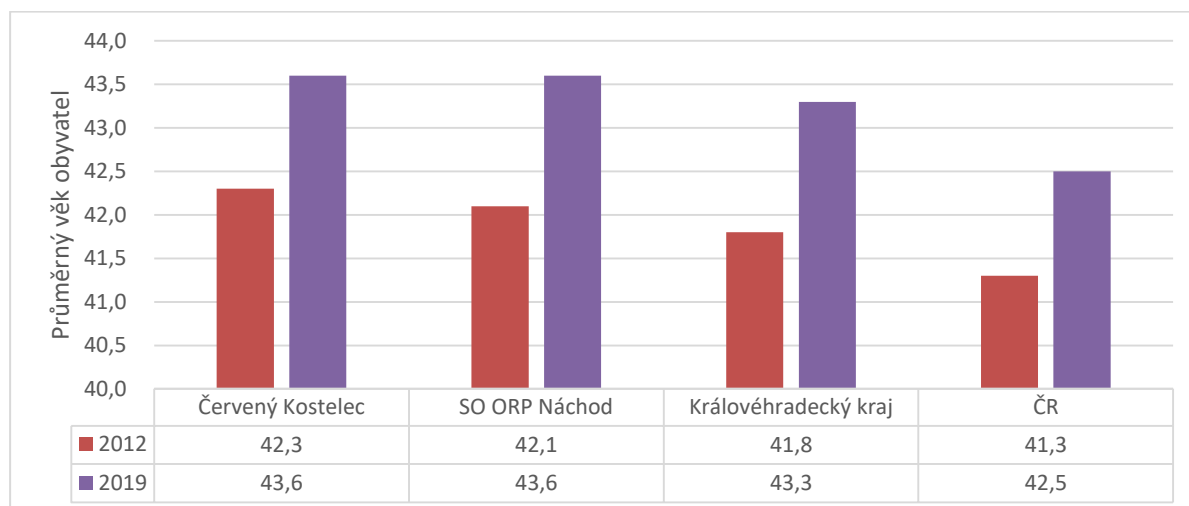
Dalším z ukazatelů, popisujících stáří a stárnutí obyvatelstva je průměrný věk a index stáří. Jak bylo zmíněno výše, proces stárnutí populace probíhá na celostátní úrovni, a nejinak je tomu i v případě Červeného Kostelce. Tento trend je dobře patrný i z grafu níže, ve kterém je pro porovnání zobrazen průměrný věk obyvatel Červeného Kostelce a vyšších správních celků v letech 2012 a 2019. Z tohoto srovnání vyplývá, že průměrný věk populace města byl v roce 2012 na úrovni 42,3 let. Do konce roku 2019 se tento průměr zvýšil na 43,6 let.

V roce 2012 byl průměrný věk obyvatel města v porovnání se všemi uvedenými vyššími územními celky vyšší. Do konce roku 2019 se situace všech vyšších územních celků posunula opět směrem k vyššímu průměrnému věku a obyvatelstvo SO ORP Náchod zaznamenalo totožné hodnoty, jako obyvatelé města Červený Kostelec (43,6 let). Hodnoty uvedené za KH kraj jsou nepatrně nižší než ve městě a to na úrovni (43,3 let).

Důvodem k vyššímu zastoupení starších obyvatel v Červeném Kostelci, kromě obecně vyššího zastoupení starších obyvatel v městském prostředí, může být například široká nabídka sociálních služeb, které jsou v Červeném Kostelci poskytovány. Nachází se zde např. hospic Anežky České a další zařízení, které mohou mít vliv na příchod staršího obyvatelstva za těmito službami.

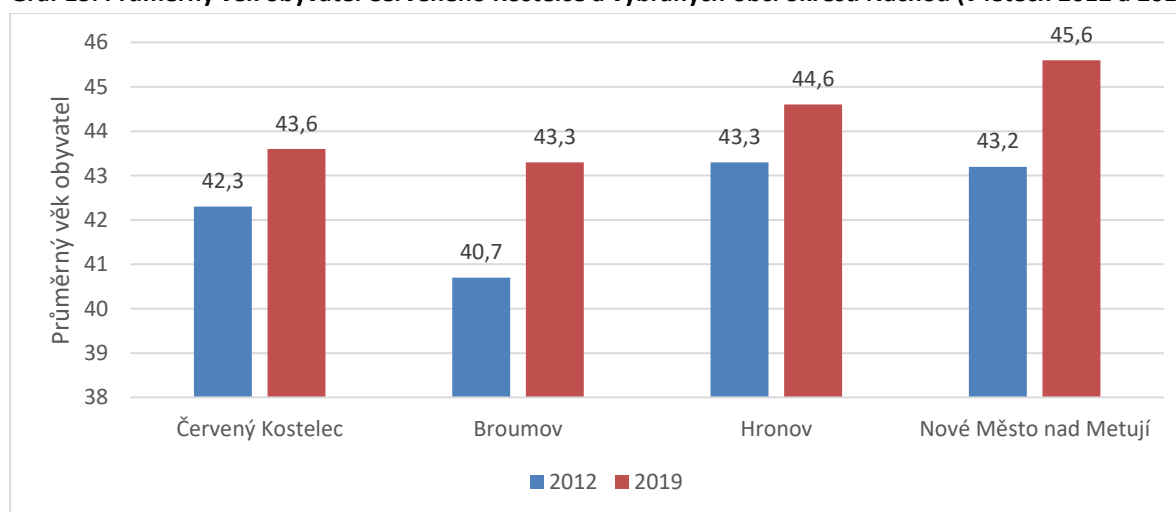
Graf 12: Průměrný věk obyvatel ve vybraných statistických jednotkách v letech 2012 a 2019 (údaje k 31. 12.)

Zdroj: www.czso.cz

Grafické porovnání průměrného věku obyvatel Červeného Kostelce s vybranými městy regionu je zobrazeno v grafu níže. V tomto ohledu je lépe hodnocen např. Broumov, který v posledních letech sice zaznamenává poměrně dramatický posun k průměrně staršímu obyvatelstvu, přesto v roce 2019 byl, měřeno ukazatelem průměrného věku, mladším městem, než Červený Kostelec. Naopak u dalších vybraných měst s obdobným počtem obyvatel, jako např. Nové Město nad Metují nebo Hronov, sledujeme výrazně rychlejší tempo zvyšujícího se průměrného věku obyvatel. Nejhuře si v tomto srovnání stojí Nové Město nad Metují, kde se průměrný věk obyvatel pohybuje na úrovni 45,6 let, což je přesně o 2 roky více, než je tomu v Červeném Kostelci. Obcí s vůbec nejnižším průměrným věkem obyvatelstva okresu Náchod bylo v roce 2019 Zábrodí s 37,7 lety. Obcí s nejvyšším průměrným věkem ve zmíněném území (47,3 let) byla v roce 2019 obec Šastajovice.

Graf 13: Průměrný věk obyvatel Červeného Kostelce a vybraných obcí okresu Náchod (v letech 2012 a 2019)

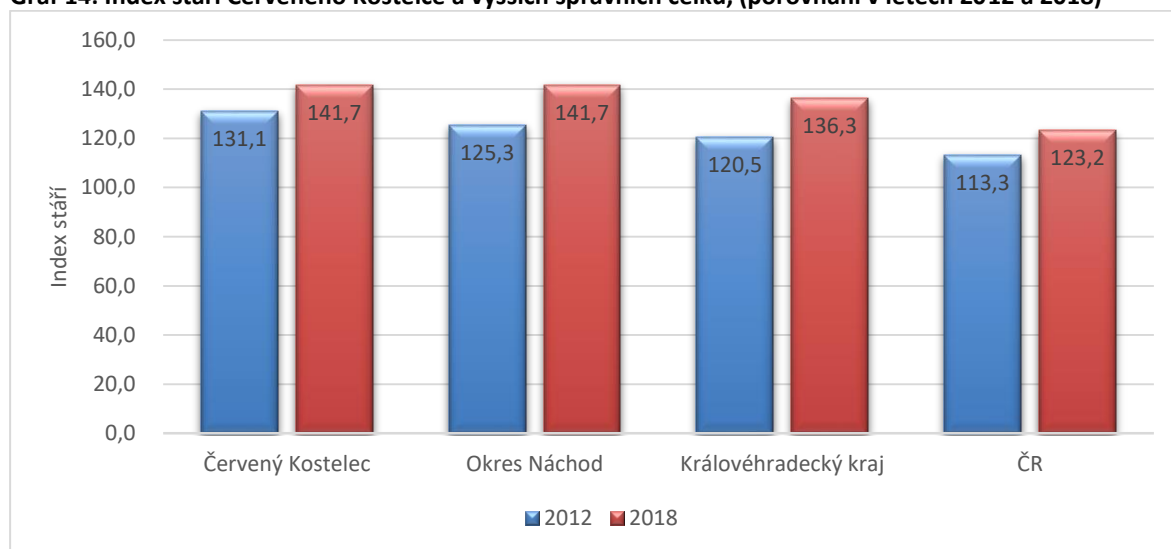
Zdroj: www.czso.cz

O stárnutí populace dále vypovídá tzv. index stáří, který vyjadřuje, kolik obyvatel z nejstarší věkové skupiny (65+) připadá na sto dětí v kategorii 0-14 let. Je-li výsledná velikost indexu nižší než sto, je podíl předproduktivní složky obyvatel vyšší, než podíl postproduktivní.

Z grafu uvedeného níže opět vyplývá, že populace v Červeném Kostelci stárne. V roce 2012 byl index stáří roven 131,1 %. V té době již obyvatelstvo ve věku nad 65 let značně převyšovalo dětskou složku. Do roku 2018 se tento podíl ještě výrazně zvýšil, a to až na 141,7 %. Navíc je index stáří města výrazně vyšší i v porovnání s ČR (123,2 %), kde je tento rozdíl nejviditelnější. Rovněž při porovnání s Královéhradeckým krajem (136,3 %) je rozdíl znatelný. Okres Náchod pak vykazuje prakticky stejnou hodnotu.

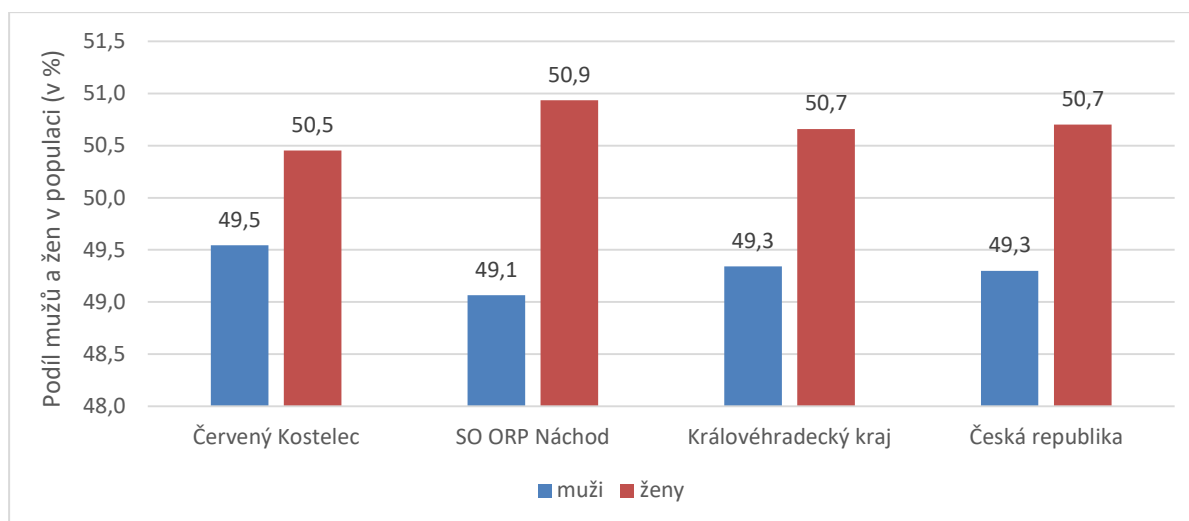
Graf 14: Index stáří Červeného Kostelce a vyšších správních celků, (porovnání v letech 2012 a 2018)

Zdroj: www.czso.cz

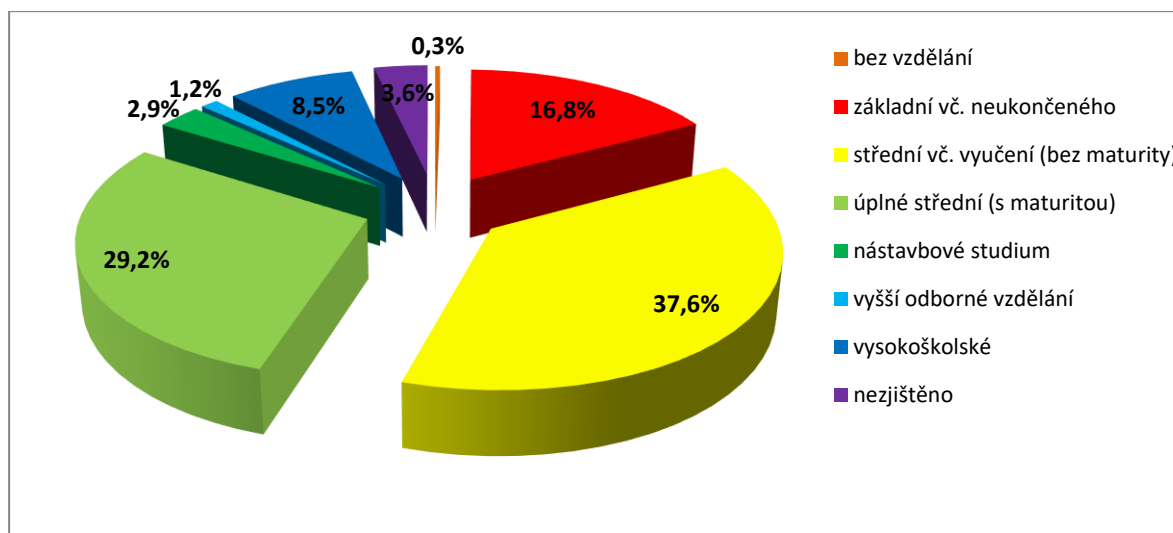
Index stáří se v ČR mezi lety 2012 a 2018 zvýšil o 10 procentních bodů na hodnotu 123,2. Od roku 2006 převažuje v ČR poproduktivní složka populace nad složkou předproduktivní. Tento nepoměr se bude dále prohlubovat a předpokládá se, že do roku 2065 se bude zvyšovat podíl poproduktivní, zatímco podíl předproduktivní složky bude stagnovat či mírně klesat (zdroj: *Strategie regionálního rozvoje, typologie území pro období 2014 – 2020*). Tento nepříznivý trend by na úrovni města Červený Kostelec mohl být zmírněn kromě zvýšení počtu narozených dětí zejména příchodem mladých rodin s dětmi do města.

Podíl žen v populaci České republiky (50,7 %) dlouhodobě mírně převyšuje podíl mužů (49,3 %), a to především díky výraznějšímu zastoupení žen ve věkové kategorii 65 let a více. Tento poměr je totožný s poměrem v populaci Královéhradeckého kraje a podobně je zastoupen i v rámci sledovaných dat SO ORP Náchod. V Červeném Kostelci je tento podíl obdobný jako u vyšších územních celků a dlouhodobě je zde v obyvatelstvu zastoupen mírně vyšší podíl žen než mužů. V roce 2019 (k 31.12.) žilo ve městě 4 142 mužů (49,5 %) a 4 218 žen (50,5 %). Ve věkové kategorii nad 65 let však tvoří ženy výrazně větší podíl, a to 57 %.

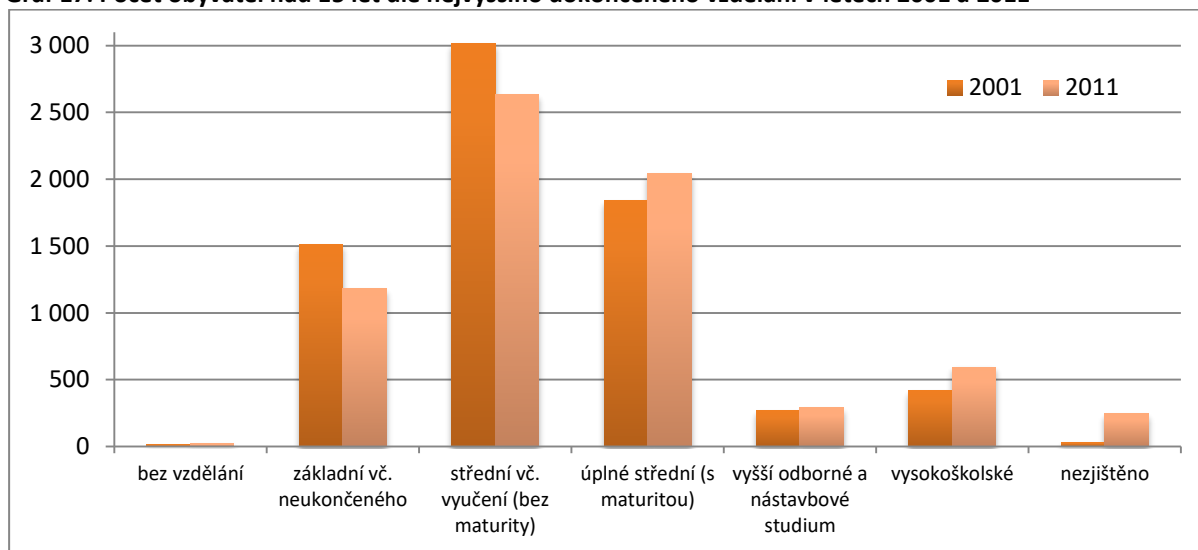
Graf 15: Podíl mužů a žen v populaci Červeného Kostelce a vyšších územních celků (2019) Zdroj: www.czso.cz

3.3 Struktura obyvatel podle vzdělání

Podle výsledků sčítání lidu v roce 2011 mělo 41,7 % obyvatel Červeného Kostelce ve věku 15 a více let nejméně maturitu, 8,5 % obyvatelstva absolvovalo vysokou školu s tím, že 3,6 % obyvatel své vzdělání neuvedlo. Nejpočetnější skupina obyvatel v Červeném Kostelci (37,6 %) má střední vzdělání včetně vyučení bez maturity. Úplné středoškolské vzdělání, tzn. s maturitou má 29,2 % obyvatel a 16,8 % obyvatel má základní vzdělání (sem spadají i obyvatelé s nedokončeným vzděláním).

Graf 16: Obyvatelstvo Červeného Kostelce podle nejvyššího dokončeného vzdělání v roce 2011Zdroj: vdb.czso.cz

Při porovnání vývoje vzdělanostní struktury obyvatelstva Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2011 je patrný pozitivní trend, kdy dochází ke snížení počtu obyvatel s nižším vzděláním (základní vzdělání vč. neukončeného a střední bez maturity) a naopak roste podíl obyvatel s úplným středoškolským vzděláním s maturitou, s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním.

Graf 17: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011

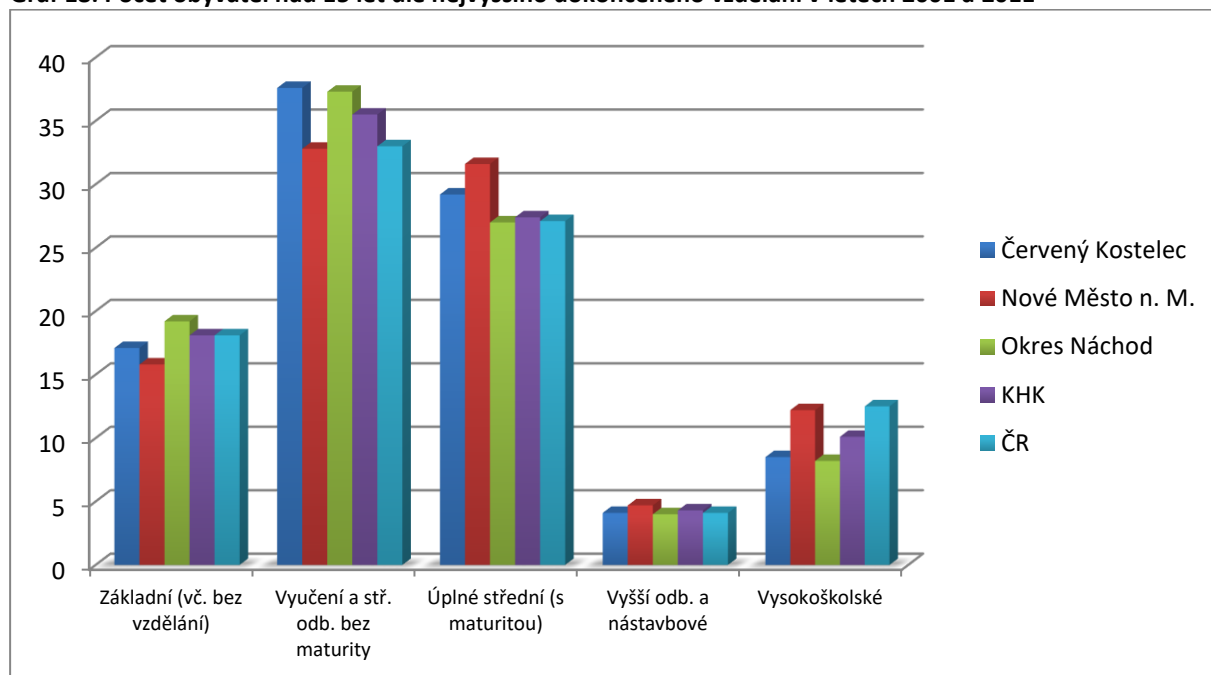
Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Kromě trendu vývoje (viz výše) je pro analýzu vzdělanostní struktury důležité srovnání s vyššími i obdobnými celky. Zatímco v Červeném Kostelci převažuje kategorie středoškolsky vzdělaných lidí (s maturitou i bez maturity), žije zde výrazně nižší podíl vysokoškoláků, než je tomu např. v Královéhradeckém kraji nebo v ČR. Pro srovnání (data za rok 2011): v ČR absolvovalo vysokou školu 12,5 % obyvatel a minimálně maturitu má přes 43,6 % obyvatel starších 15 let. V roce 2011 mělo alespoň maturitu 41,7 % obyvatel Červeného Kostelce ve věku 15 a více let a 8,5 % obyvatelstva absolvovalo vysokou školu. Úroveň vzdělanosti obyvatelstva je z tohoto pohledu v Červeném Kostelci ve srovnání s ČR mírně podprůměrná, což není nijak neobvyklý stav, neboť absolventi po dostudování zůstávají spíše ve větších městech a nevracejí se zpět do regionu. Tento jev je v případě Č. Kostelce umocněn poměrně velkou vzdáleností od sídel vysokých škol a tedy ještě vyšší pravděpodobností, že se absolventi do města nevrací. Pokud porovnáme data za okres Náchod, má obyvatelstvo v Červeném Kostelci v průměru vyšší vzdělání. V okrese Náchod má ukončené vysokoškolské vzdělání pouze 8,2 % obyvatel a minimálně maturitu má jen 39,2 % obyvatel. Z těchto údajů je patrné, že Červený Kostelec, stejně jako jiná města, je pro vzdělané obyvatele atraktivnější než venkovské oblasti.

Tabulka 11: Porovnání vzdělanostní struktury s vyššími územními celky (v %)

2011	Obyv. 15 a více let	Bez vzdělání	Základní včetně neukon.	Vyučení a stř. odb. bez maturity	Úplné střední (s maturitou)	Vyšší odb. a nástavbové	Vysokoškolské	Nezjištěno
Červený Kostelec	8 272	0,3	16,8	37,6	29,2	4,1	8,5	3,5
N. Město n. M.	8 193	0,3	15,5	32,8	31,6	4,7	12,2	3,0
Okres Náchod	93 026	0,4	18,8	37,3	27,0	4,0	8,2	4,4
KHK	468 789	0,5	17,6	35,5	27,4	4,3	10,1	4,6
ČR	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5	5,3

Zdroj: vdb.czso.cz

Graf 18: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011

Zdroj: vdb.czso.cz

3.4 Struktura obyvatel podle národnosti

Z hlediska národnostního složení lze považovat Červený Kostelec za poměrně homogenní území, neboť více než tři čtvrtiny obyvatelstva se v SLDB 2011 přihlásily k české národnosti. Více než 22 % pak neuvedlo svoji národnost (přesto, že jde o vysoký podíl, je to stav srovnatelný s obdobnými celky). Největší národnostní menšinou jsou dle výsledků SLDB 2011 Slováci (0,8 %, což představuje 64 obyvatel). Žádná z dalších národností nedosahuje ve sledovaném území ani půlprocentního zastoupení.

Tabulka 12: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011

Národnost	Obyvatelstvo celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	8 272	100,0	4 020	4 252
<i>z toho podle národnosti:</i>				
česká	6 266	75,7	3 011	3 255
moravská	6	0,1	5	1
slovenská	64	0,8	28	36
maďarská	1	0,0	1	0
německá	21	0,3	10	11
polská	5	0,1	0	5
romská	0	0,0	0	0
ruská	3	0,0	2	1
ukrajinská	26	0,3	12	14
vietnamská	12	0,1	6	6
neuvedeno /nezjištěno	1 817	22,0	919	898

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

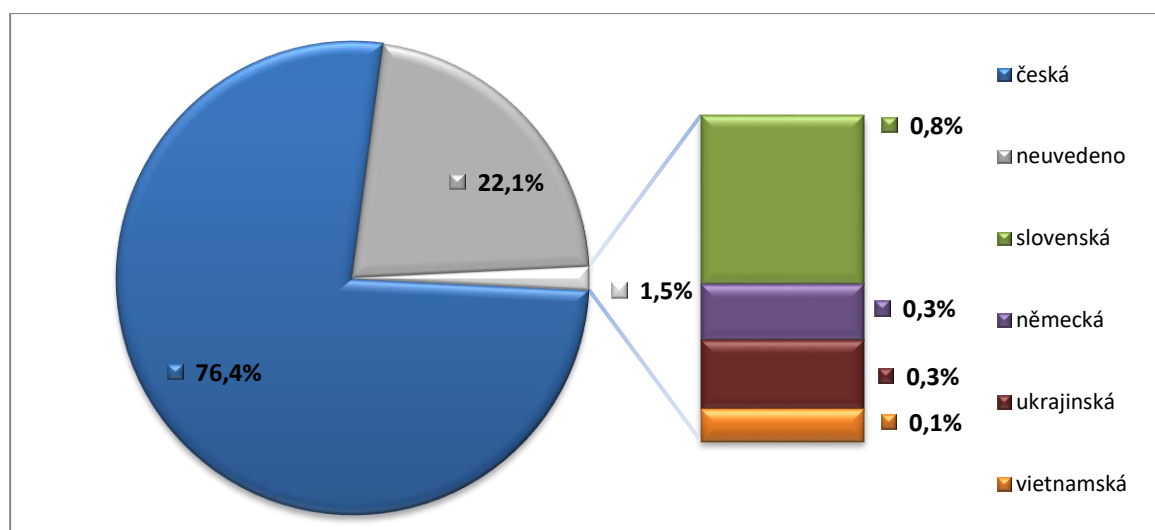

V grafu níže je názorně zobrazen přehled obyvatel v Červeném Kostelci podle národnosti. Největší zastoupení z ostatních národností mají slovenská, ukrajinská a německá. Přítomnost vyššího počtu obyvatel těchto národností je dána jejich přistěhováními za pracovními příležitostmi.

K počátku roku 2014 bylo ve městě evidováno celkem 152 cizinců, (z toho 110 s trvalým pobytem). O šest let později, tedy k 1.1.2020 bylo v Červeném Kostelci v evidenci již 178 cizinců, (z toho 126 s pobytem trvalým a 52 s přechodným). Vztaheno k celkovému počtu obyvatel se jedná o 2,1 % z celkového množství, což je oproti roku 2014 nepatrný nárůst.

Pro srovnání: na počátku roku 2020 byl v Novém Městě nad Metují podíl cizinců na úrovni 1,9 %, ale například v Náchodě žije 5,3 % cizinců. Při srovnání podílu cizinců žijících v Červeném Kostelci s jinými obdobnými městy je situace podobná a nenalezneme zde výraznější rozdíly. Při srovnání s většími městy nebo vyššími územními celky zde žije méně cizinců, což je logické i s ohledem na lepší možnosti pracovního uplatnění nebo dosažitelnosti vzdělání. Na rozdíl od Červeného Kostelce počet obyvatel v ČR v posledních letech mírně roste. Jedním z hlavních faktorů, díky kterému k tomuto nárůstu dochází, je právě výrazně kladné saldo zahraniční migrace (zdroj: *Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020*).

Graf 19: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Při statistickém porovnání struktury obyvatelstva podle národnosti došlo mezi SLDB 2001 a 2011 k výrazným změnám, kdy značně ubyl podíl zejména české populace. Tato situace je ale způsobena dominantně tím, že poměrně vysoké procento obyvatel (22 %) při SLDB 2011 neuvedlo svou národnost, což je oproti předchozímu cenzu zásadní posun (tehdy nebyla zjištěna národnost pouze u cca 1,2 % obyvatel). Pokud bychom čistě statisticky hodnotili skupiny obyvatel s cizí národností, ubylo od roku 2001 do roku 2011 v Červeném Kostelci obyvatel téměř všech národnostních skupin (a cizinců obecně), s výjimkou obyvatel vietnamské a ruské národnosti. Otázkou ovšem zůstává, jak se na tomto trendu podepsala již výše zmíněná skutečnost, kdy neznáme národnostní strukturu u více než 22 % obyvatelstva. Za povšimnutí tak stojí, že i přes trend neuvádět národnost v SLDB 2011 byl zaznamenán výrazný nárůst počtu obyvatel, kteří se přihlásili k vietnamské národnosti, což svědčí o nepochybném nárůstu příslušníků této komunity ve městě.

Tabulka 13: Porovnání národnostního složení obyvatel v roce 2001 a 2011

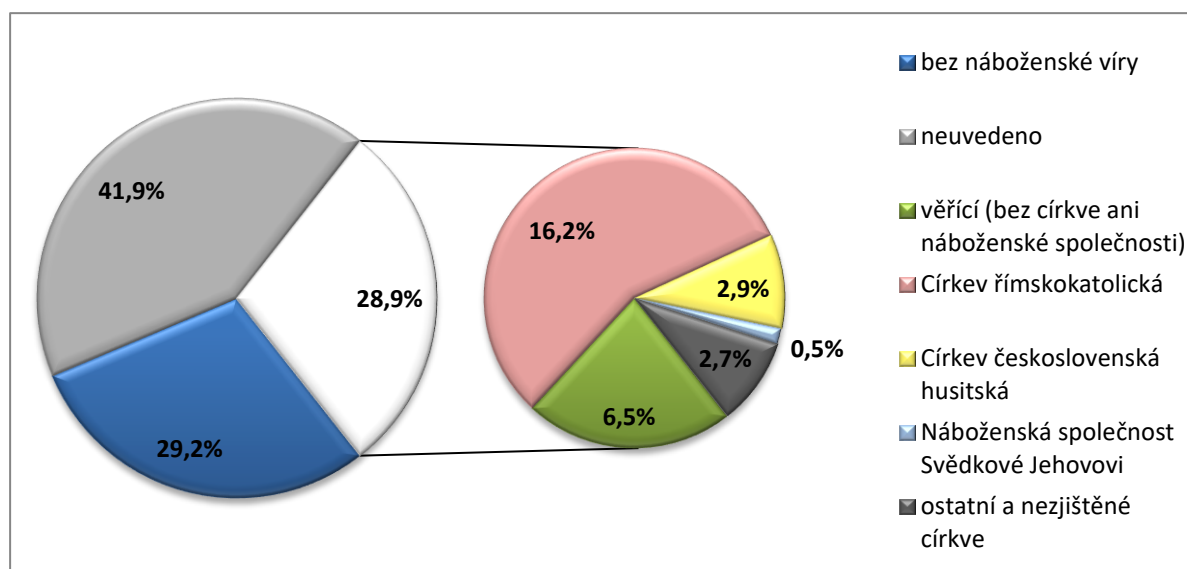
	2001		2011	
	absolutně	%	absolutně	%
Obyvatelstvo celkem	8 467	100	8 272	100
česká	8 167	96,5	6 266	75,7
neuveдено	103	1,2	1 817	22,0
moravská	6	0,1	6	0,1
slovenská	97	1,1	64	0,8
maďarská	0	0,0	1	0,0
německá	40	0,5	21	0,3
polská	9	0,1	5	0,1
romská	7	0,1	0	0,0
ruská	1	0,0	3	0,0
ukrajinská	30	0,4	26	0,3
vietnamská	1	0,0	12	0,1
Celkem	8 461	99,9	8 221	99,4

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>, definitivní výsledky podle obvyklého pobytu

3.5 Struktura obyvatel podle náboženství

Při SLDB 2011 se 22,4 % obyvatel Červeného Kostelce (celkem 1 850) označilo za věřící, tj. hlásící se k církvi či náboženské společnosti, což je o něco více, než celorepublikový průměr (20,8 %) a výrazně více, než podíl věřících evidovaný v Královéhradeckém kraji (pouze 16,5 %). Další 536 lidí (6,5 %) se označilo za věřící, nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti. Zde je třeba podotknout, že téměř 42 % lidí neuvedlo v otázce víry žádnou odpověď a tedy „bez víry“ se označilo zhruba 35 % obyvatel (2 418). Téměř tři čtvrtiny všech věřících (72,6 %) se hlásí k římskokatolické církvi, jež je tak dominantní církví ve městě. Druhou největší církví je Československá husitská (hlásí se k ní 13 % věřících), což je podíl vyšší, než je obvyklý a tato církev má v Červeném Kostelci poměrně významnou roli a okruh věřících.

Graf 20: Struktura obyvatel města dle náboženství v roce 2011 (SLDB 2011)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

3.6 Dílčí SWOT - Obyvatelstvo

Tabulka 14: Dílčí SWOT analýza – obyvatelstvo

Silné stránky	Slabé stránky
– Mírně rostoucí trend počtu obyvatel města v posledních letech	– Celkově starší věková struktura obyvatel a nadprůměrné tempo stárnutí populace
– Mírně vyšší podíl obyvatel ve skupině do 14 let než je průměr v ČR	– Celkově mírně zhoršená úroveň vzdělanosti obyvatelstva, zejména ve srovnání s obdobnými územními celky
– Pozitivní saldo migrace v posledních letech	
– Sociálně stabilní prostředí	
– Národnostně homogenní struktura obyvatelstva	
– Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel	
Příležitosti	Hrozby
– Atraktivita České republiky pro příchod migrantů (kontrolovaná migrace)	– Pokračování makrotrendu stárnutí populace (změna nároků na veřejné služby a infrastrukturu, změna sociálního prostředí atd.)

4 Bydlení

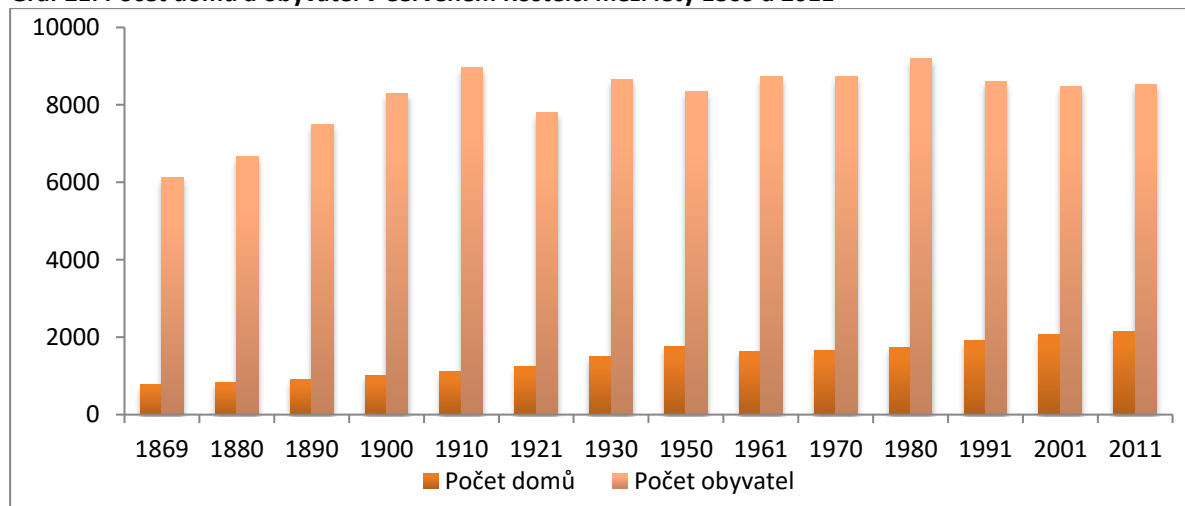
4.1 Struktura domovního a bytového fondu

Nejnovější informace o struktuře a kvalitě domovního a bytového fondu byly získány při SLDB, které proběhlo v březnu 2011 (novější údaje zatím bohužel nejsou k dispozici s ohledem na nedostupnost výsledků SLDB 2021). Domovní a bytový fond je posuzován z několika různých hledisek. Sleduje se nejen počet domů a bytů a způsob jejich využití, ale také stáří, vybavení a intenzita nové bytové a domovní výstavby. Celkový počet domů a počet obyvatel jsou jedny z mála ukazatelů, které lze sledovat a porovnávat zpětně až do 19. století. Tyto údaje jsou zveřejněny v Historickém lexikonu.

Vývoj počtu domů a obyvatel v Červeném Kostelci v období od roku 1869 do roku 2011 je znázorněn v následujícím grafu. Celkový počet domů ve městě se ve sledovaném období trvale zvyšuje. Jedinou výjimkou je jejich pokles po roce 1950. Období poměrně intenzivní domovní výstavby probíhalo zejména ve třicátých letech 20. století a po druhé světové válce a to i vlivem oživení podnikání, zejména v textilní výrobě. Naopak v padesátých letech byla bytová výstavba úplně zastavena a její dynamika se obnovila až v letech šedesátých, a to i díky vzniku stavebního bytového družstva i aktivitě jednotlivých stavebníků. Díky těmto aktérům vzniklo např. sídliště Koubovka a Kaštánek, kolonie rodinných domků na Větrníku, v Lánské ulici, na Vyšehradě, ve Lhotě i v Horním Kostelci. Detailní data o domovním a bytovém fondu ve městě jsou uvedena v následujících tabulkách a grafech.

Z grafu jsou patrné i některé indicie vývoje struktury bytového fondu. Zatímco v sedmdesátých letech byl poměrně výrazný nárůst počtu obyvatel doprovázen mírným nárůstem počtu domů, lze dovodit v tomto období spíše výstavbu objektů skupinového bydlení (typicky panelové domy). V posledních 20-30 letech lze pozorovat opačný trend, kdy při zhruba stabilním počtu obyvatel dochází k rychlému nárůstu počtu bytů, naznačující zvyšování podílu obyvatel bydlících v rodinných domech.

Graf 21: Počet domů a obyvatel v Červeném Kostelci mezi lety 1869 a 2011

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, zdroj 2011: SLDB 2011

V roce 2011 bylo v Červeném Kostelci celkem 2 136 domů, přičemž na jeden dům připadali průměrně 4 obyvatelé (například v roce 1890 to bylo 8 obyvatel). Z celkového počtu domů jich bylo 1 935 rodinných (90,6 %). V těchto domech bylo celkem 3 815 bytů, z toho 3 279 trvale obydlených (86 %) a 536 neobydlených (14 %). Průměrná obytná plocha na 1 osobu je 32,5 m², což je hodnota srovnatelná s údaji za celou ČR (32,5 m²) i za Královéhradecký kraj (32,8 m²).

Charakteristiky bytového fondu města a jejich srovnání s ČR jsou uvedeny v následující tabulce (červeně jsou uvedeny podprůměrné hodnoty ve srovnání s ČR a zeleně nadprůměrné).

Tabulka 15: Struktura bytového fondu v Červeném Kostelci a v ČR v roce 2011

	ČR	%	Č. Kostelec	%
Byty celkem	4 756 572	100,0	3 815	100,0
obydlené	4 104 635	86,3	3 279	86,0
z toho právní důvod užívání bytu:				
ve vlastním domě	1 470 174	30,9	1 614	42,3
v osobním vlastnictví	824 076	17,3	178	4,7
nájemní	920 405	19,4	795	20,8
družstevní	385 601	8,1	252	6,6
z toho v domech s materiálem nosných zdí:				
z kamene, cihel, tvárnic	2 628 690	55,3	2 872	75,3
ze stěnových panelů	1 218 788	25,6	293	7,7
neobydlené	651 937	13,7	536	14,0
z toho důvod neobydlenosti:				
změna uživatele	18 916	0,4	9	0,2
slouží k rekreaci	169 468	3,6	145	3,8
přestavba	33 415	0,7	37	1,0
nezpůsobilé k bydlení	30 860	0,6	59	1,5
v rodinných domech	2 256 072	47,4	2 476	64,9
v bytových domech	2 434 619	51,2	1 312	34,4

Zdroj: <http://notes.czso.cz/>

Z dalšího srovnání domovního fondu Červeného Kostelce s Královéhradeckým krajem a ČR (tab. 16) vyplývá, že je zde nadprůměrný podíl rodinných domů, které mají vyšší podíl obydlivosti (89,5 %), než je v ČR typické (86,3 %). Výrazně nižší podíl domů než je tomu v Královéhradeckém kraji nebo v ČR je využíván k rekreaci.

Tabulka 16: Struktura domovního fondu v Červeném Kostelci, v Královéhradeckém kraji a v ČR v roce 2011

Počet domů		ČR		Královéhradecký k.		Č. Kostelec	
celkem	celkem	2 158 119		137 051		2 136	
domy celkem podle druhu	celkem	2 158 119	100 %	137 051	100 %	2 136	100 %
	z rodinné domy	1 901 126	88,1 %	122 465	89,4 %	1 935	90,6 %
	toho bytové domy	214 760	9,9 %	11 724	8,5 %	178	8,3 %
neobydlené domy s byty - důvod neobydlenosti	celkem	356 933	16,6 %	27 218	19,9 %	303	14,3 %
	z slouží k rekreaci	168 723	7,8 %	15 244	11,1 %	138	6,46 %
	přestavba domu	18 166	0,84 %	1 188	0,86 %	17	0,79 %
	nezpůsobilé k bydlení	23 672	1,09 %	1 700	1,2 %	44	2,1 %
obydlené domy - druh domu	celkem	1 800 075	83,4 %	109 736	80,1 %	1 831	85,7 %
	z rodinné domy	1 554 794	86,3 %	96 055	87,5 %	1 639	89,5 %
	toho bytové domy	211 252	11,7 %	11 466	10,4 %	175	9,5 %

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>, pozn.: V tabulce výše je podíl neobydlených domů z různých důvodů vypočítáván z celkového počtu domů, aby došlo k výpočtu čísla, které je porovnatelné k celému sledovanému území.

Zhruba dvojnásobný než je krajský či celorepublikový průměr je podíl domů nezpůsobilých k bydlení. To není příliš pozitivní charakteristika, která může indikovat zhoršené prostředí města nebo potenciál budoucí koncentrace sociálních problémů, jež se na takové lokality mohou vázat. Na druhou stranu je faktem, že v posledních letech jsou právě tyto domy postupně rekonstruovány soukromými investory a nabízeny jako nové bydlení, často v centru města. Tím je jednak zvelebováno městské prostředí, je zvyšována nabídka bydlení ve městě a vytvářeny podmínky pro příchod nových obyvatel, typicky mladých rodin s dětmi.

Informace o počtu a struktuře domů a bytů v jednotlivých základních sídelních jednotkách Červeného Kostelce jsou uvedeny v následující tabulce. Je zřejmé, že počty domů a bytů kopírují počty obyvatel. Nejvíce bytových jednotek je tedy v části Červený Kostelec, ve Lhotě za Červeným Kostelcem a v Horním Kostelci. Nejméně domů a bytů se nachází v základní sídelní jednotce Stolín - u továren, neboť se jedná o průmyslovou část města. Charakter zástavby Červeného Kostelce se nijak výrazněji neodlišuje od průměru Královéhradeckého kraje (je zde zhruba stejné zastoupení rodinných i bytových domů). Ve srovnání s Královéhradeckým krajem je zde nižší podíl neobydlených bytů, což je pozitivní stav.

Tabulka 17: Počet domů a bytů v jednotlivých ZSJ v roce 2011

Základní sídelní jednotka	Domy			Byty		
	Celkem	Rodinné	Bytové	Celkem	Obydlené	Neobydlené
Bohdašín	78	77	1	107	84	23
Červený Kostelec	1 110	943	167	2406	2 177	229
Horní Kostelec	242	238	4	307	230	77
Lhota za Č. Kostelcem	344	320	24	533	431	102
U Devíti křížů	34	34	0	43	36	7
Mstětín	27	27	0	28	16	12
Olešnice	230	225	5	302	231	71
Stolín	60	60	0	74	59	15
Stolín – u továren	11	11	0	15	15	0
Celkem	2 136	1 935	201	3 815	3 279	536
%	100	90,59	9,41	100	85,95	14,04
Královéhradecký kraj	137 051	122 465	11 724	259 995	215 277	44 718
%	100	89,36	8,54	100	82,80	17,2

Zdroj: www.czso.cz

V oblasti bydlení je v Červeném Kostelci problém se stárnoucím bytovým fondem. Nejvíce domů (39,5 %) bylo vystavěno v letech 1920 – 1970 a stáří těchto domů se pohybuje v rozmezí 44 – 94 lety (viz tabulka 18). Ve srovnání s Královéhradeckým krajem a ČR má Červený Kostelec starší bytový fond.

Průměrné stáří domu v ČR je 49,8 let a v Červeném Kostelci 52,9 roku. Je zde zejména vyšší podíl domů vystavěných v letech 1920 – 1970 a 1971 – 1980, naopak novější výstavba za průměrem Královéhradeckého kraje a ČR zaostává. Od roku 1991 se v Červeném Kostelci staví méně nových domů, než je tomu průměrně v Královéhradeckém kraji nebo ČR. Zejména od roku 2001 se tento trend prohlubuje. V Červeném Kostelci je 7,53 % domů, které byly postaveny v letech 2001 až 2011, v ČR je tento podíl 12,18 %.

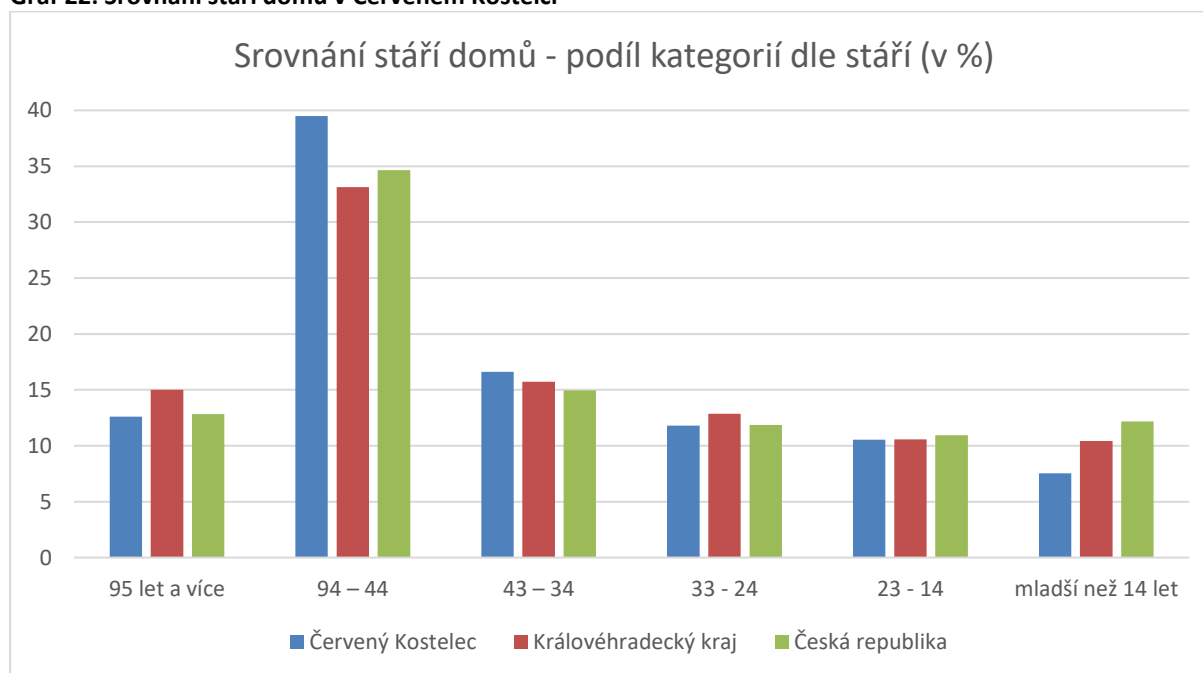

Tabulka 18: Období výstavby nebo rekonstrukce domů

Doba výstavby	Červený Kostelec			Královéhradecký kraj		Česká republika	
	Stáří domů	Celkem obydlených domů	%	Celkem obydlených domů	%	Celkem obydlených domů	%
1919 a dříve	95 a více	231	12,61	16466	15,0	230908	12,82
1920 - 1970	94 – 44	723	39,48	36345	33,12	623757	34,65
1971 - 1980	43 – 34	304	16,60	17254	15,72	269255	14,95
1981 - 1990	33 - 24	216	11,79	14119	12,86	213648	11,86
1991 - 2000	23 - 14	193	10,54	11593	10,56	196874	10,93
2001 - 2011	13 - 3	138	7,53	11438	10,42	219379	12,18
Celkem		1831	98,58	109736	97,70	1800075	97,43

Zdroj: <http://vdb.czso.cz> Pozn.: Součty domů neodpovídají vždy úhrnu celkem, neboť tato kategorie není vyčerpávající.

Graf 22: Srovnání stáří domů v Červeném Kostelci

Zdroj: SLDB 2011

Důležitým ukazatelem vývoje bytového fondu, jeho charakteru a celkového rozvoje území je **počet nově dokončených bytů**.

Od roku 2009 do roku 2019 se v Červeném Kostelci průměrně ročně dokončilo 18,5 nových bytů. Celkem jich bylo za uvedené období postaveno 204, z toho více než 80 % v rodinných domech nebo nástavbách rodinných domů. Necelých 7 % pak ve sledovaném období připadá na dokončené byty v bytových domech nebo jejich nástavbách. Vrchol bytové výstavby (co do počtu dokončených bytů) nastal v roce 2019, kdy bylo ve městě dokončeno celkem 29 bytů, z toho 21 v rodinných domech, 4

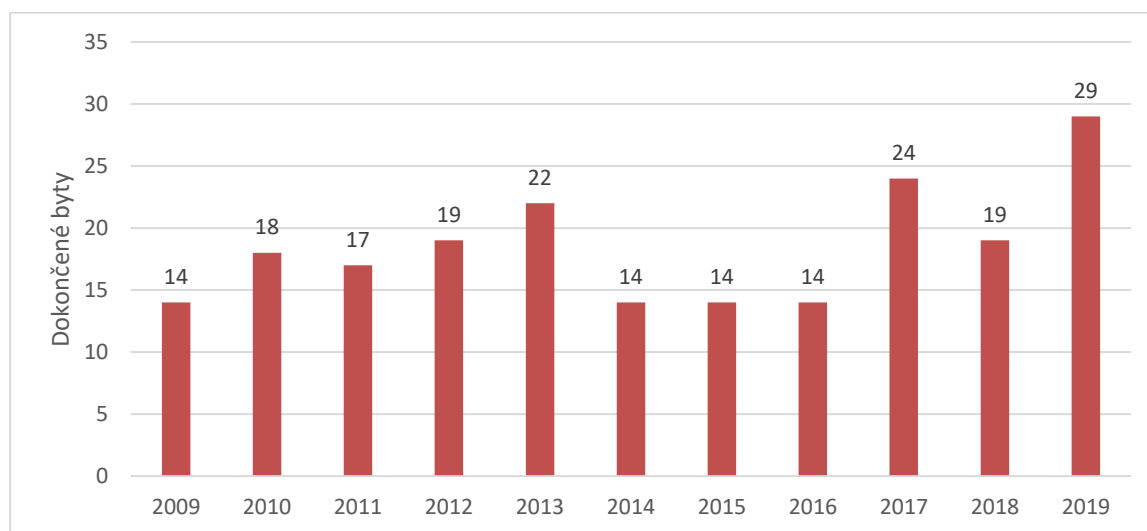

v nástavbách rodinných domů, 1 byt byl dokončen v nástavbě bytového domu a 3 byty byly vybudovány v původně nebytových prostorách. Je patrné, že i novodobé bytové výstavbě jednoznačně dominují rodinné domy.

Od počátku roku 2011 do konce roku 2019 bylo v Červeném Kostelci dokončeno 172 bytů, což odpovídá cca 4,3 % z celkového počtu bytů v území. V porovnání s Královéhradeckým krajem (4,16 % dokončených bytů) je to mírně nadprůměrný podíl, ale při porovnání s průměrnou hodnotou bytové výstavby celé České republiky (5,16 % dokončených bytů), je tento podíl nižší. Například nedaleké a celkově srovnatelné Nové Město nad Metují vykázalo za stejné období intenzitu bytové výstavby nižší, odpovídající pouze 3,55 % celkového bytového fondu města.

Po čase relativní stagnace mezi lety 2014 až 2016, dochází v bytové výstavbě Červeného Kostelce opět k oživení, které se nejmarkantněji projevilo v roce 2019. Intenzita nové bytové výstavby souvisí zejména s atraktivitou města pro bydlení.

Graf 23: Počet dokončených bytů v Červeném Kostelci v letech 2009 – 2019

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Vzhledem k tomu, že stávající městská zástavba představuje poměrně intenzivní využití území, bez významných územních rezerv (zástavba vyplňuje centrální část města a údolní zástavbu Horního Kostelce) a město se navíc musí vypořádat se stabilizací zastavěných území, které obklopují silniční trasy a současně přetížené páteřní komunikace, směřuje platný územní plán hlavní rozvojový prostor bydlení do severní části města, tedy mimo exponované území. Cílem je vytvořit kompaktní městskou zástavbu spojující Lhotu za Červeným Kostelcem, Červený Kostelec a Horní Kostelec v homogenizovanou residenční část města. Homogenizací je myšlen nízkopodlažní charakter zástavby – izolované či řadové rodinné domy, vložené do sítě místních komunikací.

Nový územní plán respektuje stávající urbanistickou strukturu, využití území a charakter zástavby místních částí Bohdašín, Olešnice, Stolín a Mstětín a doplňuje stávající sídelní strukturu v těchto lokalitách pouze ve výjimečných případech.

Platný územní plán ve své základní bilanci rozvojových ploch uvádí pro bydlení plochy o rozloze 87,22 ha (z celkových 225,93 ha). Například pro rozvojové plochy občanského vybavení je vyčleněno 3,64 ha a 2,14 ha na plochy rekreace.

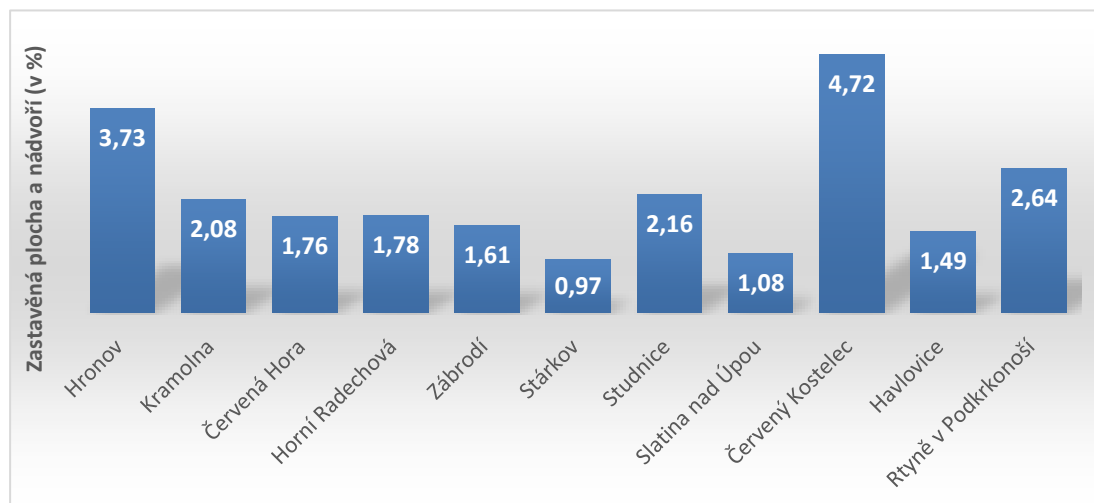

Celkově tedy územní plán počítá s dostatečnými plochami pro bydlení, ty jsou však v drtivé většině ve vlastnictví soukromých subjektů. Zda, a případně kdy budou využity pro skutečný rozvoj bytového fondu města tak záleží pouze na těchto vlastnících. Město může a má v tomto procesu sehrát roli mediátora a motivátora, vyjednávat s vlastníky, poskytovat jim podporu a vytvářet podmínky pro zastavění těchto lokalit.

Jedním z nástrojů (kromě přípravy územního plánu) je příprava územních studií, které navrhnu využití, rámcově vyřeší podmínky pro rozvoj, ověří či vyřeší kapacity sítí apod. Takových studií pro jednotlivé lokality již město zadalo několik, další čtyři jsou aktuálně v různém stupni přípravy a s dalšími se počítá v blízké budoucnosti. Existují tak předpoklady pro další rozvoj kapacit pro bydlení, zejména v rodinných domech. Nové kapacity pro bydlení v bytových domech jsou složitější, ať již s ohledem na územní plán nebo stávající zástavbu, tak i s ohledem na investiční náročnost takových akcí. Přesto i nové byty v bytových domech ve městě v posledních letech vznikají. Zde úspěšně působí tržní prostředí a soukromí investoři přestavují zchátralé domy zejména v širším centru města nebo adaptují nebytové prostory na byty.

Pro zajímavost je v následujícím grafu zobrazen podíl zastavěných ploch a nádvoří na celkové ploše území v roce 2019, včetně porovnání s okolními obcemi. Ze sledovaných obcí má Červený Kostelec nejvíce obyvatel a také nejvíce městský charakter, má proto také největší podíl zastavěné plochy (4,72 %), a to i více, než například sousední město Hronov.

Graf 24: Podíl zastavěných ploch a nádvoří v Červeném Kostelci a v okolních obcích v roce 2019 (v %)

Zdroj: ČSÚ

4.2 Rekreační objekty

Podíl domů využívaných k rekreaci na celkovém počtu domů indikuje rekreační či rezidenční charakter celé oblasti. Jak vyplývá z následující tabulky, podíl rekreačně využívaných domů a bytů je ve srovnání s vyššími územními celky podprůměrný. Na území Červeného Kostelce je k rekreaci využíváno 6,5 % domů a 3,8 % bytů. Celorepublikový průměr takto využívaných domů je 7,8 % a u bytů 3,6 %. V porovnání s Královéhradeckým krajem je Červený Kostelec u obou těchto ukazatelů nadprůměrný. Podle SLDB 2011 je v Červeném Kostelci k rekreaci využíváno 138 domů a 145 bytů. Situace ohledně podílu domů a bytů, které jsou využívány k rekreaci, odpovídá městskému charakteru prostředí a stavu, kdy byty a domy jsou atraktivní zejména pro trvalé bydlení a nikoliv pouze k rekreaci.

Tabulka 19: Počet rekreačních objektů v Červeném Kostelci v roce 2011

Ukazatelé	Červený Kostelec		Královéhradecký kraj		Česká republika	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Domy celkem	2 136	100	137 051	100	2 158 119	100
Domy sloužící k rekreaci	138	6,5	15 244	11,1	168 723	7,8
Byty celkem	3 815	100	259 995	100	4 756 572	100
Byty sloužící k rekreaci	145	3,8	15 309	5,8	169 468	3,6

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

4.3 Sociální bydlení

Pro řešení bytových potřeb osob se sníženou soběstačností a nejstarší obyvatele Červeného Kostelce, jsou určeny byty se zvláštním určením v domech s pečovatelskou službou (DPS). Na území města se nachází dva takovéto domy s celkovou kapacitou 51 bytů, z toho 3 byty jsou určeny prioritně pro manželské páry. Nicméně i další byty umožňují určitou variabilitu co do počtu uživatelů. Jeden z domů se nachází v klidnější okrajové části města v Nerudově ulici č. p. 356. Druhý dům U Jakuba je situován v centrální části města, v ul. Manželů Burdychových č. p. 296. Oba domy v majetku města jsou srovnatelné z hlediska vybavení a rozsahu nabízených služeb. Občanům jsou zde poskytovány pečovatelské služby prostřednictvím Oblastní charity Červený Kostelec.

Dům s pečovatelskou službou v Nerudově ulici byl v roce 2020 částečně zrekonstruován. Byla zde provedena rekonstrukce fasády, vč. chemické hydroizolace, zateplení štítů a zadního traktu budovy, byly opraveny poškozené uliční části domu, balkonu, byla provedena kompletní revitalizace střechy včetně klempířských prvků, nátěr podhledů, oprava pískovcového soklu a oprava kanalizace. Budova nyní poskytuje svým obyvatelům mimo jiné větší tepelný komfort.

Dům s pečovatelskou službou U Jakuba oslavil v roce 2019 dvacet let od svého uvedení do provozu. Ubytování je zde poskytováno občanům v menších jednopokojových bytech s kuchyňkou, chodbičkou a samostatnou koupelnou s toaletou. Tento bezbariérový objekt je rovněž vybaven společenskou místností, ubytovnou pro návštěvy seniorů a reminiscenční (vzpomínkovou) místností. Za dvacet let trvání pečovatelského domu se zde vystřídalo přibližně 160 obyvatel. Průměrný věk se pohybuje okolo 85 let a nejstarší obyvatelce bylo 101 let. Za běžných okolností, zde pro seniory uspořádají cca 70 akcí ročně.

Obrázek 5: DPS v Nerudově ulici a DPS U Jakuba

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Občanům, kterým byl na základě žádosti o bydlení v DPS přidělen byt s jednou místností, popř. se dvěma místnostmi (pro dvojici osob), jsou nabízeny a dle individuálních potřeb poskytovány tyto služby:

- běžné úkony osobní hygieny
- jednoduché ošetrovatelské úkony
- dovoz obědů, pomoc při podávání jídla a pití
- nákupy a nutné pochůzky
- práce spojené s udržováním domácnosti
- příprava a uvaření snídaně, svačiny nebo večeře
- praní drobného osobního prádla včetně pracích prostředků, jeho žehlení a drobné opravy
- praní velkého prádla značně znečištěného, jeho vyžehlení a drobné opravy
- velký úklid bytu
- doprovod k lékaři

V současnosti (rok 2021) má o tyto byty podanou žádost 107 zájemců jednotlivců a 12 manželských párů, existuje tedy převaha poptávky nad nabídkou. Přesto praxe ukazuje, že velmi vysoké procentu žadatelů v poslední době nevyužijí možnost nastoupit do DPS, jakmile to situace umožní a uvolní se kapacity. Pravděpodobně může tato změna postojů žadatelů souviset i s aktuální pandemickou situací, kdy více než kdy dříve zvažují tuto formu bydlení.

Žádost o byt v domě s pečovatelskou službou mohou občané získat buď prostřednictvím sociálního odboru Městského úřadu, nebo si ji mohou stáhnout z webových stránek města (v sekci sociální služby). Vyplněnou žádost, vč. lékařské zprávy, odevzdá zájemce k vyřízení opět na sociální odbor Městského úřadu. Následně obdrží žadatel oznámení o zařazení do seznamu čekatelů na umístění. Při výběru nových obyvatel domu dostávají přednost občané Červeného Kostelce. Pokud by aktuálně nebyl k dispozici žádný vhodný zájemce města, přicházejí v úvahu další kandidáti z řad obyvatel spádových obcí, které přísluší k Červenému Kostelci.

Na území města se nenachází sociální zařízení typu domov pro seniory, tedy zařízení pro občany, kteří se, především z různých zdravotních důvodů a vyššího věku, již neobejdou bez rozsáhlejší zdravotní a sociální péče. Jedná se o občany, kterým zajištění pečovatelské péče k důstojnému životu již bohužel nestačí a potřebují péči mnohem intenzivnější. Město má zájem na tom, aby takovéto zařízení bylo pro občany v Červeném Kostelci vybudováno. V únoru 2018 si nechalo zpracovat investiční záměr na novostavbu domova pro seniory. Ten byl navržen v těsném sousedství stávajícího domova s pečovatelskou službou, ve vnitrobloku mezi ulicemi Manželů Burdychových a ul. Koubovka. Záměr počítal s využitím pozemků areálu řezbářských ateliérů a zahrad vily Břetislava Kafky. Požadavkem zadání bylo umístění 40-45 bytových jednotek. Vzhledem k stanovisku Královéhradeckého kraje z roku 2019, které zamítlo vybudování domu pro seniory v Červeném Kostelci, aby zařízení provozované krajem, město zvažuje další kroky směrem k vybudování domova na vlastní náklady. Členové sociální komise města podporují výběr Pazderny, jako ideální lokality pro vybudování domova pro seniory.

Město vzhledem k podmínkám, za jakých je v současné době možné získat dotaci pro vybudování tzv. sociálních bytů ve městě, o zřízení tohoto druhu bydlení nyní neuvažuje. Naopak se ve městě připravuje projekt tzv. chráněného bydlení, které by řešilo bytové potřeby osob s různými druhy zdravotních či jiných problémů. Nositelem toho projektu a budoucím provozovatelem tohoto bydlení je Oblastní charita Červený Kostelec.

Rada města navrhla zřízení startovacích bytů v Červeném Kostelci, a to o velikosti 2+1 pro mladé rodiny za specifických podmínek. Jako první by mohl tomuto účelu sloužit byt v č. p. 26 (byt k rekonstrukci).

Otázka startovacího bydlení je, i ve vazbě na výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli města, aktuální a do budoucna možná město i na tento typ podporovaného bydlení nějaké kapacity vyčlení.

Městský bytový fond, který čítá v současnosti více, než 380 bytů, poskytuje dostatečnou kapacitou pro realizaci podporovaného bydlení, včetně startovacího. Město také část tohoto fondu již využívá sociálně prospěšným způsobem a při přidělování městského bytu je v příslušných komisích a orgánech zohledňována i potřeba žadatelů.

Ve vazbě na bydlení ve městě je důležitá také bezbariérovost budov a prostor ve městě, které usnadní život lidem s omezenou schopností pohybu. Ve městě se nachází více než 40 bezbariérových budov. Z budov veřejných jsou to např. zdravotní středisko, pošta, budova Oděvní školy, Speciální škola, Pečovatelství dům u Jakuba, městská knihovna, sportovní hala, Domek Boženy Němcové a areál u divadla.

V budoucnu by mohly ve městě nastat z mnoha příčin (objevující se koncentrace sociálně slabšího obyvatelstva, demografický vývoj apod.) problémy se sociálně vyloučenými skupinami obyvatel, mezi které patří i senioři, nízkopříjmové skupiny, národnostní komunity ad. Kromě sociálních důsledků má vyloučení i prostorové problémy, díky kterým mohou vznikat sociálně vyloučené lokality, jako místa koncentrace problémů s nízkou kvalitou domovního a bytového fondu, přeplněností bytů, chudobou, předlužeností jejich obyvatel ad. V Červeném Kostelci v současné době nejsou významné problémy se sociálně slabým obyvatelstvem a zatím zde není žádná taková lokalita evidována.

Dle analýzy sociálně vyloučených lokalit České republiky z května 2015, se v SO ORP Náchod nacházelo pět sociálně vyloučených lokalit. V sousedním SO ORP Trutnov to byly tři lokality, SO ORP Jaroměř evidovala dvě lokality a SO ORP Broumov lokalit pět. Dle této analýzy SO ORP Nové Město nad Metují a SO ORP Dvůr Králové nad Labem neevidovaly žádnou takovou lokalitu.

4.4 SWOT – bydlení

Tabulka 20: Dílčí SWOT analýza – bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
– Atraktivita města pro bydlení	– Nadprůměrné stáří bytového a domovního fondu
– Nepřítomnost sociálně vyloučených lokalit	– Velmi malý podíl rozvojových ploch určených územním plánem pro bydlení ve vlastnictví města
– Trend oživení bytové výstavby ve městě v posledních letech	– Nedostatek startovacích bytů
– Dostatečné vymezení ploch pro bydlení v aktuální verzi územního plánu	
– Příprava územních studií pro rozvoj ploch pro bydlení v konkrétních lokalitách	
– Probíhající přestavby a rekonstrukce domů ve městě soukromými investory	
– Velký bytový fond vlastněný městem	
– Domy s pečovatelskou službou	
– Existence bezbariérových řešení v budovách ve městě	
– Existence ploch vymezených pro bydlení v ÚP, vč. ploch vlastněných městem	
Příležitosti	Hrozby
– Podpora sociálního bydlení jako jednoho z nástrojů deinstitucionalizace sociálních služeb a provázání s tradicí a kvalitou institucí existujících ve městě v této oblasti	– Zvyšování podílu domů využívaných k rekreaci zejména v okrajových částech města
	– Prohlubování krizových faktorů (pandemie COVID 19, skokové zdražování apod.) a jejich dopad na sociální situaci – riziko koncentrací sociálně slabšího obyvatelstva a vznik takovýchto lokalit ve městě

5 Hospodářství

5.1 Ekonomická situace

5.1.1 Vývoj počtu ekonomických subjektů

Celý náhodský region se historicky vyznačuje hospodářstvím orientovaným na průmysl a na mnoha místech regionu je toto zaměření dominantní i v současnosti. Rovněž na území města Červený Kostelec je zastoupení subjektů specializujících se na průmyslovou výrobu nepřehlédnutelné a podniky tohoto sektoru patří k největším zaměstnavatelům ve městě. Počet ekonomických subjektů se v čase mění a vyvíjí tak, jak se mění podmínky a faktory, které jejich vznik, zánik a fungování přímo či nepřímo ovlivňují. Současná pandemie COVID-19 zasáhla a mění celý svět. Některé dopady v nejvíce ohrožených odvětvích hospodářství jsou patrné již nyní, jiné se postupně projevují. Ekonomické dopady se budou lišit s ohledem na regionální rozdíly a zaměření jednotlivých regionů.

V níže uvedené tabulce je zaznamenán vývoj počtu ekonomických subjektů evidovaných v Červeném Kostelci mezi lety 2013 a 2019. Jsou zde uvedeny jednak registrované podniky a pak ty se zjištěnou aktivitou, které jsou dále děleny dle právní formy. Neaktivní registrované ekonomické subjekty mohou být např. ty, které již fakticky ukončily svou činnost, avšak bez ukončení své právní existence. Dále ty, které přerušily svou činnost dočasně, nebo ty, které ještě svou činnost nezahájily a třeba ani nezahájí.

V posledních dvou sledovaných letech, překročily celkové počty registrovaných podniků v Červeném Kostelci hodnotu dvou tisíc. V roce 2019 to bylo přesně 2019 registrovaných podniků, což je ve sledované období vůbec nejvíce. Od roku 2013 do roku 2019 se jejich počet zvýšil o 7,34 %. Nejvíce pak procentuální nárůst sledujeme u zemědělských podnikatelů (o 126 %) a dále u obchodních společností (o 26,24 %). Oba tyto ukazatele jsou v porovnání s Královéhradeckým krajem vyšší. U zemědělských podnikatelů došlo za toto období v KH kraji k nárůstu o 34,15 %, u obchodních společností byl v rámci kraje v tomto období nárůst o 22,45 %. Fyzických osob, které podnikají dle živnostenského zákona, přibýlo v Červeném Kostelci za toto období 14,23 %, tedy o něco více, než je tomu v celém KH kraji, kde těchto osob přibýlo 9,94 %. K největšímu poklesu registrovaných podnikatelských subjektů došlo v kategorii fyzických osob podnikajících dle jiného než živnostenského zákona. Ve městě jich je od roku 2013 méně o 64,48 %. V rámci KH kraje došlo rovněž k výraznému poklesu, a to o 61,97 %.

Za sledované období (mezi lety 2013 a 2019) se však v Červeném Kostelci nezměnil počet ekonomických subjektů, které vykazují aktivitu. Jejich počet se nejprve do roku 2017 mírně snižoval, následně do roku 2019 opět vzrostl, avšak jejich počet je při porovnání let 2013 a 2019 totožný. Nedošlo tedy k nárůstu počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou, přestože výrazněji vzrostl počet podniků celkově registrovaných.

Tabulka 21: Přehled počtu ekonomických subjektů v Červeném Kostelci v letech 2013 - 2019 (k 31.12.)

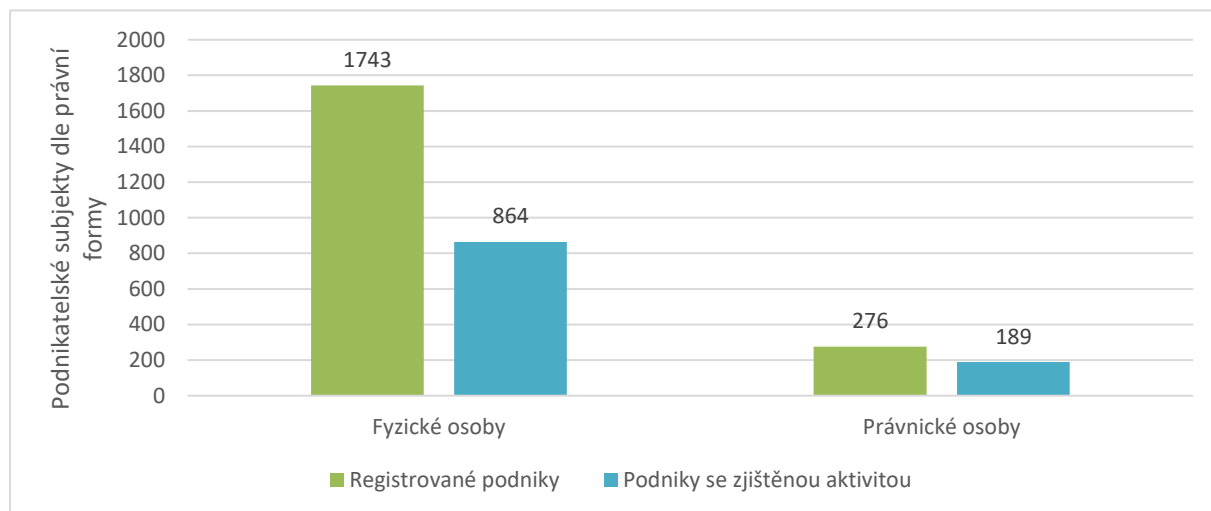
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Registrované podniky celkem		1881	1903	1924	1958	1973	2003	2019
Podniky se zjištěnou aktivitou		1053	1033	1029	1024	1018	1044	1053
z toho	Fyzické osoby	872	881	871	858	844	854	864
	Právnícké osoby	181	152	158	166	174	190	189

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 bylo v Červeném Kostelci 1053 podniků se zjištěnou aktivitou, což je 52,15 % ze všech registrovaných ekonomických subjektů ve městě. Rozdíl v počtu registrovaných a aktivních ekonomických subjektů je nejvíce patrný u fyzických osob, kde tento rozdíl činí bezmála 50 %. U právnických osob již není tak markantní a představuje přibližně 32% rozdíl.

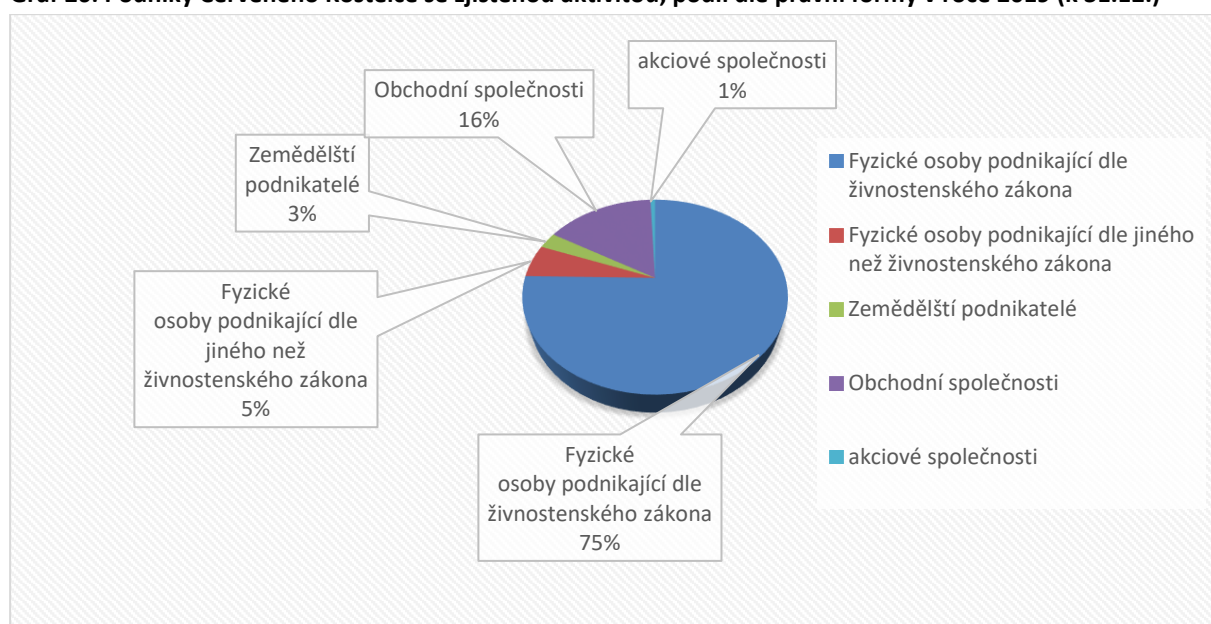
Graf 25: Registrované a aktivní podnikatelské subjekty v roce 2019 dle právní formy

Zdroj: ČSÚ

Zaměřením na strukturu dle právní formy u podniků se zjištěnou aktivitou v roce 2019 zjišťujeme, že největší skupinu tvoří fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona. Jejich podíl je 75 % ze všech aktivních podniků ve městě. Fyzické osoby podnikající dle jiného, než živnostenského zákona tvoří 5 % a zemědělství podnikatelé přibližně 3% podíl. Mezi právnickými osobami převažují obchodní společnosti s 16% zastoupením. Akciové společnosti tvoří 1 % všech aktivních podnikatelských subjektů ve městě. Družstva nejsou v Červeném Kostelci dle dat ČSÚ zastoupena ani mezi aktivními subjekty ani mezi registrovanými podniky.

Graf 26: Podniky Červeného Kostelce se zjištěnou aktivitou, podíl dle právní formy v roce 2019 (k 31.12.)

Zdroj: ČSÚ

5.1.2 Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců

Velikostní struktura podniků ve městě je příznivá a různorodá, od malých a flexibilních mikropodniků, přes střední podniky, až po velké společnosti, které jsou vzhledem ke svému zaměření předpokladem inovativního rozvoje a potenciálu zaměstnanecké stability ve městě. V níže uvedené tabulce jsou porovnány počty ekonomicky aktivních subjektů v roce 2019 dle množství zaměstnanců. Hodnocení je mírně zkresleno skupinou podniků, které neuvedly počet svých zaměstnanců. Přesto je patrné, že ve srovnání s okresem Náchod a Královéhradeckým krajem jsou více zastoupeny podniky větší, což je částečně dáno i městským charakterem území.

Červený Kostelec má rovněž vyšší podíl subjektů bez zaměstnanců, kdy oproti KH kraji jich je ve městě o 5,19 % více. Výjimku tvoří kategorie podniků s počtem zaměstnanců mezi 6 – 9, které jsou jak v porovnání s okresem Náchod, tak v krajském srovnání ve městě zastoupeny méně. Ve městě není v současné době zastoupena kategorie podniků s 200 – 249 zaměstnanci.

Tabulka 22: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou v roce 2019, dle počtu zaměstnanců

Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců	Červený Kostelec		okres Náchod		Královéhradecký kraj	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Ekonomické subjekty celkem	1 053	100	14035	100	73 423	100
Neuvedeno	108	10,26	1946	13,87	11958	16,29
Bez zaměstnanců	755	71,70	9745	69,43	48836	66,51
1 - 5 zaměstnanců	126	11,97	1589	11,32	8597	11,71
6 - 9 zaměstnanců	13	1,23	250	1,78	1399	1,91
10 - 19 zaměstnanců	22	2,09	215	1,53	1145	1,56
20 - 24 zaměstnanci	6	0,57	48	0,34	266	0,36
25 - 49 zaměstnanců	8	0,76	107	0,76	597	0,81
50 - 99 zaměstnanců	9	0,85	83	0,59	350	0,48
100 - 199 zaměstnanců	4	0,38	27	0,19	155	0,21
200 - 249 zaměstnanců	0	0,00	5	0,04	32	0,04
250 - 499 zaměstnanců	1	0,09	13	0,09	53	0,07
500 - 999 zaměstnanců	1	0,09	6	0,04	22	0,03
1000 a více	0	0,00	1	0,01	13	0,02

Zdroj: ČSÚ, veřejná databáze

Na území Červeného Kostelce bylo v roce 2020 evidováno celkem 14 ekonomických subjektů, které uvedly svůj počet zaměstnanců 50 a vyšší. Největším zaměstnavatelem ve městě je společnost Saar Gummi Czech s.r.o., která ve dvou závodech (Červený Kostelec a Velké Poříčí) zaměstnává přibližně 1000 zaměstnanců. Společnost sídlí v katastrálním území Stolín a je evropským leaderem ve výrobě dynamických pryžových těsnění. V roce 2020 dodávala těsnění do každého čtvrtého automobilu vyrobeného v Evropě. Společnost je součástí skupiny Saar Gummi, která je od června roku 2011 ve vlastnictví čínského holdingu Chongqing Light Industrie and Textile (Co.) Ltd. (zdroj: www.sgc.cz).

Umístění rozhodujících center podniků mimo Českou republiku může znamenat potenciální ekonomickou hrozbu, kdy strategická rozhodnutí těchto podniků nemusí zohledňovat a respektovat potřeby daného regionu. Díky těmto velkým podnikům však na druhou stranu roste potenciál realizace inovací a potažmo budování dodavatelských vztahů s menšími regionálními společnostmi.

Obrázek 6: Největší zaměstnavatel ve městě Červený Kostelec, Saar Gummi Czech s.r.o.

Zdroj: www.google.com/maps

V následující tabulce jsou uvedeny ekonomické subjekty, které zaměstnávají na území města 50 a více zaměstnanců (zaměstnavatelé, u kterých nebyl uveden počet zaměstnanců, nejsou ve výčtu uvedeny). Polovina z těchto středních a velkých podniků sídlí v katastrálním území Červený Kostelec, v katastru Stolín jsou evidovány tři podniky a další čtyři v katastru Lhota za Červeným Kostelcem. Kategorie podniků s 50 – 99 zaměstnanci je v rámci tohoto výčtu nejpočetnější a představuje 50 % všech níže uvedených podniků.

Druhým největším zaměstnavatelem ve městě je Oblastní charita Červený Kostelec, zajišťující zejména ambulantní a terénní sociální služby a další činnosti především v sociální oblasti.

Tabulka 23: Největší zaměstnavatelé v Červeném Kostelci v roce 2020

Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Saar Gummi Czech s.r.o.	Výroba ostatních pryžových výrobků, obrábění	500 - 999
Oblastní charita Červený Kostelec	Ostatní ambulantní a terénní sociální služby	250 - 499
SEMET s.r.o.	Výroba ostatních obráběcích strojů	100 - 199
Pro-Charitu, s.r.o.	Zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných	100 - 199
EURONA s.r.o.	Výroba parfémů a toaletních přípravků	100 - 199
Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	100 - 199
MERTLIN s.r.o.	Výroba jednorázových zdravotnických produktů	100 - 199
BATIST Medical a. s.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
VAPO, společnost s ručením omezeným	Výroba ostatních pryžových výrobků	50 - 99
Boltjes International, s.r.o.	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	50 - 99
Linon CZ s. r. o.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
IZOMAT s.r.o.	Výroba komínových systémů, montáž a servis vzduchotechniky	50 - 99
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	50 - 99
MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEČ	Všeobecné činnosti veřejné správy	50 - 99

Zdroj: ČSÚ, Registr ekonomických subjektů, www.ziveobce.cz

5.1.3 Struktura ekonomických subjektů podle odvětví činnosti

Z hlediska převažující ekonomické činnosti působilo v Červeném Kostelci v roce 2019 nejvíce registrovaných ekonomických subjektů v sektoru obchodu, oprav a údržby motorových vozidel (24,8 %), následně v průmyslových odvětvích (18,3 %) a potažmo ve stavebnictví (14,2 %).

Subjekty se zjištěnou aktivitou jsou však v území evidovány v odlišném pořadí a nejčastěji jsou zastoupeny podniky průmyslového sektoru (21,7 %), druhou nejpočetnější skupinou jsou společnosti zabývající se obchodem, opravami a údržbou vozidel (18,3 %) a třetí místo patří stavebním oborům (14,4 %). V porovnání s Královéhradeckým krajem je velmi obdobné zastoupení ve stavebnictví (14 %). V zastoupení průmyslových podniků je Červený Kostelec nadprůměrný a převyšuje krajskou úroveň o (5,3 %). V oblasti obchodu, oprav a údržby vozidel je to rovněž dle krajského srovnání mírně nadprůměrný počet, kdy v Červeném Kostelci bylo v roce 2019 o (1,2 %) subjektů podnikajících v těchto oborech více. Sektor zemědělství, lesnictví, rybářství je na obdobné výši jako v KH kraji (7,8 %).

Tabulka 24: Podnikatelské subjekty dle převažující činnosti (k 31. 12. 2019)

	Červený Kostelec				Královéhradecký kraj	
	Registrované podniky	%	Podniky se zjištěnou aktivitou	%	Podniky se zjištěnou aktivitou	%
Celkem	2019	100	1053	100	73423	100
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	114	5,6	77	7,3	5762	7,8
B-E Průmysl celkem	369	18,3	228	21,7	12021	16,4
F Stavebnictví	286	14,2	152	14,4	10259	14,0
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	501	24,8	193	18,3	12530	17,1
H Doprava a skladování	45	2,2	31	2,9	2076	2,8
I Ubytování, stravování a pohostinství	117	5,8	45	4,3	4284	5,8
J Informační a komunikační činnosti	41	2,0	27	2,6	1759	2,4
K Peněžnictví a pojišťovnictví	10	0,5	3	0,3	391	0,5
L Činnosti v oblasti nemovitostí	38	1,9	13	1,2	1900	2,6
M Profesní, vědecké a technické činnosti	192	9,5	115	10,9	9046	12,3
N Administrativní a podpůrné činnosti	28	1,4	17	1,6	1279	1,7
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8	0,4	3	0,3	752	1,0
P Vzdělávání	29	1,4	17	1,6	1497	2,0
Q Zdravotní a sociální péče	13	0,6	10	0,9	1467	2,0
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	46	2,3	25	2,4	1839	2,5
S Ostatní činnosti	164	8,1	88	8,4	5796	7,9
X nezařazeno	18	0,9	9	0,9	765,0	1,0

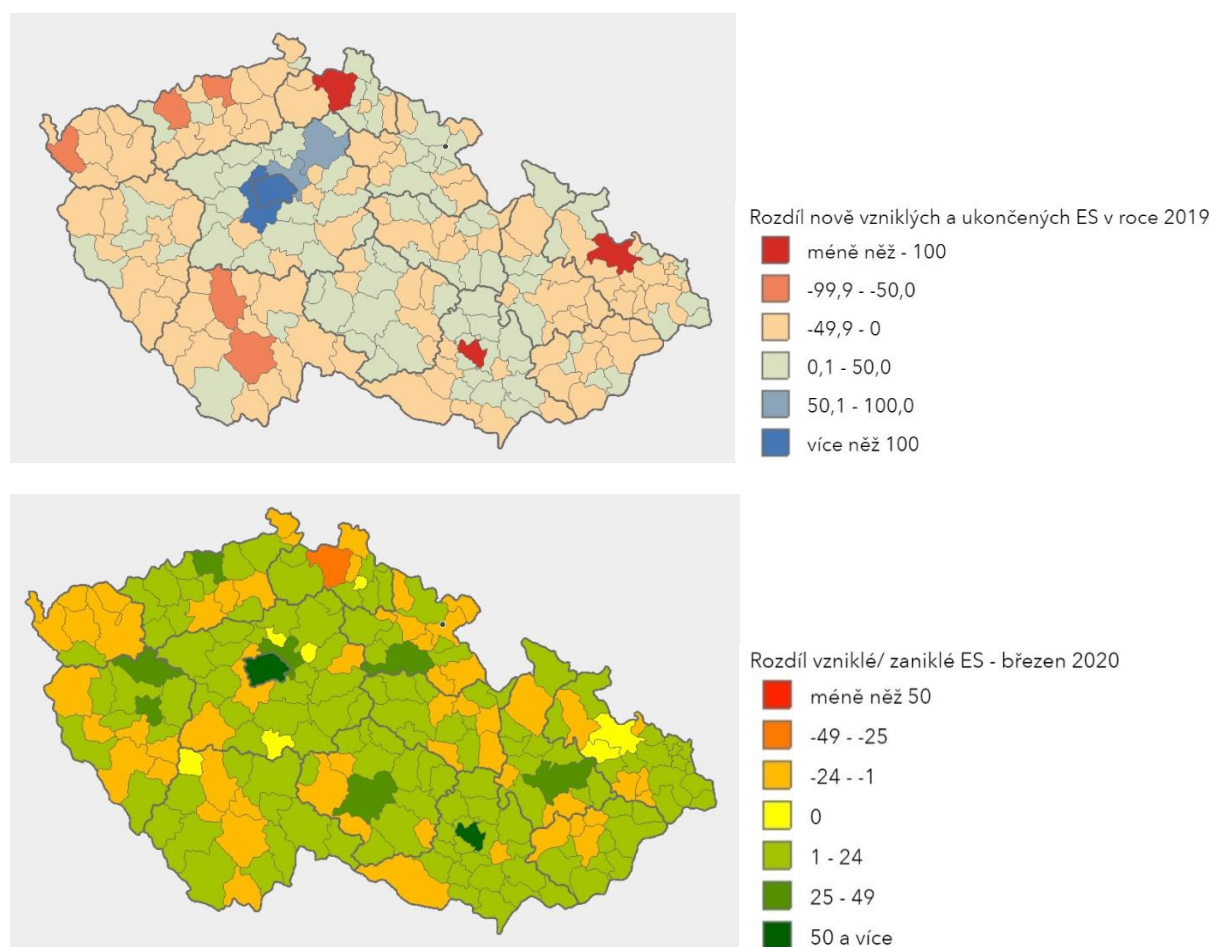
Zdroj: ČSÚ, statistiky

Početně mírně podprůměrné, ve srovnání s KH krajem, jsou ve městě naopak sektory zdravotní a sociální péče (o 1,1 %), ubytování, stravování a pohostinství (o 1,5 %) nebo sektor profesní, vědecké a technické činnosti (o 1,4 %) méně.

Současná skladba ekonomických subjektů dle převažující činnosti bude mít v brzké budoucnosti výrazný vliv na celkový počet aktivních ekonomických subjektů v regionu. Jedním z dopadů pandemie Covid-19 je očekávaný propad počtu ekonomických subjektů především v oblastech cestovní ruch, kultura a maloobchod (kategorizace dle NACE). Data pojednávající o vývoji a dopadech na množství ekonomických subjektů jsou aktuálně dostupná pro jednotlivé ORP. Sledujeme-li vývoj počtu ekonomických subjektů ORP Náchod za rok 2019, rozdíl mezi nově vzniklými a ukončenými ekonomickými subjekty se pohyboval v kladných číslech, konkrétně na hodnotě (+26) a kladné hodnoty zaznamenaly i sousední ORP, mimo ORP Broumov, kde byl za zmíněný rok zaznamenán tento rozdíl záporný, tedy více podniků zde zaniklo, než nově vzniklo. Např. za měsíc březen roku 2020, kdy jsou tyto ukazatele podrobně sledovány, můžeme pozorovat přesun ORP Náchod do kategorie regionů, ve kterých se podíl nově vzniklých a zaniklých ekonomických subjektů pohybuje v záporné škále, konkrétně na hodnotě (-3), což může naznačovat odolnost a množství ohrožených podniků v regionu.

Obrázek 7: Rozdíl vzniklých a ukončených ekonomických subjektů dle ORP za rok 2019 a v březnu 2020

Zdroj: <https://rozvoj-cirihk.hub.arcgis.com/>

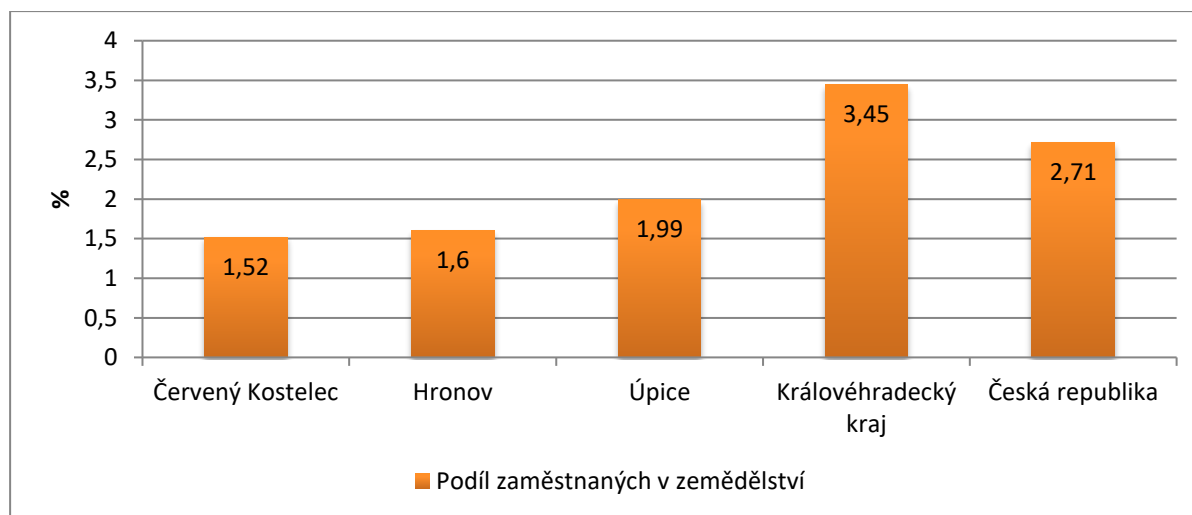
5.2 Zemědělství

Zemědělsky využívaná půda se nachází především v okrajových partiích města, v území místních částí Stolín, Olešnice, Mstětín a Bohdašín. Z výše uvedené tabulky subjektů podnikajících v Červeném Kostelci vyplývá, že zemědělství, lesnictví a rybářství nejsou prioritní rozvojovou oblastí ve městě. Jedná se o páté nejpočetnější odvětví, které s 77 podniky na konci roku 2019 představovalo 7,3% podíl všech ekonomicky aktivních podniků ve městě. Dle informačního systému evidence zemědělských podnikatelů, jehož správcem je Ministerstvo zemědělství, bylo v prosinci roku 2020 evidováno na území města celkem 44 zemědělských podnikatelů (zdroj: www.eagri.cz). Přehled těchto podnikatelů je uveden v příloze 1.

Převážná část zemědělců v území se věnuje rostlinné výrobě. Mezi nejvýznamnější patří akciová společnost Navita, patřící do kategorie podniků s 10 a 19 zaměstnanci. V portfoliu produktů společnosti jsou nejdůležitějšími komoditami především konzumní a krmené brambory, mrkev, cibule a zelí. Společnost je držitelem certifikátu Biokont (bioprodukty a biopotraviny). Zemědělských podniků zabývajících se živočišnou výrobou je v území podstatně méně. V části Lhota za Červeným Kostelcem sídlí společnost BOHEMIAN SEARESORT s.r.o., která se věnuje netradičnímu chovu lososa atlantského, patřící rovněž do kategorie podniků s 10 a 19.

Co se týká podílu na zaměstnanosti, jsou poslední známá data k roku 2011 (SLDB), kdy ve městě pracovalo 53 obyvatel (1,52 %) v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství, což byla při porovnání zejména s vyššími územními celky podprůměrná hodnota. Nižší podíl zaměstnaných v zemědělství koresponduje s městským charakterem území. Při porovnání s obdobnými městy z regionu byl zde podíl zaměstnaných v priméru obdobný a nijak výrazně nevybočoval z průměru.

Graf 27: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství v Červeném Kostelci (rok 2011)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

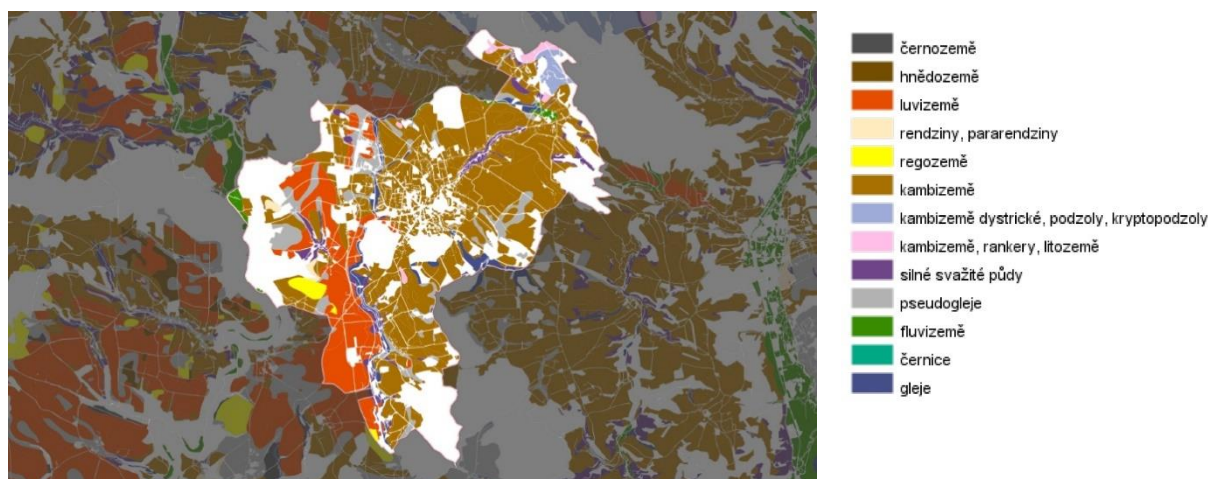
5.2.1 Využití půdního fondu

Jedním z cílů udržitelného rozvoje krajiny je ochrana zemědělského a lesnického půdního fondu. Půda v území je ovlivněna lidskou činností, kdy v průběhu mnoha let došlo k přeměně přírodní krajiny na krajinu kulturní. Ta se pak v různém podílu skládá z polí, luk, lesů, sídel a ostatních krajinných prvků.

Půda je jedním z přírodních zdrojů, který má svou hodnotu bez ohledu její bonitu. V oblasti zemědělství však patří bonita půdy, spolu s klimatem, geografickou polohou atd., mezi stěžejní faktory ovlivňujících

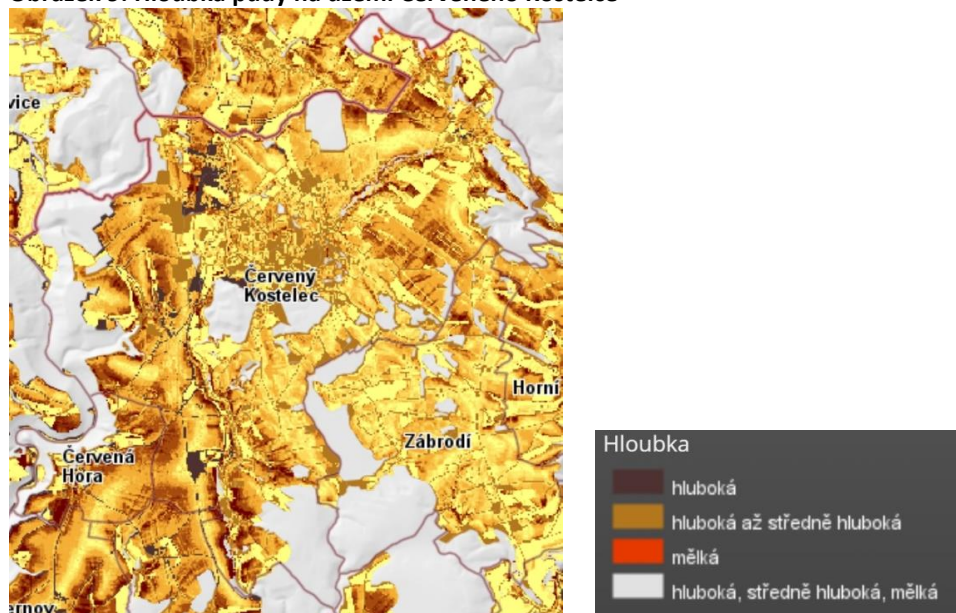
druhou skladbu plodin a rostlin v oblasti. V území nalezneme typy půd v rozsáhlém spektru. Ze všech hodnocených ploch (o rozloze 1 514 ha), jsou dle Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy (z roku 2020) v území v největší míře zastoupeny kambizemě (61,37 %). Jedná se o typické půdy pahorkatin a nižších a středních poloh vrchovin, které zahrnují převážně půdy na pevných horninách. Druhou nejčastější skupinou jsou s (17,29 %) luvizemě, které mívají pod orníci typický plavý eluviální horizont, sahající do hloubky 0,3-0,4 m. Vyskytují se převážně v rovinatém reliéfu.

Obrázek 8: Skupiny půdních typů na území Červeného Kostelce

Zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy

Obrázek 9: Hloubka půdy na území Červeného Kostelce

Zdroj: <https://mapy.vumop.cz/>

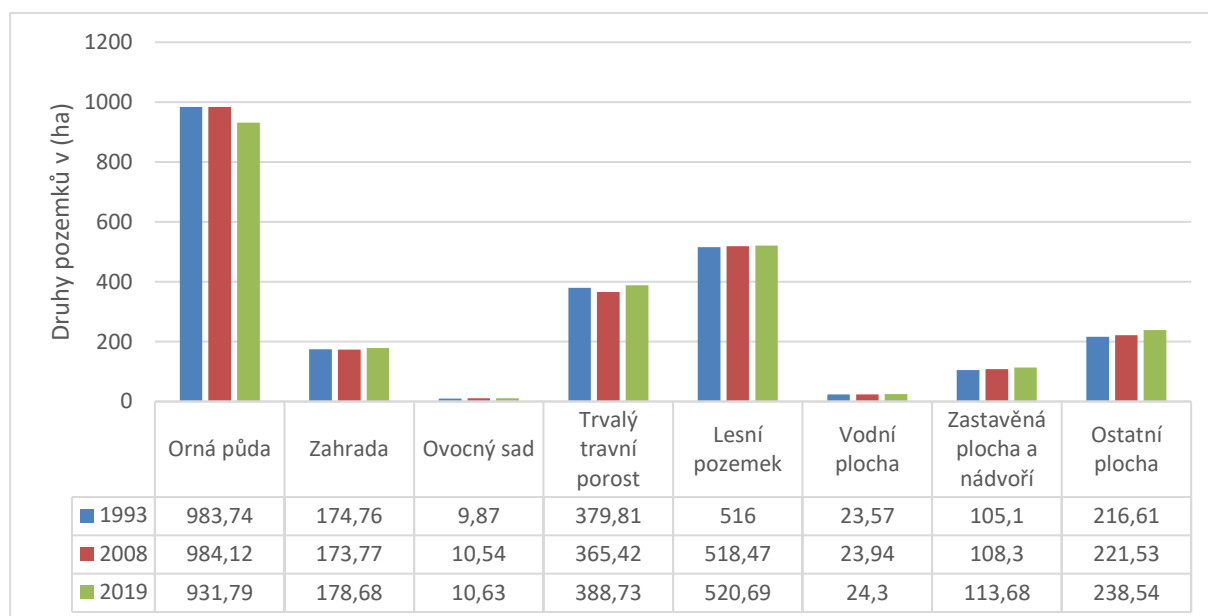
Hloubka půdy je jednou z důležitých charakteristik půdního profilu a je definována jako mocnost půdního profilu, kterou omezuje v určité hloubce buď pevná skála, nebo její rozpad, silná skeletovitost nebo ustálená hladina podzemní vody. Zjednodušeně lze za hloubku půdy považovat prostor pro zdárný růst rostlin. Hloubka půdy je posuzovaná ve 4 kategoriích. Z hlediska hloubky půdy se v území nachází místa s hlubokou půdou až po místa s půdou mělkou, ale převládá zejména půda hluboká až středně hluboká, která je charakteristickou hloubkou mezi 30 až 60 cm. Hloubka půdy je důležitým půdním limitem.

Území Červeného Kostelce má k roku 2019 celkovou rozlohu 2 407 ha. Z níže uvedeného grafu je patrné, že orná půda je nejrozšířenějším druhem pozemků ve městě Červený Kostelec a zaujímá více než třetinu území (38,7 %). Lesy představují druhou největší část půdního fondu Červeného Kostelce a pokrývají přibližně pětinu celkové rozlohy města (21,6 %). Třetím nejrozšířenějším druhem pozemků jsou trvalé travní porosty, které se rozkládají přibližně na (16 %) území.

Od sledovaného roku 1993, kdy celková výměra katastrálního území města činila 2 409 ha, došlo do roku 2019 ke **snížení poměru orné půdy v území o 5,3 %**. Současně ve sledovaném období došlo k nárůstu ostatních druhů pozemků, např. přibýlo trvalých travních porostů. Jejich poměr se zvýšil o 2,3 %, u zastavěných ploch a nádvorí došlo k nárůstu o 7,5 % oproti rozloze těchto ploch před dvaceti šesti lety. U ostatních ploch došlo za sledované období k jejich nárůstu přibližně o 10 %. Rozsah lesních pozemků je v lokalitě dlouhodobě zachovávan na stejné úrovni a nijak výrazně se za sledované období nezměnil.

Graf 28: Druhy pozemků a vývoj jejich podílů v půdním fondu Červeného Kostelce mezi lety 1993 a 2019

Zdroj: ČSÚ, Český úřad zeměměřičský a katastrální

Pro srovnání jsou níže uvedeny podíly zemědělské a nezemědělské půdy v Červeném Kostelci a ve vyšších územních celcích, včetně procentuálního zastoupení druhů pozemků v rámci těchto dvou základních kategorií. V Červeném Kostelci převládá poměr zemědělské půdy (62,7 %) nad nezemědělskou (37,3 %). Rovněž při srovnání podílu zemědělské půdy ve městě s vyššími územními celky má Červený Kostelec tento podíl výrazně vyšší, a to především díky podílu zahrad, které tvoří v této skupině podíl (11,8 %). Podíl orné půdy je ve městě vyšší, než je průměr ORP Náchod, ale v rámci KH kraje a ČR již zaujímá nižší procentuální podíl. Nezemědělská půda je vzhledem k městskému prostředí, při porovnání s vyššími celky v menšině. Podstatně nižší je v tomto srovnání podíl lesních pozemků (58 %), kdy v rámci ORP Náchod je těchto pozemků o 13,5 % více. Naopak zastavěné plochy a nádvorí a dále ostatní plochy zabírají logicky mnohem vyšší podíl, než je tomu u srovnávaných vyšších územních celků.

Tabulka 25: Druhy pozemků, územní srovnání Červeného Kostelce a vyšších územ. celků, k 31.12.2019 (v %)

	Červený Kostelec	ORP Náchod	KH kraj	ČR
Celková výměra	100 %	100 %	100 %	100 %
Zemědělská půda	62,7	56,8	58,1	53,3
z toho				
Orná půda	61,7	52,4	67,6	70,0
Chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,2
Vinice	0,0	0,0	0,0	0,5
Zahrada	11,8	6,8	4,4	4,0
Ovocný sad	0,7	3,2	1,5	1,1
Trvalý travní porost	25,7	37,6	26,5	24,2
Nezemědělská půda	37,3	43,2	41,9	46,7
z toho				
Lesní pozemek	58,0	71,5	74,5	72,6
Vodní plocha	2,7	5,9	3,9	4,5
Zastavěná plocha a nádvoří	12,7	5,6	4,6	3,6
Ostatní plocha	26,6	16,9	17,0	19,3

Zdroj: ČSÚ, Český úřad zeměměřičský a katastrální

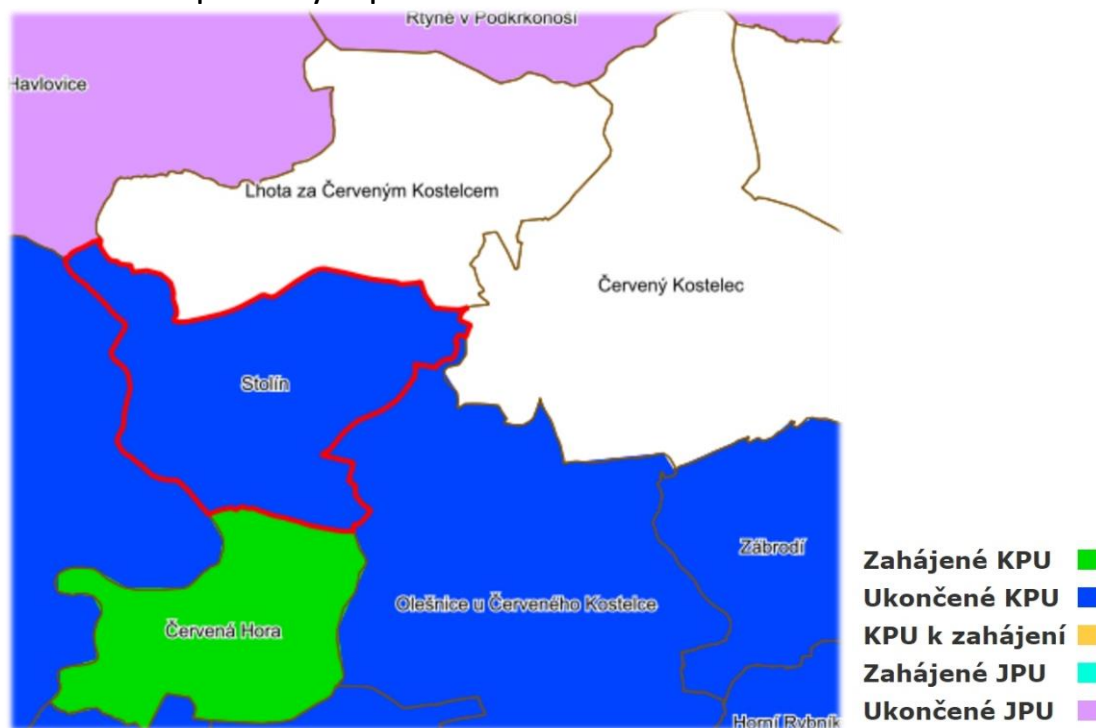
Koeficient ekologické stability (KES) se vypočítá jako podíl ploch ekologicky příznivých (chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, lesní půdy a vodní plochy) a ploch zatěžujících životní prostředí (orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy).

Na území Červeného Kostelce je k 31.12.2019 koeficient ekologické stability hodnocen podprůměrně a to (0,9 %). Podle definice KES je území s takovou hodnotou označováno jako intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou. Oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu. Pro srovnání, na konci roku 2019 činila hodnota KES v ORP Náchod (1,50 %), v Královéhradeckém kraji to bylo (1,10 %) a v ČR také (1,10 %). Tyto hodnoty definují vyšší správní celky jako vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Důsledkem pak je i nižší spotřeba energo-materiálových vkladů.

5.2.2 Pozemkové úpravy

Cílem pozemkových úprav je obecně urovnání vlastnických vztahů pozemků s předpokladem pro zpřístupnění, racionální využívání a ochranu zemědělského půdního fondu. Dochází při nich tedy zejména k vlastnickému scelování. Dalším cílem je ochrana a obnova krajiny a přírodních zdrojů, kdy se vlivem pozemkových úprav vytváří ucelený polyfunkční krajinný systém (zdroj: Sklenička, 2003). Jedním z faktorů, na který mají pozemkové úpravy vliv, je eroze - tedy narušení a odnos půdy vlivem vody, větru a dalšími erozními činiteli. Eroze způsobuje mnohdy nenávratné škody na půdě, a proto je důležité mít v takto ohrožených lokalitách vhodná protierozní opatření, ke kterým ideálně dochází v rámci pozemkových úprav. Mezi erozí nejohroženější území města patří hlavně západní okraj katastrálního území Červeného Kostelce (viz též kapitola Kvalita půd).

Komplexní pozemkové úpravy proběhly v katastrálním území Olešnice (ukončení úprav v roce 2010) a celková výměra obvodu pozemkových úprav byla 471 ha. V tomto obvodu se snížil počet vlastnických parcel z 1200 na 867. Další komplexní pozemkové úpravy probíhaly v letech 2006 až 2014 v katastrálním území Stolín (včetně části zasažených území v katastru Lhota za Červeným Kostelcem). Celková výměra obvodu pozemkových úprav činila 163,47 ha. Počet vlastnických parcel před zahájením byl 469, po jejím ukončení to bylo 332 parcel (zdroj: www.eagri.cz). Z hlediska větrné eroze je toto území bez ohrožení.

Obrázek 10: Stav pozemkových úprav v Červeném Kostelci v roce 2020 Zdroj: www.eagri.cz

5.3 Průmysl

Jak již vyplynulo z předchozích kapitol o struktuře podnikatelské základny, má průmysl v Červeném Kostelci významnou roli a tradici. Současný stav průmyslu je podmíněn dlouhodobým historickým vývojem území a typických průmyslových odvětví. Pro hospodářský rozvoj města bylo zásadní období zhruba od poloviny 19. století, kdy se ve městě začala zpracovávat bavlna a vznikaly první samostatné továrny na zpracování textilu (tkalcovny, barvení a upravování látek atd.). Červený Kostelec se rychle změnil ve skutečné průmyslové středisko, k čemuž napomohla i stavba železnice Jaroměř-Svatoňovice, která byla dokončena v roce 1859. V období od konce 19. století do druhé světové války bylo město významným centrem textilního průmyslu. V průběhu 2. světové války však některé textilní továrny musely omezit svůj provoz a některé byly nuceny přejít na zbrojní výrobu. V 50. letech po znárodnění podniků se textilní výroba dostala na okraj zájmu a pro město bylo významné, že se na místě textilní výroby začala uplatňovat i strojírenská výroba, která po několika letech dokonce nad textilní převládla. V roce 2019 působilo ve městě v průmyslu 369 ekonomických subjektů, převážná část (91 %) pak v průmyslu zpracovatelském (335 subjektů). Na konci roku 2019 byla zjištěna aktivita u 228 subjektů působících v průmyslu, což představuje (21,7 %) všech ekonomicky aktivních podniků ve městě. Tento podíl je o 5,3 % vyšší, než podíl aktivních průmyslových podniků v Královéhradeckém kraji (16,4 %).

Největším zaměstnavatelem v odvětví průmyslu je již výše zmíněná společnost **Saar Gummi Czech**, která se zabývá výrobou pryžového těsnění a nachází se v katastrálním území Stojín. Mezi největší společnosti ve městě z oblasti strojírenské výroby patří společnost **Semet s. r. o.**, která byla založena v roce 1992 v místech původního strojírenského závodu, a navázala tak na historii tohoto odvětví ve městě. Od roku 2016 společnost sídlí v nově vybudovaných prostorech v průmyslové zóně založené na severovýchodním okraji města. Orientuje se na zpracování plechových polotovarů, na výrobu plechových výrobků, včetně povrchové úpravy práškovou barvou, a jejich sestavení do konečné podoby. Mezi výrazné společnosti působící ve městě patří rovněž ty, které se specializují na výrobu

zdravotnických pomůcek. Vlastnicky provázané společnosti MERTLIN s.r.o. a BATIST Medical a. s. se zabývají výrobou a distribucí roušek, nanoroušek, zdravotnických a hygienických produktů na ošetření ran, obvazů a dalších hygienických pomůcek pro zdravotnictví. Výrobky společnosti jsou určeny jak pro odbornou, tak širokou veřejnost. Jediná firma ve městě, která se zabývá těžbou nerostných surovin, je společnost KRÁKORKA a.s., která sídlí ve Lhotě za Červeným Kostelcem. V lomu Krákorka se ručně těží a zpracovává světlý pískovec. Lom na sebe v minulosti upoutal pozornost, kromě své ekonomické činnosti, i díky nálezu zkamenělého otisku stopy teropodního dinosaura. Objev je významný tím, že jde o vůbec první průkazný doklad o přítomnosti dinosaurů v našich dnešních geografických hranicích.

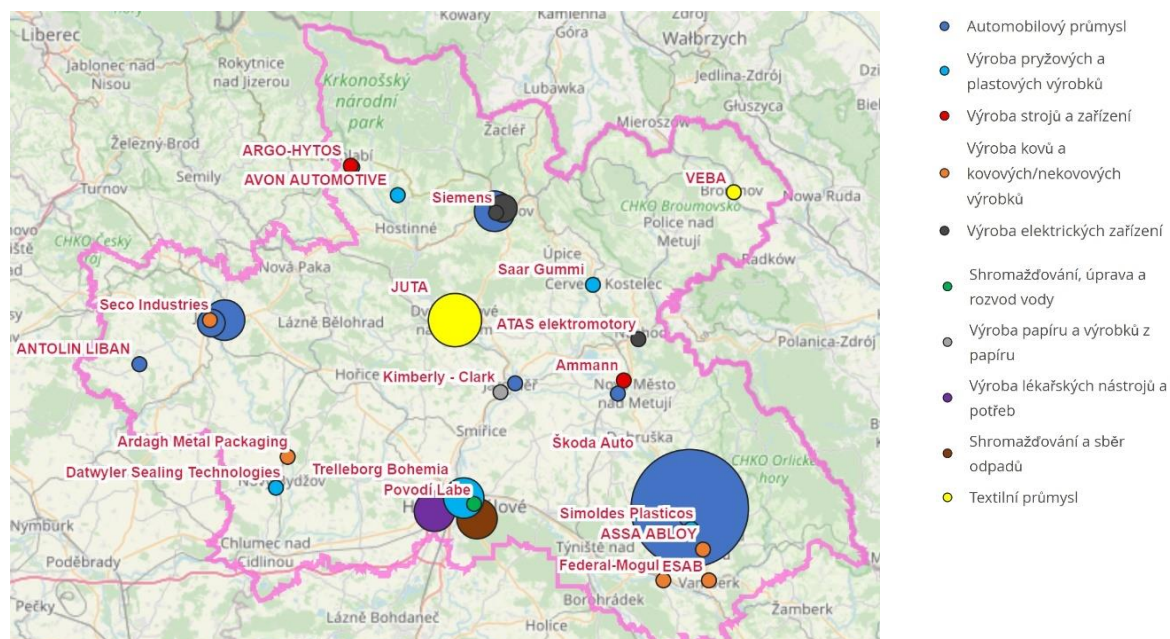
Tabulka 26: Největší zaměstnavatelé v průmyslu v Červeném Kostelci v roce 2019

Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Saar Gummi Czech s.r.o.	Výroba ostatních pryžových výrobků	500 - 999
SEMET s.r.o.	Výroba ostatních obráběcích strojů	100 - 199
EURONA s.r.o.	Výroba parfémů a toaletních přípravků	100 - 199
MERTLIN s.r.o.	Výroba jednorázových zdravotnických produktů	100 - 199
BATIST Medical a. s.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
VAPO, společnost s ručením omezeným	Výroba ostatních pryžových výrobků	50 - 99
Boltjes International, s.r.o.	Výroba ostatních kovodělných výrobků	50 - 99
Linon CZ s. r. o.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
IZOMAT s.r.o.	Výroba komínových systémů, montáž a servis vzduchotechniky	50 - 99
MG ITALY CZECH DIVISION s.r.o.	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	50 - 99

Zdroj: <http://registry.czso.cz>

V Červeném Kostelci sídlí společnost Saar Gummi Czech s.r.o., se s téměř 1000 zaměstnanci řadí k největším zaměstnavatelům Královéhradeckého kraje.

Obrazek 11: Průmyslové podniky Královéhradeckého kraje s více než 500 zaměstnanci, rok 2020

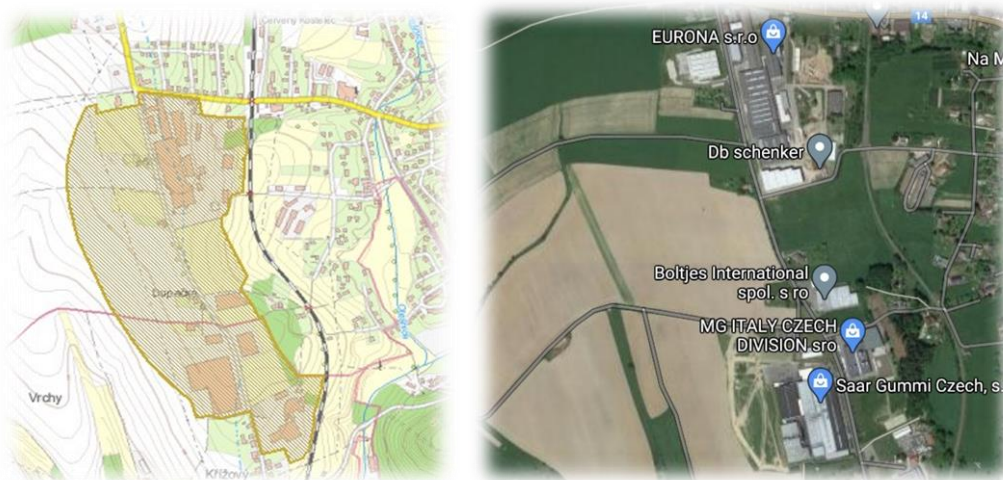

Zdroj: <https://www.cirihk.cz/>

5.3.1 Průmyslové zóny

V katastrálním území Stolín/Lhota, ve vzdálenosti přibližně 2,5 km od centra města se nachází tzv. západní průmyslová zóna o velikosti 46,75 ha, z toho je 25 ha využíváno (53 %). Zóna má velmi dobrou dopravní dostupnost, je zpřístupněna silnicí I. třídy (I/14) a v její těsné blízkosti je železniční trať č. 032. V průmyslové zóně se nacházejí většina průmyslových podniků, které jsou současně největšími zaměstnavateli ve městě, jako např. podniky: Saar Gummi Czech, s.r.o. - zpracování pryže; Boltjes International, s.r.o. - tváření a ohýbání trubek; EURONA s.r.o. – výroba kosmetických a toaletních přípravků, MG Italy Czech Division, s.r.o. - zpracování plastů; IZOMAT s.r.o. – výroba komínových systémů. Dále v průmyslové zóně působí např. Galček, s.r.o. – galvanovna, Saviotechnics s.r.o. – povrchová úprava kovů. Své distribuční centrum a sklady zde má např. ALBI Česká republika a.s. a další. Tato největší průmyslová zóna ve městě je zasítovaná i pro další možnou výstavbu.

Obrázek 12: Průmyslová zóna v k. ú. Stolín

Zdroj: www.mapy.crr.cz, www.google.com/maps

Druhou průmyslovou zónou vymezenou v ÚP, je tzv. severní, nacházející se v závěru Řehákovy ulice. V této průmyslové zóně se nachází dva výrobní areály. Jeden z předválečného období a druhý z 90. let minulého století. Jako vhodnější, zejména s ohledem na dopravní spojení, se jeví pro další rozvoj spíše západní zóna, jež doposud disponuje volnými plochami pro případné další rozšíření průmyslové výroby.

Obrázek 13: Tzv. Severní průmyslová zóna

Zdroj: www.google.com/maps

Město tak nabízí dostatečné plochy pro rozvoj podnikání, resp. všechny disponibilní plochy nemá ještě plně obsazeny. Naopak do budoucna je třeba počítat s existencí konkurenčních podnikatelských zón v relativní blízkosti (Vysokov, Náchod a další) a s potenciální hrozbou jejich upřednostnění ze strany nových investorů přicházejících do regionu, v extrémním případě i s přesunem stávajících podnikatelských aktivit.

Do obsazenosti průmyslových zón ve městě a vůbec zájmu investorů a ekonomických subjektů podnikat ve městě, významně promluví ve středně až dlouhodobém horizontu i výstavba klíčové infrastruktury jak ve městě a jeho okolí (obchvat města), tak zejména mimo město (prodloužení dálnice D11 na Trutnov a do Polska).

5.4 Služby

Zaměstnanost v oblasti služeb byla v roce 2011 (dle posledního SLDB) v Červeném Kostelci pouhých (42,24 %), což nedosahuje hodnot zaměstnanosti v terciéru v Královéhradeckém kraji (49,04 %), ani průměru za celou ČR (53,93 %). Důvodem podprůměrné nabídky služeb je nižší poptávka v území, omezený potenciál cestovního ruchu a velká orientace na průmyslovou výrobu. V roce 2011 bylo ve městě podle odvětví zaměstnáno 3 473 obyvatel, z toho 1467 obyvatel v terciéru (velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel 273 obyvatel, doprava a skladování 181 obyvatel, ubytování, stravování a pohostinství 60 pracujících, informační a komunikační činnosti 64 obyvatel, peněžnictví a pojišťovnictví 56 obyvatel, vzdělávání 204 a zdravotní a sociální péče 209 pracujících obyvatel). U 12 % obyvatel (416) nebylo odvětví ekonomické aktivity zjištěno. Nejvíce je v oblasti služeb zastoupen velkoobchod a maloobchod a údržba motorových vozidel. V roce 2019 se touto činností zabývalo celkem 24,8 % podnikatelských subjektů ve městě, z toho jich bylo v daném období 18,3 % aktivních. Problémem v oblasti služeb je nedostatečná nabídka obchodních řetězců, ale i dalších služeb (vč. finančních, viz rušení poboček bank)

5.4.1 Hlavní zaměstnavatelé v oboru služeb

V oblasti služeb působí jeden z největších zaměstnavatelů v Červeném Kostelci, kterým je **Oblastní charita Červený Kostelec**, zajišťující zejména ambulantní a terénní sociální služby. Kromě toho tato nezisková nestátní organizace pomáhá zvláště nemocným, dětem, dospělým i seniorům. Provozuje nejstarší hospic v ČR a jediné lůžkové zařízení pro nemocné roztroušenou sklerózou. Kromě vlastních pracovníků, zaměstnává další lidi také společnost Pro-Charitu, s.r.o., založená Oblastní charitou Červený Kostelec.

Tabulka 27: Největší zaměstnavatelé ve službách v roce 2020

Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Oblastní charita Červený Kostelec	Ostatní ambulantní a terénní sociální služby	250 - 499
Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	100 - 199
MĚSTO ČERVENÝ KOSTELEČ	Všeobecné činnosti veřejné správy	50 - 99

<http://registry.czso.cz/irsw/>

5.5 Cestovní ruch

Ve sledovaném území či jeho bezprostředním okolí převažují zejména kulturní zajímavosti nad těmi přírodními, z nichž lze zmínit např. blízké Jestřebí hory nebo rekreačně využívané rybníky Brodský a Špinka (byť se jedná primárně o hospodářské rybníky), které se nacházejí v k. ú. Zábrodí.

Přestože i v Červeném Kostelci lze nalézt historicky, umělecky či přírodně zajímavé objekty a lokality, jejich význam ve srovnání s jinými destinacemi v okolí (Nové Město nad Metují, Krkonoše a další), je spíše omezený a neskýtá zásadnější potenciál pro větší rozvoj odvětví cestovního ruchu.

Mezi hlavní kulturní atraktivity v Červeném Kostelci zcela jistě patří každoroční Mezinárodní folklorní festival, označovaný jako nejvýznamnější svého druhu v Evropě. Dále se zde koná divadelní festival Červený Kostelec, kde se představují východočeská amatérská činoherní divadla (využití této akce pro cestovní ruch jako ekonomické odvětví, je však ve srovnání s folklorním festivalem velmi omezené). V době pandemie v ČR, tedy od počátku roku 2020 však byla většina kulturních akcí výrazně omezena nebo úplně zastavena a je otázkou, jak rychle a v jakém objemu bude na tyto významné kulturní události možné v obdobném rozsahu navázat. Již v době před pandemií COVID – 19, s ohledem na nedostatečnou ubytovací kapacitu města, unikaly městu ekonomické benefity plynoucí z tohoto nehmotného kulturního dědictví a končily v jeho okolí. Vzhledem k významnému zasažení pandemií, obzvláště pak v sektorech kultury a ubytovacích a stravovacích služeb, bude docílení změny v této oblasti objektivně ještě náročnější.

Město a jeho bezprostřední okolí celkově nenabízí atraktivity regionálního či nadregionálního významu a není tak samo o sobě nijak zásadně vyhledávanou turistickou destinací. Přesto skýtá velký potenciál v cestovním ruchu zejména pro kratší (jednodenní, víkendové) pobyty, a také jako výchozí bod pro turisty přicházející do regionu za jeho klíčovými zajímavostmi. To je dáno polohou města v relativní blízkosti atraktivních lokalit, jako jsou Krkonoše, Jestřebí hory, významné národní kulturní památky v okolí (zámky, kláštery apod.)

5.5.1 Ubytovací a stravovací zařízení

Základní infrastrukturu cestovního ruchu představují ubytovací a stravovací zařízení. Na území Červeného Kostelce se v polovině roku 2020 nacházelo 21 ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou **cca 332 lůžek**, z nichž téměř polovinu (49 %) tvoří lůžka v zařízeních zaměřených prioritně na letní provoz (do tohoto výčtu lůžek jsou již započítána další nově budovaná lůžka v chatách u rybníku Brodský, které spustí provoz v letní sezóně 2021). Ve městě jsou v provozu 4 hromadná celosezónní ubytovací zařízení (mající tedy minimálně 10 lůžek a 5 pokojů), jejichž ubytovací kapacita činí 69 lůžek. Ve třech z nich je současně v objektu možnost stravování hostů (restaurace nebo kavárna s občerstvením).

Některá ubytovací zařízení jsou umístěna přímo v centru města (např. Hotel Šrejber, Hotel Černý kůň nebo ubytovna Háčko), většina jich je však situována v okrajových částech města, převážně ve východní polovině města, kde se nachází lokality využívané masivněji k letní rekreaci (např. Autokemp Brodský). Podle charakteru ubytování se ve městě nachází 2 hotely, 8 ubytovacích zařízení typu penzion nebo apartmány, 2 ubytovny, 3 kempy, autokempy a tábořiště a 6 zařízení typu chalupy a chaty. S ohledem na sezónnost turistiky ve městě podléhá zájem o ubytování v těchto zařízeních významným sezónním výkyvům.

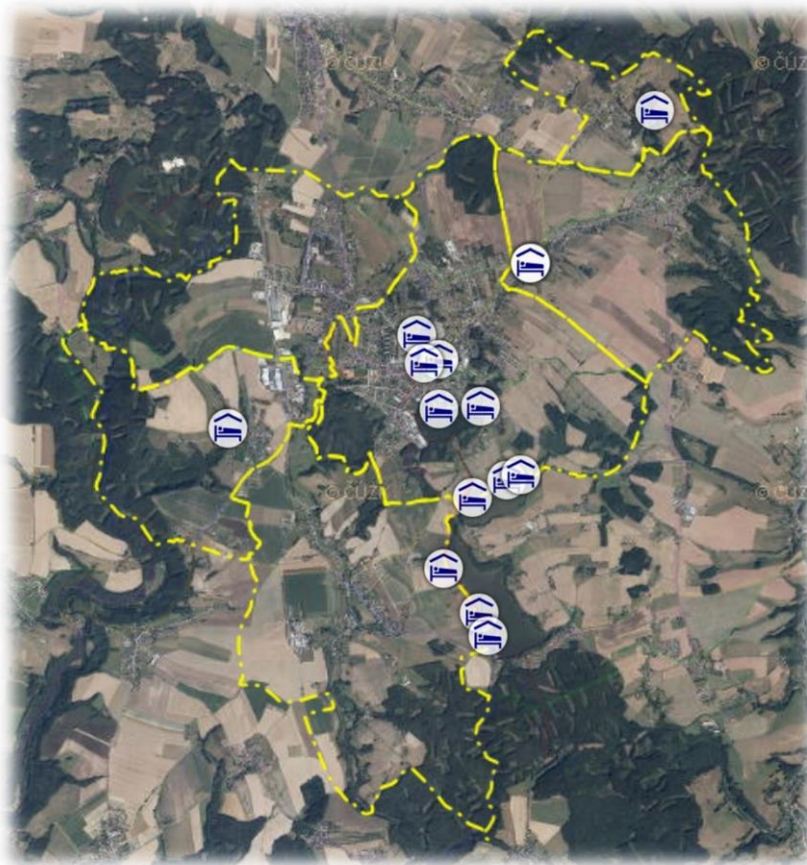

Ve městě chybí ubytovací zařízení nabízející vyšší standard (nachází se zde maximálně tříhvězdičková zařízení) a dále zařízení, která by nabízela např. podmínky pro realizaci kongresové turistiky, jež by mohla do města přitáhnout více návštěvníků. Kongresové služby nabízí v malém rozsahu pouze v centru města se nacházející Hotel Černý kůň.

Stravovací služby a občerstvení v Červeném Kostelci byly (v červenci 2020) nabízeny 18 provozovny v tomto složení: 7 restaurací (z toho 5 restaurací poskytuje celosezónně denní menu a 1 restaurace sezónně). V kategorii provozoven typu kavárna, cukrárna, vinárna, rychlé občerstvení bylo v uvedeném období ve městě funkčních 7 provozoven, dále zde byly otevřeny 2 bary, 1 bufet a 1 kiosek (zdroj: www.cervenokostelecko.cz).

Celkově lze ubytovací a stravovací kapacity ve městě označit, ve srovnání s okolními destinacemi, za spíše nedostatečně rozvinuté, což má negativní dopad na využití cestovního ruchu. V případě, že město navštíví větší množství návštěvníků, není možnost je kvalitně a bez problémů celosezónně ubytovat. To se plně projevuje zejména v době konání folklorního festivalu, kdy jsou nejen návštěvníci, ale i účastníci a jejich doprovod, nuceni využívat kapacity v blízkém, ale i vzdálenějším okolí (Náchod, Nové Město n. M., Česká Skalice apod.). To představuje samozřejmě pro Červený Kostelec ztrátu, resp. nevyužití možností, které tito návštěvníci přinášejí – vedle přímých užitků (využití dalších služeb nabízených ve městě) také nepřímé (propagace města jako turistické destinace v tuzemsku i zahraničí).

Obrázek 14: Rozmístění ubytovacích zařízení v jednotlivých k. ú. Červeného Kostelce

Zdroj: www.ckzije.cz

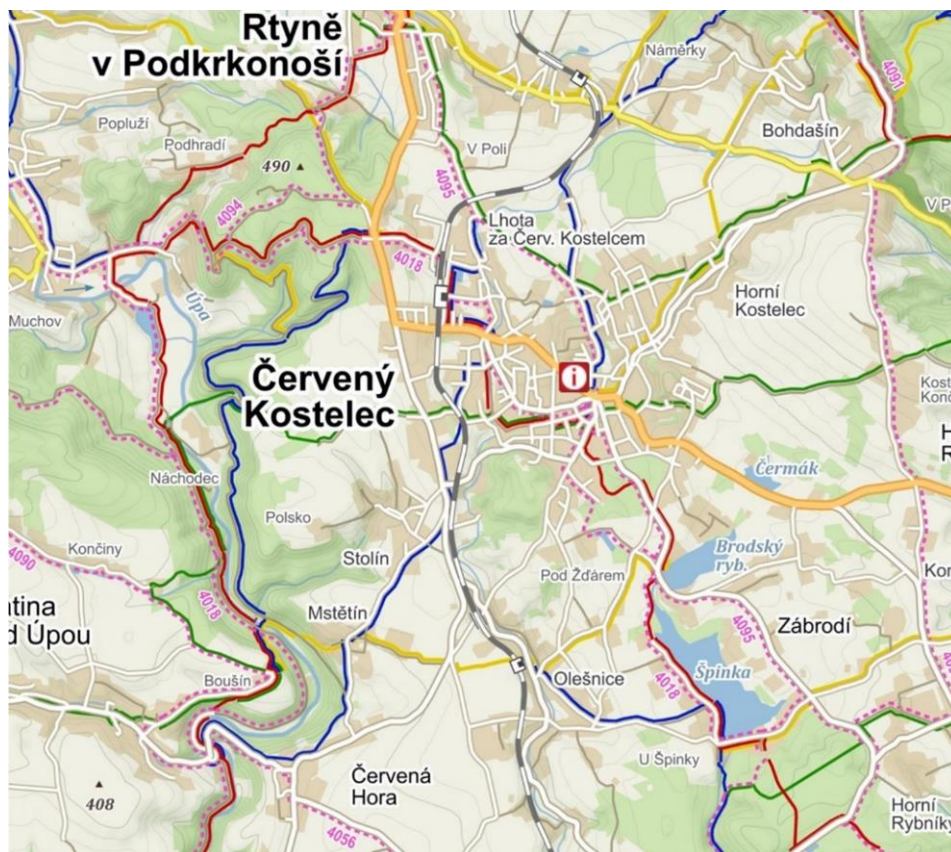
5.5.2 Infrastruktura pro cestovní ruch

Ve městě se nalézá turistické informační centrum (v Havlíčkově ulici č. p. 654), jež je členem Asociace turistických informačních center České republiky. Poskytuje návštěvníkům informace o akcích, turistice, cykloturistice a dalších aktivitách a atraktivitách v Červeném Kostelci a jeho okolí, rovněž prostřednictvím webových stránek (www.cervenokostelecko.cz). V infocentru je k dispozici také regionální literatura, informace o regionu a noviny Kladského pomezí. Zajišťují zde i předprodej vstupenek a další služby. Město Červený Kostelec vydalo obsáhlého Průvodce městem a okolím v tištěné formě, (rok vydání 2013). Brožura se zaměřuje především na tipy na výlety, seznámení návštěvníků města se zajímavými a historickými místy nebo budovami, včetně přehledu tradičních akcí konaných ve městě a okolí.

Dalším elektronickým nástrojem podporujícím aktivní život ve městě a turistický ruch je volnočasový portál (www.ckzije). Portál je propojen s webovou prezentací města (www.cervenykostelec.cz) a nabízí kromě tipů na výlety v Červeném Kostelci a okolí, například kalendář akcí konaných ve městě, informace o životě ve městě a dále např. pohledy webových kamer na náměstí v Červeném Kostelci, na Panskou cestu na Krkavčině, na rybník Brodský a na řeku Úpu u Boušinské lávky, včetně aktuální meteorologické situace.

V Červeném Kostelci a jeho okolí se nachází několik turisticky atraktivních cyklotras. Obyvatelé města tyto cyklotrasy vysoce oceňují a využívají je pro trávení volného času v okolí města, což vyplynulo z dotazníkového průzkumu. Zároveň si přejí, aby byly rozšířeny, popř. uvedeny do lepšího stavu.

Obrázek 15: Umístění turistického informačního centra a cyklotras v Červeném Kostelci a okolí

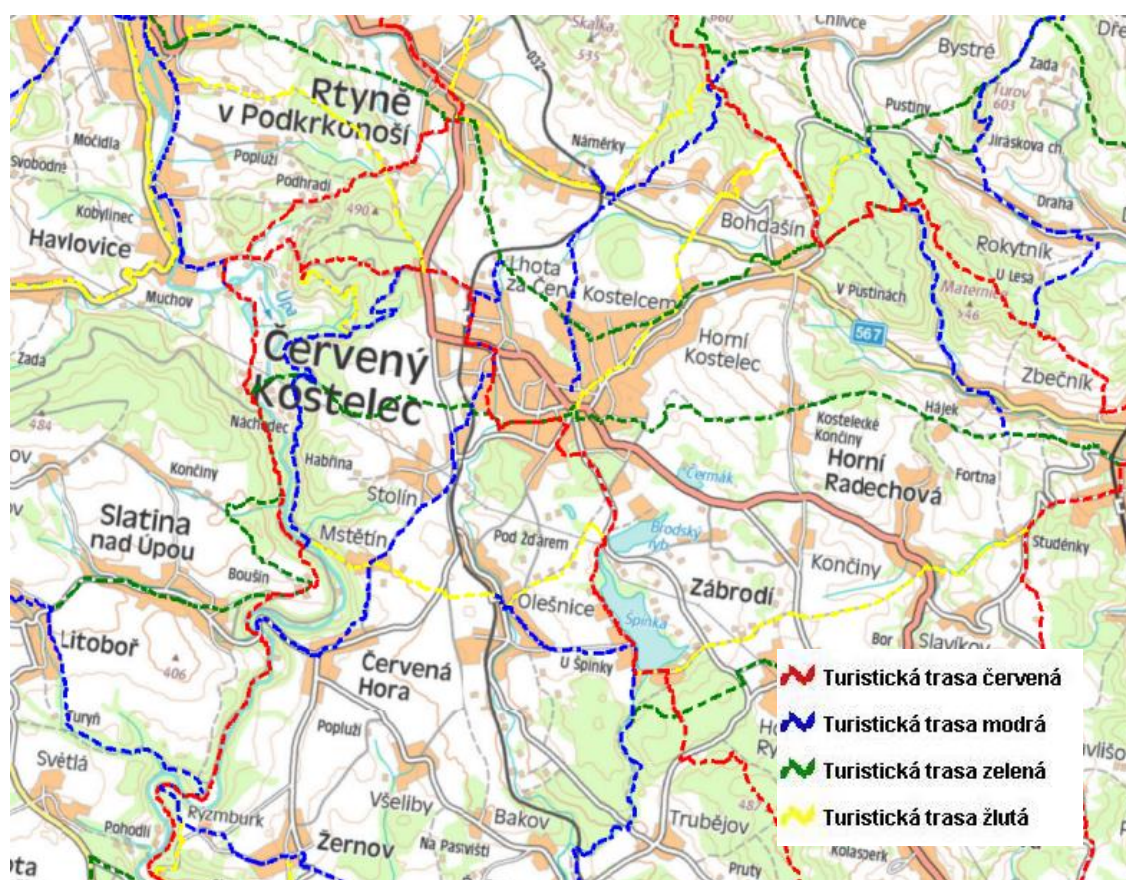
Zdroj: www.hkregion.cz

Mnohé cyklotrasy vedou přes centrum města, což je vzhledem k nepříznivé dopravní situaci ve městě (nadměrné zatížení centra města automobilovou dopravou, nebezpečná místa na dopravních komunikacích ad.) nepříznivý jev z důvodu snížení bezpečnosti cyklistů apod. Krkonošská cyklotrasa KČT 4095 vede ze Rtyně v Podkrkonoší až do polského Karlowa. Ostatní cyklotrasy se nacházejí již v rámci ČR: cyklotrasa KČT 4018 – Okruh Boženy Němcové, cyklotrasa KČT 4091 – Panská cesta, cyklotrasa KČT 4094 - Do Jestřebích hor, cyklotrasa KČT 22 – Republiková, cyklotrasa KČT 4090 – Radvanice – Slatinský mlýn, cyklotrasa KČT 4020 – Okruh Stolové hory, 4020, 4281 a cykloturistický okruh Po stopách bojů války 1866 – cyklotrasy KČT 4018, 4055, 4056, 4057.

Ve městě a jeho okolí je vyznačeno množství turistických tras, díky kterým lze navštěvovat turisticky zajímavá místa, jako je např. turistická trasa Končiny a Bohdašín (projít jí lze kombinací zelené turistické trasy, cyklotrasy 4091, červené turistické trasy a žluté turistické trasy). Jako další zajímavé turistické trasy lze zmínit: vojenské opevnění v přilehlém okolí Jestřebích hor, vyhlídku Vysoký kámen u Stárkova s návštěvou trpasličí rokle a cestu za Kryštofovými kameny na Odolov. Město samotné protíná kupříkladu dálková turistická trasa (Cesta Boženy Němcové), značená jako červená turistická trasa. Lze po ní projít z jihovýchodního cípu města od Špinky, kolem rybníku Brodský, Alejí Svobody, kolem studánky v Občině až do centra města k autobusovému nádraží. Dále trasa směřuje západním směrem, kolem vlakového nádraží, až do severozápadní části města k Devíti křížům (Boží muka opředaná místní pověstí a zmiňovaná v díle Boženy Němcové). Odtud lze stále po červené pokračovat až k turisticky a archeologicky zajímavému místu, zřícenině hradu Vízmburk, který pochází z 2. poloviny 13. století. Areál této kulturní památky se však nachází již mimo katastr města, v obci Havlovice.

Obrázek 16: Turistické trasy v Červeném Kostelci a okolí

Zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

5.6 Trh práce

5.6.1 Pracovní síla a zaměstnanost

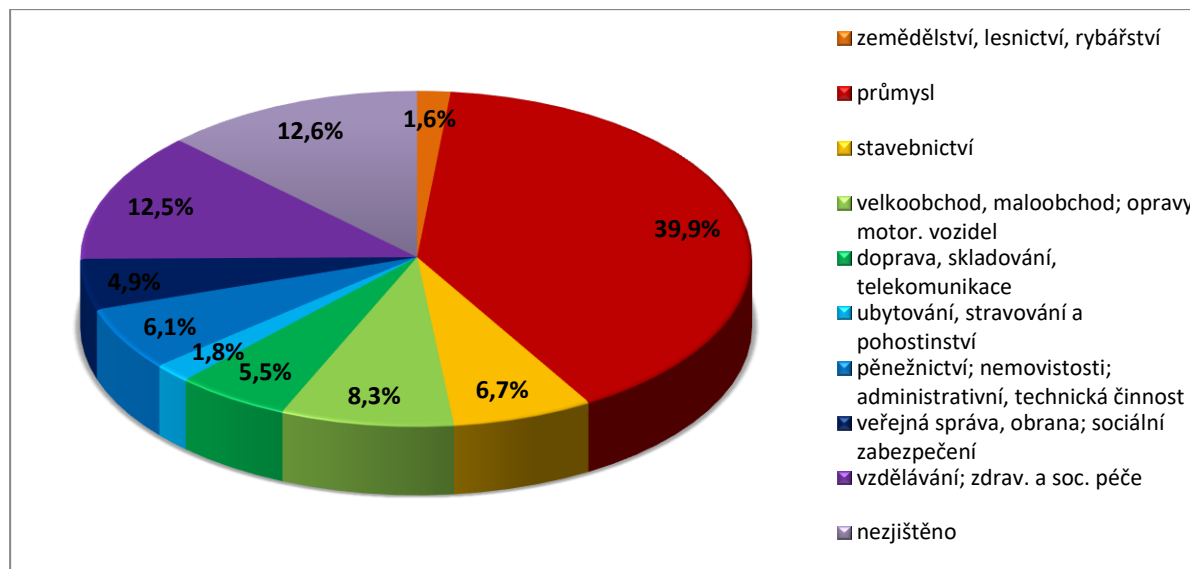
Při posledním SLDB v roce 2011 (jedná se o nejnovější dostupná data tohoto druhu) bylo v Červeném Kostelci sečteno 3 768 ekonomicky aktivních obyvatel (EAO)², což představuje 47,52 % ze všech obyvatel, u kterých byly tyto údaje při SLBD zjištěny. Míra ekonomické aktivity je nižší než u Královéhradeckého kraje (48,4 %), přičemž z celkového počtu ekonomicky aktivních tvořily 7,83 % nezaměstnané osoby.

Ekonomicky neaktivních³ bylo v roce 2011 v Červeném Kostelci celkem 4 161 osob, což představuje 52,47 % obyvatel, u kterých byly tyto údaje při SLBD zjištěny. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo je tvořeno nejvíce důchodci (nad 65 let) a dále žáky, studenty a uční (do 14 let), kteří tvoří 29,6 % ekonomicky neaktivních obyvatel. Třetí skupinou jsou děti předškolního věku, ostatní závislé osoby a osoby v domácnosti. Z celkového počtu zaměstnaných (3 473 obyvatel, v roce 2011) jich 90,87 % tvořili zaměstnanci, zaměstnavatelé nebo OSVČ, menší část tvořili pracující důchodci, dále ženy na mateřské dovolené a pracující studenti a uční. Výše uvedené údaje jsou vztaženy k obyvatelům s obvyklým pobytem.

5.6.1.1 Zaměstnanost dle odvětví činnosti

Z hlediska zapojení ekonomicky aktivních osob do jednotlivých odvětví národního hospodářství došlo po roce 1989 k výrazným strukturálním změnám. Nejnovější data o odvětvové činnosti ekonomicky aktivních osob jsou ze SLDB 2011.

Graf 29: Podíl zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

² Ekonomická aktivita charakterizuje ekonomický status sčítané osoby, tj. její zařazení mezi zaměstnané, nezaměstnané nebo ekonomicky neaktivní. Mezi zaměstnané patří všechny osoby ve věku 15 a více let, které byly v rozhodný okamžik sčítání v placeném zaměstnání v pozici zaměstnance, nebo patřily mezi zaměstnavatele či samostatně činné, případně byly pomáhajícími členy rodiny. Délka pracovního úvazku ani charakter pracovní aktivity (trvalý, dočasný) není rozhodující. Do kategorie zaměstnaných se řadí i pracující důchodci, pracující studenti a uční a ženy na mateřské dovolené (v trvání 26 nebo 37 týdnů). Mezi nezaměstnané osoby patří osoby bez práce, které práci aktivně hledají a jsou připraveny k okamžitému nástupu.

³ Ekonomicky neaktivní jsou všechny osoby, které v rozhodný okamžik sčítání nebyly zaměstnány ani nesplňovaly podmínku pro zařazení mezi nezaměstnané.

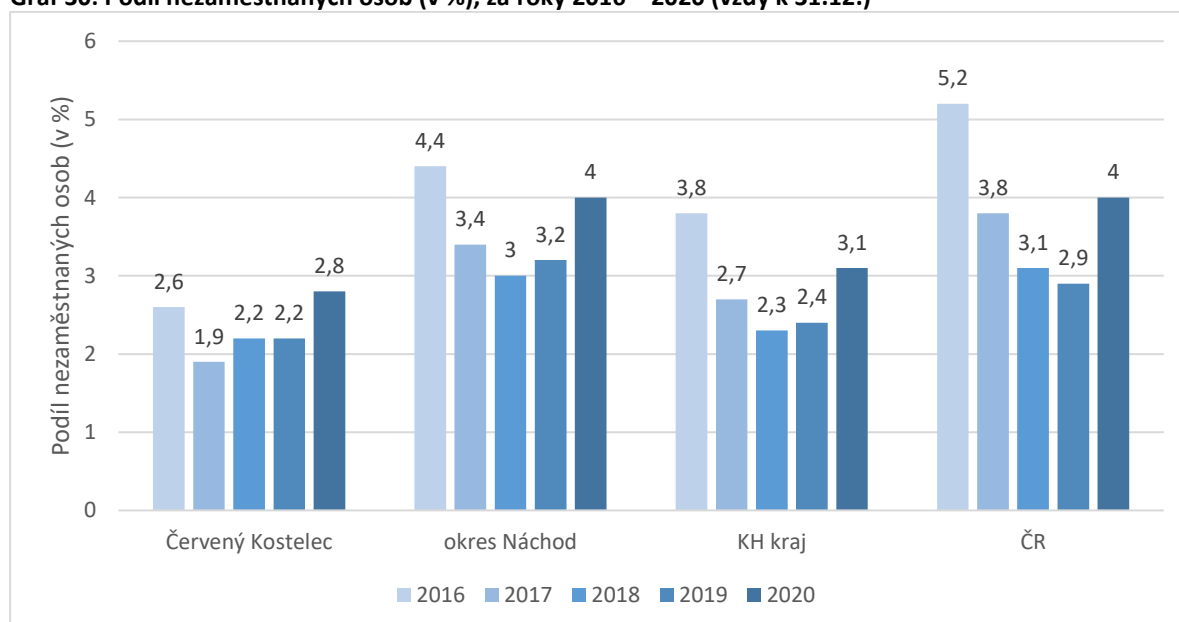
Podíly zaměstnaných v jednotlivých sektorech národního hospodářství na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím ekonomické činnosti znázorňuje následující graf. Zaměstnanost v zemědělství a lesnictví v Červeném Kostelci byla pouze 1,6 % (53 osob). Podíl zaměstnaných v sekunděru byl 46,6 % (z toho v průmyslu 39,9 %), což výrazně přesahuje podíl zaměstnaných v těchto odvětvích jak v celé ČR, kde bylo v průmyslu zaměstnáno „pouze“ 25,35 % ze zaměstnaných osob, tak i průměr Královéhradeckého kraje (28,78 %). Podíl zaměstnaných v terciéru tvořil 39,2 %, což nedosahuje hodnot zaměstnanosti v terciéru v Královéhradeckém kraji ani průměru za celou ČR.

5.6.2 Míra nezaměstnanosti

Nezaměstnanost je jedním ze základních indikátorů socioekonomické situace, protože rychle reaguje na změny dalších socioekonomických ukazatelů a odráží vývoj celé ekonomiky.

Míra nezaměstnanosti v Červeném Kostelci, resp. podíl nezaměstnaných osob⁴ je uveden v přehledu níže, a to za sledované období (mezi lety 2016 – 2020). Podíl nezaměstnaných osob ve městě byl nejnižší v roce 2017, kdy jeho podíl dosáhl hodnoty pouze (1,9 %). Od tohoto roku se podíl mírně zvyšoval až na podíl (2,8 %) v roce 2020, což je ve sledovaném pětiletém období nejvyšší hodnota. Červený Kostelec vykazuje dlouhodobě celkově nižší podíly, než vyšší územní celky tedy okres Náchod, Královéhradecký kraj a Česká republika. V roce 2020 (k 31.12.), kdy se podíl nezaměstnaných osob pohyboval na zmíněných (2,8 %), byl tento podíl sledovaný za okres Náchod vyšší o 1,2 % a nacházel se na úrovni (4 %). V Královéhradeckém kraji se ke stejnému datu podíl nezaměstnaných osob pohyboval na úrovni (3,1 %) a ve výsledcích celé ČR se úroveň tohoto ukazatele pohybovala na úrovni (4 %). Vzhledem k výsledkům podílu nezaměstnaných osob v roce 2020 je zřejmé, že i přes kompenzační opatření vlády ČR, dochází k reakci na pandemickou situaci s COVID – 19 a podíl nezaměstnaných jak v Červeném Kostelci, tak ve všech vyšších správních celcích oproti předešlému roku vzrostl.

Graf 30: Podíl nezaměstnaných osob (v %), za roky 2016 – 2020 (vždy k 31.12.)

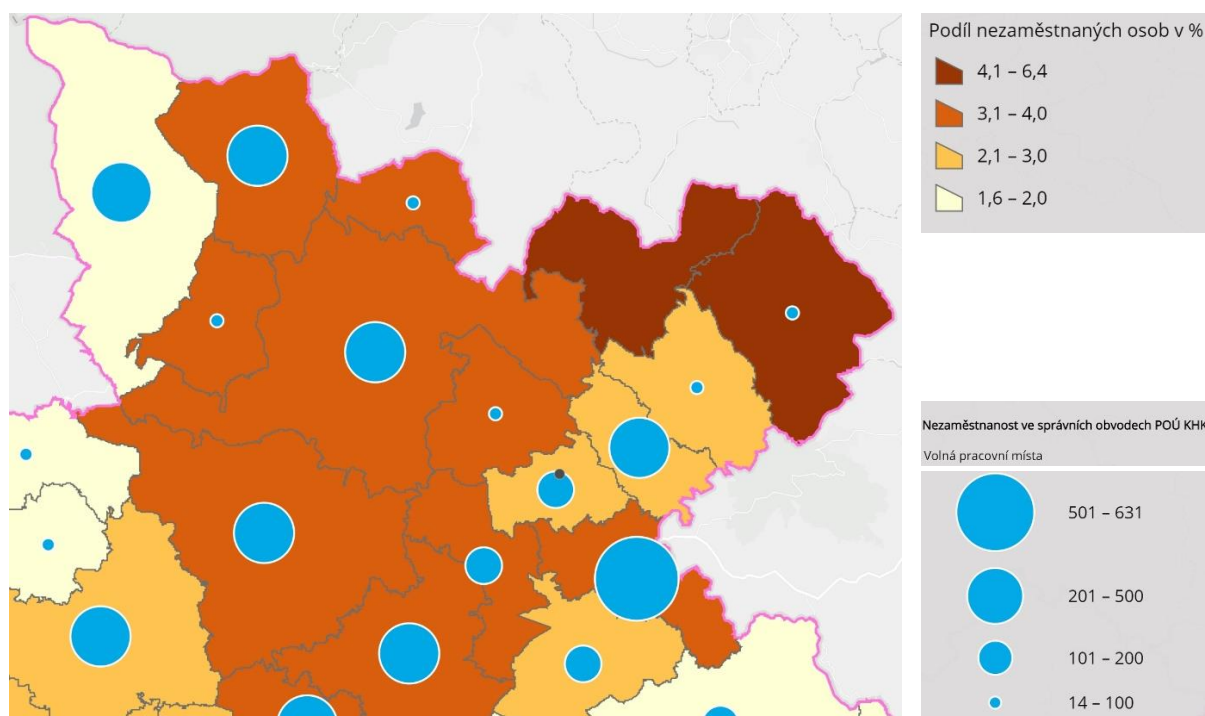
Zdroj: ČSÚ

⁴ MPSV počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti. Pro potřeby statistik z územního hlediska se vychází z počtu obyvatel v členění podle jednotlivých obcí, který se aktualizuje 1x ročně.

Na obrázku níže je patrné, že při porovnání se sousedními správními obvody POÚ (ze dne 9.9.2020), patří **POÚ Červený Kostelec** k lokalitám s podílem nezaměstnaných osob pohybujících se v rozpětí 2,1 – 3,0 % (konkrétně 2,6 %) a řadí se tak mezi ty s nižšími hodnotami. Sousední správní obvody POÚ Úpice, Česká Skalice a Náchod zaznamenaly ke stejnému dni hodnoty v rozmezí 3,1 – 4,0 %. Obdobného podílu jako POÚ Červený Kostelec dosahoval s 2,9 % SO POÚ Hronov. Nejvíce volných pracovních míst bylo ze sousedních SO POÚ nabízeno ve SO POÚ Náchod (631 míst), nejméně ve SO POÚ Úpice (38 míst). Správní obvod POÚ Červený Kostelec zaznamenal k výše uvedenému dni 111 volných pracovních míst, 162 uchazečů o zaměstnání, z toho 156 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let.

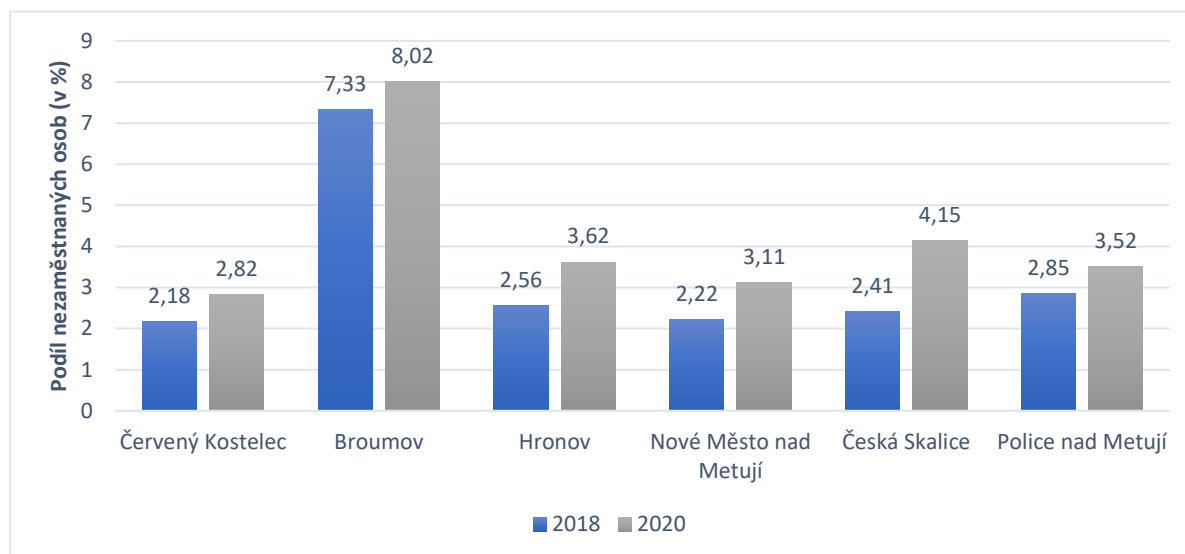
Obrázek 17: Podíl nezaměstnaných osob ve SO POÚ Červený Kostelec a okolních SO POÚ (stav k 9.9.2020).

Zdroj: www.cirihk.maps.arcgis.com

Příznivý vývoj ekonomické situace ČR v posledních letech, který počátkem roku 2020 vystřídal nepříznivý vliv pandemie COVID – 19, má vliv na sledované parametry podílu nezaměstnaných osob v regionu. Situace v jednotlivých obcích okresu Náchod má svá specifika, přesto je ve všech sledovaných obcích, viz graf níže, patrný vzestup podílu nezaměstnaných osob v roce 2020 (při srovnání se situací v roce 2018). Červený Kostelec se v uvedeném **srovnání obcí ORP Náchod** (s počtem obyvatel v rozmezí 4 - 10 tis.), pohybuje mezi těmi s nejnižším procentuálním podílem nezaměstnaných. Jak ve sledovaném roce 2018, kdy byla úroveň podílu nezaměstnaných osob ve městě (2,18 %), tak na konci roku 2020 (s podílem 2,82 %) jde v obou případech o nejnižší podíl nezaměstnaných. Nejhuře si v tomto srovnání stojí město Broumov (s 7,33 % v roce 2018 a 8,02 % v roce 2020), které dlouhodobě bojuje s vysokou mírou nezaměstnanosti.

Od konce roku 2018 do konce roku 2020 došlo ve městě k navýšení podílu nezaměstnaných o 0,64 %, což je opět nejnižší míra nárůstu v rámci sledovaného období a vybraných obcí. K největšímu nárůstu tohoto parametru došlo v České Skalici, kdy podíl nezaměstnaných osob za poslední dva roky stoupl o 1,74 %.

Graf 31: Podíl nezaměstnaných osob (v %) ve vybraných obcích, v roce 2018 a 2020 (k 31.12.)

Zdroj: ČSÚ, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dosažitelní uchazeči o zaměstnání jsou uchazeči ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání⁵. V roce 2020 bylo v evidenci Úřadu práce evidováno na území Červeného Kostelce 147 uchazečů o zaměstnání, z toho bylo 143 dosažitelných (66 žen a 77 mužů). Současně zde bylo volných 69 pracovních míst. Na konci roku 2020 tedy připadali v Červeném Kostelci přibližně 2 dosažitelní uchazeči na jedno volné pracovní místo.

V tabulce níže je znázorněn přehled uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce, jejich dosažitelnost a počet volných pracovních míst evidovaných úřady práce pro lokalitu Červeného Kostelce a dále v rámci vyšších územních celků (k 31.12.2020). Z dat vyplývá, že jak ve srovnání údajů za celou Českou republiku, tak v rámci Královéhradeckého kraje, převyšuje počet volných pracovních nad počtem uchazečů o zaměstnání. V celém okrese Náchod naopak připadá na jedno volné pracovní místo cca 1,3 dosažitelných uchazečů.

Tabulka 28: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v evidenci Úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob, územní srovnání (k 31.12.2020)

	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce		Pracovní místa v evidenci úřadu práce		Podíl nezaměstnaných osob (v %)
	celkem	dosažitelní	celkem		celkem
Česká republika	291 977	273 758	318 582		4
Královéhradecký kraj	11 483	10 700	11 581		3,1
Okres Náchod	2 834	2 721	2 081		4
Červený Kostelec	147	143	69		2,8

Zdroj: ČSÚ

⁵ Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

Z níže uvedeného vyplývá, že dlouhodobě v evidenci Úřadu práce není výrazný rozdíl mezi počty evidovaných a dosažitelných uchazečů o zaměstnání, resp. největší rozdíl mezi těmito skupinami byl v roce 2017 (17 uchazečů). Naopak nejmenší rozdíl mezi evidovanými a dosažitelnými uchazeči byl zaznamenán na konci roku 2020 (pouze 4 uchazeči). Nejvyšší počet uchazečů o zaměstnání byl ve sledovaném období ve městě veden v roce 2015, kdy zde současně bylo k dispozici nejmenší množství volných pracovních míst. Nejvíce volných pracovních míst (91), bylo ve sledovaném období ve městě k dispozici v roce 2019. Pro jejich obsazení bylo tou dobou ve městě k dispozici 112 dosažitelných uchazečů, tedy cca 1,2 uchazečů na jedno volné pracovní místo. V roce 2020 je tato hodnota na úrovni 2,1.

Tabulka 29: Červený Kostelec, počet uchazečů o zaměstnání a počet volných pracovních míst v evidenci úřadu práce v letech 2015 - 2020 (vždy k 31.12.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	159	146	118	125	119	147
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní)	151	137	101	112	112	143
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	21	42	72	77	91	69

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze

5.6.3 Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání

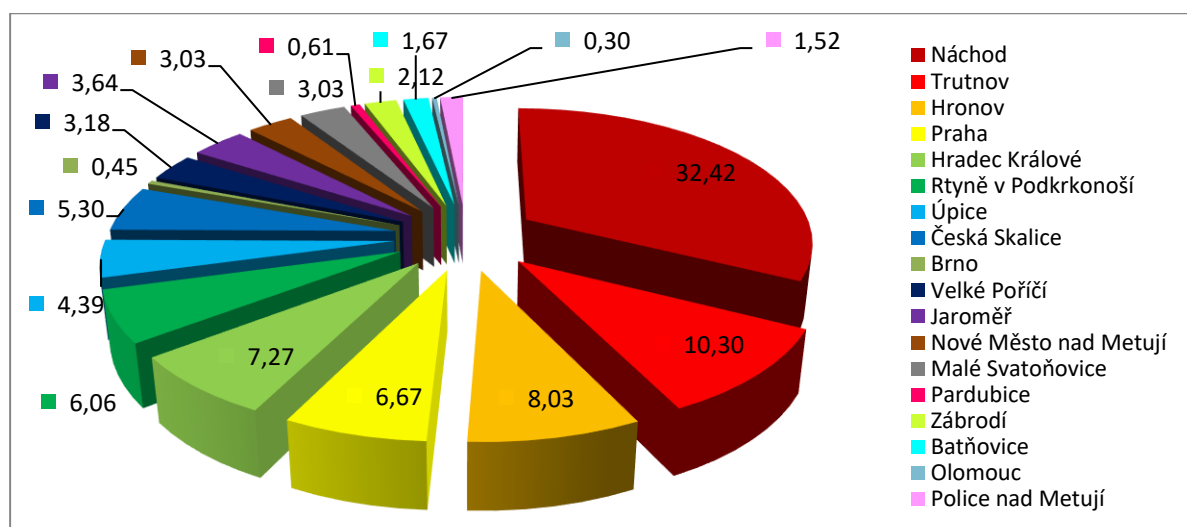
Jednou z významných charakteristik prostorových vazeb obyvatelstva a sídla je vyjíždka a dojíždka za prací a do škol. Podle posledního SLDB 2011 (pro tento údaj nejsou dostupná novější relevantní data) do Červeného Kostelce celkem dojíždělo 644 pracujících a celkem 774 osob za zaměstnáním vyjíždělo (tj. cca 18,9 % ze zaměstnaných osob). Červený Kostelec má tedy negativní saldo dojíždky do zaměstnání, kdy o 130 lidí více denně z města vyjíždí, než sem za prací dojíždí.

Územní struktura vyjíždky do zaměstnání

V roce 2011 vyjíždělo celkem 774 osob za zaměstnáním, z toho 59,97 % v rámci okresu, 32,68 % vyjíždí do jiných okresů kraje, 8,26 % do jiných krajů a 2,06 % mimo ČR. Pro srovnání v Královéhradeckém kraji vyjíždí 67,74 % v rámci okresu, 21,69 % do jiných okresů kraje, 8,67 % do jiných krajů a 1,89 % mimo ČR. Z Červeného Kostelce se za zaměstnáním vyjíždělo zejména do Náchoda (214 pracujících), Trutnova (68), Hronova (53), Hradce Králové (48), Prahy (44), Rtně v Podkrkonoší (40), České Skalice (35), Úpice (29), Jaroměř (24), Velkého Poříčí (21), Nového Města nad Metují (20), Malých Svatoňovic (20), Zábrodí (14), Batňovic (11), Police nad Metují (10), Pardubic (4), Brna (3) a Olomouce (2).

Graf 32: Vyjíždka pracujících z Červeného Kostelce v roce 2011

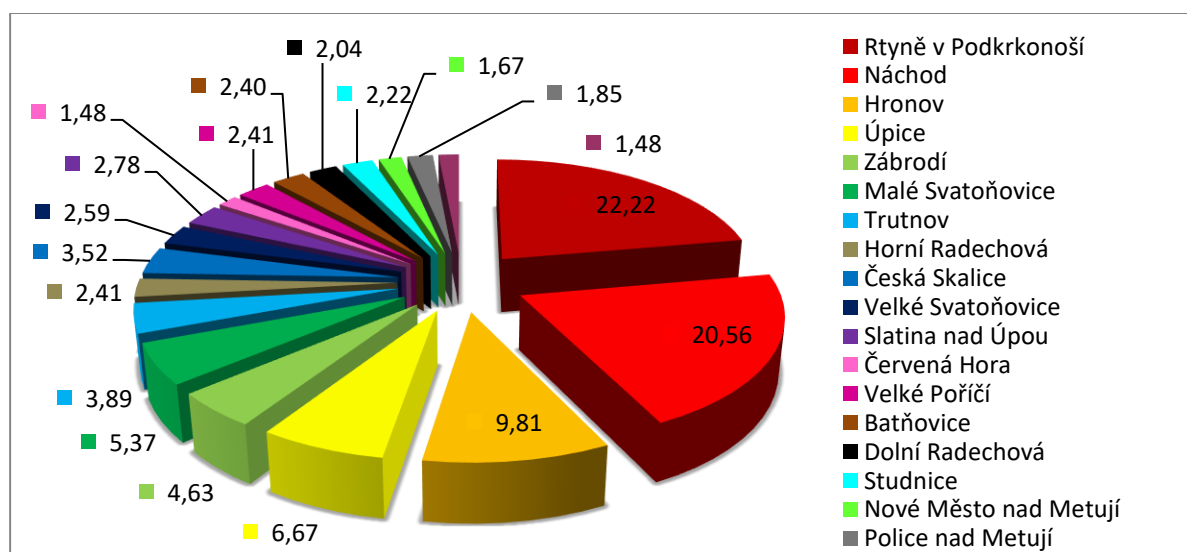
Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-20

Územní struktura dojížděky do zaměstnání

Do Červeného Kostelce denně dojíždí za prací 644 osob, z toho 57,45 % v rámci okresu, 40,68 % z jiných okresů kraje a 1,86 % z jiných krajů. Pro srovnání v Královéhradeckém kraji dojíždí v rámci okresu 80,12 %, z jiných okresů kraje 17,90 % a z jiných krajů 2,04 %.

Pracující dojížděli z 19 obcí, konkrétně ze Rtyně v Podkrkonoší (120 pracujících), Náchoda (111), Hronova (53), Úpice (36), Malých Svatoňovic (29), Zábrodí (25), Trutnova (21), České Skalice (19), Slatiny nad Úpou (15), Velkých Svatoňovic (14), Horní Radechov (13), Velkého Poříčí (13), Batňovic (13), Studnice (12), Dolní Radechov (11), Police nad Metují (10), Nového Města nad Metují (9), Červeného Hory (8) a Kramolny (8). Přehled obcí a zastoupení je zobrazeno v následujícím grafu. Nižší podíl obyvatel dojíždějících do Červeného Kostelce v rámci okresu je ovlivněn tím, že velký podíl osob dojíždí z obcí sousedního okresu Trutnov (Rtyně v Podkrkonoší, Úpice atd.).

Graf 33: Dojíždka pracujících do Červeného Kostelce v roce 2011 v %

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-

5.7 SWOT pro oblast hospodářství

Tabulka 30: Dílčí SWOT analýza – hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
– Významná tradice průmyslové výroby	– Nedostatečná nabídka v oblasti maloobchodu a dalších komerčních služeb
– Dobrá dopravní dostupnost (silnice I. třídy, železnice)	– Chybí výrazné kulturní a přírodní atraktivity pro CR a nedostatečná infrastruktura CR (zejména ubytovací a stravovací zařízení)
– Dobrá velikostní struktura podniků ve městě (stabilita x flexibilita)	– Negativní saldo dojížděky za prací
– Přítomnost silného zaměstnavatele s výraznou vazbou na region, vyvíjející nepodnikatelskou činnost, se silným (nadregionálním) postavením v oboru – Charita Červený Kostelec	– Nepřítomnost středního školství s vazbou na místní podniky
– Existence průmyslové zóny ve Stolíně, její dobrá lokalizace, postupné rozšiřování	– Přítomnost rozsáhlého brownfieldu (areál bývalé Textonie) na území města, navíc blízko centra
– Dostatek podnikatelských ploch vymezených pro ÚP (možnost dalšího rozvoje a lokalizace dalších investorů)	
– Dobré charakteristiky nezaměstnanosti - vyšší podíl zaměstnaných osob, nižší míra registrované nezaměstnanosti než ve vyšších územních celcích, relativně nízká míra dlouhodobé nezaměstnanosti	
– Proběhlé pozemkové úpravy (Olešnice, Stolín)	
– Vstřícnost jednání samosprávy vůči podnikatelům	
– Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí	
Příležitosti	Hrozby
– Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	– Vysoká míra orientace místní ekonomiky na průmysl
– Využití středních a velkých firem ve městě jako „leaderů inovací“	– Konkurence rozvojových ploch v okolí lákajících podnikatele
– Zlepšení komunikace města s podnikatelskými subjekty (pravidelná výměna informací, předvídatelnost rozvoje a priorit města apod.)	– Rozevírání nůžek mezi nabídkou a poptávkou na lokálním /regionálním trhu práce a nedostatek kvalifikované pracovní síly ve vybraných oborech (zejména strojírenství)
– Využití existujících brownfieldů v rozšířeném centru města pro vhodné hospodářské aktivity	– Zahraniční kapitál klíčových podniků (umístění rozhodovacích center mimo tyto podniky, riziko rozhodování bez vazby na území)
	– Těžko odhadnutelné dopady pandemie COVID 19

6 Infrastruktura

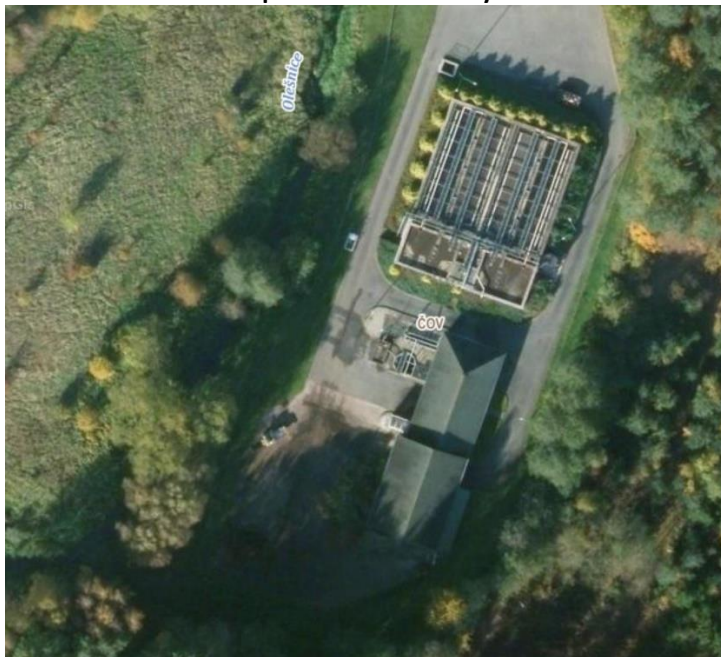
6.1 Technická infrastruktura

6.1.1 Napojení na kanalizaci

Společnost VODA Červený Kostelec, s.r.o., zajišťuje ve městě, ale i v obcích Červená Hora, Horní Rybníky – Zábrodí a Žernov, provoz a údržbu vodovodů a kanalizací. Vlastníkem těchto systémů je město Červený Kostelec.

Součástí odkanalizované oblasti jsou území místních částí Červeného Kostelce, Horního Kostelce, Lhoty za Červeným Kostelcem, Olešnice, Stolína a nově (v letech 2014 – 2015) rovněž i území místních částí Bohdašín a Mstětín. Projekt „Červený Kostelec, Bohdašín – splašková kanalizace“ byl spolufinancován z prostředků Evropské unie a prostřednictvím SFŽP ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. Odpadní vody z městské aglomerace, včetně vod srážkových, jsou gravitačně odváděny jednotnou stokovou sítí na čistírnu odpadních vod (ČOV), nacházející se v katastrálním území Olešnice u Červeného Kostelce. Vyčištěné odpadní vody pak odtékají do potoka Olešnice.

Obrázek 18: Čistička odpadních vod Červený Kostelec

Zdroj: www.mapy.cz

Kromě výustě ČOV Červený Kostelec se v území nachází výustí Mstětín (levostranný přítok Úpy). Stoková síť místní části Mstětín je koncipována jako kanalizace jednotná, bez centrálního čištění odpadních vod. Pozn. Stoková síť Bohdašín – Náměrka je ukončena na ČOV Rtyně v Podkrkonoší.

V odkanalizovaných oblastech Červeného Kostelce bydlelo roku 2017 (7 987 obyvatel). Na veřejnou kanalizaci bylo napojeno 6 447 obyvatel (81 %). Celá oblast čítá k uvedenému roku 2050 objektů, včetně chat a průmyslových objektů, z toho cca 550 (27 %) není napojeno na kanalizaci končící na ČOV. V roce 2016 bylo množství odkanalizovaných odpadních vod 1 161 m³/den, průměr na osobu a den činil 180 l (zdroj: www.vodack.cz).

Materiál kanalizačních stok je tvořen zejména betonovým materiálem, jedná se o trouby rozměru 300 – 1200 mm, ale je zde použito potrubí i z kameniny, PVC, litiny nebo azbestocementu. V tomto případě se jedná o průměry od 250 do 500 mm. V území se vyskytují 4 druhy stokových sítí a to jednotná, oddílná, gravitační a tlaková. **V roce 2018** bylo v systému kanalizace Červeného Kostelce evidováno 1540 kanalizačních přípojek, 5 odlehčovacích komor a 4 čerpací stanice splaškových vod. Celková délka kanalizace činila 56 096 km. V témže roce evidoval vlastník kanalizace, tedy město Červený Kostelec, 8 297 osob s trvalým pobytem v připojených obcích nebo jejich částech. Počet připojených osob na stokovou síť (odvedeno na ČOV) byl 6 402 osob (77 %). Na volnou výúst stokové sítě bylo připojeno 18 osob.

Čistírna odpadních vod (ČOV) je určena pro území Červeného Kostelce, Lhoty za Červeným Kostelcem, Horního Kostelce, Stolína a Olešnice u Červeného Kostelce, jedná se tedy o místní mechanicko – biologickou ČOV s eliminací dusíku a fosforu, která za rok 2018 vyčistila 665 tis. m³ odpadních vod, z toho největší podíl tvořily splaškové odpadní vody z domácností cca 251 tis. m³ (37,7 %). Průmyslové odpadní vody tvořily v daném roce 47,8 tis. m³ (7,2 %). Náklady na 1 m³ vyčištěných odpadních vod jsou 7,1 Kč/m³, při spotřebě elektrické energie 340,900 MWh/rok (zdroj: vodack.cz).

Dle kanalizačního řádu stokové sítě města Červený Kostelec (z roku 2017) se odběratelé z hlediska kontroly odpadních vod rozdělují do 2 skupin. Mezi pravidelně kontrolované (4x ročně) patří dva podnikatelské subjekty, a to Saar Gummi Czech, s.r.o. a Boltjes Internacional s.r.o. Další skupinu tvoří nepravidelně kontrolované podniky, u kterých se provádí kontrola namátková. V této kategorii se ve městě nachází 7 podniků a 17 objektů městské vybavenosti.

Obrázek 19: Kanalizační síť v Červeném Kostelci

Zdroj: <http://vodack.cz/>

6.1.2 Napojení na vodovod

Vodovod Červený Kostelec, jehož vlastníkem je město Červený Kostelec, využívá vlastní zdroj do vodovodního řádu s podzemním typem, na který bylo v roce 2018 napojeno 7 992 osob, tedy (96 %) osob s trvalým pobytem v připojených obcích nebo jejich částech evidovaných vlastníkem vodovodu (8 297 osob). Veškeré části Červeného Kostelce a téměř všichni jeho obyvatelé jsou napojeni na vodovodní síť a množství vody pro tyto obyvatele je i do budoucna dostačující. Celková délka vodovodního řádu činí 70,3 km, s převážně plastovým trubním materiálem (cca 42,5 km). V území se

nachází celkem 9 vodojemů o celkovém objemu 3 180 m³, 4 čerpací stanice, celkem 2 487 vodovodních přípojek a 2 435 vodoměrů.

V území se nachází několik staveb na úpravu vody, jedná se o Starou vodárnu (vrt 1 a 2), vrt Větrník, vrt Borek a vrt Pole. V těchto stavbách je chemicky upravována voda (chlornanem sodným) pro Červený Kostelec, ale i pro další obce (Žernov u České Skalice, Zábrodí ad.). Díky instalaci moderních stripovacích kolon (v letech 2012 – 2013) se podařilo eliminovat zbytky škodlivých chlorovaných uhlovodíků v pitné vodě. Ročně (rok 2018) se zde vyrobí celkem 469.832 tis. m³, z toho je 147,630 tis. m³ z podzemních zdrojů (stará vodárna Vrt 1 a 2). Náklady na 1 m³ vyrobené vody zde v roce 2018 byly 8,4 Kč/m³, při spotřebě elektrické energie 112.634 MWh/rok (zdroj: www.vodack.cz).

Problematikou znečištění podzemních vod se město zabývá již celou řadu let. V roce 2015 bylo proto provedeno 42 průzkumných vrtů po celém městě, pomocí kterých byl zkoumán vliv ekologické zátěže minulosti na vodní zdroje. Odběry vzorků podzemní vody byly realizovány nejen z nově vybudovaných hydrogeologických vrtů, ale také z vrtů zhotovených v minulosti a z domovních studní. Provedenými průzkumnými pracemi bylo potvrzeno, že znečištění pochází z historické provozní činnosti řady průmyslových podniků, situovaných v západní, střední až jižní části města. Na základě zhodnocení jednotlivých navržených variant zpracované analýzy rizik byl doporučen monitoring podzemní a povrchové vody, další průzkum nesaturované zóny horninového prostředí a ověření použitelnosti sanačních metod v některých vybraných podnicích po dohodě s majiteli či nájemci. Tento projekt s názvem „Analýza rizik vlivu staré ekologické zátěže na vodní zdroje města Červený Kostelec“ byl spolufinancován z prostředků Evropské unie a prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Obrázek 20: Vodovodní síť v území

Zdroj: <http://vodack.cz/>

Při **porovnání cen** vodného a stočného v Červeném Kostelci v roce 2020 byla výše poplatků obou složek v obdobné výši. Vodné (s DPH) činilo v uvedeném roce 37,- Kč, stočné (s DPH) 37,50 Kč. V Červeném Kostelci činila celková výše poplatku za vodné a stočné (74,5 s DPH) a patří tak v rámci srovnání sledovaných obcí na území Královéhradeckého kraje k těm s průměrnou cenou vodného a stočného.

Tabulka 31: Vodné a stočné v Červeném Kostelci v roce 2020, srovnání cen vybraných obcí KHK

Pobočka	Vodné s DPH	Stočné s DPH	Vodné + stočné s DPH
Městské vodovody a kanalizace s.r.o. Jaroměř	26	32	58
Městské vodovody a kanalizace Úpice	35,26	37,94	73,2
VODA Červený Kostelec, s.r.o.	37	37,5	74,5
Vodovody a kanalizace Trutnov, a.s.	47,73	35,22	82,95
Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.	42,55	42,55	85,1
AQUA SERVIS, a.s. - DOBRUŠKA A OBCE	42,9	42,7	85,6
TECHNICKÉ SLUŽBY ŽACLÉŘ, spol. s r.o.	40,74	52,66	93,4

Zdroj: www.vodack.cz

Královéhradecký kraj je celkově označován jako jeden z krajů s nejméně napojenými obyvateli na kanalizační systémy s ČOV. Podle posledních výsledků SLDB 2011 byl Červený Kostelec v odvodu a čištění odpadních vod (podíl všech domů připojených na kanalizační síť byl 66,1 %) nad celostátním průměrem (61,11 %) a výrazně nad průměrem Královéhradeckého kraje (55,20 %). Pokud vezmeme v úvahu pouze trvale obydlené byty, bylo jich na kanalizační síť napojeno 75,1 %, což je naopak relativně malý podíl například ve srovnání s Novým Městem nad Metují, kde ke stejnému datu bylo napojeno cca 87 % trvale obydlených bytů. K veřejnému vodovodu bylo v Červeném Kostelci připojeno 95,5 % domů, což je více, než byl průměr v Královéhradeckém kraji (92,17 %) i v ČR (92 %).

6.1.3 Plynofikace

Plynem jsou zásobovány zejména tyto 3 městské části: Červený Kostelec, Horní Kostelec a Lhota za Červeným Kostelcem. Plynofikace je provedena téměř výhradně středotlakým rozvodem zemního plynu. Dle platného územního plánu je v Bohdašíně, Horním Kostelci, Červeném Kostelci a Lhotě za Červeným Kostelcem pro případné zásobování rozvojových ploch zemním plynem vymezena rezerva pro realizaci středotlakého plynovodu. V Bohdašíně je vymezena rezerva pro realizaci středotlakého plynovodu odbočkou ze stávajícího, hlavního, zásobovacího plynovodu. V Horním Kostelci, Červeném Kostelci a Lhotě za Červeným Kostelcem se jedná o realizaci plynovodu navázáním na stávající rozvody. Rozvojové plochy v dosahu stávajících středotlakých rozvodů budou napojeny samostatnými přípojkami na přílehlé plynovody. Území je zásobováno regulační stanicí na vysokotlakém plynovodu v Červeném Kostelci – Náchod Běloves a ve Lhotě za Červeným Kostelcem. Dle zásad územního rozvoje byl navržen vysokotlaký plynovod pro připojení vysokotlaké a středotlaké regulační stanice Olešnice u Červeného Kostelce (zdroj: *Územní plán města Červený Kostelec*).

Zásobování teplem v řešeném území je převážně decentralizované. Otázkou však zůstává reálné pokračování plynofikace. Na straně jedné by její pokračování nepochybně přispělo ke zlepšení ovzduší v dosud neplynifikovaných lokalitách, zejména v zimních měsících, na straně druhé je problematická ekonomika realizace takové investice a jejího provozu příslušným dodavatelem energií v době, kdy domácnosti s ohledem na cenu plynu neřídka preferují jiná řešení, ať již příklonem k alternativním zdrojům nebo setrváním (či dokonce návratem) k fosilním nebo jiným nevhodným palivům.

Podle výsledků posledního SLDB 2011 má Červený Kostelec v porovnání s Královéhradeckým krajem pouze nepatrně nižší úroveň plynofikace bytů, ale podíl plynofikovaných domů je v Červeném Kostelci vyšší (55,7 %) než stupeň plynofikace domů KH kraje (48,2 %), ale nižší, než je průměr ČR (60,47 %).

Tabulka 32: Technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci a Královéhradeckém kraji v roce 2011

		Červený Kostelec		Královéhradecký kraj	
Počet bytů	obydlené byty	celkem	3 279	215277	
	technické vybavení	z toho			
		plyn zaveden do bytu	1 624	49,5 %	109447 50,8 %
		vodovod v bytě	3 097	94,4 %	198911 92,4 %
		teplá voda	3 041	92,7 %	196846 91,4 %
		přípoj na kanalizační síť	2 463	75,1 %	151941 70,6 %
		žumpa, jímka	732	22,3 %	50673 23,5 %
Počet domů	obydlené domy	celkem	1 831	109736	
	technická vybavenost	z toho			
		přípoj na kanalizační síť	1 210	66,1 %	60578 55,2 %
		vodovod	1 750	95,5 %	101141 92,2 %
		plyn	1 020	55,7 %	52897 48,2 %
		ústřední topení	1 471	80,3 %	81930 38,1 %

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

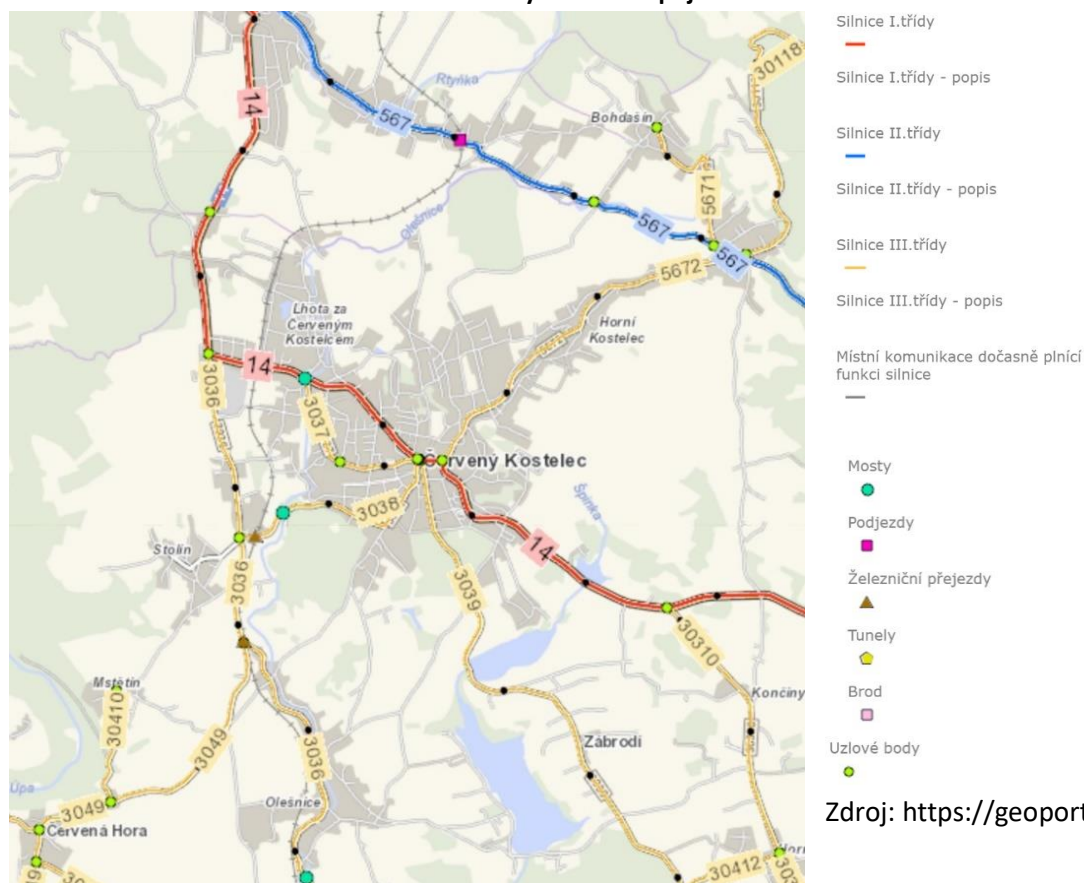
V porovnání s průměrným technickým vybavením bytů a domů v Královéhradeckém kraji je technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci na vyšší úrovni (viz předchozí tabulka). Město vykazuje lepší hodnoty v připojení domů (bytů) na vodovod i na kanalizační síť, i v podílu plynofikovaných domů. Navíc v budoucnu je plánováno rozšíření zásobování plynem a lze očekávat navýšení podílu plynofikovaných bytů a domů.

6.2 Dopravní infrastruktura

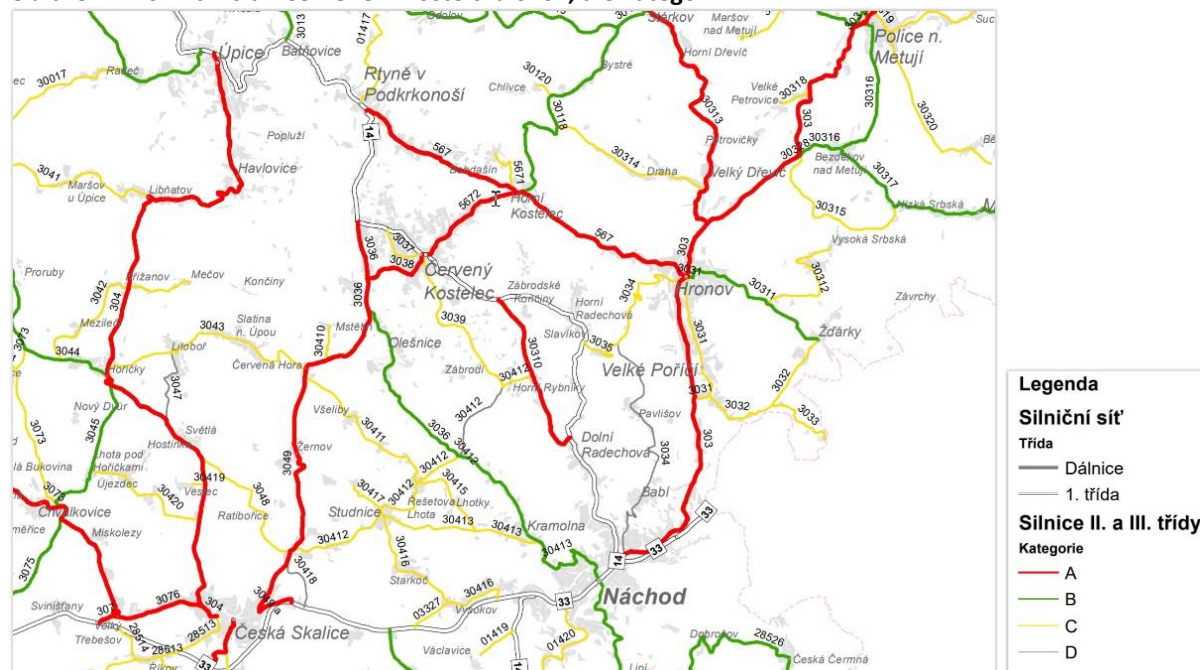
6.2.1 Silniční doprava

Městem procházejí silniční trasy, které jsou současně páteřními komunikacemi města. Jejich celková délka (v zastavěném území) činí 8,57 km, ovlivňují tak zásadním způsobem kvalitu navazující městské zástavby. Červeným Kostelcem prochází významná komunikace I. třídy (**I/14**), která způsobuje ve městě největší dopravní zatížení. Tato silnice, jež propojuje silnici I/33 (v Náchodě) a I/16 (v Trutnově) tvoří významný silniční tah podél hranice s Polskem. Území Červeného Kostelce je pak s okolními obcemi v řešeném území i mimo něj propojeno krajskými komunikacemi, konkrétně silnicí druhé třídy **II/567** a silnicemi III. třídy (**III/3036**, **III/3038**, **III/3039**, **III/3049**, **III/5672**, **III/30118**), jejichž stav je na mnoha místech neuspokojivý.

Dopravní situace v Červeném Kostelci, a to zvláště v centrální části (na náměstí T. G. Masaryka), není dobře vyřešena. Je zde nedostatek parkovacích míst a kvůli rozsáhlé křižovatce nemá náměstí reprezentativní vzhled ani neplní všechny typické funkce centrální části města. Je zde komplikovaná doprava, která silně zatěžuje městské centrum (hluk, koncentrace škodlivin z dopravy ad.), a také je místem s vysokou koncentrací bezpečnostních rizik plynoucích z dopravy.

Obrázek 21: Silniční síť v Červeném Kostelci s vyznačením spojnic mezi komunikacemi

Na obrázku výše jsou komunikace rozděleny do tříd podle svého určení a dopravního významu. Jsou zde vyznačeny rovněž uzlové body v území, včetně přemostění, podjezdů a železničních přejezdů.

Obrázek 22: Silniční síť v Červeném Kostelci a okolí, dle kategorií

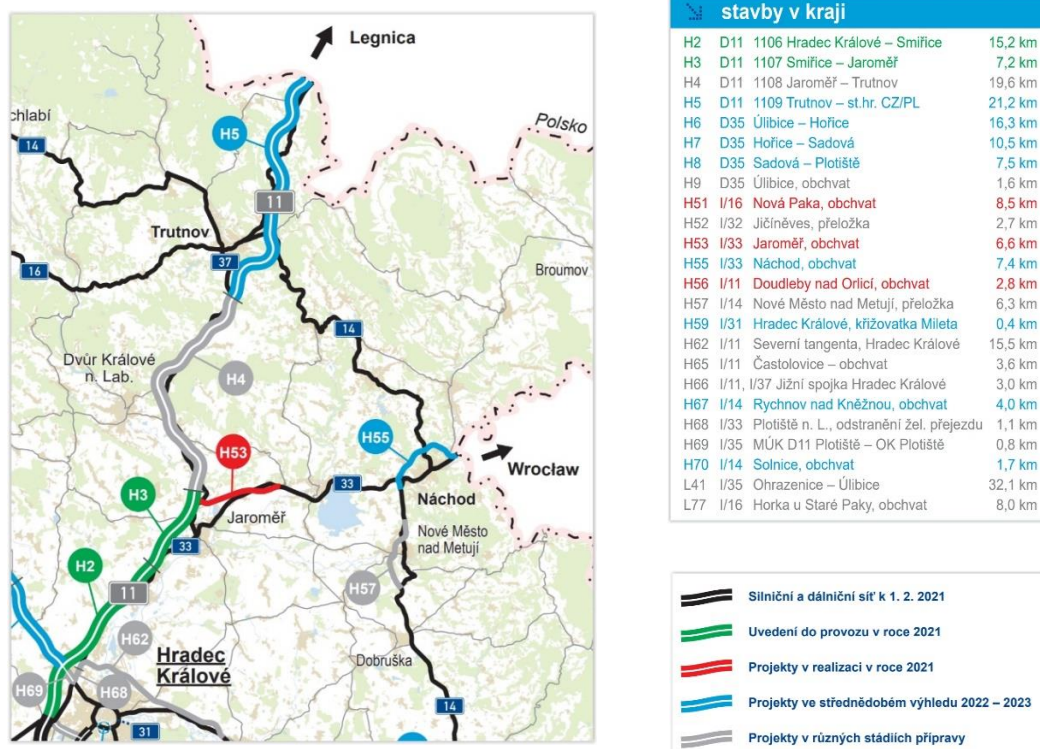
Zdroj: <https://www.sskhk.cz/>

Silnice kategorie A (např. komunikace III/3036 a III/3038), jsou krajského významu s dopravním zatížením těžkými nákladními vozidly, kdy tyto silnice propojují tahy silnic I. třídy, případně se propojují navzájem a propojují města s více než 5000 obyvateli. Zde je zejména problematická komunikace směřující na Českou Skalici, které hojně využívají pro svoje zásobování i firmy sídlící v zóně Stolín. Silnice kategorie B (III/3036, III/30118) jsou zbývajících silnicemi II. a III. třídy, propojují silnice stejné nebo vyšší kategorie, města s více než 1000 obyvateli a doplňují silnice kategorie A tak, aby délka spojnice nebyla delší než 10 km. Silnice kategorie C (např. III/3039) doplňují a zahušťují silniční síť, propojují silnice stejné nebo vyšší kategorie a menší obce nebo propojují obydlené oblasti.

Vzdálenost města od nájezdu na dálnici D11 je cca 50 km. Dálnice D11 jako páteřní komunikace spojující region s hlavním městem Prahou a představující klíčové napojení na silniční síť nejvyššího řádu, končí v současnosti u Hradce Králové a čeká na dostavbu zbývajících 63,2 km na polské hranice. Od Hradce Králové povede trasa dálnice přes Jaroměř a Trutnov, až na státní hranici s Polskem, konkrétně na hraniční přechod Královec/Lubawka, kde se napojí na plánovanou polskou dálnici A3 směřující přes Wrocław až do Štětína. Nové úseky dálnice D11 na trase Hradce Králové – Smiřice (15,2 km) a Smiřice – Jaroměř (7,2 km), měly být dle plánu projektů ŘSD uvedeny do provozu v roce 2021. Úsek mezi Trutnovem a státní hranicí CZ/PL je pak zařazen mezi projekty střednědobého výhledu let 2022 -2023. Dokončením napojení regionu na Transevropskou silniční síť (TEN) přiblíží v budoucnu Červenému Kostelci spojení s touto sítí na cca 25 kilometrů. Výrazně se následně zvýší jeho dostupnost jak směrem do Polska, tak do nadřazených vnitrostátních center (Hradec Králové a Praha). To bude v dlouhodobém horizontu nepochybně znamenat zvýšení atraktivity města jak pro podnikatele, tak pro obyvatele. Na straně druhé dobudování dálniční sítě k Trutnovu může znamenat další vytížení již tak problematické silnice I/14 vedoucí přes Červený Kostelec, jež by se tak stala fakticky komunikací přivádějící dopravu z regionu na nejbližší dálniční síť.

Obrázek 23: Přehled projektů Ředitelství silnic a dálnic v KH kraji pro rok 2021

Zdroj: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/mapy>

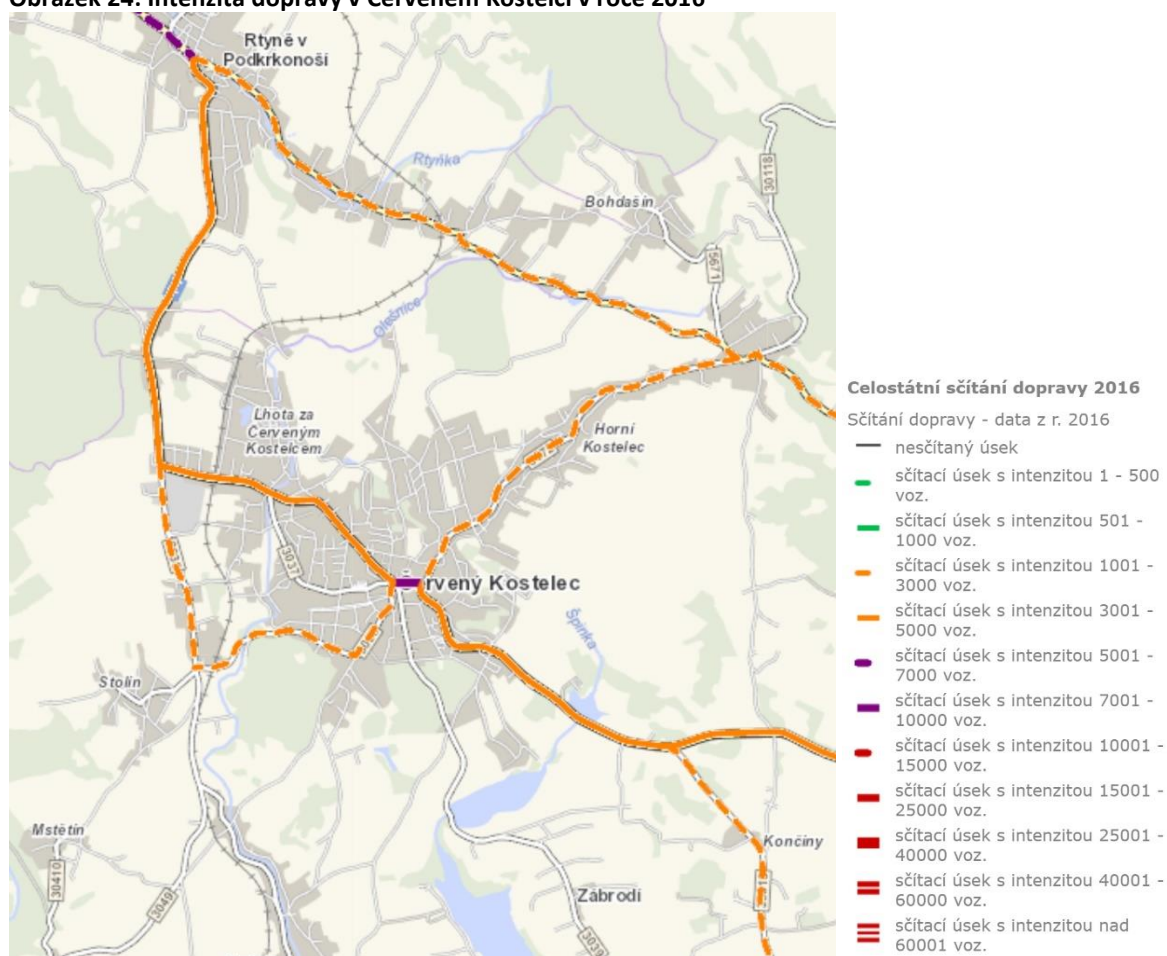
Intenzita dopravy

Z hlediska intenzity dopravy jsou ve městě dlouhodobě nejzatíženější úseky (s intenzitou 3001 - 5000 automobilů za 24 hodin): úsek silnice I/14 vedoucí od Rtně v Podkrkonoší přes Lhotu do centra Červeného Kostelce, pokračující dále přes Horní a Dolní Radechovskou do Náchoda. Druhým úsekem spadajícím do této kategorie (byť již ne tak vytíženým) je odbočka z centra města na Horní Kostelec. Na obrázku níže je fialově označen vůbec nejvytíženější silniční úsek ve městě, nacházející se na Náměstí T. G. Masaryka, kde bylo v roce 2016 napočítáno 7.171 vozidel za 24 hodin, z toho nejpočetnější část tvořila osobní a dodávková vozidla (81,4 %). Pro zajímavost v roce 2010 bylo ve stejném úseku spočítáno celkových 7.244 vozidel za 24 hodin, tedy téměř totožný počet jako v roce 2016.

V území jsou navrženy nové komunikace, směřující k odstranění hlavních dopravních závad. Jedná se zejména o přeložku silnice I/14. Město momentálně řeší možnosti této přeložky a s tím spojené zásady územního rozvoje kraje. Změna této klíčové závary v centru města je do budoucna nezbytností a měla by být jednou z priorit města v oblasti dopravy.

Na mapě níže jsou v rámci území Červeného Kostelce uvedeny i úseky s intenzitou dopravy nad 1000 vozidel za den. Jedná se zejména o propojení ze Stolína do Červeného Kostelce a dále o spojnici z Horního Kostelce na Rtni.

Obrázek 24: Intenzita dopravy v Červeném Kostelci v roce 2016

Zdroj: <http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

6.2.2 Železniční doprava

Červeným Kostelcem prochází regionální železniční trať označená číslem 032, která vede z Jaroměře do Trutnova na hlavní nádraží. Vlakové zastávky se nacházejí přímo v Červeném Kostelci a v Olešnici, přičemž vzdálenost mezi nimi je 3 km. Vlakové nádraží Červený Kostelec je z náměstí T. G. Masaryka (a od autobusového nádraží) vzdáleno cca 1,7 km, což je poměrně dlouhá vzdálenost a městu tak chybí terminál nebo podobné místo, kde by se propojovalo více druhů dopravy. To je částečně řešeno autobusovým spojením mezi vlakovým a autobusovým nádražím, tedy tímto způsobem dochází k napojení na pravidelné autobusové linky do Náchoda, Trutnova, Hronova, Hoříček, Rtyně v Podkrkonoší a České Skalice. Nejbližší železniční stanicí, kde dochází k dělení trati, je Starkoč, kde se na trať č. 032 napojuje trať č. 033.

6.2.3 Cyklistická doprava

Územím Červeného Kostelce probíhá několik cyklotras. Podrobně jsou tyto cyklotrasy popsány v kapitole 5.5.2 Infrastruktura pro cestovní ruch. Tyto cyklotrasy se dají rozdělit na turistické a migrační. Typicky migrační trasou je cyklotrasa č. 4095 vedoucí z Bělovse přes Červený Kostelec do Trutnova, kopírující hlavní migrační směr obyvatelstva, který je vyjádřen také silnicí č. I/14. Jako turistické cyklotrasy lze označit např. cyklotrasy č. 4094, č. 4018 atd.

Město Červený Kostelec dlouhodobě usiluje o výstavbu cyklostezky, pro kterou bylo vydáno územní rozhodnutí již v roce 2010. Stezka podle původního záměru měla propojovat centrum Červeného Kostelce s rekreační oblastí Brodský, dále měla spojit centrum města, přes Svojsíkův park, s průmyslovou zónou a také zajistit bezpečné propojení mezi Červeným Kostelcem a Rtyní v Podkrkonoší. Plánovaná cyklostezka počítala z velké části s oddělením od ostatní dopravy, v části vedoucí Občinou a z parku A. B. Svojsíka směrem do Lhoty s vybavením zvláštním pásem pro pěší. Vzhledem k problematickým vlastnickým právům k některým pozemkům ve Rtyni v Podkrkonoší, byly následně pro územní řízení zpracovávány již pouze úseky: Brodský – Červený Kostelec, centrum, dále Červený Kostelec – Lhota a Červený Kostelec – průmyslová zóna Stolín. V roce 2016 bylo požádáno o stavební povolení. V roce 2017 město realizovalo ve spolupráci se sdružením Industrial Park CK, s.r.o. stavbu nové veřejné cyklostezky pro cyklisty a pěší podél areálu Industrial Park v průmyslové zóně Stolín. Součástí stavby byla např. i nová autobusová zastávka, parkoviště apod. Tato stavba je určena všem občanům města, kteří se v této oblasti pohybují coby pěší a cyklisté, především pak rozšiřuje možnosti bezpečného pohybu zaměstnanců a návštěvníků průmyslové zóny (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

V oblasti cyklodopravy je velkou výzvou i zvažovaná cyklostezka/trasa regionálního významu, která by propojila Českou Skalici s Červeným Kostelcem a pokračovala dále na Rtyni v Podkrkonoší. Pro toto vedení je již DSO Úpa zpracována vyhledávací studie jako první krok návazných projekčních prací.

Obrázek 25: Nová cyklostezka v průmyslové zóně Stolín (rok 2017)

6.3 Dopravní obslužnost

V Červeném Kostelci jsou k dispozici autobusové i vlakové spoje. Autobusové spoje jezdí z autobusového nádraží, které se nachází 100 metrů od centra města. Toto místo je také východiskem turistických tras a cyklotras. Jeho umístění v samém centru města je na jedné straně výhodné z hlediska docházkové vzdálenosti a dostupnosti škol, zdravotní péče, úřadů, služeb, obchodů i turistických cílů a tras. Na stranu druhou může v některých aspektech působit komplikace, např. z pohledu dopravy v klidu (parkování). Stejně tak z hlediska kombinování různých druhů dopravy a možnosti přestupu není (zejména s ohledem na vzdálenost od vlakového nádraží) toto umístění úplně optimální.

Co se týká přímých spojení do okolních obcí, tak i přes některé nedostatky (např. ten, že nejede žádný přímý autobusový spoj z Červeného Kostelce do krajského města) lze hodnotit dostupnost města veřejnou dopravou za uspokojivou a např. autobusových spojů, které umožňují občanům Červeného Kostelce cestovat přímými spoji do obcí uvedených v tabulce níže, přibýlo za posledních sedm let celkem 39. Do Hradce Králové se lze autobusovými spoji dostat nadále jen s přestupem. Do Náchoda, jenž je pro Červený Kostelec obcí s rozšířenou působností, existuje ve všední dny i o víkendu dostatek autobusových spojů, viz tabulka níže. Doba jízdy se na této trase pohybuje zpravidla mezi 20 a 30 minutami

Tabulka 33: Počet přímých autobusových spojů z/do Červeného Kostelce

Výjezd ve směru:	Počet přímých autobusových spojení			
	z Červeného Kostelce		do Červeného Kostelce	
	pracovní dny	víkendy	pracovní dny	víkendy
Česká Skalice	4	6	7	7
Náchod	47	16	44	15
Trutnov	28	13	15	7
Hradec Králové	0	0	0	0
Dobruška	3	1	3	1
Celkem	82	36	69	30

Zdroj: <http://jizdnirady.idnes.cz/> (únor 2021)

Přímých vlakových spojů do Hradce Králové je dostatečné množství. Ve všední dny jezdí denně 15 spojů z Červeného Kostelce, s průměrnou dobou spoje okolo 45 minut, což je výrazný rozdíl oproti autobusovým spojům, kdy je nutné přestupovat.

Tabulka 34: Počet přímých vlakových spojů z/do Červeného Kostelce

Výjezd ve směru:	Počet přímých vlakových spojení			
	z Červeného Kostelce		do Červeného Kostelce	
	pracovní dny	víkendy	pracovní dny	víkendy
Česká Skalice	16	15	17	15
Náchod	1	1	0	0
Hradec Králové	15	16	15	15
Trutnov	18	15	18	16
Celkem spojů	50	47	50	46

Zdroj: <http://jizdnirady.idnes.cz/> (únor 2021)

Kvalita spojení z hlediska dostatečné četnosti spojů je rozdílná podle místa cílové zastávky. Dostatečné množství přímých autobusových spojů jezdí zejména do Náchoda, vlakových pak nejvíce do Trutnova.

6.4 SWOT pro oblast infrastruktury

Tabulka 35: Dílčí SWOT analýza – infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
– Dostatečná obslužnost města autobusovými linkami, zejména do ORP Náchod, i vlakovými spoji	– Přítomnost znečištění podzemních vod pocházející z dřívější výroby a dalších aktivit na území města
– Městem založená a provozovaná společnost pro zásobování města vodou	– Nedostatečná kvalita a kapacita některých silnic druhého řádu – zejména 3036 na Českou Skalici
– Uspokojivá míra připojení osob na stokovou síť ústící ČOV	– Dopravní zatížení (zejména komunikace I/14) a nedostatek parkovacích míst v centru města
– Takřka kompletní napojení obyvatel na vodovodní síť, dostatečná zásoba vody pro tyto obyvatele	– Nevhodné umístění vlakového nádraží
	– Neexistence přímého autobusového spojení do Hradce Králové
	– Nedostatek cyklostezek/cyklopruhů sloužících pro bezpečnou dopravu po městě, do zaměstnání
Příležitosti	Hrozby
– Plánovaná regionální cyklostezka/trasa od České Skalice přes Č. Kostelec na Rtyni v Podkrkonoší	– Nárůst intenzity osobní i nákladní přepravy
– Dobudování dálnice D 11 do Trutnova - zvýšení dostupnosti města jak směrem do Polska, tak do nadřazených vnitrostátních center	– Dobudování dálniční sítě k Trutnovu může znamenat další vytížení již tak problematické silnice I/14

7 Občanská vybavenost

Pojem občanská vybavenost zahrnuje služby a aktivity, které mohou občané v daném městě využívat pro uspokojení svých potřeb, a které přispívají k celkové kvalitě života. Občanská vybavenost v sobě zahrnuje zejména školství, zdravotní a sociální služby, maloobchod, služby, kulturu a sport.

7.1 Školství a vzdělávání

7.1.1 Mateřské školy

Ve městě se ve školním roce 2019/2020 nacházely **4 mateřské školy** a **1 dětská skupina**. Celková kapacita těchto zařízení ve městě tak v uvedeném školním roce činila **292 míst** (274 míst v mateřských školách a 18 míst v dětské skupině). Vyučování v uvedených MŠ probíhalo celkem v 11 třídách pod vedením 24 učitelů. Tři z těchto mateřských škol byly zřízeny jako samostatný právní subjekt, jedna je spojena se základní školou prvního stupně v místní části Olešnice.

Mateřská škola Náchodská

Tato mateřská škola se nachází na adrese Náchodská 270, a jejím zřizovatelem je město Červený Kostelec. Mateřská škola je umístěna ve dvou budovách (první je třípodlažní se třemi třídami a v druhé jednopatrové se nachází dvě třídy). V roce 2017 byla provedena přístavba spojovací chodby mezi prvními podlažími obou budov. Součástí školy je školní jídelna. Školka má kapacitu **125** dětí, které jsou rozmístěny do 5 tříd. Součástí zařízení je logopedická třída. O děti a chod zařízení se stará 11 učitelé, 2 asistentky pedagoga a 8 nepedagogických pracovníků (z toho 3 ve školní jídelně). Školní kuchyně prošla v roce 2015 kompletní rekonstrukcí, vnitřní zařízení bylo upraveno a dovybaveno pro zdravé vaření. K budovám patří prostorná oplocená zahrada, která postupně prochází přeměnou na tzv. přírodní zahradu. V roce 2019 byl na zahradě vybudován např. edukační altán⁶.

Mateřská škola Větrník

Mateřská škola Větrník se nachází na adrese Větrník 999, a jedná se o pavilónovou školu se 4 třídami o celkové kapacitě **104** dětí. Děti jsou rozdělovány do tříd podle věku (3 – 4 roky, 4 – 5 let, 5 – 6 let, 4 – 7 let). Součástí školky je prostorná školní zahrada a jídelna, která byla zrekonstruována v roce 2010. O děti se stará 8 pedagogů, 1 školní asistent a 8 provozních zaměstnanců⁷.

Mateřská škola Olešnice

Mateřská škola Olešnice má kapacitu **25** dětí a je sloučena se základní školou. O děti předškolního věku se zde starají 2 pedagogové. Školka funguje v budově naproti základní škole. Nachází se zde jedna třída a jídelna, do které docházejí i žáci ze základní školy. Kapacita školní jídelny je 65 dětí. Zřizovatelem ZŠ a MŠ je město Červený Kostelec⁸.

Mateřská škola Studánka u sv. Jakuba

Mateřská škola Studánka u Sv. Jakuba sídlí na adrese Manželů Burdychových 245 a nachází se v příjemném prostředí objektu Háčka. Velkou předností školky je menší kolektiv. Provoz zařízení byl zahájen v lednu 2014 jako firemní mateřská škola Oblastní charity Červený Kostelec. Kapacita mateřské školy je **20** dětí. Pracují zde 3 učitelky. Program MŠ je inspirován křesťanskou pedagogikou Franze Ketta a také prvky programu Začít spolu.

⁶ zdroj: Školní vzdělávací program MŠ Náchodská, 2017

⁷ zdroj: www.cervenykostelec.cz

⁸ zdroj: www.cervenykostelec.cz

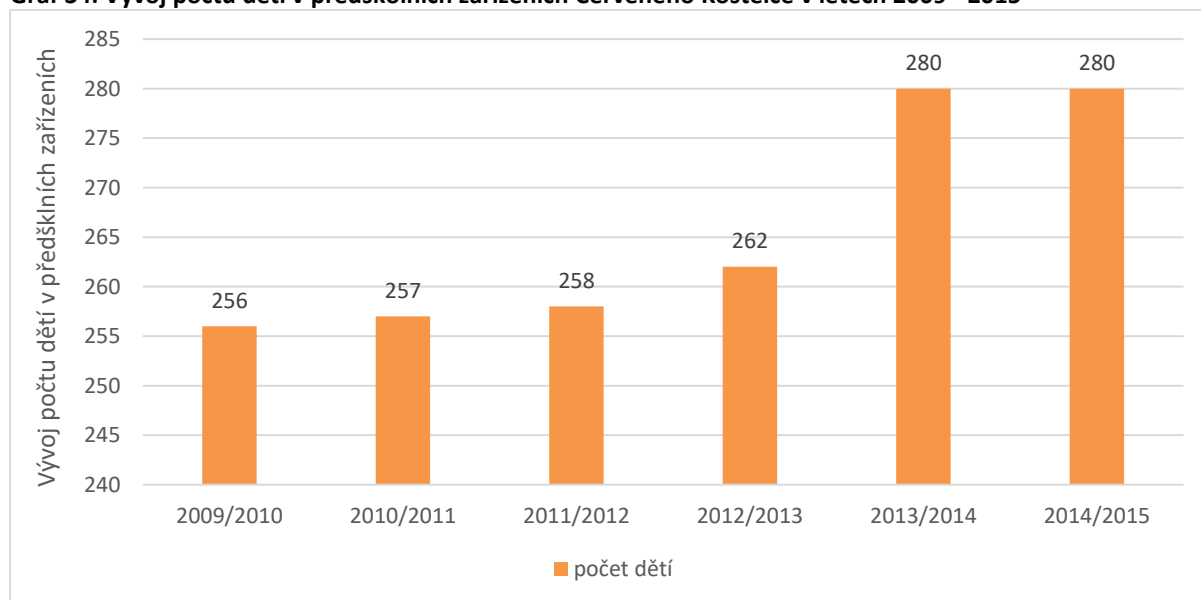

Dětská skupina Vlnka

Dětská skupina sídlí na adrese Komenského č. p. 26. Jedná se o zařízení pravidelné péče o děti ve věkovém rozpětí od 2 do 6 let. Kapacita dětské skupiny je **18** dětí, o které se starají vždy dvě pečující osoby. Dětská skupina poskytuje časově flexibilní přístup péče o dítě. Tato forma je výhodná zejména pro rodiče, kterým vyhovuje umístění dítěte ve skupině buďto denně, nebo pouze v určité dny v týdnu. Velký důraz je zde kladen na individualitu dítěte. Zřízení a provoz dětské skupiny byl podpořen z Operačního programu Zaměstnanost. Původní kapacita byla 12 dětí, nicméně od září 2020 došlo díky velkému zájmu ze strany rodičů o navýšení kapacity o dalších 6 dětí.

V časové řadě školních let 2009/2010 – 2014/2015 je z následujícího grafu patrné, že počet dětí v mateřských školách pozvolna narůstal až do školního roku 2013/2014, následně došlo k zastavení tohoto trendu a stagnaci. Vzhledem k věkovému složení populace lze předpokládat, že tento trend nebude do budoucna pokračovat a bude docházet spíše k poklesu a počet dětí v mateřských školách se bude snižovat (i vlivem odeznělé populační vlny, která vyvrcholila v letech 2008 - 2009).

Graf 34: Vývoj počtu dětí v předškolních zařízeních Červeného Kostelce v letech 2009 - 2015

Zdroj: vdb.czso.cz

7.1.2 Základní školy

V Červeném Kostelci se ve školním roce 2018/2019 nacházely celkem **3 základní školy**, které vyučovaly celkem ve 38 třídách. Konkrétně se jedná o dvě školy s I. stupněm a jednu školu s I. a II. stupněm. Následující tabulka ukazuje změny v počtu základních škol a tříd v Červeném Kostelci mezi lety 2008 a 2019.

Tabulka 36: Přehled počtu základních škol a počtu tříd v Červeném Kostelci v letech 2008, 2013 a 2019

	Školní rok		
	2007/2008	2012/2013	2018/2019
Počet základních škol	4	3	3
Počet tříd	44	41	38

Zdroj: vdb.czso.cz, www.cervenykostelec.cz

Základní škola Václava Hejny

Jedná se o úplnou a největší školu v Červeném Kostelci, s poskytováním základního vzdělávání I. a II. stupně (1. – 9. ročníků). Dále je v rámci odloučeného pracoviště školy, v ZŠ Horní Kostelec, poskytováno základní vzdělávání žákům I. stupně (1. – 5. ročníků). Škola poskytuje vzdělání na třech místech - ul. Komenského č. p. 540, ul. Komenského č. p. 268 a Horní Kostelec č. p. 182. Kapacita školy je **910** žáků, školní družina disponuje celkovou kapacitou 209 žáků. Průměrné počty žáků na třídu jsou na 1. stupni 23 žáků (v 18 třídách) a na 2. stupni 24 žáků na třídu (ve 13 třídách). Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo školu celkem 719 žáků, z toho na 1. stupni 298 žáků, v ZŠ Horní Kostelec 113 žáků a na 2. stupni 308 žáků. Vlivem vzrůstající demografické vlny byl v uvedeném školním roce první stupeň zaplněn na maximum. Dvě třídy prvního stupně byly umístěné do budovy druhého stupně. Zvýšil se i počet tříd druhého stupně a dále počet asistentů pedagoga. Pedagogických pracovníků má škola celkem 80, z toho 12 % tvoří muži a 88 % ženy. Škola má právní subjektivitu a je příspěvkovou organizací zřízenou městem Červený Kostelec⁹.

Tabulka 37: Přehled počtu žáku ve školním roce 2018/2019 v ZŠ V. Hejny a v odloučené ZŠ Horní Kostelec

Základní škola	Počet žáků	Z toho chlapců	Z toho dívek	Počet tříd
ZŠ Václava Hejny	606	319	287	26
ZŠ Horní Kostelec	113	61	52	5
Celkem	719	380	339	31

Zdroj: Výroční zpráva ZŠ Václava Hejny, školní rok 2018/2019

Základní škola Lhota

Škola sídlící na adrese Bratří Čapků č. p. 138 je určena pro žáky I. stupně (1. – 5. ročníku). Škola má kapacitu **120** žáků, školní družina 30 žáků. Pedagogický sbor se skládá z 6-ti pedagogů, 3 asistentek pedagoga, 1 katechetky a 1 vychovatelky školní družiny. Ve školním roce 2019/2020 školu navštěvovalo 85 žáků v 5-ti jednotlivých třídách, s průměrným počtem 17 žáků na jednu třídu. Zřizovatelem školy je město Červený Kostelec.¹⁰

Základní škola Olešnice

Jak již bylo zmíněno výše, základní škola je spojená s mateřskou školou a obě sídlí na adrese Olešnice č. p. 190. Jedná se o malotřídní ZŠ se dvěma třídami o celkové kapacitě **35** dětí, ve které je poskytováno základní vzdělávání žákům I. stupně (1. – 5. ročníku). Kombinace ročníků ve třídách se mění podle počtu žáků. Pedagogický sbor ZŠ tvoří 3 učitelky a 1 vychovatelka školní družiny. Školní družina má kapacitu 25 žáků. Součástí dvou budov ZŠ a MŠ je tělocvična a školní jídelna, ve které se stravuje většina žáků i pedagogů. Do školní jídelny vzdálené od ZŠ (asi 30 m), docházejí žáci hromadně po vyučování.¹¹

Obecně byl v českém základním školství vlivem populační vlny očekáván do roku 2017 nárůst počtu žáků, pro žáky druhého stupně se pak očekával až do roku 2020. Dle vzrůstajícího počtu žáků I. stupně škol Červeného Kostelce (ještě ve školním roce 2018/2019) lze očekávat přetrvání tohoto vzrůstajícího trendu déle, než byl obecný předpoklad pro celou ČR. Přesto i zde bude patrně v dlouhodobém výhledu docházet k pozvolnému poklesu počtu žáků. Těmto úvahám napovídá i populační křivka posledních let, která nemá ve městě jednoznačně stoupající nebo stagnující trend, resp. mezi tzv. silnými ročníky se již objevují ročníky početně výrazně slabší, např. ročník 2016. Problematiku rozvoje školství,

⁹ Zdroj: Výroční zpráva ZŠ V. Hejny, školní rok 2018 - 2019

¹⁰ Zdroj: Výroční zpráva ZŠ Lhota 2019/2020

¹¹ Zdroj: Školní vzdělávací program, 2018

přizpůsobení kapacit a celkové vzdělávací infrastruktury, opřenou o demografickou analýzu, by měl do budoucna řešit Místní akční plán rozvoje vzdělávání.

7.1.3 Speciální základní školy

Speciální základní škola Augustina Bartoše

Tuto specializovanou základní školu, jejímž zřizovatelem je Královéhradecký kraj, navštěvují žáci se zdravotním postižením. Škola zároveň sdružuje školu praktickou, základní školu speciální a třídy s rehabilitačním vzdělávacím programem. Kapacita školy je 118 žáků (87 žáků základní škola a 35 žáků základní škola speciální). Školní družina má kapacitu 42 žáků. V roce 2011 došlo ke sloučení Speciální základní školy Úpice (Nábřeží pplk. A. Bunzla č. p. 660) a Speciální základní školy Červený Kostelec (ul. Manželů Burdychových č. p. 302). Škola má proto nyní 2 pracoviště (se sídlem v Úpici). Ve školním roce 2018/2019 se ve školním zařízení vzdělávalo 61 žáků, z toho bylo na základní škole 36 žáků a na speciální základní škole 25 žáků.¹²

7.1.4 Základní umělecká škola

Základní umělecká škola Červený Kostelec

Základní umělecká škola je příspěvkovou organizací města, ve které je nabízeno dětem ve věku 5 – 7 let přípravné studium a žákům I. a II. stupně základní studium uměleckých oborů. Jedná se o hudební, výtvarný a taneční obor. Plná kapacita školy je 420 žáků. Nejpočetněji zastoupený je hudební obor, který studuje 230 žáků, dále taneční obor s 133 žáky a výtvarný obor s 57 žáky (školní rok 2019/2020). Školu navštěvují žáci ve věku od 5 let až zhruba do 20 let. Tyto žáky vyučuje celkem 21 pedagogických pracovníků, a to na třech odloučených pracovištích v rámci území města. Výuka probíhá individuálně, skupinově, kolektivně a vzhledem k pandemické situaci nově i distančně (*zdroj: zusck.xf.cz*).

7.1.5 Střední školy

Střední průmyslová škola Otty Wichterleho

V roce 2018 vznikla sloučením tří středních škol - Střední průmyslové školy Hronov, Střední školy propagační tvorby a polygrafie Velké Poříčí a Střední školy oděvní, služeb a ekonomiky Červený Kostelec škola nová, která od září roku 2019 nese nový název. Všechny tři původní školy mají svou dlouholetou tradici. V Červeném Kostelci se tak na adrese 17. listopadu č. p. 1197 nyní nachází Centrum textilních technologií a oděvní tvorby Červený Kostelec, které navazuje na tradici školy, která byla nejprve učňovským střediskem pro textilní podniky celého kraje, následovala přeměna na střední odborné učiliště a od roku 2002 na Střední průmyslovou školu oděvní, později nazvanou Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky. Na škole je v současné době možno studovat jak maturitní obory (textilnictví, oděvnictví, modelářství a návrhářství oděvů), tak učební obory (krejčí, chemik, výrobce textilií) a rovněž i některé další vybrané obory (např. podnikání – nástavbové studium). Škola je mimo jiné vybavena šicí dílnou, výtvarným ateliérem a učebnou modelářsko-návrhářskou.¹³

Fakt, že se v Červeném Kostelci nachází pouze jediné středoškolské zařízení, je třeba vnímat jako velký deficit města. V jiných okolních městech obdobné velikosti se nachází zpravidla více středních škol, včetně obecných gymnázií (Dobruška, Broumov, Jaroměř). Absence středních a vyšších stupňů vzdělávání v širším spektru, má nepochybně negativní vliv na strukturu obyvatel a tím i celkové

¹² Zdroj: Výroční zpráva školy za školní rok 2018/2019

¹³ Zdroj: <https://spsow.cz/>

socioekonomické prostředí města a nepřímo i na ekonomiku Červeného Kostelce. Zvláště v návaznosti na lokalizaci poměrně významných výrobních podniků se nadále nabízí snaha o umístění dalšího vzdělávacího zařízení středoškolského nebo vyššího stupně, případně zřízení místního pracoviště nějaké existující střední či vyšší odborné školy. Kromě jiného by výhodou mohla představovat realizace praxí v místních podnicích.

7.1.6 Dojíždka a vyjíždka do škol

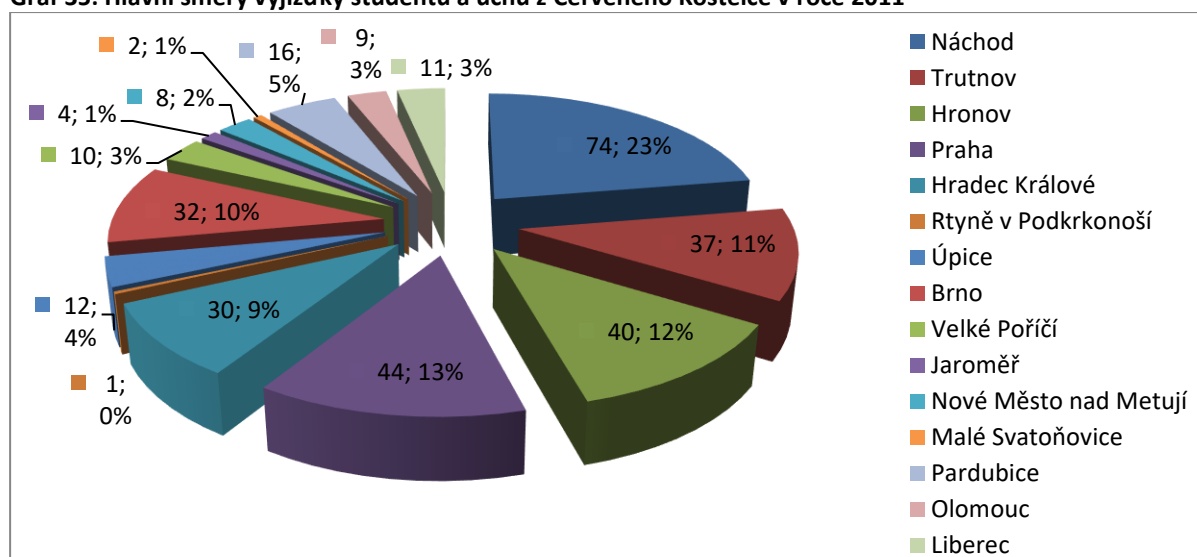
Jednou z charakteristik prostorových vazeb města je vyjíždka a dojíždka žáků do škol. Vyjíždějící, resp. dojíždějící osoby jsou takové, jejichž místo školy je v jiné obci, než ve kterém mají místo obvyklého pobytu. Patří mezi ně děti, uční a studenti.

Intenzita vyjíždky je dána tím, jak je místo bydliště vybaveno školskými zařízeními, záleží na druhu těchto zařízení a na jejich specializaci. Červený Kostelec patří mezi města s dostupnými a dostatečně vybavenými školskými zařízeními, alespoň co se týká základního školství, proto je zde podíl každodenní vyjíždky relativně nízký.

Dle posledního sčítání SLDB v roce 2011 (novější údaje ze SLDB 2021 bohužel nejsou v době zpracování Profilu města k dispozici), do základních škol vyjížděli v rámci okresu žáci ve věku 6 – 14 let do Náchoda (12 žáků), Rtně v Podkrkonoší (2) a Batňovic (1). Kromě toho další 2 žáci vyjížděli mimo ČR. V roce 2011 dojížděli do Červeného Kostelce žáci do základních škol ze Zábrodí (12 žáků), Rtně v Podkrkonoší (5 žáků), Náchoda (5), Úpice (1), Horní Radechové (7), České Skalice (1), Velkých Svatoňovic (1), Slatiny nad Úpou (1), Červené hory (6), Dolní Radechové (1) a Police nad Metují (1).

V roce 2011 z Červeného Kostelce vyjíždělo 361 studentů a učňů do 15 obcí, z toho 242 denně. Z tohoto počtu jich 138 vyjíždělo v rámci okresu, 85 do jiných okresů kraje, 135 do jiných krajů a 3 mimo ČR. Studenti a uční vyjížděli v roce 2011 do škol do obcí: Náchod (74), Trutnov (37), Hronov (40), Praha (44), Hradec Králové (30), Rtně v Podkrkonoší (1), Úpice (12), Brno (32), Velké Poříčí (10), Jaroměř (4), Nové Město nad Metují (8), Malé Svatoňovice (2), Pardubice (16), Olomouc (9) a Liberec (11), vyjíždka je zobrazena v následujícím grafu.

Graf 35: Hlavní směry vyjíždky studentů a učňů z Červeného Kostelce v roce 2011

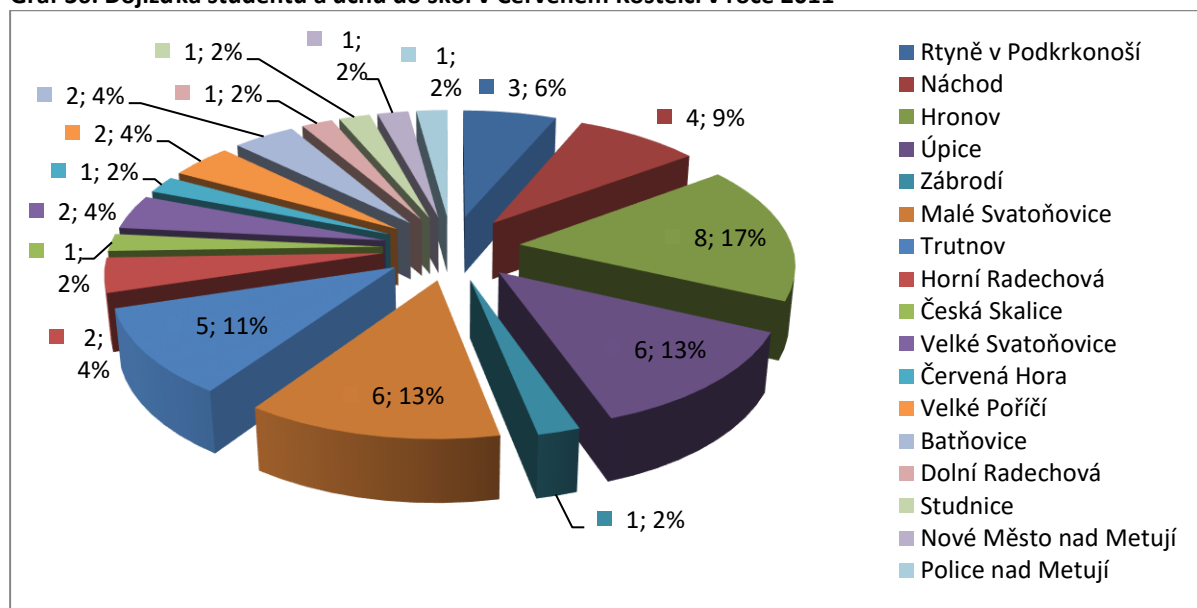

Zdroj: ČSÚ, 2011

V rámci dojíždky do Červeného Kostelce dojíždělo v roce 2011 celkem 83 studentů a učňů ze 17 obcí, z toho 113 denně. Konkrétně dojížděli studenti a učni ze Rtyně z Podkrkonoší (3), Náchoda (4), Hronova (8), Úpice (6), Zábrodí (1), Malých Svatoňovic (6), Trutnova (5), Horní Radechovské (2), České Skalice (1), Velkých Svatoňovic (2), Červené hory (1), Velkého Poříčí (2), Batňovic (2), Dolní Radechovské (1), Studnice (1), Nového Města nad Metují (1), Police nad Metují (1). Dojíždka studentů a učňů je zobrazena v následujícím grafu. Celkem 37 studentů a učňů dojíždí v rámci okresu, 45 z jiných okresů kraje a 1 dojíždí z jiných krajů. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem jsou tato čísla spíše podprůměrná, nadprůměrná jsou pouze pro dojíždění z jiných okresů kraje (v Královéhradeckém kraji celkem 75,55 % dojíždí v rámci okresu, 21,7 % z jiných okresů kraje a 2,8 % dojíždí z jiných krajů). Je zřejmé, že do Červeného Kostelce se sjíždí studenti a žáci z širokého okolí, kvalita školství je zde na potřebné úrovni a je nutné tuto úroveň udržet nebo se ji snažit zvýšit.

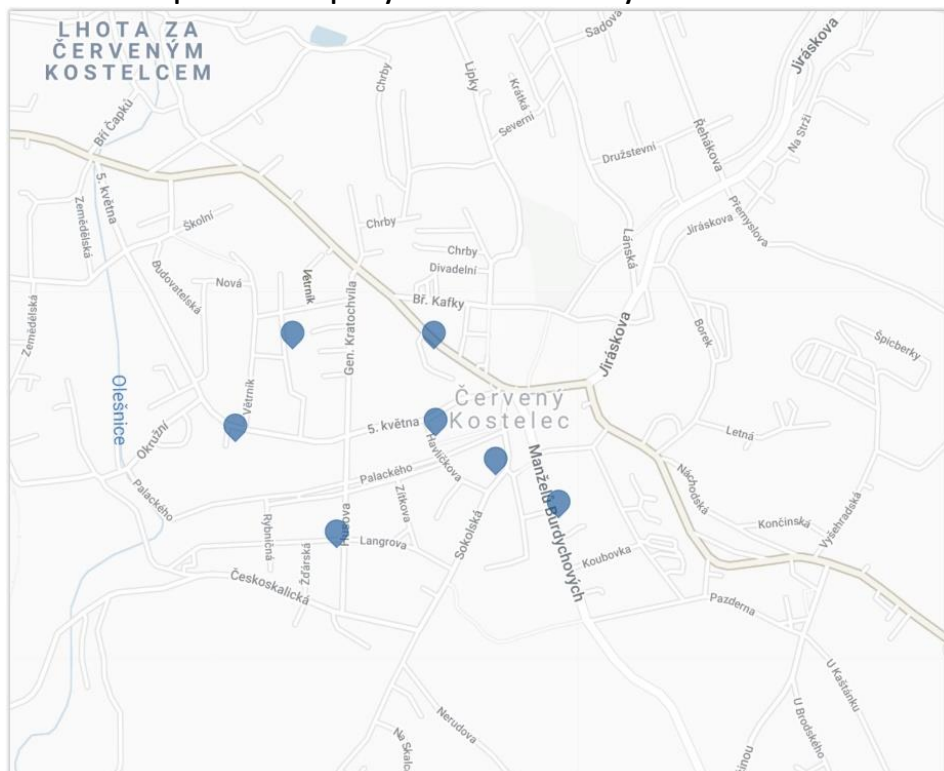
Graf 36: Dojíždka studentů a učňů do škol v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013ednicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-20

7.2 Zdravotnictví

Poskytování zdravotní péče je v Červeném Kostelci, vzhledem ke svému rozsahu, na poměrně dobré úrovni. Všichni poskytovatelé zdravotnických služeb, kterých je ve městě 17, se nacházejí výhradně v centrální části Červeného Kostelce, a to na sedmi adresních místech, viz mapa níže. Lékařská péče je ve městě koncentrována ve zdravotním středisku v ulici Manželů Burdychových č. p. 325, kde se nachází poskytovatelé v oborech; vnitřní lékařství, rehabilitační a fyzikální medicína, dermatovenerologie, praktické lékařství, zubní technik, všeobecné praktické lékařství, gynekologie a porodnictví a oftalmologie. Ostatní lékaři mají své ordinace na dalších místech ve městě. Dle formy poskytované péče, je ve městě zajištěna ambulantní forma péče prostřednictvím 14 poskytovatelů. Ambulantní i lůžkovou formu poskytuje Oblastní charita Červený Kostelec, resp. Hospic Anežky České (algeziologie, paliativní medicína) a formu domácí péče ve městě zajišťuje rovněž Oblastní charita Červený Kostelec, ošetrovatelská služba/mobilní hospic.

Obrázek 26: Mapa rozmístění poskytovatelů zdravotnických služeb v Červeném Kostelci (rok 2020)

Zdroj: Národní registr poskytovatelů zdravotnických služeb

Ve městě se nachází poskytovatelé zdravotní péče všech základních oborů. Nejvíce je zde zastoupeno všeobecné praktické lékařství, tedy ordinace praktických lékařů pro dospělé. Je zde pouze jedna ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. Ve městě jsou občanům k dispozici dvě lékárny, které jsou zastřešeny jedním vlastníkem, což může být z hlediska přirozené konkurence a pestrosti nabídky nevýhodné. Souhrn zdravotnických zařízení je uveden v následující tabulce.

Tabulka 38: Přehled poskytovatelů zdravotnických služeb v Červeném Kostelci v roce 2020 (dle oborů)

Obor zdravotnické péče	Počet poskytovatelů
všeobecné praktické lékařství	4
praktické lékařství pro děti a dorost	1
zubní lékařství, zubní technik	3
vnitřní lékařství	1
rehabilitační a fyzikální medicína	1
dermatovenerologie	1
oftalmologie	1
gynekologie a porodnictví	1
algeziologie, paliativní medicína	1
všeobecná sestra (pečovatelská služba)	1
praktické lékárenství	2
celkem	17

Zdroj: <https://nrpzs.uzis.cz/>

Většina nejdůležitějších lékařských služeb se nachází přímo ve městě. Z jinak poměrně často využívaných zdravotnických služeb zde chybí např. ambulantní chirurgie. Nejbližší zařízení tohoto charakteru, další zdravotní služby a oddělení se nachází v Oblastní nemocnici Náchod, vzdálené cca 12 km od Červeného Kostelce.

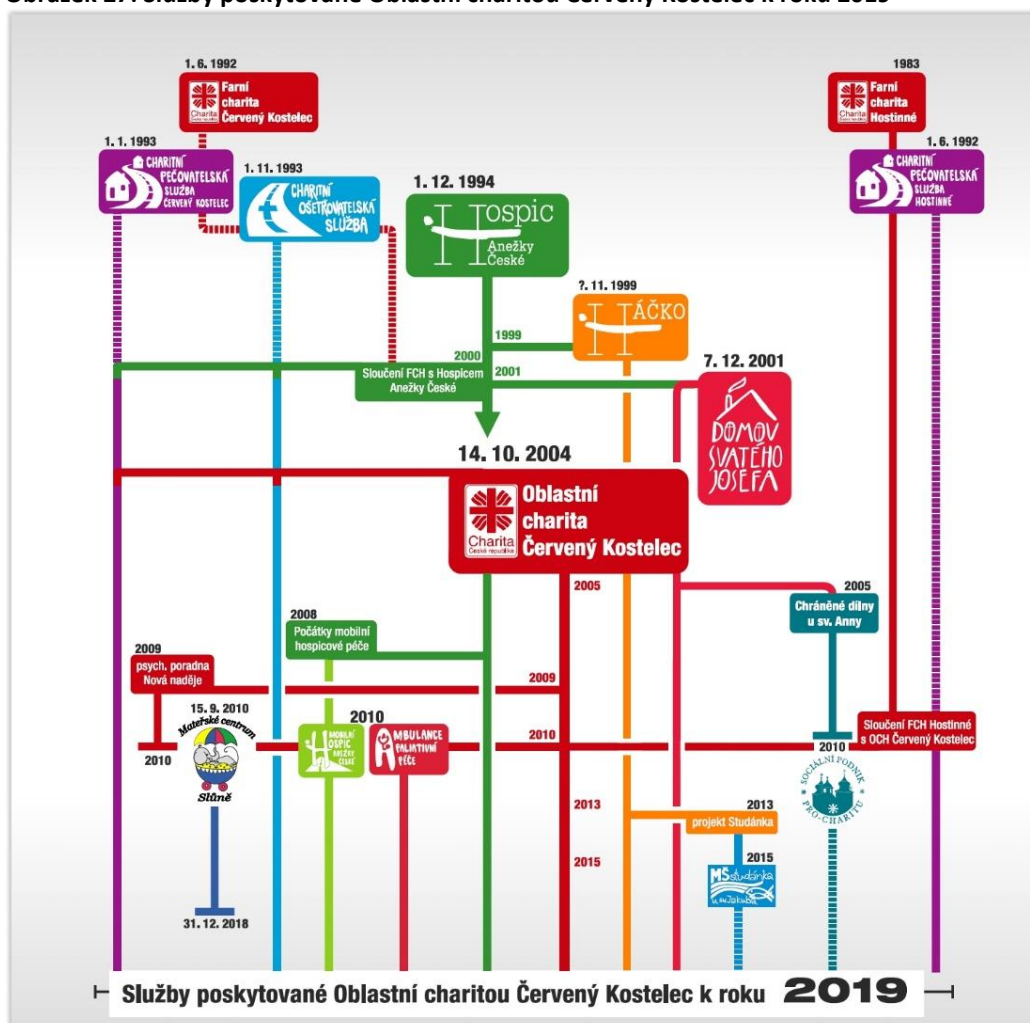

7.3 Sociální péče

Pro obyvatele města Červený Kostelec, je prostřednictvím **Oblastní charity Červený Kostelec** zajišťována sociální péče a služby s tím spojené na vysoké úrovni a v širokém spektru. Tato nestátní nezisková organizace, jejímž zakladatelem je Biskupství Královéhradecké, je druhým největším zaměstnavatelem ve městě a v oblasti služeb zaměstnavatelem největším. Organizace pomáhá nejen nemocným, ale také dětem, dospělým i seniorům. Provozuje celkem 12 středisek, většina z nich působí přímo v Červeném Kostelci. Nemocným slouží střediska poskytující zdravotní péči; Hospic a Mobilní hospic Anežky České, Ambulance paliativní péče a Charitní ošetrovatelská služba.

Nemocným roztroušenou sklerózou poskytuje své zdravotní a sociální služby Domov sv. Josefa (Žireč). Oblastní charita provozuje také Pečovatelskou službu v Červeném Kostelci a v Hostinném, Denní stacionář, Mateřské centrum pro maminky s dětmi, a doplňkově poskytuje ubytování. Dále zajišťuje i služby jako odborné sociální poradenství, půjčovnu zdravotnických a kompenzačních pomůcek, tísňovou péči pro seniory a osoby se zdravotním omezením, chráněné bydlení (Žireč), odlehčovací pobyty, rehabilitace a další. Oblastní charita je dále vlastníkem sociální podniku Pro-Charitu s.r.o. a v jejím správním středisku sídlí Mateřská Školka Studánka u Sv. Jakuba. Město Červený Kostelec přispívá na provoz zařízení sociálních služeb.

Obrazek 27: Služby poskytované Oblastní charitou Červený Kostelec k roku 2019

Zdroj: Výroční zpráva Oblastní charity Červený Kostelec 2019

Hospic Anežky České je prvním hospicem vybudovaným v ČR. Pomáhají zde těžce nemocným, u kterých byla ukončena léčba. Značnou část tvoří osoby s nevyléčitelným onkologickým onemocněním. Hospic Anežky České je lůžkové zařízení s kapacitou 30 lůžek pro nemocné a 14 lůžek pro doprovázející osoby, které zde mají možnost trávit čas se svými blízkými. V roce 2019 bylo do zařízení přijato celkem 440 pacientů. Na služby lůžkového hospice navazuje péče v domácnostech, prostřednictvím **Mobilního hospice Anežky České**, který působí v náchodském a částečně i v trutnovském okrese. V roce 2018 byla poskytnuta mobilní hospicová péče 115 klientům. Hospic dále zajišťuje základní a odborné sociální poradenství a rovněž provozuje půjčovnu zdravotnických a kompenzačních pomůcek. Ve spolupráci s lůžkovým a mobilním hospicem tvoří komplexní nabídku v poskytování paliativní hospicové péče **Ambulance paliativní péče**. Ta nabízí své služby na základě doporučení odborného lékaře, a to těžce nemocným pacientům s dlouhodobými nebo chronickými bolestmi.

Charitní ošetřovatelská služba Červený Kostelec usiluje o vytvoření komplexní domácí péče ve spolupráci s Charitní pečovatelskou službou Červený Kostelec, Městským úřadem a Městskou policií Červený Kostelec a s okolními obecními úřady. Poskytuje péči lidem v jejich domácím prostředí v takovém rozsahu, aby klienti nemuseli docházet za těmito službami mimo domov nebo nemuseli být předčasně umístováni do různých pobytových zařízení. Ošetřovatelská péče je určena především seniorům, ale je možné ji poskytovat i dětem a dospělým, kteří ji potřebují (např. akutně nemocným, onkologicky nemocným, dlouhodobě chronicky nemocným atd.). Ošetřovatelská služba je poskytována na základě ordinace lékaře a je hrazena ze zdravotního pojištění. Půjčovna zdravotních pomůcek nabízí k půjčení např. polohovací lůžka s příslušenstvím, invalidní vozíky, chodítka, berle atd.

Charitní pečovatelská služba se v Červeném Kostelci a Hostinném stará zejména o staré, nemocné a zdravotně postižené lidi tak, aby mohli co nejdéle zůstat ve svém přirozeném prostředí. V roce 2019 pečovala červenokostelecká pečovatelská služba o 256 klientů, z toho 64 % bylo schopno sebeobsluhy. Kromě toho pečovatelská služba připravuje pro seniory různé volnočasové aktivity, besedy, výlety, kroužky, cvičení atd. Ve městě je díky této organizaci k dispozici i **tísňová péče**, která seniorům poskytuje nepřetržité spojení s linkou pomoci (využíváním nouzového tlačítka). Zvyšuje u klientů pocit bezpečí a jistoty a napomáhá tak klidnému a plnohodnotnému prožívání života.

Denní stacionář je sociální služba určená klientům se zdravotním postižením a seniorům, kteří jsou částečně odkázáni na pomoc druhých a nemají zajištěnou potřebnou a kvalitní péči během dne, kdy jsou jejich blízcí v zaměstnání nebo potřebují zařizovat své záležitosti. Klienti denního stacionáře mohou využívat jeho služeb od ranních do odpoledních hodin, kdy se vracejí ke svým rodinám. V přízemí nově zrekonstruované vily červenokosteleckého rodáka Břetislava Kafky jsou pro tento účel uzpůsobeny prostory pro denní pobyt až 8 klientů. Služba je poskytována od září roku 2020.

Pod Oblastní charitu Červený Kostelec spadá i **Domov sv. Josefa** v Žirči u Dvora Králové nad Labem. Jedná se o první a zatím jediné lůžkové zařízení v ČR pro nemocné s roztroušenou sklerózou. Klienti zařízení mohou využít služeb domova pro osoby se zdravotním postižením (29 lůžek), zdravotní rehabilitační pobyty (28 lůžek) a pro odlehčovací služby je zde klientům k dispozici (29 lůžek). Součástí areálu Domova sv. Josefa jsou i dva chráněné byty.

Háčko – centrum volného času a vzdělávání se v Červeném Kostelci nachází v ulici Manželů Burdychových č. p. 245. Jedná se o akreditovanou vzdělávací instituci MPSV, která podporuje svými aktivitami osobnostní rozvoj a vzdělávání dětí, mládeže a dospělých v Červeném Kostelci a okolí.

Činnost centra zahrnuje kromě pořádání vzdělávacích seminářů, kurzů a zájmových kroužků pro děti, také pronájem prostor, ubytování a provoz mateřského centra. V roce 2019 uspořádalo centrum mimo jiné 22 odborných seminářů pro zdravotní sestry a pro pracovníky v sociálních službách. Těchto seminářů se zúčastnilo 470 osob. Rovněž zde ve zmíněném roce probíhal Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, nebo semináře, např. Škola paměti, Specifika komunikace s klienty s Alzheimerovou chorobou, Emoční inteligence atd.

7.4 Kultura a volnočasové aktivity

Způsob a kvalitu života obyvatel, ale i návštěvníků Červeného Kostelce výrazně ovlivňuje nabídka a kvalita zařízení, ve kterých se pořádají kulturní a sportovní akce místního, regionálního i nadregionálního významu. Počátkem roku 2020 však i tento segment citelně zasáhla pandemie COVID – 19. Kulturní akce ve městě tak byly ve značné míře rušeny, přesouvány na pozdější termíny, případně dostaly jiný charakter, např. probíhaly prostřednictvím on-line prostředí. Totéž se týkalo i veškerých volnočasových aktivit.

7.4.1 Kulturní zařízení

Ve městě se nachází několik významných kulturních zařízení a institucí, díky nimž je celkové kulturní zázemí a prostředí města na dobré úrovni. Patří mezi ně Divadlo J. K. Tyla, 3D Kino Luník, Grafoklub, Knihovna Břetislava Kafky, Výstavní síň a Domek Boženy Němcové. Z institucionálního pohledu je pak významné zejména Městské kulturní středisko, jež je příspěvkovou organizací města Červený Kostelec. Náplní střediska je kromě správy a provozu významných kulturních stánků (divadlo, kino), organizace kulturních akcí ve městě (koncerty, divadelní představení, filmy, festivaly nebo celou řadu kurzů).

Asi nejvýznamnějším kulturním zařízením, s kapacitou 334 diváků v hlavním sále a 139 diváků v malém sále, je **Divadlo Josefa Kajetána Tyla**, které se nachází v samém centru města. Divadlo bylo slavnostně otevřeno v roce 1925. Malý sál slouží k jednání spolků, k menším kulturním akcím a zábavným pořadům, zkouškám ochotníků, přednáškám, besedám, veřejným zasedáním zastupitelstva města, výročním schůzím atd. Každým rokem se zde koná Divadelní festival nebo pravidelná dětská divadelní a hudební představení. V parku naproti divadlu je v letním období postaven amfiteátr, ve kterém se konají nedělní promenádní koncerty, Mezinárodní folklorní festival a další akce. Divadlo je tak skutečným centrem kulturního života ve městě.

Dalším významným kulturním zařízením města je **3D Kino Luník**, které je umístěno v ulici Manželů Burdychových č. p. 367. V roce 2012 kino prošlo celkovou rekonstrukcí, vč. digitalizace. Kapacita promítacího sálu je 220 míst. Pravidelně se zde koná např. Dětský filmový festival, Loutkářský festival pro děti a dospělé, dny Evropského filmu nebo v rámci Cestovatelského klubu, série cestopisných přednášek a besed.

Naproti kinu, na adrese Manželů Burdychových č. p. 672, se nachází **Grafoklub**. Budova se sálem, s možnou kapacitou 120 sedících diváků, je využívána jako stálá loutková scéna. Rovněž se zde konají kurzy a zkoušky nejrozličnějších tanečních uskupení a hudebních souborů, menší plesy, taneční zábavy, besídky. Tento sál si lze, stejně jako ostatní sály v městských kulturních zařízeních, pronajmout.

Knihovna Břetislava Kafky v Červeném Kostelci vznikla již v roce 1834 jako školní knihovna, která se začala rozvíjet až v roce 1849. Knihovna sídlí v Sokolské ulici č. p. 293 a její součástí jsou pobočky v Bohdašíně, Lhotě, Olešnici a Stolíně. Knihovna zároveň plní funkci střediskové knihovny pro knihovny v přilehlých obcích. V roce 2011 byla knihovna rekonstruována a patří k bezbariérovým objektům

občanské vybavenosti ve městě. Ve 3. patře knihovny se nachází Multifunkční centrum knihovny, kde probíhají výstavy, besedy s autory atd. Dle statistik profesionálních knihoven roku 2018, je v městské knihovně v Červeném Kostelci registrováno 17,7 % obyvatel města. Pro srovnání, v Novém Městě nad Metují je v knihovně registrováno 25,4 % obyvatel a v Náchodě je to pak 14,9 % obyvatel města. Počet registrovaných čtenářů z celkového počtu obyvatel, patří při porovnání s okolními městy k těm nižším, avšak počtem výpůjček 101,4 na jednoho čtenáře, se knihovna v Červeném Kostelci řadí mezi ty s nejaktivnějšími čtenáři. Knihovna Nové Město nad Metují registruje 58,7 výpůjček na jednoho čtenáře a knihovna Náchod jen 44,6 výpůjček.

Domek Boženy Němcové stojí v centru města, v blízkosti kostela sv. Jakuba Většího. Spisovatelka v tomto domku pobývala v letech 1837 - 1838. Pro návštěvníky Červeného Kostelce je zde otevřena expozice, přibližující život této významné spisovatelky během období jejího působení ve městě. Součástí domku je i obrazová galerie, která je využívána k menším výstavám. Domek je pro veřejnost otevřen sezónně, v období měsíců květen až září. Během letní sezony se na zahradě domku konají menší akce, např. Pohádkové léto. Od roku 2019 mohou návštěvníci domku navštívit i zrekonstruované sklepení, které bylo proměněno do podoby pohádkových příběhů z dílny spisovatelky.

Městské kulturní středisko pořádá ve městě každoročně několik již tradičních festivalů: Mezinárodní folklorní festival, Divadelní festival, Dětský filmový festival a Loutkářský festival. Dále pořádá různé výstavy a kurzy. Pod záštitou střediska působí Divadelní soubor NA TAHU, Městská dechová hudba, Dětský folklorní soubor Hadárek, Loutkářský soubor RADOST, Vlastivědný spolek, Mažoretky MERIAN a Fotoklub. **Výstavní síň**, která je rovněž pod správou kulturního střediska má na náměstí T. G. Masaryka hlavní sál o velikosti 85 m². Vystavují zde kromě jiných i místní mateřské školy, základní školy, speciální škola, jsou zde k vidění výsledky práce zájmových kroužků i jednotlivců. Každý rok zde probíhají také tematické výstavy zaměřené na zvyky a tradice.

Významnou kulturní aktivitou s mezinárodním přesahem je **Mezinárodní folklorní festival Červený Kostelec**, který se každoročně koná v druhé polovině srpna v přírodním areálu u Divadla J. K. Tyla. Jedná se o pětidenní festival, během kterého se tisícům návštěvníků představuje na stovky tanečníků, tanečnic a hudebníků ze zhruba 16 - 20 folklorních souborů z celého světa. Festival je zařazen pod patronaci mezinárodní organizace lidového umění (I.O.V.) patřící pod statutem B do UNESCO. V roce 2020 se uskutečnil již 66. ročník. Další významnější kulturní akcí ve městě je několikadenní Divadelní festival, který se tradičně koná v Tylově divadle. Krajská postupová přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla, během které se představí celá řada divadelních spolků a souborů má počátky své tradice již v roce 1998¹⁴.

Tabulka 39: Tradiční festivaly v Červeném Kostelci

Název festivalu	Zaměření festivalu	Místo konání
Mezinárodní folklorní festival Červený Kostelec	přehlídka folklorních souborů z celého světa, od roku 1952	Přírodní areál u Divadla J. K. Tyla
Divadelní festival	krajská postupová přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla, od roku 1998	Divadlo J. K. Tyla
Loutkářský festival	regionální loutkářská přehlídka, od roku 1997	3D Kino Luník
Dětský filmový festival	nesoutěžní festival animovaných a filmových pohádek (dle aktuální nabídky distributorů)	3D Kino Luník

Zdroj: www.mksck.cz, www.cervenykostelec.cz

¹⁴ www.cervenykostelec.cz

Mezi významná kulturní a náboženská centra města patří i kostel sv. Jakuba Většího. Pravidelně se zde konají bohoslužby pro veřejnost. Kostel je ve správě Římskokatolické farnosti Červený Kostelec.

7.5 Sport a tělovýchova

7.5.1 Sportovní a volnočasová zařízení

Ve městě se nachází celkem 8 velkých sportovních a volnočasových zařízení. Mezi nejvýznamnější patří místní sokolovna, která byla v roce 1930 postavena stavitelem Robertem Dvořáčkem. Kompletní rekonstrukcí prošla v roce 2000. Součástí budovy jsou velký a malý sál, které slouží zejména jako tělocvična, k tréninkům, sportovním utkáním a cvičení sportovních spolků. Patro se zrcadlovým sálem je využíváno tanečním a výtvarným oborem Základní umělecké školy. V sále se také konají plesy a další společenské a kulturní akce. Sokolovna je multifunkčním prostorem občanské vybavenosti města. V prostranství za sokolovnou je občanům k dispozici rovněž bezplatné sportovní hřiště.

Kromě sokolovny se ve městě nachází několik dalších sportovních zařízení, např. sportovní hala, fotbalový stadion, víceúčelové hřiště (po kompletní rekonstrukci v roce 2018), tenisové a volejbalové kurty, fotbalové tréninkové hřiště a dráha pro kuželkáře. Sportovní areály se nacházejí zejména v ulici Palackého a u Svojsíkova parku. Sportovní hala, která patří k novějším vnitřním sportovištím ve městě, slouží od roku 2007 primárně k míčovým sportům. K dispozici je zde vybavení pro sálovou kopanou, volejbal, tenis a národní házenou. Provozovatelem sportovní haly je MěÚ Červený Kostelec. Hala je dimenzována pro 87 sportovců a 60 diváků, kteří mohou sledovat turnaje a zápasy z tribuny. Hala lze ve volných hodinách rezervovat pro veřejnost, tělovýchovné jednoty, spolky a organizace.

Na budovu sportovní haly navazuje na straně jedné nové víceúčelové hřiště s umělým trávníkem a osvětlením, které je nalajnováno na malou kopanou, českou národní házenou a tenis (původní hřiště národní házené). Na druhé straně od sportovní haly se nachází fotbalový stadion, který prochází rekonstrukcí zázemí a tribuny, jež posune jeho kvalitu výrazně kupředu a umožní realizovat akce, které zde dosud realizovatelné nebyly (celonárodní soustředění či utkání na národní úrovni, např. mládežnických reprezentací apod.). Dále se v této lokalitě nachází tenisový areál s šesti tenisovými kurty. V roce 2017 zde město Červený Kostelec realizovalo výstavbu nového tenisového zázemí. Směrem ke Lhotě, na lukách u potoka, pak funguje tréninkové fotbalové hřiště. Volejbalisté mají kurty se zázemím u Divadla J. K. Tyla. V areálu jsou tři volejbalová hřiště, z toho dva antukové kurty s automatickou závlahou a jedno hřiště na plážové sporty (beach volejbal, beach tenis, badminton, beach fotbal). Město Červený Kostelec zakoupilo kurt na plážové sporty a provozuje je ve spolupráci s volejbalovým oddílem TJ Červený Kostelec. V roce 2018 zde bylo rovněž vybudováno nové zázemí pro hráče, kantýna a posezení. V zimě lze za příznivého mrazivého počasí upravené kurty využívat jako kluziště. Většina sportovních zařízení ve městě je ve vlastnictví města Červený Kostelec. TJ Červený Kostelec, která v minulosti vlastnila ve městě většinu sportovních zařízení, dále s městem spolupracuje na jejich provozu a využívání. K dalším sportovištím v katastru Červený Kostelec patří např. dvoudráha pro kuželkáře, která se nachází v Nerudově ulici č. p. 275.

V katastrálním území Olešnice u Červeného Kostelce se nachází objekt TJ Sokol Olešnice, z. s. V těsné blízkosti města se nacházejí rybníky Brodský a Špinka, které se také využívají ke sportovním a rekreačním účelům. Město plánuje tyto aktivity v lokalitě dále rozvíjet, nyní ve stádiu výběru (Kemp Brodský – koncepční studie). Geografické rozmístění stávajících hlavních sportovních zařízení ve městě zobrazuje následující obrázek.

Obrázek 28: Sportovní zařízení v katastrálním území Červený Kostelec

Zdroj: www.mapy.cz

Město Červený Kostelec zřídilo a provozuje na svém území **11 dětských hřišť**, která jsou postupně osazována novými prvky a moderním vybavením. Dětská hřiště jsou ve většině umístěna do částí města s největší koncentrací obyvatel, např. na sídlišti Větrník, dále v blízkosti sportovních zařízení a škol, ale minimálně po jednom městském dětském hřišti najdeme i v každé z okrajových částí města, viz mapa níže. Dětská hřiště slouží k všestrannému pohybovému rozvoji dětí. Současně jsou místem aktivních her pod širým nebem, s možností přirozeného navazování nových sociálních kontaktů. Na sídlišti Větrník vzniklo v roce 2016 i nové workoutové hřiště. Veřejnou venkovní posilovnu, primárně určenou spíše pro fitness cvičení dospívající mládeže, mohou využívat všechny věkové kategorie obyvatel. Street workout, neboli cvičení s vlastní vahou těla, je považováno za zdravější alternativu běžného posilování se závažím.

Obrázek 29: Mapa umístění dětských hřišť a workoutového hřiště (provozovaných městem Červený Kostelec)

Zdroj: <https://maps.cleerio.cz/cerveny-kostelec>

V návaznosti na plán celkové revitalizace sportovišť v Červeném Kostelci, je nyní ve stádiu příprav vybudování dalších funkčních prvků pro volnočasové a sportovní aktivity obyvatel města, a to v rámci kompletní obnovy parku A. B. Svojsíka. V září 2019 byla podepsána smlouva na zpracování projektové dokumentace, konec roku 2000 byl termínem pro žádost o povolení.

Obrázek 30: Studie obnovy parku A. B. Svojsíka, Červený Kostelec

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Z volnočasových zařízení je asi nejvýznamnější Háčko - centrum volného času a vzdělávání, nacházející se v ulici Manželů Burdychových. Jeho součástí je mateřské centrum Veselý domeček, dále jsou zde k dispozici zájmové kroužky, vzdělávací kurzy a semináře. V Háčku působí akreditovaná vzdělávací instituce MPSV pro zaměstnance Oblastní charity Červený Kostelec a pro další zájemce. Vzdělávací centrum Háčko se zaměřuje především na vzdělávání zaměstnanců sociálních a zdravotnických organizací. Ze zájmových kroužků mají zde už svou tradici např. kroužek keramiky pro děti, keramiky pro dospělé, cvičení maminek s dětmi a další. Háčko pořádá i celou řadu jednorázových akcí pro děti, příměstské tábory atd. Lze si zde rovněž pronajmout místnost s kapacitou 50 osob, např. pro pořádání školení, přednášek, výstav a rodinných setkání. Rovněž je možné pronajmout prostory mateřského centra s malou přilehlou tělocvičnou, např. pro organizování dětských oslav. Háčko také nabízí ubytování v nových podkrovních pokojích se dvěma až šesti lůžky.

Přestože město disponuje mnoha zařízeními pro sport a tělovýchovu, některé mu zatím chybí např. bazén nebo koupaliště.

7.5.2 Sportovní kluby a jednoty

V Červeném Kostelci působilo k 31.12.2019 dle statistik České unie sportu Náchodsko celkem pět, v této unii sdružených, tělovýchovných jednot a sportovních klubů, které měly celkem 954 členů ve sportech viz následující tabulka č. 40. Dále ve městě působí dalších 9 sportovních organizací s různorodým zaměřením. V jejich řadách působí minimálně dalších 523 členů (viz tabulka č. 41). Ve městě působí 14 sportovních organizací. Je zde patrná velmi široká nabídka kolektivních a míčových sportů.

Největší sportovní organizací ve městě je **Tělovýchovná jednota Červený Kostelec, z. s.**, která organizuje čtyři sporty – fotbal, tenis, kuželky a národní házenou. V oddílech TJ nacházejí vyžití sportovci všech věkových kategorií, kteří se účastní jak lokálních, tak krajských, či celorepublikových soutěží. Dle dat k 31. 12. 2016 tvořila mládež do 18 let téměř polovinu všech členů této organizace. Největší podíl členské základny v rámci TJ tvoří členové fotbalového klubu. Na dvou travnatých hřištích zde trénuje 11 fotbalových mužstev, pod vedením 12 trenérů. Tenisový oddíl je druhým největším oddílem, co do počtu členů v rámci TJ. V roce 2020 tvořilo členskou základnu 142 členů, ve věkových kategoriích od malých dětí (tzv. babytenistů), až po družstva veteránů. Dle statistických dat České unie sportu bylo v TJ Červený Kostelec k 31.12.2019 evidováno celkem 371 členů ve sportech, z to 89 % tvořili muži. Obdobně vysoký podíl mužů (91 %) je organizován v **TJ Horní Kostelec z. s.**, která patří naopak k menším organizacím ve městě.

Další výraznou členskou základnu s 362 členy ve sportech (v roce 2019) má spolek **TJ SOKOL Červený Kostelec – Lhota z. s.** V tělocvičně ZŠ Červený Kostelec mají zájemci o pohyb a sportovní aktivity možnost zapojit se např. do celorepublikového projektu Děti na startu (projektem Českého svazu aerobiku a fitness FISAF.cz) a dalších sportů jakými jsou např. volejbal, fotbal, stolní tenis, florbal, gymnastika, zumba, aerobik a karate. TJ je samosprávný a dobrovolný svazek členů, kteří provozují sport, turistiku a také osvětovou a vzdělávací činnost.

TJ Sokol Olešnice, z. s. působí na adrese Olešnice č. p. 201. V rámci místních sportovišť zde pravidelně probíhá cvičení dětí a sportovní činnosti jako fotbal, nohejbal, florbal a badminton. Organizace pořádá i jednorázové akce pro děti a dospělé, např. posvícenské fotbalové derby, dětský den, čarodějnice atd.

MUSHERS KLUB METUJE z. s. sídlí v Červeném Kostelci na adrese Za Občinou č. p. 1148. Klub má poměrně širokou členskou základnu s 99 členy, kterou tvoří jak dospělí, tak dorostenci, či starší a mladší žáci. Klub je aktivní nejen v České republice, ale i na Slovensku. Účastní se různých soutěží a závodů, rovněž pravidelně pořádá závody psích spřežení v areálu autokempu Brodský.

Tabulka 40: Členská základna TJ a SK Červeného Kostelce sdružených pod Českou unií sportu Náchodsko, (k 31.12.2019)

Název TJ/SK	Počet členů ve sportech		
	Muži	Ženy	Celkem
TJ Červený Kostelec, z. s.	330	41	371
TJ Horní Kostelec z. s.	42	4	46
TJ SOKOL Červený Kostelec - Lhota z. s.	177	185	362
TJ Sokol Olešnice, z. s.	45	31	76
MUSHERS KLUB METUJE z. s.	54	45	99
Celkem	648	306	954

Zdroj: <https://www.cushk.cz/na/statistika-2019-1635/>

T.J. Sokol Červený Kostelec, využívá ke svému účelu prostory městské sokolovny na adrese Chrby č.p. 675. Cílem organizace je rozvíjení všestranné pohybové zdatnosti s ohledem na věk. Oddíly cvičenců, v širokém věkovém spektru, od předškolních dětí po starší ženy zde hrají sportovní hry, věnují se gymnastickým cvičením, lehké atletice, tanečním prvkům atd.

Horolezecký oddíl ČK (HOCK o. s.) byl založen roku 2002. Oddíl se nejvíce soustřeďuje na pískovcové lezení v oblastech Polické pánve a Teplicko – Adršpašských skal, dále se věnuje zimnímu lezení, trekingu, horským kolům, běžeckému lyžování atd.

Klub turistů Červený Kostelec, z. s., sídlící na adrese Náměstí T. G. Masaryka 120, má 69 členů (rok 2018). Historie turistiky v Červeném Kostelci se datuje už od roku 1906. Mezi aktivity klubu patří i akce uvedené v celostátním kalendáři klubu; Hadařská 25, Cestou Jakuba Haliny, Červenokostelecká stovka. Klub pořádá akce nejen pro své členy, ale také pro širokou veřejnost, např. Šmajd kolem Kostelce (poslední den v roce), pravidelné Čtvrteční procházky pro seniory (dvakrát v měsíci), Spotkanie na szlaku – letní putování s polskými přáteli ze Zabkowic atd.

Pétanque klub Stolín byl založen v roce 1996 a jeho činnost je pod záštitou České asociace pétanque klubu. V rámci svého fungování se klub účastní i celorepublikových soutěží a pořádá regionální turnaje. Klub eviduje okolo 30 hráčů.

Střelecký klub Červený Kostelec má dlouhodobou, i když přerušovanou historii. Klub provozuje svou činnost na střelnici ve Žďáře. Střelnice je otevřena i pro veřejnost a k dispozici je zde 18 střeleckých postů, z toho 2 akusticky cloněné. Střelecký klub má 20 stálých členů.

Klub šermířů vystupuje pod názvem skupina historického šermu Manové Přemysla Otakara a byl založen v roce 1996. V klubu je průměrně 12 – 15 členů (čtvrtinu tvoří ženy). Klub vystupuje na posvíceních, poutích, výročí založení měst a obcí, dětských dnech, kulturních nebo sportovních akcích a dalších.

Rybářský svaz Červený Kostelec byl založen v roce 1944. Rybáři Červený Kostelec jsou místní organizací Českého rybářského svazu, z. s., kteří působí v revíru svazu na řece Úpě (Úpa 3). Revír je dlouhý cca 12 kilometrů a dále na rybníku Krčmařík (11 ha). Na revitalizovaném rybníku probíhají každoročně jarní rybářské závody. Místní organizace je v současnosti tvořena 165 členy. Ve svazu je i dětský rybářský kroužek „Mladí rybáři Červený Kostelec“, který seznamuje děti ve věku 5-15 let se základy rybolovu.

Šachový klub Červený Kostelec, z. s. má 17 členů. Hrací místnost Grafoklub, ve které členové klubu hrají, využívá rovněž k pořádání tradičních šachových turnajů ve městě. Družstva klubu soutěží jak v regionálním přeboru, tak krajských soutěžích.

Volejbal Červený Kostelec, z. s., sídlící na adrese Větrník č.p. 88, patří se svými 190 členy k největším volejbalovým týmům okresu Náchod. Ke svým sportovním aktivitám využívá primárně volejbalové kurty za Divadlem J. K. Tyla. V případě nepříznivého počasí a v zimním období pak sportují v prostorech městské sportovní haly. Pro rozvoj volejbalových základů v přípravce, tréninky juniorů a žáků jsou rovněž využívány tělocvičny městských základních škol. V současné době klub reprezentuje 6 družstev dospělých a družstva mládeže (od minivolejbalu po juniorky). Klub se účastní soutěží v okresním přeboru, krajských i celorepublikových soutěžích. Klub celou řadu soutěží také sám pořádá. V létě také připravuje letní příměstské tábory pro děti.

Tabulka 41: Sportovní organizace ve městě a počet jejich členů (rok 2020)

Sportovní organizace	Počet členů
Horolezecký oddíl ČK	18
Klub turistů ČK	69
Střelecký klub ČK	20
Klub šermířů	12
Rybáři ČK	165
Šachový klub ČK	17
Pétanque klub Stolín	32
Volejbal ČK	190
Celkem	523

Zdroj: www.cervenykostelec.cz, data od jednotlivých organizací

Jednou z významnějších sportovních akcí ve městě je např. Novoroční běh (v roce 2016 se běžel již 40. ročník tohoto běhu na trase z Horního Kostelce do Rtyně a zpět). Další sportovní akcí s dlouholetou tradicí je Červenokostelecká stovka (v roce 2019 proběhl 30. ročník, opět s možností pochodu od patnácti do sta kilometrů). Za běžné epidemické situace se v Červeném Kostelci koná a pořádá celá řada sportovních klání a zápasů, např. v házené, kuželnách, volejbalu, fotbale atd.

7.6 Spolková činnost

7.6.1 Spolky působící ve městě

V Červeném Kostelci působí vedle sportovních organizací celá řada spolků, klubů, sdružení a církví. Pravidelně ve městě vyvíjí svou činnost 5 církví a 12 spolků či sdružení, viz tabulka níže.

Významným spolkem města je **SDH Červený Kostelec**. V Červeném Kostelci má protipožární ochrana dlouholetou tradici. V 19. století, v rozmezí let 1873 až 1898, postupně vznikaly SDH v Červeném Kostelci, Olešnici, Horním Kostelci, Lhotě za Červeným Kostelcem, Stolíně a Bohdašíně. Tyto sbory dlouhodobě spolupracují s dalšími SDH v rámci okrsku Červený Kostelec. Město v souladu s povinností dané zákonem o požární ochraně, je zřizovatelem Jednotky požární ochrany, zařazené jako JPO kategorie II. Příslušníky této jednotky jsou členové SDH působících na území města. V rámci sdružení funguje soutěžní družstvo, které se účastní hasičských soutěží. Činnost mladých hasičů se v rámci sdružení odehrává ve čtyřech skupinách (přípravka, mladší žáci, starší žáci a dorostenci).

Ke spolkům s nejdelší tradicí ve městě patří **Český svaz včelařů**, který byl založen 6. 1. 1899 s hlavním cílem rozšiřovat včelařství v kraji. Základní organizace Červený Kostelec pořádá ve městě pravidelné měsíční vzdělávací besedy, na kterých přednáší zpravidla učitelé včelařství. Organizace má 74 řádných členů a ve svém katastru se stará o 818 včelstev.

Dalším spolkem působícím ve městě je **Junák - český skaut, středisko Červený Kostelec z. s.** Skauting si klade za cíl připravit své členy na řešení nejrůznějších situací v běžném životě. Zároveň nabízí pestré činnosti a možnost zažít něco nového. Ve městě se nachází 5 skautských oddílů pro děti a mládež a 3 kluby dospělých. Středisko využívá ke každotýdenním schůzkám a příležitostně také k vícedenním akcím s přespáním 3 skautské klubovny a 2 tábořiště, na kterých se pravidelně konají letní skautské tábory.

Ve městě se nachází také **TOM 19208 Kadet Červený Kostelec**, založený v roce 1976, ve kterém se sdružují sportovně založení lidé, včetně dětí. Kadeti se rádi pohybují okolo vody, ve vodě, pod vodou, ale také lyžují, chodí do přírody, pořádají letní tábory atd. Nyní se ve spolku sdružuje 30 dětí a 14 dospělých.

Modelářský klub FALEMO Červený Kostelec vznikl roku 1973 a sdružuje se v něm přibližně 27 modelářů z Červeného Kostelce a blízkého okolí. Členové se účastní různých předváděcích akcí a závodů po celé České republice. Modelářské letiště o rozměru 30 x 120 m se nachází na Končinách u Červeného Kostelce. Jedná se o udržovanou travnatou plochu vhodnou pro start z podvozku i menších modelů. Nejvýznamnější akcí tohoto spolku je tradiční Modelářská show, což je přehlídka různých modelů členů pořádajícího klubu a mnoha dalších modelářů.

Vlastivědný spolek Červený Kostelec sdružuje nadšence pro regionální vlastivědu, místní region, jeho historii i současnost. Uskupení má v současnosti 25 stálých členů, z toho většina žije přímo v Červeném Kostelci a okolí. Jedním z cílů organizace je pozvednutí muzejnictví v Červeném Kostelci na vyšší úroveň. Spolek organizuje řadu přednášek a výstav. V rámci spolku působí i redakce vlastivědného sborníku Rodným krajem, který vychází dvakrát ročně. Jedná se o výchovně vzdělávací publikaci, určenou široké veřejnosti.

Pod záštitou Městského kulturního střediska působí mimo výše uvedeného Vlastivědného spolu také Divadelní soubor Na TAHU, Městská dechová hudba, Dětský folklorní soubor Hadáček, Loutkářský soubor RADOST, Mažoretky MERIAN a Fotoklub. **Divadelní soubor Na TAHU** se pravidelně účastní krajské postupové přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla v Červeném Kostelci (Divadelní festival). Se svými inscenacemi vystupují členové souboru jak na městských akcích, tak mimo ně. V roce 2020 se na dvou inscenacích z aktuálního repertoáru podílelo 25 účinkujících.

Městský dechový orchestr staví na tradici dechové hudby, která byla v Červeném Kostelci založena již roku 1863. Orchestr ve své bohaté historii pravidelně vyjížděl na festivaly dechové hudby a absolvoval i mnohá vystoupení mimo ČR. Zázemím orchestru je kino Luník, kde se hudebníci schází při svých pravidelných zkouškách.

Loutkářský soubor RADOST patří k menším seskupením asi o 10 členech. Soubor se věnuje převážně marionetám, se kterými vyjíždí i na různé okresní, krajské a celostátní přehlídky. Od roku 1997 se soubor pravidelně účastní červenokostelecké regionální loutkářské přehlídky.

Dětský folklorní soubor Hadáček je v současné době nositelem živé folklorní tradice Červeného Kostelce. Založen byl roku 1960 coby příprava červenokosteleckého souboru Hadař. Nyní je hostitelem folklorních souborů každoročního Mezinárodního folklorního festivalu. Soubor o padesáti členech se věnuje folklornímu odkazu Podkrkonoší a Podorlicka. Děti ve věku od 4 let se pravidelně scházejí v městském Grafoklubu. Ve svých vystoupeních připomínají lidové písně, tance, říkadla a zvyky.

Tabulka 42: Přehled spolků a sdružení působících na území města (rok 2020)

Spolky a sdružení	Významné akce
SDH Červený Kostelec	Jednotky požární ochrany kategorie JPO II, JPO V
Český svaz včelařů	Měsíční přednášky na téma včelařství
Zahradkáři Červený Kostelec	Odborné přednášky a debaty
Junák – svaz skautů a skautek ČR	Celoroční práce s mládeží, letní tábory
Kynologická organizace č. 674, Červený Kostelec – Špinka	Zkoušky, výcvikové dny, tábory talentové mládeže
Modelářský klub FALEMO	Modelářská Show s leteckými ukázkami
TOM 19208 Kadet Červený Kostelec	Letní tábory
Vlastivědný spolek	Vydávání vlastivědného sborníku Rodným krajem
Divadelní soubor Na TAHU	Pravidelná divadelní představení
Městský dechový orchestr	Hudební vystoupení
Loutkářský soubor RADOST	Loutkářský festival
Dětský folklorní soubor Hadárek	Přehlídka dětských folklorních souborů

Zdroj: www.cervenykostelec.cz, prezentace spolků

Jako dominantní církev ve městě lze podle (SLDB 2011) označit římskokatolickou církev. Rovněž pravidelné bohoslužby této církve se odehrávají v dominantní budově Červeného Kostelce, v kostele sv. Jakuba Většího. Dle tabulky uvedené níže je patrné, že většina věřících se setkává v rámci lokality ul. Manželu Burdychových. Českobratrská církev evangelická se ve městě soustředí na duchovní péči obyvatel pečovatelského domu. Další církve působící ve městě se věnují také dětem a mládeži.

Tabulka 43: Přehled církví působících ve městě (rok 2020)

Církev	Místa setkávání	Pořádané akce
Římskokatolická farnost Červený Kostelec	Kostel sv. Jakuba Většího, Manželů Burdychových, ČK	Pravidelné bohoslužby, práce s mládeží
Církev československá husitská	Manželů Burdychových 305, Červený Kostelec	Pravidelné bohoslužby a setkání, duchovní péče o děti
Českobratrská církev evangelická	Manželů Burdychových 296, Červený Kostelec	Pravidelné bohoslužby v Domě s pečovatelskou službou U Jakuba
Církev adventistů sedmého dne	Školní 39, Červený Kostelec	Pravidelné bohoslužby, práce s mládeží
Církev bratrská	Bratří Čapků 24, Lhota za Červeným Kostelcem	Pravidelné bohoslužby, práce s mládeží

Zdroj: www.cervenykostelec.cz/katalog

7.7 Dílčí SWOT - občanská vybavenost

Tabulka 44: Dílčí SWOT analýza – občanská vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
– Dostatek škol a vyhovující geografické rozmístění (jak ZŠ, tak MŠ), vč. „podnikové MŠ“ v Háčku	– Nepřítomnost vyšších stupňů vzdělávání (např. VOŠ), pouze jedna SŠ
– Přítomnost ZUŠ ve městě	– Zaměření existující SOŠ ve městě je značně odlišné od činnosti hlavních podniků ve městě (nelze využít propojenosti škol a místních podniků)
– Existence speciální ZŠ, možnost vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	– Chybí vybrané typy sportovní infrastruktury – např. koupaliště, stolní tenis
– Velmi dobrá úroveň a široké spektrum sociálních služeb (pobytových, ambulantních a terénních), mateřské centrum	– Neodpovídající kvalita přírodních koupališť Brodský a Špinka, včetně sociálního zázemí
– Dobrá úroveň vybavenosti města kulturní infrastrukturou	– Špatný technický stav tribuny a zázemí fotbalového hřiště
– Množství kulturních akcí, včetně akcí nadregionálního charakteru	– Nedostatečná nabídky stomatologické péče
– Existence široké škály volnočasových a sportovních zařízení	– Svojsíkův park – nutná revitalizace
– Bohatý spolkový život	– MŠ Větrník – špatný technický stav zahrady při MŠ
Příležitosti	Hrozby
– Dotační příležitosti v oblasti školství (opřené o Místní akční plán rozvoje vzdělávání) vč. vzniku/rekonstrukce odborných učeben ZŠ, SŠ	– Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
– Dotační příležitosti v oblasti sociálních služeb	– Negativní dopady covid 19 na úroveň školství i na spolkový život včetně členské základny (nižší zájem, méně nových členů, zánik)
– Plán řešení krizí (covid 19, i budoucích) na úrovni města - eliminace negativních dopadů	– Stárnutí populace a nárůst (příp. i změna struktury) potřeb v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb
	– Finanční dopady pandemie covid-19, a to jak pro oblast kultury, sportu tak i pro volnočasové aktivity/činnost spolků

8 Životní prostředí

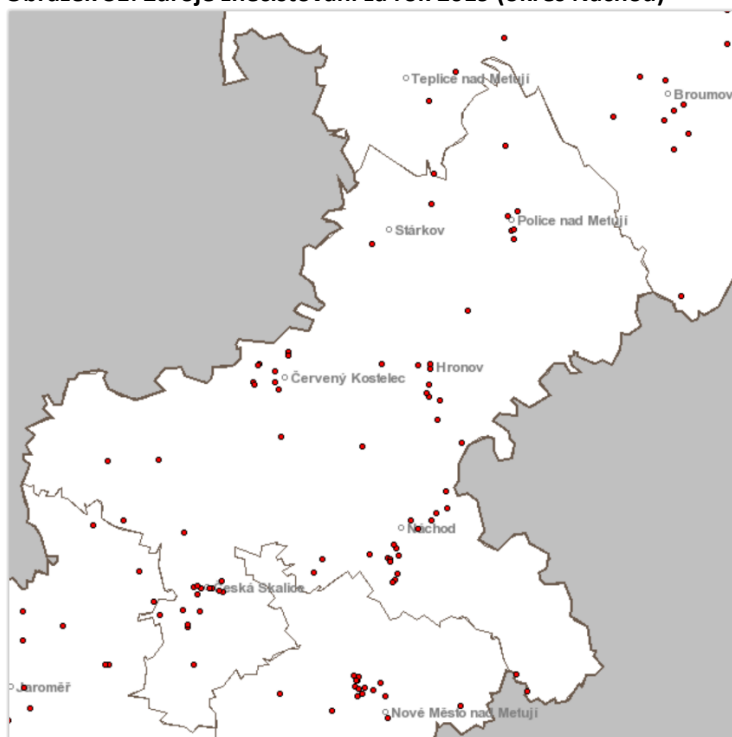
8.1 Jednotlivé složky životního prostředí

8.1.1 Kvalita ovzduší

Na území města jsou podle Informačního systému emisních zdrojů evidovány dva střední stacionární zdroje znečišťování ovzduší (REZZO 2). Jedná se o Libereckou obalovnu s. r. o. s provozovnou v Červeném Kostelci, která se nachází v k.ú. Lhoty za Červeným Kostelcem. Obalovna se zabývá výrobou a prodejem obalovaných asfaltových směsí a prodejem písku a kameniva. V obalovně jsou evidovány emise CO, SO₂, NO_x a VOC. Dále se jedná o galvanizovnu Galček s. r. o. ve Stolíně, kde jsou evidovány emise typu Nox, tuhé emise a sloučeniny chloru a zinku. Tato provozovna se zabývá povrchovou úpravou kovů a jiných nekovových předmětů. Nachází se zde také lakovna. Dle doplňujících průzkumů a rozborů (Cityplan 2012) byl v území evidován další střední zdroj znečištění ovzduší v areálu spol. TUKOV s.r.o. (zdroj: Územní plán města Červený Kostelec, rok 2017).

Dle údajů o provozovnách a emisích ohlášených v souhrnné provozní evidenci (za rok 2019) Českým hydrometeorologickým ústavem, jsou v území v daném roce vedeny tyto zdroje znečišťování ovzduší; ABIOGAS s.r.o. - Bioplynová stanice Olešnice, GALČEK, spol. s r.o. – galvanizovna, GALČEK, spol. s r.o. - PRÁŠKOVÁ LAKOVNA, LUKO, s.r.o. – kotelná, Saar Gummi Czech s.r.o. - závod Červený Kostelec, SEMET s.r.o. - Červený Kostelec - Řehákova, TESMEN společnost s r.o. - výroba řeziva, Tukov s.r.o. – broušení kovů a plastů, VAPO spol. s r.o. – závod.

Obrázek 31: Zdroje znečišťování za rok 2019 (okres Náchod)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Z liniového znečištění zde dominuje znečištění podél komunikace I/14, která prochází centrem města. Vymístěním tohoto zdroje mimo centrum prostřednictvím obchvatu by došlo k výraznějšímu snížení negativních vlivů znečištění na obyvatelstvo města a životní prostředí.

Problémem kvality ovzduší je i zbrzdění procesu plynofikace, resp. dokonce návrat některých domácností k vytápění tuhými fosilními palivy. Vzhledem k cenám plynu, preferují některé domácnosti jiná, úspornější řešení. V zimních měsících tak lokální topeniště ve městě působí nárazově vysoké koncentrace emisí. Územní plán města počítá s plynofikací navržených rozvojových ploch.

8.1.2 Vodní zdroje

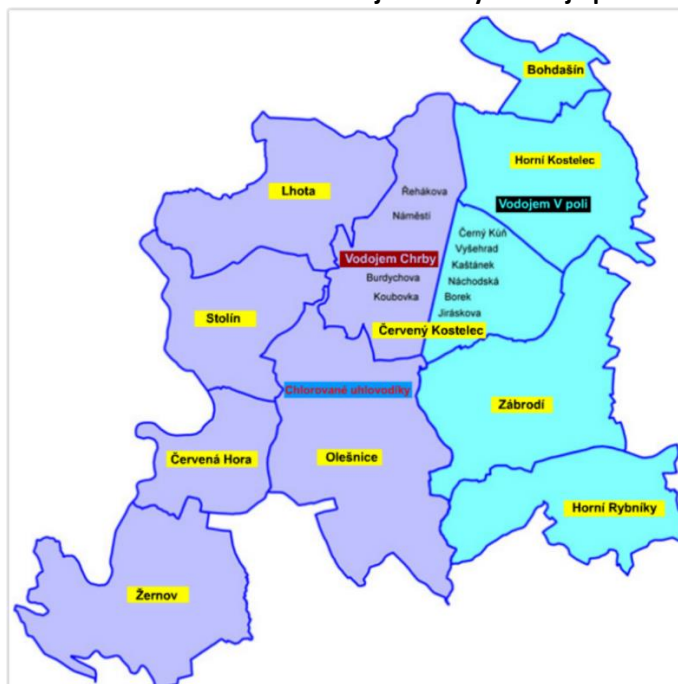
Pitná voda v Červeném Kostelci je dodávána obyvatelům města celkem z pěti zdrojů (vrtů). Všechny se nacházejí na území města Červený Kostelec. Zásobování vodou a správu vodovodní sítě v Červeném Kostelci zajišťuje společnost Voda Červený Kostelec, s.r.o., založená a 100% vlastněná městem.

Vrt Větrník a vrty 1 a 2 na Staré vodárně zásobují vodojem Tiba a Chrby. Vzhledem k znečištění podzemních vod, ke kterému došlo neekologickou průmyslovou výrobou v 50. až 80. letech 20. století, je voda z těchto vrtů čištěna ve stripovací koloně a je pravidelně sledována laboratorními kontrolami. Město dlouhodobě řešilo zátěž v pitné vodě (výskyt chlorovaných uhlovodíků) a stále se zabývá otázkami trvalého zkvalitnění stavu podzemních vod na území města. Hodnoty znečištění zdrojů pitné vody se zde dlouhodobě snižují, především vlivem asanačního čerpání. V současné době je voda pitná a zdravotně nezávadná. Z vodojemů Tiba a Chrby je voda rozváděna do oblasti celé Lhoty, Červeného Kostelce od Lhoty až k restauraci Černý Kůň, včetně ulic Burdychova, Koubovka a Řehákova. Dále je touto vodou zásobena Olešnice, Stolín, Mstětín, Červená Hora a Žernov.

Další dva vrty na Borku a Vyšehradě, zásobují vodojem V poli. Z tohoto vodojemu je voda rozváděna do Červeného Kostelce do oblastí Vyšehradu, Náchodské ulice, Kaštánku, Jiráskovy ulice, Borku a Horního Kostelce. Dále je pak tato voda rozváděna na Bohdašín, Končiny, Zábrodí a Horní Rybníky.

V mapě Červeného Kostelce a přilehlých obcí (odběratelé společnosti Voda Červený Kostelec, s.r.o.), jsou barevně rozlišeny oblasti zásobování z jednotlivých zdrojů pitné vody.

Obrázek 32: Oblasti zásobování z jednotlivých zdrojů pitné vody v Červeném Kostelci

Zdroj: www.vodack.cz

Aktuální výsledky rozborů chlorovaných uhlovodíků na rozvodné vodovodní síti, výsledky rozborů vyrobené vody a výsledky rozborů na vodovodní síti podle místa odběru vzorků, mohou občané sledovat na stránkách <http://www.vodack.cz/kvalita-vody>.

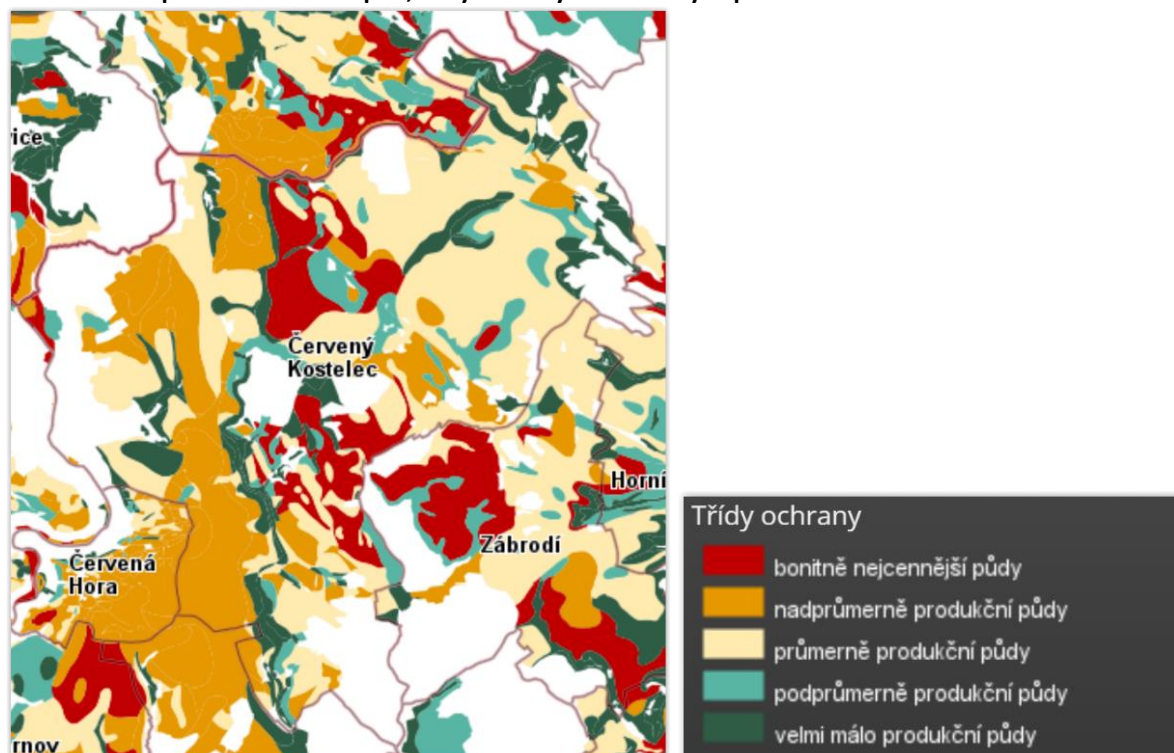
Společnost Voda Červený Kostelec, s.r.o. zajišťuje ve městě rovněž provoz a údržbu kanalizací. Ve městě se nachází centrální ČOV Červený Kostelec, kde dochází k likvidaci odpadních vod. Na ČOV jsou napojeny všechny části města mimo části Mstětín. Stoková síť místní části Mstětín je koncipována jako kanalizace jednotná, bez centrálního čištění odpadních vod.

8.1.3 Kvalita půd

Na území Červeného Kostelce se nejčastěji vyskytují půdy jako kambizemě (typické půdy pahorkatin nebo nižších a středních poloh vrchovin), které zahrnují převážně půdy na pevných horninách. Druhou nejčastější skupinou zde jsou luvizemě, které mívají pod orníci typický plavý eluviální horizont. Ty se vyskytují převážně v rovinatém reliéfu. Na několika místech nalezneme i kambizemě dystrické, podzoly a další druhy půd, které se v území vyskytují již spíše sporadicky. Z hlediska hloubky půdy v území, převládá zejména půda hluboká až středně hluboká, která je charakteristická hloubkou mezi 30 až 60 cm. Hloubka půdy je důležitým půdním limitem. Ve sledované území je podíl bezskeletovité až středně skeletovité půdy. Seletovitost půdy vyjadřuje podíl štěrku a kamení v půdě a má vliv na úrodnost půdy.

Dle ochrany zemědělské půdy je definováno 5 tříd ochrany, na základě zatřídění do BPEJ (bonitovaná půdně ekologická jednotka). Bonitně nejceněnější půdy v území se vyskytují v nezanedbatelné míře v katastrálních územích; Lhota za Červeným Kostelcem, Červený Kostelec a Olešnice u Červeného Kostelce. Naopak Bohdašín nad Olešnicí je katastrálním územím s podstatným výskytem velmi málo produkční půdy.

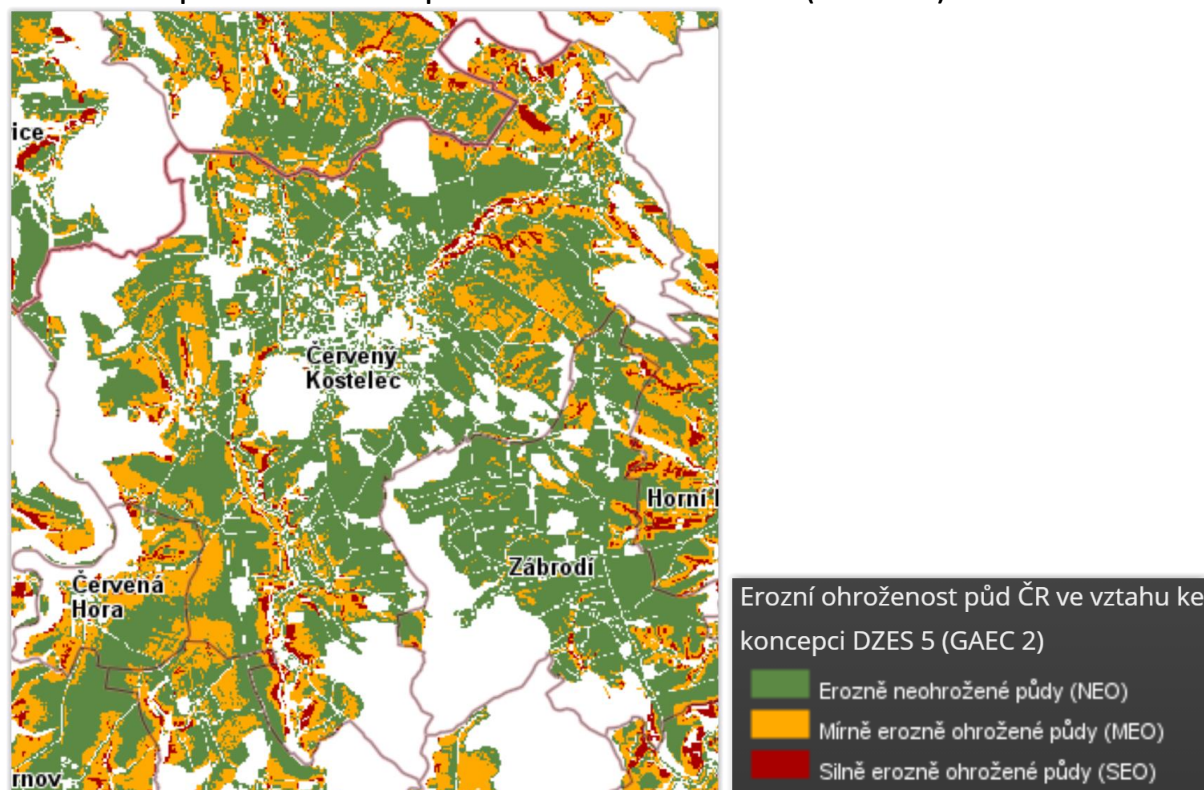
Obrázek 33: Opatření k ochraně půd, třídy ochrany zemědělských půd v území

Zdroj: <https://mapy.vumop.cz/>

Obecně k eroznímu ohrožení půdy v území (vodní či větrnou erozí), dochází především v závislosti na klimatu, reliéfu daného území, typu půd a v neposlední řadě také vegetačním krytem půd. Silně erozně ohrožené půdy (vodní erozí) se na území Červeného Kostelce vyskytují především v katastrálním území Bohdašín nad Olešnicí, Horní Kostelec a Olešnice u Červeného Kostelce, viz mapa níže. Problém eroze je prohlubován, pokud na erozně ohrožených půdách nejsou pěstovány vhodné protierozní plodiny např. vojtěška, ale naopak je ve velké míře pěstována např. kukuřice, která činí půdy ještě více náchylné k erozím.

Obrázek 34: Mapa erozní ohroženosti půd na území Červeného Kostelce (vodní erozí)

Zdroj: www.vumop.cz

Dle monitoringu eroze zemědělské půdy, nebyly v posledních letech evidovány na území Červeného Kostelce žádné erozní události. Takovéto události jsou ze sousedních obcí, v minulých letech, evidovány např. na území Rtyně v Podkrkonoší (zdroj: <https://me.vumop.cz/>).

Z hlediska větrné eroze (rozrušování povrchu půdy vlivem větru) patří půdy v Červeném Kostelci k půdám bez ohrožení.

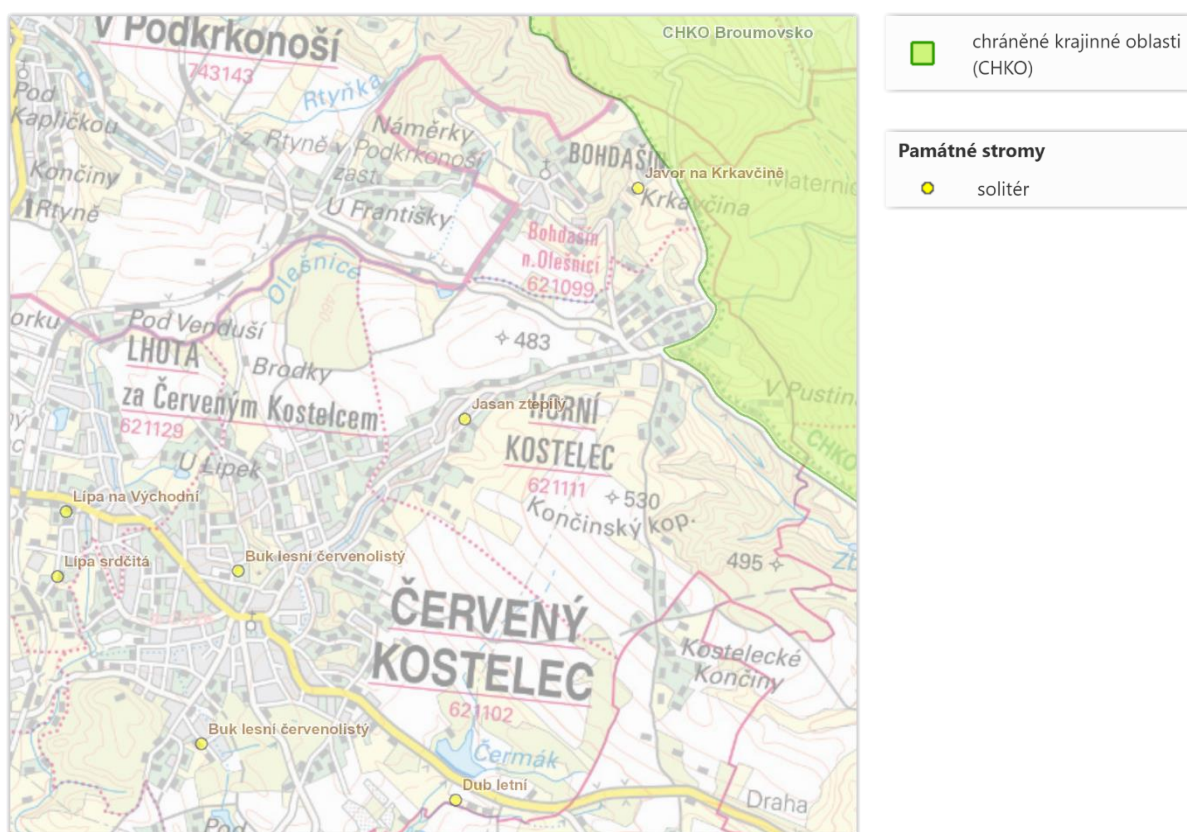
8.2 Ochrana přírody a krajiny

Velkoplošně chráněná území

Na malé části území Červeného Kostelce se nachází velkoplošně chráněné území Chráněná krajinná oblast (CHKO) Broumovsko. Plocha území Červeného Kostelce v chráněné krajinné oblasti je celkem 40,04 ha. Protože území Červeného Kostelce zasahuje CHKO Broumovsko pouze okrajově, je na jeho území III zóna CHKO. Chráněná krajinná oblast zasahuje do severní až severovýchodní části území města, konkrétně do k. ú. Bohdašín nad Olešnicí a Horní Kostelec, viz mapa níže. Potenciální střety rozvojových záměrů a ochrany přírody by mohly vznikat právě v tomto území.

Podle Agentury ochrany přírody a krajiny ČR se v řešeném území nenachází žádná maloplošná zvláště chráněná území, žádné území spadající do soustavy Natura 2000, tzn. Evropsky významná lokalita či Ptačí oblast. V území nejsou KH krajem vedeny žádné přírodní parky ani přechodně chráněné plochy.

Obrázek 35: CHKO Broumovsko na území města Červený Kostelec a lokalizace památných stromů

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Památné stromy

V území města se aktuálně nachází sedm památných stromů. Posledním v řadě vyhlášeným památným stromem byla v roce 2019 vyhlášena Lípa srdčitá, který se nachází ve Lhotě za Červeným Kostelcem, v zahradě Mateřské školy (ul. Náchodská). Obvod kmene je 220 cm a výška asi 20 metrů. V předchozích letech byly v roce 2016 vyhlášeny památnými stromy dva buky lesní červenolisté. Jeden se nachází v parku Smetanovy sady v ulici Komenského, poblíž pomníku spisovatelky Boženy Němcové. Druhý památný strom roste v Nerudově ulici, v zahradě budovy Základní umělecké školy. Přehled památných stromů je uveden v následující tabulce.

Tabulka 45: Památné stromy Červeného Kostelce

Kategorie	Název	Umístění	Datum prvního vyhlášení
Jednotlivý strom	Lípa srdčitá	Lhota za Červeným Kostelcem	03.12.2019
Jednotlivý strom	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	26.05.2016
Jednotlivý strom	Buk lesní červenolistý	Červený Kostelec	10.05.2016
Jednotlivý strom	Dub letní	Červený Kostelec	22.04.2013
Jednotlivý strom	Javor na Krkavčině	Bohdašim nad Olešnicí	03.07.2003
Jednotlivý strom	Lípa na Východní	Lhota za Červeným Kostelcem	02.07.2003
Jednotlivý strom	Jasan ztepilý	Horní Kostelec	06.09.1999

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

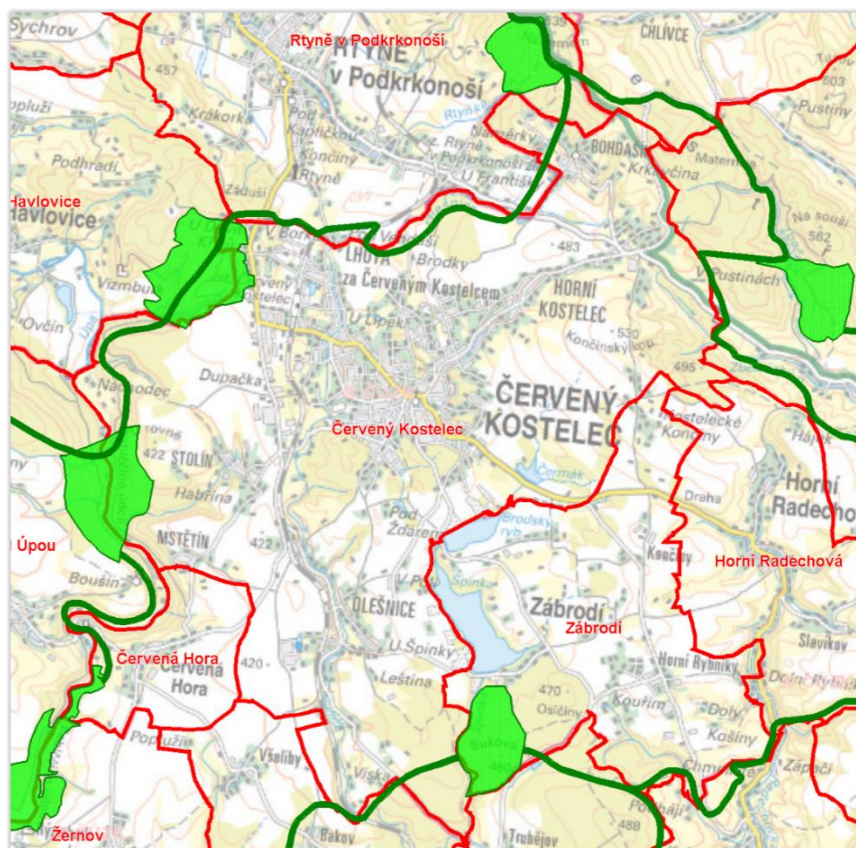
Významné krajinné prvky

Významným krajinným prvkem je dle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., ekologicky nebo esteticky důležitá část krajiny vzniklá spontánně nebo lidskou činností. Mezi významné krajinné prvky jsou ze zákona řazeny lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Jiné části krajiny např. mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, cenné plochy porostů sídelních útvarů jako historických zahrad a parků. Tyto může jako významné krajinné prvky zaregistrovat příslušný orgány ochrany přírody. Na území města Červený Kostelec je registrováno 6 takovýchto významných krajinných prvků (zdroj: Návrh ÚP Červený Kostelec, Část A, 2014). Jedná se o Park u Wajsarů, který byl vysázen v letech 1939 – 1940, nachází se zde významné dřeviny jako je douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii*, buk červený *Fagus sylvatica*, jedle ojíňená *Abies concolor*, borovice těžká *Pinus ponderosa*, cyprýšek Lawsonův *Chamaecyparis lawsoniana*, smrk ztepilý *Picea abies*, smrk pichlavý *Picea pungens*, bříza převislá *Betula pendula*, jalovce *Juniperus*, tisy *Taxus* apod. Dalšími významnými krajinnými prvky jsou Park na Větrníku, Smetanovy sady, Park v ul. Manželů Burdychových, Stromořadí Lipky a Louka v Náchodci.

Obecná ochrana přírody a krajiny

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je definován zákonem č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jako soubor funkčně propojených ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů, které jsou zdroji biodiverzity a udržují přírodní stabilitu v rámci okolních méně stabilních částí krajiny. Rozděluje se na biocentra (umožňují trvalou existenci ekosystému) a biokoridory (slouží zejména k migraci organismů mezi biocentry), ty se pak rozdělují do tří úrovní: nadregionální, regionální a lokální. Do ÚSES se řadí také interakční prvky, což jsou významné krajinné prvky např. různé remízky, solitérní stromy apod., ale jsou významné spíše na lokální úrovni.

Na území nebo v těsné blízkosti Červeného Kostelce se nalézají dva nadregionální biokoridory (K36 MB, který ve větším měřítku spojuje střední a severní část Královéhradeckého kraje a K37 MB, spojující Adršpašské skály a Peklo). Dále jsou zde čtyři regionální biocentra (525 - U Špinky, 1636 - U Vízmburku, H006 - Údolí Úpy – Boušinská a H008 - Rtyňské) a tři regionální biokoridory - RK 769, který propojuje jižní území Červeného Kostelce, regionální biocentrum 525 Špinka a nadregionální biocentrum 87 Peklo. Dále jsou zde regionální biokoridor RK 769 (Špinka – Babiččino údolí) a regionální biokoridor RK 770 (zdroj: Návrh ÚP Červený Kostelec, Část A, 2014).

Obrázek 36: Územní systém ekologické stability (ÚSES), liniové a plošné prvky v území

Zdroj: www.mapy.kr-kralovehradecky.cz

8.3 Brownfieldy, ekologické zátěže a zdroje znečištění území

V Územně analytických podkladech ORP Náchod je jako problémová oblast, z hlediska existence ploch brownfieldů a výroby v centrálních částech města, označována Textonia Červený Kostelec (zdroj: ÚAP Náchod 2012), která se zabývala výrobou textilií. Na jaře roku 2007 zde byla výroba ukončena, v červnu téhož roku byl dominantní objekt textilní továrny, tzv. tovární mrakodrap vyklizen a v současné době je bez využití. Stavba stojí v centru města, na pozemku p. č. st. 287/13 o výměře 10098 m² (zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální). Od roku 2011 je stavba továrního mrakodrapu památkově chráněna coby kulturní památka. Město se již několik let snaží jednat s majitelem areálu ohledně jeho údržby i budoucnosti, avšak zatím bez konkrétních výstupů. V minulosti zde došlo ke znečištění horninového prostředí ropnými látkami a chlorovanými uhlovodíky vlivem odpadních a průmyslových vod. Chlorované uhlovodíky byly na počátku 90. let detekovány ve zdrojích hromadného zásobování a možné ohrožení jímacích území bylo evidentní i do budoucna. Proto vznikla potřeba průzkumu staré ekologické zátěže na území města Červený Kostelec, především v areálech společností Semet, Textonia, Elitechnics, Izomat a Galček, které byly označeny jako nejvíce rizikové, dle závěrů analýzy rizik zpracované pro zájmové území v roce 2015. Následné průzkumné vrty potvrdily, že znečištění pochází z historické provozní činnosti řady průmyslových podniků situovaných v západní, střední až jižní části města. Byl doporučen monitoring podzemní a povrchové vody, další průzkum nesaturované zóny horninového prostředí a ověření použitelnosti sanačních metod.

Město stále pracuje se záměrem rekultivace bývalé skládky odpadů na Bohdašíně. Komplikací je zde vlastnictví pozemků bývalé skládky, kdy město vlastní jen část z nich (zdroj: Červenokostecký zpravodaj 3/2021).

8.4 Záplavové území

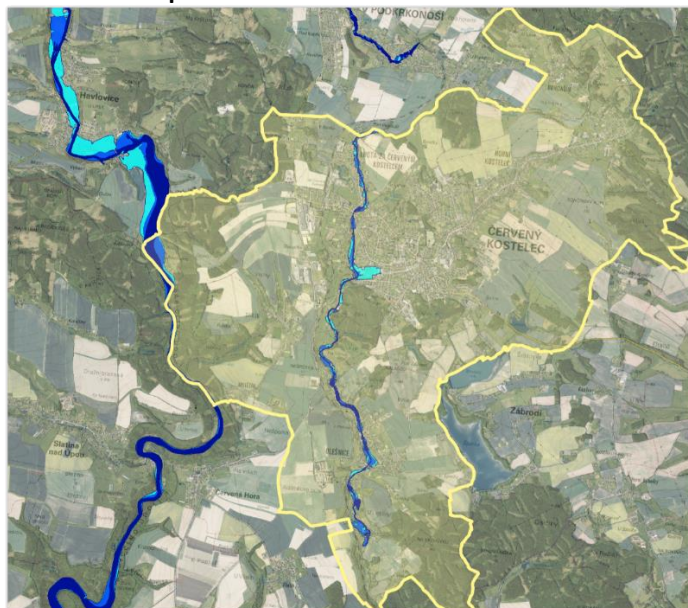
Územím města protékají dva významnější vodní toky, Úpa a Olešnice (správce Povodí Labe, s. p.). Úpa je horským a podhorským tokem pramenícím v Krkonoších, vlévajícím se v Jaroměři zleva do Labe. V Červeném Kostelci řeka kopíruje část západní hranice města, v katastrálním území Stolín a částečně i Lhota za Červeným Kostelcem. Největším přítokem Úpy je řeka Olešnice, pramenící v katastrálním území Bohdašín nad Olešnicí. Od svého pramene směřuje Olešnice nejprve západním směrem a následně se v místní části Lhota za Červeným Kostelcem obrací k jihu a protéká středem území města. Zleva se do Olešnice vlévá Červený potok, který pramení v Horním Kostelci.

Povodňový plán, který má město Červený Kostelec zpracovaný k roku 2013 i digitalizovaný (s poslední aktualizací subjektů a objektů PP v roce 2020), identifikuje na území města 21 povodněmi ohrožených míst. Tokem Úpy jsou ohrožena 3 místa (v rámci těchto lokalit jsou 4 rekreační objekty ohroženy 20-ti letou vodou a 4 rekreační objekty 100-letou vodou). Tokem Olešnice je pak na území města povodňovým plánem označeno 18 ohrožených míst. Mezi nimi tenisové kurty, Junák, fotbalové hřiště, zahradnictví nebo ČOV Červený Kostelec. V ohrožených lokalitách obou toků se dále nachází 52 ohrožených budov, z toho je 45 rodinných domů a 7 chat.¹⁵

Mezi nejvýznamnější ohrožené stavby nepochybně patří areál čistírny odpadních vod na území Olešnice u Červeného Kostelce, jež je významný i tím, že byl stanoven v rámci řešeného území jako jediný objekt ohrožující své okolí v případě povodňových stavů. Objekt čističky by byl ohrožen zejména při zatarasení koryta. Dále jsou v povodňovém plánu stanovena místa ohrožující odtokové poměry a místa ohrožená přivalovými srážkami (bleskovou povodní mimo koryto).

Dle seznamu suchých nádrží z roku 2020 (seznam pro uplatňování náhrady škody v územích určených k řízeným rozlivům povodní), je v území takovýmto místem vodní dílo Olešnice u Červeného Kostelce, Poldr 1 (k. ú. Olešnice u Červeného Kostelce). Jedná se o zátopové území o rozloze 2,90 (ha), jehož vlastníkem je město Červený Kostelec (zdroj: www.eagri.cz).

Obrázek 37: Záplavové území v Červeném Kostelci

Zdroj: <http://kralovehradecky.dppcr.cz/>

¹⁵ Zdroj - http://kralovehradecky.dppcr.cz/web_573965/index.html?p__hp.htm

Povodňový plán města Červený Kostelec je také součástí povodňového informačního systému, který v sobě zahrnuje podstatné jevy v území, mající vliv na průběh a zvládání povodní. Hlásné profily umístěné na vodním toku slouží ke sledování průběhu povodně. V území je umístěn hlásný profil (C2 Červený Kostelec – Olešnice, ř. km 14,42) a to na silničním mostku přes Olešnici, v k. ú. Červený Kostelec. Stupně povodňové aktivity jsou vyhodnocovány na řídicím pracovišti lokálního varovného systému (MěÚ Červený Kostelec). Na Úpě jsou umístěny 2 hlásné profily (ř. km 41 – Bohuslavice nad Úpou, provozovatel MěÚ Trutnov a ř. km 21,85 – Slatina nad Úpou, provozovatel Povodí Labe - Závod Hradec Králové).

Záplavové území jsou stanovena na toku Úpy a Olešnice. Na následující obrázku je zobrazeno území zasažené v případě záplavové vlny (jedná se o záplavové území 5-ti, 20-ti a nejrozsáhlejší 100leté vody).

8.5 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je ve městě na dobré úrovni zejména z hlediska četnosti a variability svozu odpadu, množství a rozmístění nádob na tříděný odpad, možností odkládání biologicky rozložitelného odpadu a v neposlední řadě odkládání odpadů do vybudovaného sběrného dvora. Město se umístilo na prvním místě v soutěži Čistá obec za rok 2017. V roce 2019 se v téže soutěži umístil Červený Kostelec na místě druhém (kategorie obcí nad 2000 obyvatel). Jde o soutěž obcí Královéhradeckého kraje ve třídění odpadů, která probíhá každoročně ve spolupráci s obalovou společností EKO-KOM, a. s.

Odvoz komunálních odpadů ve městě aktuálně vykonává společnost TRANSPORT Trutnov s. r. o. Jedná se o dceřinou společnost Marius Pedersen Group. Odpad je odvážen na skládku do Rtyně v Podkrkonoší, která je od Červeného Kostelce vzdálená 5 km.

Směsný odpad se v Červeném Kostelci třídí do popelnic o objemu 110/120 l, 240 l, do velkoobjemových kontejnerů o objemu 1 100 l nebo pytlů. Dle rozpisu svozů komunálních odpadů (pro rok 2021) probíhá ve městě (u popelnic) svoz v pěti různých frekvencích (plný týdenní svoz – odvoz 52x za rok, kombinovaný svoz – odvoz 41x za rok, poloviční čtrnáctidenní svoz – 26x za rok, měsíční svoz – 13x za rok a dvoutřídenní svoz – odvoz 7x za rok podle rozpisu.) Město rovněž nabízí občanům svoz směsných komunálních odpadů za pomoci speciálních plastových pytlů bílé barvy. Ty jsou určeny k nárazové potřebě odvézt více komunálního odpadu, než jaký pojme popelnice a dále jsou tyto pytle určeny pro sběr komunálního odpadu z rekreačních objektů. Tyto speciální pytle jsou k dispozici např. v pokladně MěÚ, po uhrazení příslušného poplatku. Současné poplatky (pro rok 2021) za svoz komunálního odpadu činí, např. za svoz popelnic o objemu 110 l nebo 120 l, 1x za 14 dní, částku ve výši 1 830 Kč. Poplatníkem, který má povinnost uhradit městu poplatek za komunální odpad, je každá fyzická osoba při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Evidenci plátců a poplatníků vede MěÚ Červený Kostelec, finanční odbor¹⁶.

Sběr skla, plastů a papíru probíhá ve městě prostřednictvím (zelených, žlutých a modrých kontejnerů) určených pro tento druh tříděného odpadu. Kontejnery jsou ve městě rozmístěny na 41 veřejně přístupných místech. Četnost svozu z jednotlivých stanovišť je dána svozovým kalendářem. Každý plátec poplatku obdrží po uhrazení poplatku pytle oranžové barvy, pomocí kterých se odkládají do kontejnerů na plast zvláště nápojové kartony. Nádobový sběr drobného kovového odpadu je možný prostřednictvím dalších označených nádob na čtyřech stanovištích s barevnými kontejnery pro tříděný

¹⁶ zdroj: www.cervenykostelec.cz

odpad. Sběr nebo výkup papíru a kovů je v Červeném Kostelci rovněž možný ve sběrně druhotných surovin, v ulici 17. listopadu (<http://www.plistilsberna.cz/>).

Sběr textilu pro humanitární účely je prováděn prostřednictvím speciálních kontejnerů, umístěných na pěti stanovištích ve městě. Vývoz kontejneru zajišťuje společnost TextilEco a. s. V roce 2020 lidé do těchto kontejnerů odložili 20,2 tuny textilu. Dále je sběr textilu a ošacení pro humanitární účely zajišťován jednou měsíčně prostřednictvím sběrný textilu. V roce 2020 bylo takto odevzdáno 15,3 tuny. Sběr zajišťuje Diakonie Broumov, sociální družstvo.

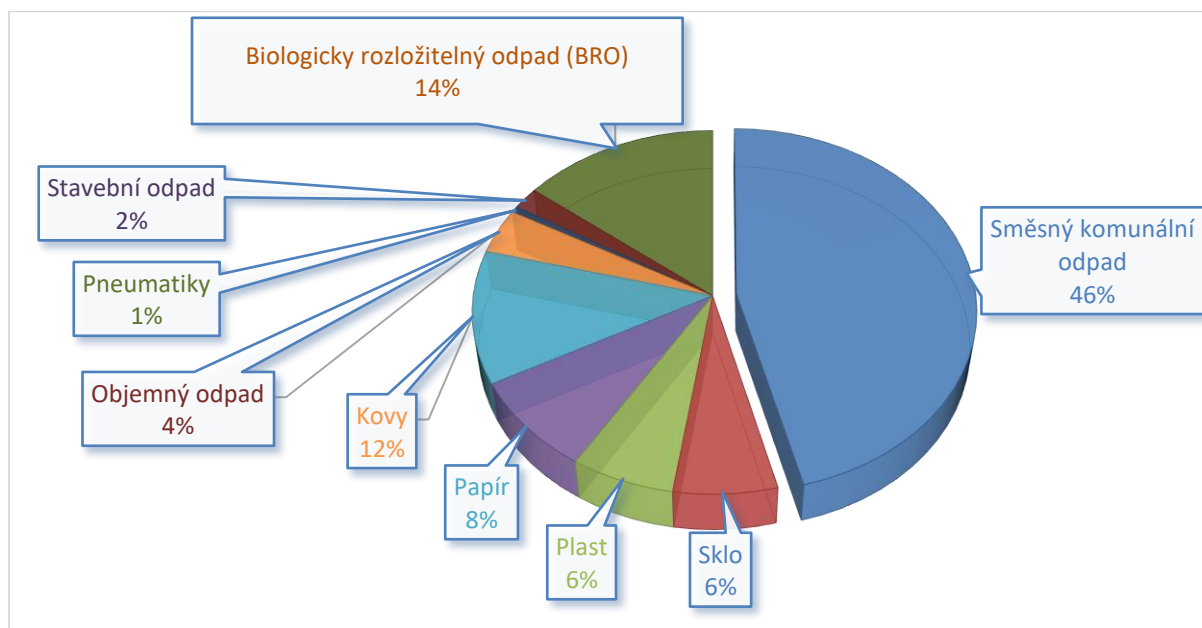
Od roku 2020 se ve městě nově zvláště shromažďují a odkládají použité jedlé oleje a tuky. V Červeném Kostelci je rovněž možné sezónně svážet bioodpad rostlinného původu prostřednictvím popelnic (s popisem BIO) přímo z domácností. Za rok 2020 se tak nashromáždilo 14,2 tuny bioodpadů, které jsou dále využity ke kompostování. Tuto službu (svoz BIO popelnic) bude možné si na území města přímo objednat (služba bude spuštěna během roku 2021). Od dubna 2014 je pro obyvatele města přístupná deponie biologicky rozložitelného odpadu (BRO), která se nachází v objektu čistírny odpadních vod, na adrese Olešnice č. p. 340, Červený Kostelec. Zde mohou obyvatelé města rovněž odkládat BRO ze svých zahrad. Dovézt je možné trávu, listí, větve z prořezu dřevin do průměru 10 cm a podobný biologicky rozložitelný odpad. Zřízení deponie přispělo významnou měrou ke snížení produkce směsného komunálního odpadu ve městě.

Ve městě je zřízen zpětný odběr použitých elektrozařízení z domácností. Zpětný odběr elektrozařízení je zajišťován za pomoci červených kontejnerů, na sedmi veřejně přístupných místech. Svoz těchto kontejnerů do místa zpětného odběru elektrozařízení zajišťuje město Červený Kostelec nebo společnost ASEKOL a.s. Zpětný odběr baterií je prováděn ve městě na dvou místech, vč. sběrného dvora. Do sběrného dvora je možno rovněž odložit nebezpečný odpad a objemný odpad, dále např. použité pneumatiky, a to v počtu maximálně do 8 kusů na jednu nemovitost nacházející se v Červeném Kostelci.

Tabulka 46: Množství sebraného odpadu ve městě Červený Kostelec v roce 2020

Druh odpadu	Množství (t)	Podíl složky na celkové produkci odpadů (%)	Produkce (kg)/obyvatele
Směsný komunální odpad	1257,6	45,83	152,5
Sklo	175,9	6,41	21,3
Plast	175,8	6,41	21,3
Nápojové kartony	1,6	0,06	0,2
Papír (včetně výkupny a škol)	229	8,34	27,8
Kovy (výkupna a ostatní)	323,5	11,79	39,2
Nebezpečný odpad	8,2	0,30	1,0
Objemný odpad	109	3,97	13,2
Pneumatiky	15,3	0,56	1,9
Stavební odpad	53,8	1,96	6,5
Jedlý olej a tuk	0,6	0,02	0,1
Biologicky rozložitelný odpad (BRO)	394	14,36	47,8

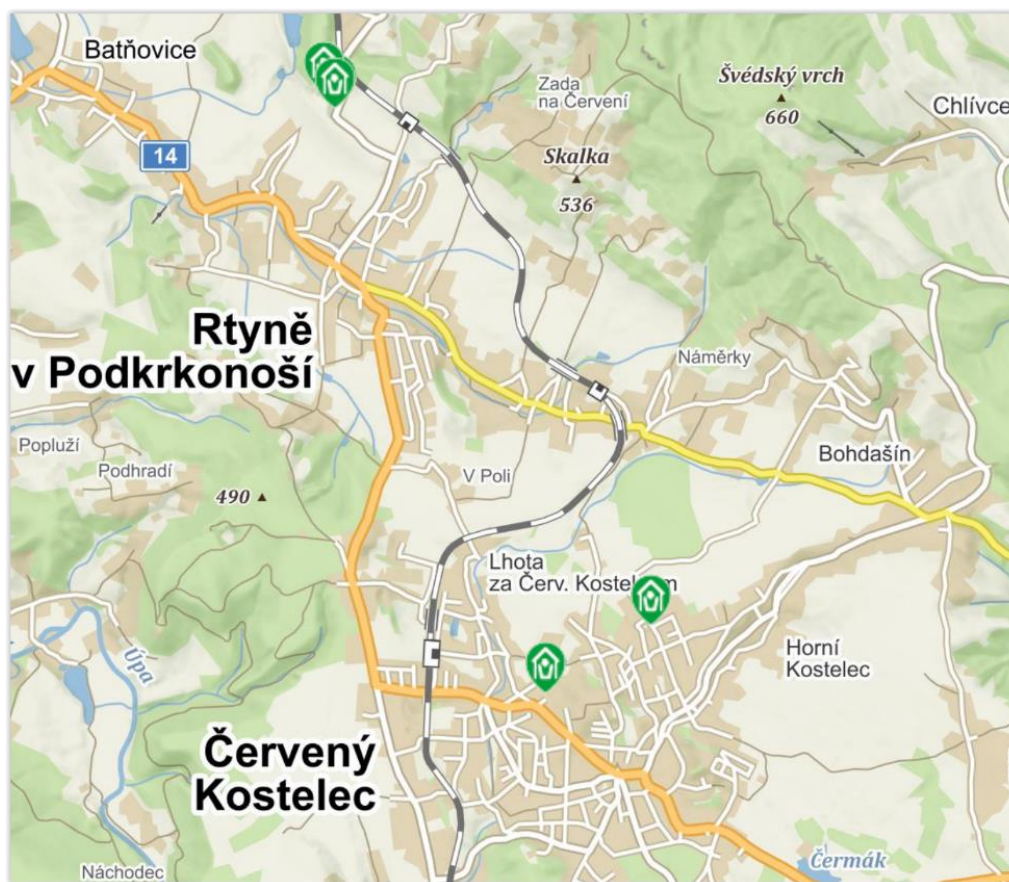
Zdroj: Červenokostelecký zpravodaj 3/2021

Graf 37: Podíl jednotlivých druhů odpadu v roce 2020

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Na území ORP Náchod se dle Registru zařízení Ministerstva životního prostředí (ISOH) nachází celkem 5 sběrných dvorů. Kromě sběrného dvora, který provozuje od roku 2016 město Červený Kostelec, se sběrný dvůr nachází z blízkých obcí ještě v Náchodě, Polici nad Metují, České Skalici a Studnici. Ve většině sběrných dvorů je provozovatelem zařízení přímo obec. Sběrný Dvůr se v Červeném Kostelci nachází v Řehákově ulici, v severní části města, v k. ú. Červený Kostelec. Zařízení slouží výhradně občanům Červeného Kostelce (fyzickým osobám). Není určeno podnikatelům a právnickým osobám. Na vybudování dvora odpadů byla poskytnuta podpora z Operačního programu Životní prostředí. Sběrný dvůr je považován za moderní způsob zajišťování nakládání s odpady v obcích. V Červeném Kostelci je místem, které město určilo ke shromažďování, sběru, třídění, skladování a úpravě odpadů, zvláště komunálních a k zpětnému odběru vybraných výrobků (např. použitá elektrozařízení).

Kromě sběrného dvora se rovněž v severní části obce, v k. ú. Lhota za Červeným Kostelcem nachází sběrna, tedy registrované zařízení pro sběr a výkup odpadů (kromě autovraků a elektrozařízení). Dále se v tomto území nachází registrované zařízení pro recyklaci odpadu (asfaltových směsí), provozované společností Liberecká obalovna, s.r.o.

Obrázek 38: Červený Kostelec - umístění zařízení pro Sběr a výkup odpadů a Sběrného dvora

Zdroj: <https://isoh.mzp.cz/RegistrZarizeni>

Směsný komunální odpad¹⁷ byl v Červeném Kostelci v roce 2020 produkován v objemu cca 153 kg/obyvatele. V roce 2019 byla jeho produkce nižší a to cca 148 kg/obyvatele. Ve srovnání s celokrajskou úrovní, je jeho produkce výrazně podprůměrná (cca 266 kg na obyvatele Královéhradeckého kraje v roce 2019).

V roce 2019 vykázalo město Červený Kostelec v oblasti odpadového hospodářství navíc zisk, na rozdíl od většiny měst a obcí. Město má podprůměrné náklady na odpadové hospodářství (v roce 2019 to bylo cca 5.606 tis. Kč, tedy cca 671 Kč/ob./rok. V roce 2020 činily běžné provozní náklady obecního systému 5.995 tis. Kč, tedy cca 727 Kč/ob./rok. Odpadové hospodářství Červeného Kostelce skončilo v roce 2020 deficitem 34 tis. Kč¹⁸.

Červený Kostelec své odpadové hospodářství dále rozvíjí. V rámci plánované změny zavádí (v červenci 2021) systém svozu tříděných odpadů přímo z domácností. Zapojení do těchto svozů je dobrovolné a zdarma. Jedná se o projekt „Zavedení systému sběru tříděného komunálního odpadu přímo z domácností“. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti, v rámci Operačního programu Životní prostředí.

¹⁷ Směsný komunální odpad (dále jen SKO) je složka odpadu vznikající po vytrídění papíru, plastu, skla, nápojového kartonu, kovů, nebezpečného odpadu, objemného odpadu aj. SKO se vyznačuje velmi proměnlivým složením, obsahuje v různém poměru obaly, papír, lepenku, textil, plasty, sklo, kovový odpad, bioodpad, ale také chemikálie, baterie, léky apod.). (zdroj: Vyhodnocení plnění POH Královéhradeckého kraje za rok 2019).

¹⁸ zdroj: Červenokostelecký zpravodaj

8.6 Dílčí SWOT - životní prostředí

Tabulka 47: Dílčí SWOT analýza – životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
– Celkově kvalitní životní prostředí ve městě a jeho okolí	– Přítomnost dvou středně velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší; liniové znečištění z dopravy, lokální topeniště v zimních měsících
– Provoz vodovodů a kanalizací ve městě vlastní organizací	– Hlukové zatížení v centru města
– Kvalitní odpadové hospodářství	– Nedokončené odkanalizování města, resp. jeho okrajových částí
– Nejsou identifikovány půdy ohrožené větrnou erozí	– Půda ohrožená vodní erozí v částech Bohdašín nad Olešnicí, Horní Kostelec a Olešnice u Červeného Kostelce
– Výskyt významných krajinných prvků	– Přítomnost ekologické zátěže a brownfieldů ve městě (zejména areál firmy Textonia)
	– Existence záplavových území města, vč. výskytu významných objektů v tomto území (ČOV)
Příležitosti	Hrozby
– Využití brownfieldů pro rozvoj veřejné či podnikatelské infrastruktury	– Zvyšování požadavků legislativy na čištění odpadních vod
– Řešení nadregionálních vedení klíčové dopravní infrastruktury (snížení zátěže centra města)	– Zvýšené riziko vzniku lokálních povodní, zejména v souvislosti s klimatickými změnami a častějším výskytem přívalových srážek
– Pokračující trendy ekologizace průmyslové a zemědělské výroby	– Další znečištění ovzduší s rostoucí automobilovou dopravou – zejména nákladní, související s rozvojem průmyslu v zóně Stolín
– Využití dotačních prostředků pro ekologizaci průmyslové a zemědělské výroby	– Změny související s novelou zákona o odpadech – limity vyprodukovaného odpadu
	– Zvyšování znečištění ovzduší a dopad do místního ekosystému v souvislosti s rozvojem průmyslové zóny (okrajové části města - Stolín)

9 Správa města

9.1 Městský úřad a kompetence města

Město Červený Kostelec je samosprávná územní jednotkou. Jedná se o obec s pověřeným obecním úřadem (vykonává z toho titulu činnosti pro další 4 obce v okolí) a spadá pod obec s rozšířenou působností Náchod. Co se týče organizační struktury městského úřadu, je zde zřízeno 9 odborů: správní odbor, finanční odbor, odbor výstavby a životního prostředí, sociální odbor, majetkový odbor, odbor rozvoje města, odbor informatiky a odbor místního hospodářství a vedení města.

Na rozdíl od většiny měst obdobné velikosti nemá Červený Kostelec technické služby nebo podobnou organizaci na zajištění údržby města, jako samostatný právní subjekt (ať už založenou nebo zřízenou organizaci), ale pracovníci vykonávající tyto činnosti jsou přímo zaměstnanci MěÚ, zařazení do odboru Místního hospodářství.

9.1.1 Městem zřizované organizace

Město kromě Městské policie, zřizuje tyto organizace: Městské kulturní středisko, Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec, Základní umělecká škola, Základní škola Václava Hejny, Základní škola Lhota, Základní škola a Mateřská škola Olešnice, Mateřská škola Náchodská a Mateřská škola Větrník a dále zakládá společnost Voda Červený Kostelec s. r. o.

Městská policie sídlí v Žižkově ulici 365 a vznikla v roce 1992 schválením vyhlášky o zřízení městské policie. Obecní zastupitelstvo může Městskou policii pověřit plněním některých úkolů, jinak ale zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, zajišťuje nepřetržitou službu a díky pultu centrální ochrany hlídá objekty na katastrálním území Červeného Kostelce, také společně s Oblastní charitou Červený Kostelec zajišťuje tzv. tísňová tlačítka, která jsou nápomocná především seniorům.

Informace o **Městském kulturním středisku** a **Městské knihovně** se nachází v kapitole 6.5 Kultura.

Základní školy a mateřské školy zřizované městem Červený Kostelec mají v náplni své práce výchovu, výuku a zabezpečení bezpečnosti dětí docházejících do jejich zařízení. Informace o základních a mateřských školách ve městě i o Základní umělecké škole jsou uvedeny v kapitole 7 Občanská vybavenost.

V tabulce níže je výčet organizací zřízených/založených městem, včetně výsledků jejich hlavního předmětu činnosti (2019).

Město Červený Kostelec vydává každý měsíc obyvateli oblíbený Červenokostelecký zpravodaj (právě tato tiskovina byla v dotazníkovém šetření obyvateli jednoznačně určena jako nejpreferovanější nástroj komunikace města a městského úřadu s obyvateli). Zpravodaj je dostupný v pdf formátu na webových stránkách města www.cervenykostelec.cz, kde se obyvatelé mohou dozvědět informace o městě, městském úřadu, trávení volného času, aktualitách, nachází se zde i webkamera umístěná na městském úřadu s informacemi z meteostanice.

Tabulka 48: Městem zřizované organizace a jejich hlavní předmět činnosti

IČO	Název	Klasifikace COFOG
00857416	Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec	Kulturní služby
75016036	Mateřská škola Červený Kostelec, Náchodská 270	Preprimární vzdělávání
75016117	Mateřská škola Červený Kostelec, Větrník 999	Preprimární vzdělávání
00188557	Městské kulturní středisko Červený Kostelec	Kulturní služby
75015951	Základní škola a Mateřská škola Červený Kostelec	Nižší sekundární vzdělávání
75016192	Základní škola Červený Kostelec, Lhota, Bratří Čapků 138	Nižší sekundární vzdělávání
75016273	Základní škola V.Hejny Červený Kostelec	Nižší sekundární vzdělávání
00857581	Základní umělecká škola Červený Kostelec	Vzdělávání ostatní

Společnost VODA Červený Kostelec s.r.o., byla městem založena v roce 1999 a jejím hlavním úkolem je zabezpečovat provoz a údržbu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu města Červený Kostelec. Dále provozuje a provádí údržbu vodovodů pro veřejnou potřebu v obcích Červená Hora, Horní Rybníky – Zábrodí a Žernov. Hlavní výhodou samostatného řešení správy vodovodů a kanalizací na území města je samozřejmě možnost města určovat pro své obyvatel cenu vodného a stočného. Na stranu druhou samozřejmě toto samostatné řešení přináší jistou správnou zátěž pro město.

Tabulka níže uvádí nejen základní charakteristiky podílu a vlivu města na řízení společnosti VODA Červený Kostelec, s.r.o., ale i dalších právnických osob, v nichž má město podíl.

Tabulka 49: Organizace, v nichž má město podíl

Název právnické osoby	Vliv přímý (%)	Vliv nepřímý (%)	Podíl přímý (%)	Podíl nepřímý (%)
Voda Červený Kostelec, s.r.o.	100,00%	0,00%	100,00%	0,00%
Svazek obcí ÚPA	5,55%	0,00%	41,83%	0,00%
Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují, z. s.	2,50%	0,00%	2,50%	0,00%
Svaz cestovního ruchu Kladské pomezí, z.s.	2,22%	0,00%	2,22%	0,00%
Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladsko - Euroregion	0,91%	0,00%	0,91%	0,00%
Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

9.2 Bezpečnost

Na základě vyhodnocení bezpečnostní situace v Červeném Kostelci a provozně technických podmínek organizace práce Policie ČR v lokalitě došlo k rozhodnutí o osamostatnění útvaru PČR a od 1. července 2014 vzniklo samostatné Obvodní oddělení Policie ČR v Červeném Kostelci, sídlící na adrese 17. listopadu 542.

V území působí také Městská policie Červený Kostelec, zajišťující mimo běžné činnosti, jako jsou pochůzky, řešení přestupků apod., také střežení množství objektů na katastru města pomocí pultu centrální ochrany. Dále společně s Oblastní charitou Červený Kostelec zajišťuje tzv. „tísňová tlačítka“. Tlačítka jednotlivých osob jsou napojena k pultu centrální ochrany a v případě krizové situace upozorňují městskou policii a pečovatelskou službu.

O bezpečnost ve městě se stará také sbor dobrovolných hasičů Červený Kostelec, který zde vznikl již v roce 1873. Předmětem jeho činnosti jsou zejména požární zásahy, provádí také záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech. Při řešení těchto událostí spolupracuje s dalšími útvary, jako je Policie ČR a další. Jednotku požární ochrany tvoří tři družstva, a to v Červeném Kostelci, ve Stolíně a ve Lhotě. Sbor je zařazen do kategorie JPO II, což znamená, že do 5 minut musí být zabezpečen výjezd čtyř příslušníků jednotky.

Přestože město lze považovat za spíše bezpečné, což dokládají i názory obyvatel vyjádřené v dotazníkovém šetření, existují zde lokality, které jsou v tomto pohledu problematické a přinejmenším ze subjektivního pohledu obyvatel nejsou jako bezpečné vnímány (Jiráskova ulice, Svojsíkův park a další). Mezi problémová místa podle stížností místních obyvatel a výjezdů policistů patří centrální částí města, kde jsou občané rušeni hlavně hlukem v nočních hodinách.

9.2.1 Aktivity zaměřené na prevenci kriminality

Ve městě je realizována celá řada aktivit zaměřených na prevenci kriminality a celkové zvýšení bezpečnosti, a to jak v samostatné působnosti města (tj. zejména aktivity MP), tak prostřednictvím Policie ČR. Mezi nimi například:

- provozování pultu centrální ochrany, to znamená zabezpečení a střežení objektů, budov, domů, zařízení proti vniknutí, poškození apod.
- společně s pečovatelskou službou realizace projektu "tísňová tlačítka", která pomáhají seniorům v krizových situacích
- provozování městského kamerového dohlížecího systému
- setkání a besedy v MŠ a ZŠ
- pochůzková činnost Policie ČR i MP Červený Kostelec

(zdroj: Městská policie Červený Kostelec).

K varování obyvatel před nebezpečím, zejména živelným, dochází prostřednictvím místního rozhlasu. Od roku 2013 je v provozu nový místní rozhlas založený na bezdrátové technologii, tento systém je napojen na centrálu integrovaného záchranného systému v Hronově, čímž dochází ke zvýšení bezpečnosti občanů v případě živelného nebezpečí.

9.3 Hospodaření města

Hospodaření města Červený Kostelec je vedeno v účetnictví a účetních výkazech, které jsou městské samosprávy povinny předkládat zastupitelstvu a ústředním orgánům státní správy. Z těchto údajů se vytváří stručný přehled o stavu a vývoji majetku města a jeho závazků, přehled o jeho příjmech a výdajích (rozpočtech) města ve sledovaném období. Celkové hospodaření města je významně ovlivněno celkovým objemem rozpočtu, který se do značné míry odvíjí od počtu obyvatel, prosperity soukromých ekonomických subjektů, poskytovaných veřejných služeb apod. Hospodaření města ovlivňují i výchozí socioekonomické, historické, environmentální a další podmínky.

Skutečností ovlivňující stabilitu hospodaření města a jeho rozvojový potenciál je také hodnota a struktura jeho majetku i míra zadluženosti (zatížení úvěry a jinými cizími zdroji) založená zpravidla ve vazbě na pořízení nebo obnovu infrastruktury v minulých letech. V neposlední řadě je důležitým faktorem, majícím zásadní vliv na výsledky hospodaření městské samosprávy, i kvalita rozhodování jejich volených orgánů, ale i výkon správy města na úrovni úřednického aparátu.

9.3.1 Majetek města a zdroje jeho krytí

Rozvaha je jedním z výkazů účetní závěrky, jež poskytuje přehled o aktivech a pasivech města k určitému datu (zpravidla konci roku). Z rozvahy, která je městem sestavována každoročně, lze vyčíst stav majetku a zdroje jeho krytí, strukturu majetku a zdrojů, vazby mezi jednotlivými složkami, vývoj majetkové nebo finanční pozice města v daném období, zde ve sledovaném období 2013 až 2020.

Tabulka 50: Rozvaha města netto, v tis. Kč, zaokrouhleno (2013-2020)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aktiva celkem	716 460	746 460	800 236	820 548	827 635	854 617	889 224	909 384
Stálá aktiva	668 192	684 976	723 578	729 882	733 217	752 496	772 350	799 136
Dlouhodobý nehmotný majetek	295	917	876	1 317	1 194	1 026	3 619	2 971
Dlouhodobý hmotný majetek	663 356	677 172	718 356	726 611	731 144	750 651	767 947	794 785
Dlouhodobý finanční majetek	3 119	5 619	3 119	619	619	619	619	619
Dlouhodobé pohledávky	1 422	1 268	1 226	1 334	260	200	165	761
Oběžná aktiva	48 268	61 484	76 658	90 666	94 417	102 121	116 874	110 248
Zásoby	9	9	9	9	9	9	0	0
Krátkodobé pohledávky	13 610	16 300	35 221	34 948	24 264	18 942	27 475	10 340
Krátkodobý finanční majetek	34 649	45 176	41 428	55 709	70 145	83 171	89 399	99 909
Pasiva celkem	716 460	746 460	800 236	820 548	827 635	854 617	889 224	909 384
Vlastní kapitál	668 514	659 976	706 333	732 355	755 436	791 714	826 667	871 012
Jmění účetní jednotky a upravující položky	584 798	586 540	625 546	632 029	633 954	647 952	650 201	644 972
Fondy účetní jednotky	8 412	6 488	6 743	5 703	5 726	5 782	5 651	5 711
Výsledek hospodaření	75 303	66 947	74 045	94 624	115 756	137 981	170 815	220 329
Cizí zdroje	47 946	86 484	93 902	88 193	72 198	62 903	62 557	38 372
Rezervy	0	0	0	2 786	9 141	15 611	20 068	3 148
Dlouhodobé závazky	29 815	63 755	51 788	40 484	28 079	19 087	11 147	10 937
Krátkodobé závazky	18 131	22 729	42 115	44 923	34 978	28 205	31 342	24 287

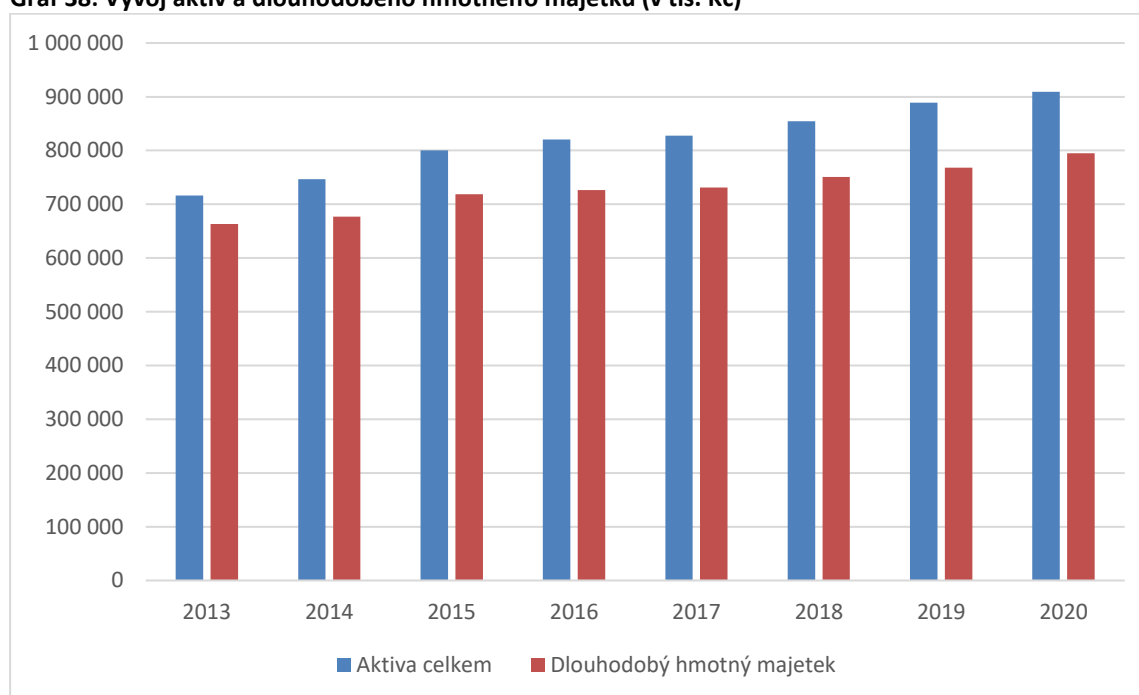
Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

Hospodaření města a vývoj jednotlivých hlavních položek bilance města je významné sledovat zejména z pohledu vývoje aktiv a pasiv jako celku (jejich bilance je vždy vyrovnaná) a dále z hlediska dlouhodobého hmotného majetku, představujícího nevýznamnější položku aktiv. Ostatní aktiva jsou víceméně stabilní, nebo nepředstavují rozhodující část rozvahy.

Z hlediska hospodaření a potenciálu dalšího rozvoje města je samozřejmě významné sledovat na straně pasiv zejména vývoj dlouhodobých (příp. i krátkodobých) závazků představujících cizí zdroje. Ty určují zadluženost města a náklady spojené s obsluhou dluhu, mají vliv na bonitu města jako žadatele o návratné zdroje (úvěry bank apod.) a celkově naznačují, do jaké míry mohou být rozvojové potřeby a záměry města ovlivněny minulými závazky.

Graf 38: Vývoj aktiv a dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč)

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

9.3.1.1 Aktiva města

Majetek města tvoří z hlediska účetnictví zejména stálá aktiva, jež dlouhodobě tvoří přibližně 90% (ve sledovaném období cca 87-93%) aktiv celkových. Stálá aktiva zahrnují zejména dlouhodobý hmotný majetek (budovy, pozemky, zařízení ad.), jež se podílí v případě Červeného Kostelce cca 87% na celkových aktivech v roce 2020. Oproti předchozím obdobím je to poměrně značné snížení, připadající zejména na vrub strmému růstu oběžných aktiv – konkrétně prostředků na účtech města, představující krátkodobý finanční majetek. Struktura aktiv města se tak v posledních letech měnila směrem od dlouhodobého hmotného majetku k finanční hotovosti na účtech.

Značnou část majetku města lze charakterizovat z hlediska rozhodování o následném využití jako neprodejný nebo velmi obtížně prodejný, to se týká zejména budov, v nichž sídlí organizace poskytující veřejné služby (školy atd.), veřejná prostranství a další.

9.3.1.2 Pasiva města

Pasiva města tvoří dlouhodobě zejména **vlastní zdroje** (v dlouhodobém pohledu více než 93 %, v posledním sledovaném roce 2020 to bylo bezmála 96%). Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech se v posledních letech poměrně značně měnil. Zejména se jednalo o rok 2014, kdy se skokově zvýšily dlouhodobé závazky díky přijetí úvěru přesahujícího 30 mil. Kč na realizaci dopravní infrastruktury ve městě (rekonstrukce ulic).

9.4 Rozpočet města

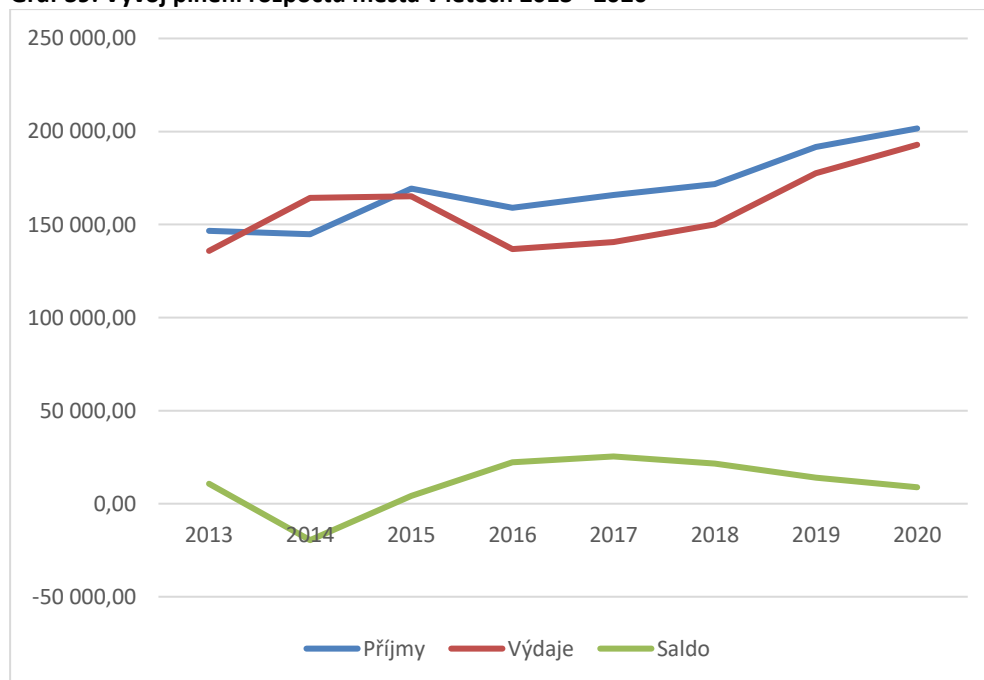
Rozpočet města, podle něhož hospodaří v průběhu kalendářního roku, je každoročně povinně sestavován na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tvorbu, postavení, funkce a obsah rozpočtů upravuje uvedený zákon, kterým se obec při svém hospodaření musí řídit. Data pro tuto kapitolu jsou čerpána především z finančního portálu zřízeného Ministerstvem financí (<http://monitor.statnipokladna.cz/>)

Při sledování základních finančních proměnných je patrné, že je rozpočet města v celém sledovaném období 2013-2020 přebytkový. Jediným rokem, kdy bylo vykázáno záporné plnění rozpočtu (záporné saldo), je rok 2014, a to v souvislosti s realizací velké investiční akce opravy třech místních komunikací. Tyto položky představují významnou výdajovou položku a ovlivnily roční hospodaření města, stejně jako tehdejší míru jeho zadluženosti.

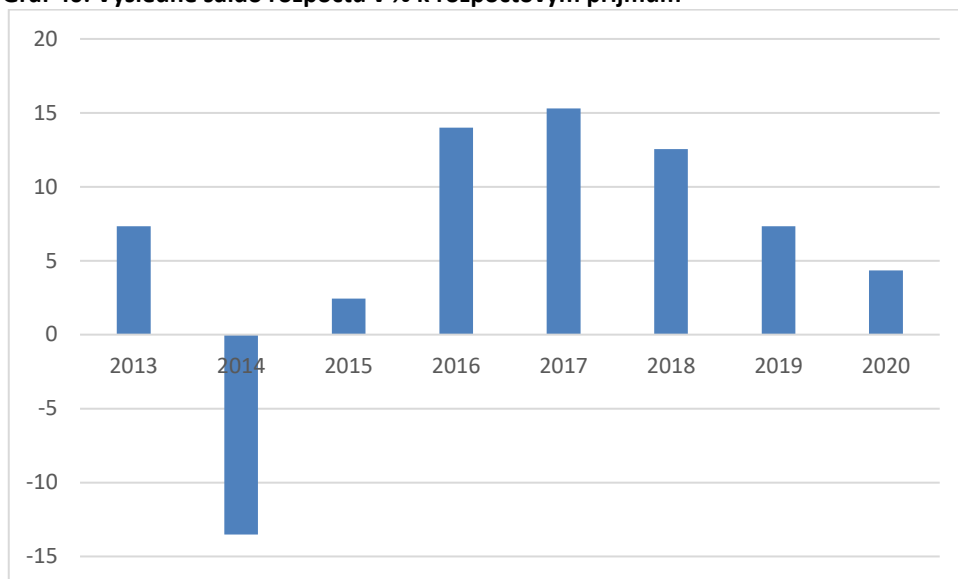
Tabulka 51: Příjmy a výdaje rozpočtu města, netto (v tis. Kč)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy	146 612,42	144 802,82	169 358,36	159 007,86	165 955,81	171 660,85	191 638,48	201 637,10
Výdaje	135 855,21	164 389,76	165 247,10	136 734,73	140 566,34	150 104,96	177 610,32	192 885,08
Saldo	10 757,20	-19 586,95	4 111,25	22 273,14	25 389,47	21 555,89	14 028,16	8 752,03

Graf 39: Vývoj plnění rozpočtu města v letech 2013 - 2020

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>,

Graf 40: Výsledné saldo rozpočtu v % k rozpočtovým příjmům

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

9.4.1 Struktura příjmů a výdajů města

9.4.1.1 Rozpočtové příjmy

Celkové rozpočtové příjmy se rozdělují do čtyř základních skupin: daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Největší objem představují obvykle **daňové příjmy**, které obec získává na základě zákona č. 243/2000 Sb. (o rozpočtovém určení daní, tzv. RUD), v aktuálním znění. Tento druh příjmů rozpočtu města lze charakterizovat jako stabilní a zákonem zajištěný a opakovatelný příjem. Jeho konkrétní výše je však vždy závislá na výběru daní v konkrétním roce a dalších faktorech. Přesto představuje stabilní základ rozpočtových příjmů města. Daňové příjmy se na celkových příjmech obvykle podílejí více než 50 % s tím, že jejich podíl je ovlivněn zejména výši ostatních skupin rozpočtových příjmů. Například v obdobích vyšších transferů a přijatých investičních dotací relativně klesá podíl rozpočtových příjmů. Z hlediska struktury jsou daňové příjmy města tvořeny výnosy (resp. jejich podíly) z těchto daní:

- daně z přidané hodnoty, která tvoří dlouhodobě jejich rozhodující část,
- daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- daně z příjmů právnických osob a
- daně z nemovitostí, z níž město inkasuje v souladu se zákonem 100 % výnosu.

Do daňových příjmů rovněž patří i další, z hlediska příjmů méně významné daně a ostatní příjmy, jako jsou místní a správní poplatky a další. V absolutních číslech velikost daňových příjmů dlouhodobě roste a v roce 2020 představovaly daňové příjmy města cca 134% jejich velikosti z roku 2015.

Druhou nejvýznamnější skupinou příjmů města jsou **nedaňové příjmy** zahrnující zejména příjmy z vlastní činnosti města, z pronájmu městského majetku, nájemné za byty, z finančních operací, komunálních služeb a přijaté splátky půjček. Tyto příjmy tvořily ve sledovaném období v Červeném Kostelci okolo 20 % celkových rozpočtových příjmů města. Představují důležitý zdroj financování oblastí služeb, které s těmito příjmy přímo souvisejí (úprava veřejných prostranství, opravy a udržování apod.).

Významný podíl těchto zdrojů představují výnosy z hospodaření s městským bytovým a nebytovým fondem, výnosy z lesního hospodářství a další aktivity města.

Kapitálové příjmy představují zejména příjmy z prodeje majetku města (byty, pozemky apod.), úrokové výnosy ad. Kapitálové příjmy by neměly představovat zásadní položku celkových rozpočtových příjmů města, neboť bývají často spojeny v prodejem městského majetku. Nejinak je tomu i v případě Červeného Kostelce, kde za sledované období nepřekročila výše těchto příjmů 1% příjmů celkových.

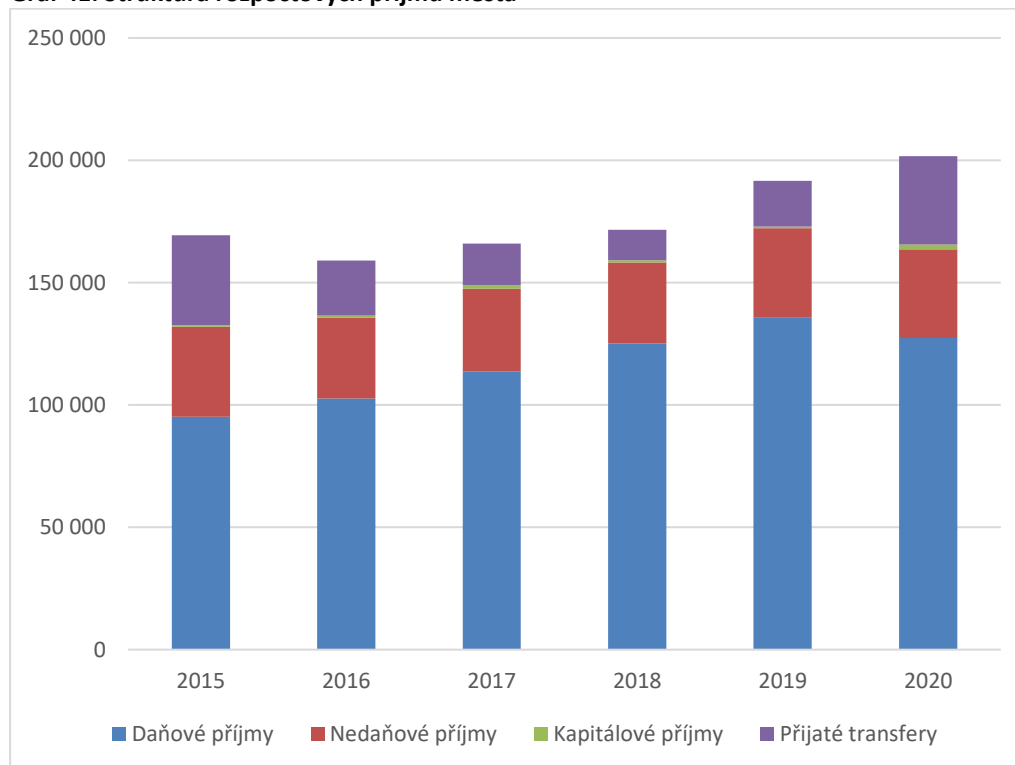
Naopak významným příjmem rozpočtu města, který dosahuje až cca 20 % podílu na celkových příjmech, jsou **přijaté transfery**. V dlouhodobém sledování však jejich podíl spíše klesá: zatímco v roce 2005 představovaly téměř třetinu rozpočtu, v roce 2020 to bylo již jen 17 % a například v roce 2017 dokonce pouze cca 7 %). Jedná se zejména o dotace z jiných veřejných zdrojů/rozpočtů, zejména neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na přenesený výkon státní správy a další, ale i jednorázové dotace poskytnuté zpravidla na investiční akce realizované městem.

Tabulka 52: Struktura rozpočtových příjmů města (netto) v tis. Kč

Plnění rozpočtu	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy celkem	169 358	159 008	165 956	171 661	191 638	201 637
Daňové příjmy	95 227	102 702	113 710	125 185	135 903	127 393
Nedaňové příjmy	36 663	32 863	33 759	33 017	36 351	36 288
Kapitálové příjmy	655	1 035	1 502	927	645	1 866
Přijaté transfery	36 813	22 408	16 984	12 532	18 739	36 090

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Graf 41: Struktura rozpočtových příjmů města

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Ukazatelem dobře dokumentujícím velikost rozpočtu města a umožňujícím jeho srovnatelnost s jinými celky je podíl celkových rozpočtových příjmů daného roku a počtu jeho obyvatel, tj. výše příjmů na obyvatele.

V následujícím grafu jsou znázorněny rozpočtové příjmy Červeného Kostelce v přepočtu na jednoho obyvatele a pro porovnání jsou zde uvedeny i blízká a srovnatelná města: Nové Město n Met., Náchod a Broumov.

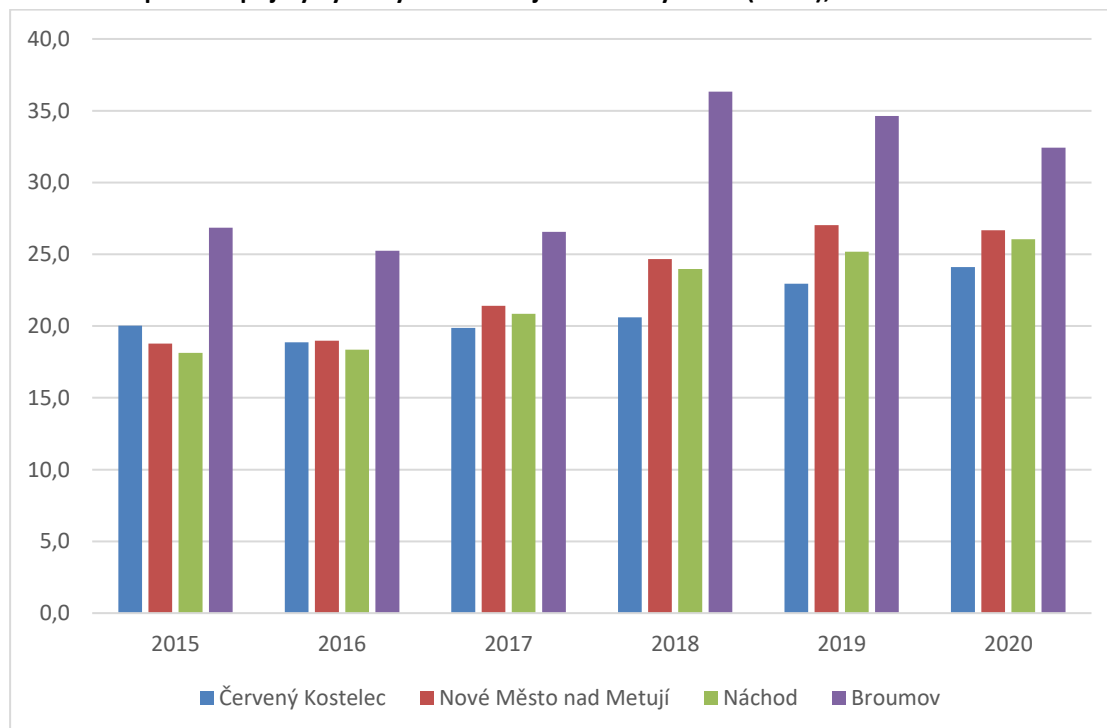
Z grafu lze vyčíst, že od roku 2016 všem městům příjmy rostly (až na výjimky). Pokud se týká hodnocení výše příjmu na obyvatele, je na tom Červený Kostelec počínaje rokem 2017 vždy hůře, než ostatní srovnávaná města. To může být způsobeno jednak tím, že Červený Kostelec není obcí s rozšířenou působností, ale pouze obcí s POU, což má vliv na výši transferů poskytovaných za výkon státní správy a dalších činností, ale i relativně nižší mírou přijatých (investičních nebo neinvestičních) dotací, jež jsou také příjmem města.

Tabulka 53: Srovnání příjmů Červeného Kostelce v přepočtu na obyvatele s okolními městy (2015-2020)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Červený Kostelec	20,0	18,9	19,9	20,6	22,9	24,1
Nové Město nad Metují	18,8	19,0	21,4	24,7	27,0	26,7
Náchod	18,1	18,4	20,8	24,0	25,2	26,0
Broumov	26,9	25,2	26,6	36,3	34,6	32,4

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, vlastní výpočty

Graf 42: Rozpočtové příjmy vybraných měst na jednoho obyvatele (netto), v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz>

9.4.1.2 Rozpočtové výdaje

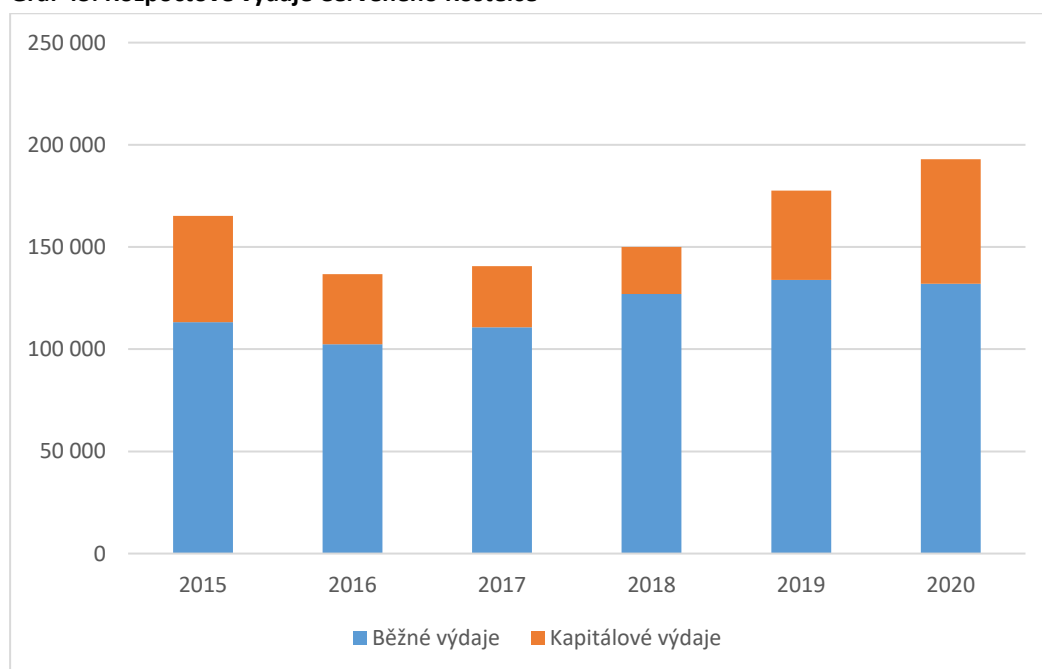
Výdaje města dle charakteru

Celkové rozpočtové výdaje jsou tvořeny výdaji běžnými a kapitálovými. Běžné výdaje mají z velké části mandatorní charakter, který neposkytuje příliš velkou flexibilitu rozhodování o jejich umístění. Odvětvově pak představují největší položky výdaje na služby pro obyvatelstvo (bydlení, komunální služby, vzdělávání, kultura atd.), dále výdaje na dopravu, životní prostředí (péče o městskou zeleň, odpadové hospodářství atd.), všeobecný výkon veřejné správy (vč. chodu MěÚ) a další. Mezi kapitálové výdaje patří zejména výdaje související s pořízením (resp. zhodnocením) dlouhodobého majetku města (budovy, infrastruktura vlastněná městem atd.), případně dopravních prostředků (vč. pořizované techniky).

Výdaje města Červený Kostelec

Průměrné výdaje města Červený Kostelec (netto) činily ve sledovaných letech (2015-2020) cca 160 mil. Kč s tím, že nejvyšší objem výdajů (v roce 2020) představoval 137% objemu v roce 2015, kdy byly výdaje nejnižší.

Graf 43: Rozpočtové výdaje Červeného Kostelce

zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Tabulka 54: Struktura rozpočtových výdajů města (netto) v tis. Kč

Plnění rozpočtu	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výdaje celkem	165 247	136 735	140 566	150 105	177 610	192 885
Běžné výdaje	113 255	102 452	110 680	126 969	133 891	132 009
Kapitálové výdaje	51 992	34 282	29 887	23 136	43 719	60 876

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

Běžné výdaje

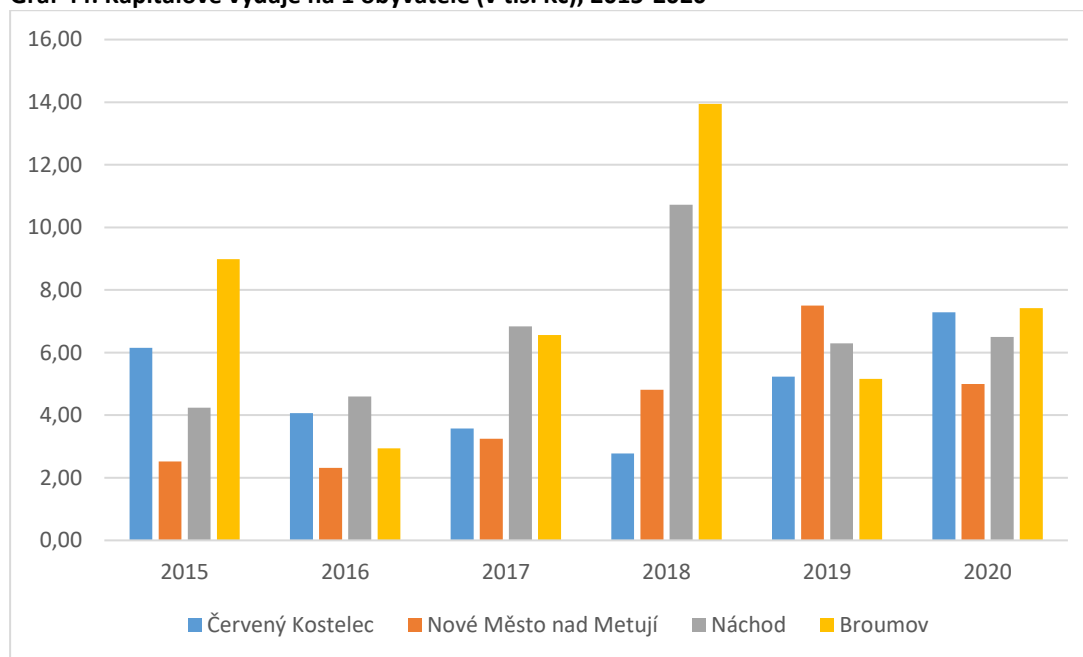
Ve sledovaných letech 2015-2020 představovaly běžné výdaje cca 68 % – 84% celkových výdajů města a jejich výše je v tomto období poměrně rozkolísaná zejména v závislosti na výši výdajů kapitálových.

Kapitálové výdaje

Ty byly největší ze sledovaných let v roce 2015, kdy byly představovány zejména rozsáhlejšími investicemi v oblasti životního prostředí, ať už v oblasti úspor energií (zdravotní středisko), čištění odpadních vod (kanalizace Bohdašín, kanalizace Stolín) či odpadového hospodářství (rozšíření sběrného dvora). Dále pak byl investičně náročný rok 2020, kdy byla největším kapitálovým výdajem rekonstrukce ul. Jiráskova v celkové výši investice přesahující 40 mil. Kč.

Pod kapitálové výdaje patří investice do majetku města, z kterého město bude mít, nebo by mělo mít užitek i v následujících letech. Kapitálové výdaje mohou být v jednotlivých letech velmi rozdílné, záleží jaké má město v plánu investice pro daný rok a zejména jak nákladné jsou nebo budou. V grafu níže jsou kromě kapitálových investic přepočítaných na jednoho obyvatele uvedeny tyto ukazatele i pro srovnatelná města v okolí Nové Město nad Metují, Náchod a Broumov. Z tohoto srovnání je patrné, že investiční aktivita Červeného Kostelce byla (i přes řadu realizovaných investičních akcí, viz dále) ve sledovaných letech v porovnání zejména s Broumovem, ale i s Náchodem spíše nižší.

Graf 44: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele (v tis. Kč), 2015-2020

<http://monitor.statnipokladna.cz/>

S výdaji města, zejména s těmi kapitálovými, bezprostředně souvisí realizace konkrétních investičních akcí. Ve sledovaném období (od r. 2015) byly největší investiční akce realizovány v letech 2019-2020, konkrétně zejména rekonstrukce ul. Jiráskova či přestavba malého sálu divadla J. K. Tyla.

V ostatních letech město realizovalo, až na výjimky (zejména v r. 2015), spíše menší akce, ať již investice do technické infrastruktury, školské infrastruktury nebo infrastruktury dopravní či volnočasové.

9.4.2 Investice

Tabulka 55: Nejvýznamnější investice (z hlediska objemu prostředků) v tis. Kč (2015-2020)

	org.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015-2020	Dotační projekt	Přijátá dotace
Kanalizace Bohdašín	1363	4 446						4 446	ANO	2 497
Kanalizační přípojky Bohdašín	2363	743						743		
Intenzifikace ČOV	5379	630						630		
Sběrný dvůr	7353	7 183						7 183	ANO	6 668
Tepel. úspory-zdrav.středisko	8002	8 507						8 507	ANO	3 520
Tepelné úspory-ZŠ Olešnice	8004	2 211						2 211	ANO	1 852
Rekultivace skládky Bohdašín	8007	227						227		
Datové centrum	8008	206						206	ANO	2 023
Hřiště u ZŠ H.Kostelec	305		1 124	244				1 368		
Workautové hřiště	388		539					539		
Kanalizace Náměrka	1362		683					683		
Vodovod -Olešnice	1367		1 479					1 479		
Kanalizace Stolín	2348	13 591	1 777					15 368	ANO	5 280
Kanalizační přípojky Stolín	3348	584	2 451					3 035	ANO	516
Kanalizační přípojky Mstětín	3349		307					307		
PD-Rekonstrukce ul. Sokolská	5301		605		532	9	3	1 149		
Prostranství mezi školami	5357		317	477	402	27	648	1 871		
Rekonstrukce 4 mostů	8003		12 610					12 610	ANO	10 798
Zázemí pro tenisové kurty	8010		5 011	2 492				7 503		
Zázemí pro volejbalové kurty	8015		133	60	5 150			5 343		
Cyklostezka-Lhota-Brodský	8013		561					561		
Úprava sálu v sokolovně	359			1 757				1 757		
Staveb.úpravy MŠ Náchodská	1358			1 550				1 550		
Cyklostezka-Lhota-Ind.-park	6301			9 672				9 672		
Hasičské auto	8011			7 660				7 660	ANO	6 330
Rozšíření sběrného dvora	8017			113	80	2 940		3 133	ANO	2 013
Hřiště Lhota	388				1 352			1 352		
Divadlo - malý sál	394				292	9 210	300	9 802		
Rekonstrukce hřiště - házená	399				5 322			5 322		
Optický kabel	1340				3 319	2 354	107	5 780		
Zázemí fotbal	1396				23	19	508	550	ANO	3 000
Inform. a komunik. systém	8020				91	4 528		4 619	ANO	4 157
Rekonstrukce ul. Jiráskova	200					1 197	40 846	42 043		
Výtah ZŠ V.Hejny ČK	201					3 544	9	3 553	ANO	1 520
Chodník Brodský	296					1 244	15	1 259	ANO	1 000
Pátevní síť 10 GB	343					1 185		1 185		
Sociální zařízení Brodský	386					1 723		1 723		
Zahrada u knihovny	1357					847	395	1 242		
Knihovna Bohdašín	1358					916		916	ANO	453
Rekonstrukce ul. Letná	2301					473		473		
Chodník Obalovna-Devět křížů	8019					51	2 750	2 801		
Rekonstr. chodníku Bří Čapků	8028					658		658	ANO	329
Vodoměry na dálkové odečty	8032						2 698	2 698	ANO	1 500
Vodovod 17.listopadu	205						1 155	1 155		
Úprava náměstí T.G.M.	206						113	113		
Nafukovací tenisová hala	1392						64	64		
Přístavba těl. u ZŠ V.Hejny	8034						655	655		
SUMA		38 328	27 597	24 025	16 563	30 925	50 266	187 704		53 456

Zdroj: Městský úřad Červený Kostelec

Zásadní úlohu v oblasti obecních investic hrají v posledních letech dotace, zejména ty evropské. Představují pro samosprávy možnost zvelebit své prostředí a zhodnotit majetek, který kromě zlepšení poskytovaných veřejných služeb a správy může v dlouhodobém měřítku představovat i zvýšený příjem municipalit (přímý či nepřímý - například z cestovního ruchu, podnikání apod.). Města se tak snaží své rozpočtové zdroje neinvestovat přímo bez dotací, ale kde je to možné je použít na spolufinancování dotačních projektů, kdy výše dotace a tedy i reálné úspory vlastních prostředků ve srovnání s realizací akce bez dotace, mohou sahát až k 90 % celkových výdajů.

Tabulka níže ukazuje, jaký podíl na hlavních investicích realizovaných městem v letech 2015-2020 představovaly získané dotace a naznačuje aktivitu města při využívání dotačních příležitostí. Zatímco investičně lze označit období 2015-2020 jako mírně bohatší ve srovnání s roky předchozími, kdy bylo proinvestováno v nejvýznamnějších akcích řádově o 70 mil. Kč více, podíl získaných dotací na financování těchto akcí je naopak nižší (28,6% ve srovnání se 40% v období 2009-2013). Na tomto poklesu se však přinejmenším zčásti podepsaly změněné dotační podmínky v pozdějším období (omezení dotovatelných témat, nižší podíl dotace u jednotlivých titulů apod.).

Tabulka 56: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2015-2020

Celkové výdaje na nejvýznamnější investice (v tis. Kč)	187.000
Získané dotace na nejvýznamnější investice (v tis. Kč)	53.500
Přibližný podíl (%)	28,6 %

Další investiční plánování a postup realizace investic stanovených v akčním plánu by mělo počítat s realizací dotačních aktivit, tedy preferovat ty investice, na které bude možné v období 2021-2027 získat evropské, příp. i jiné dotace. Jelikož se jedná o pravděpodobně poslední rozpočtové období EU, kdy bude Česká republika moci využívat tak zásadní objem evropských prostředků je třeba zaměřit investiční pozornost tímto směrem. Samozřejmě výše uvedené doporučení neplatí v případě nezbytných investic (havárie, požadavky legislativy, ohrožení veřejných služeb apod.).

9.4.3 Zadluženost

Zadluženost města je možné také analyzovat a srovnávat prostřednictvím výše **dluhové služby**. Ta je souhrnem plateb představujících splátky dluhu – jistiny a úroků, za určité období v relaci k objemu jeho rozpočtu, resp. ročních konsolidovaných příjmů rozpočtu města.

Ve sledovaném období se pohybuje hodnota tohoto ukazatele cca mezi 7,7 % v roce 2017 a 0,1 % v roce 2020. Od roku 2017 tato hodnota vytrvale klesá. Z provedené základní analýzy relevantních ukazatelů je zřejmé, že zadluženost města je ve sledovaném období, resp. zejména na jeho konci v roce 2020 na naprosto minimální, dokonce prakticky nulové úrovni.

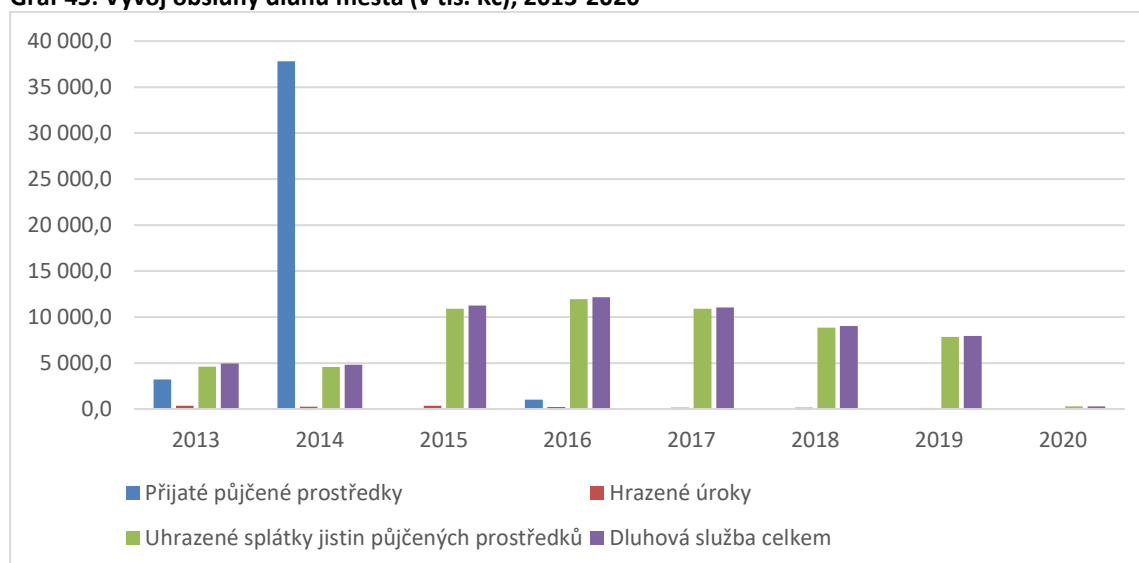
Tabulka 57: Hlavní parametry zadluženosti a dluhové služby města, 2013-2020 (v tis. Kč, zaokrouhleno)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Přijaté půjčené prostředky	3 209	37 800	0	1 035	0	0	0	0
Hrazené úroky	353	264	348	231	157	167	102	6
Uhrazené splátky jistin půjčených prostředků	4 603	4 563	10 903	11 938	10 903	8 866	7 845	285
Dluhová služba celkem	4 956	4 827	11 251	12 168	11 060	9 033	7 947	291

Na grafu níže je dobře patrný poslední vratný finanční zdroj (úvěr), který si město vzalo v roce 2014. Od té doby již prakticky žádné vratné zdroje, s výjimkou drobné půjčky od SFŽP v souvislosti s realizací environmentálního opatření, nebralo a nemá.

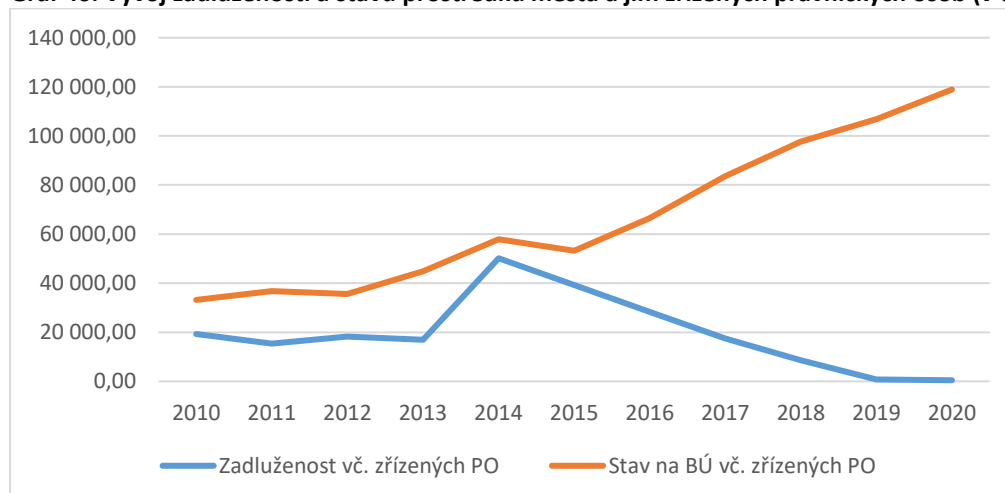
Graf 45: Vývoj obsluhy dluhu města (v tis. Kč), 2013-2020

Stav prakticky nulového úvěrového ztížení je na straně jedné velmi povzbudivý a vytváří potenciál pro další přijímání cizích zdrojů (bankovní úvěry apod.) v budoucnu a znamená relativně vysokou bonitu města jako klienta. Na druhé straně lze však situaci nulového zatížení cizími zdroji interpretovat do jisté míry i negativně. Jde o stav, kdy se ve městě zjevně v posledních letech neinvestovalo tolik, kolik potenciálně mohlo, a to i se zapojením cizích zdrojů, navíc zdrojů v posledních letech relativně levných.

S nízkou mírou zadlužení a relativně nižšími investičními náklady jde ruku v ruce i velmi vysoký stav prostředků na účtech města (případně jím zřízených organizací), tedy velmi likvidní aktivum města. Prakticky nulová míra zadluženosti města a relativně velký objem hotovosti ukazuje, jak bylo zmíněno výše, na existenci potenciálu ještě větší investiční aktivity města. Na druhou stranu vytváří předpoklady zvýšení investiční aktivity v blízké budoucnosti. Tento stav může město využít pro vyšší zapojení dotací po roce 2021, kdy se budou rozbíhat nové dotační tituly Evropských strukturálních a investičních fondů a kdy bude třeba mít dostatek vlastních prostředků na spolufinancování těchto akcí.

Graf 46: Vývoj zadluženosti a stavu prostředků města a jím zřízených právnických osob (v tis. Kč), 2010-2020

Tabulka 58: SOUHRN - Vybrané ukazatele hospodaření města (v tis. Kč, pokud není uvedeno jinak)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel	8 454,0	8 428,0	8 355,0	8 332,0	8 352,0	8 360,0
Příjem celkem (po konsolidaci)	169 358,4	159 007,9	165 955,8	171 660,9	191 638,5	201 637,1
Úroky	348,4	230,7	157,3	167,0	102,1	6,1
Uhrazené splátky dl. a půjč. prostř. VZ	10 902,8	11 937,8	10 902,8	8 865,9	7 845,2	285,2
Dluhová služba celkem	11 251,2	12 168,5	11 060,1	9 032,9	7 947,2	291,2
Ukazatel dluhové služby (v %)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Průměr příjmů za poslední 4 roky	nesledovalo se	nesledovalo se	159 781,2	166 495,7	172 065,8	182 723,1
Zadluženost	nesledovalo se	nesledovalo se	17 440,6	8 574,7	729,5	444,3
Aktiva celkem	1 306 387,0	1 354 821,3	1 290 773,7	1 342 458,0	1 407 624,4	1 456 619,4
Cizí zdroje	146 941,2	144 404,4	72 198,3	62 903,0	62 556,9	38 372,3
Oběžná aktiva	134 165,8	152 514,5	94 417,2	102 121,4	116 874,2	110 248,4
Krátkodobé závazky	95 153,5	101 134,0	34 978,1	28 205,2	31 341,7	24 287,4
Stav na bankovních účtech	53 178,5	66 527,7	68 576,7	81 540,0	87 912,8	96 399,1
Stav na bankovních účtech zřízených PO	nesledovalo se	nesledovalo se	15 019,8	16 171,1	18 892,0	22 485,7
Zadluženost zřízených PO	nesledovalo se	nesledovalo se	0,0	0,0	0,0	0,0
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	nesledovalo se	nesledovalo se	0,1	0,1	0,0	0,0
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Poměr dluhové služby k celkovým příjmům	6,6%	7,7%	6,7%	5,3%	4,1%	0,1%
Podíl dluhu k průměru příjmů za 4 roky	X	18,29%	10,92%	5,15%	0,42%	0,24%
Celková likvidita	1,4	1,5	2,7	3,6	3,7	4,5

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor městského úřadu Červený Kostelec

Pro územní samosprávné celky platí **pravidlo rozpočtové odpovědnosti** (fiskální pravidlo): město hospodaří tak, aby výše dluhu nepřekročila 60 % průměrného ročního příjmu, počítáno za poslední 4 roky. Pokud samospráva nevyhoví, musí svoje nadměrné závazky snížit aspoň o 5 % ročně.

Ze srovnání níže je zcela patrné, že plnění tohoto pravidla není problém ani v Červeném Kostelci, ale ani v okolních městech. Nejblíže dosažení limitu pravidla má aktuálně město Broumov, ovšem zde v návaznosti na velmi vysokou investiční aktivitu v posledních letech i velmi aktivní využívání nabízených dotací.

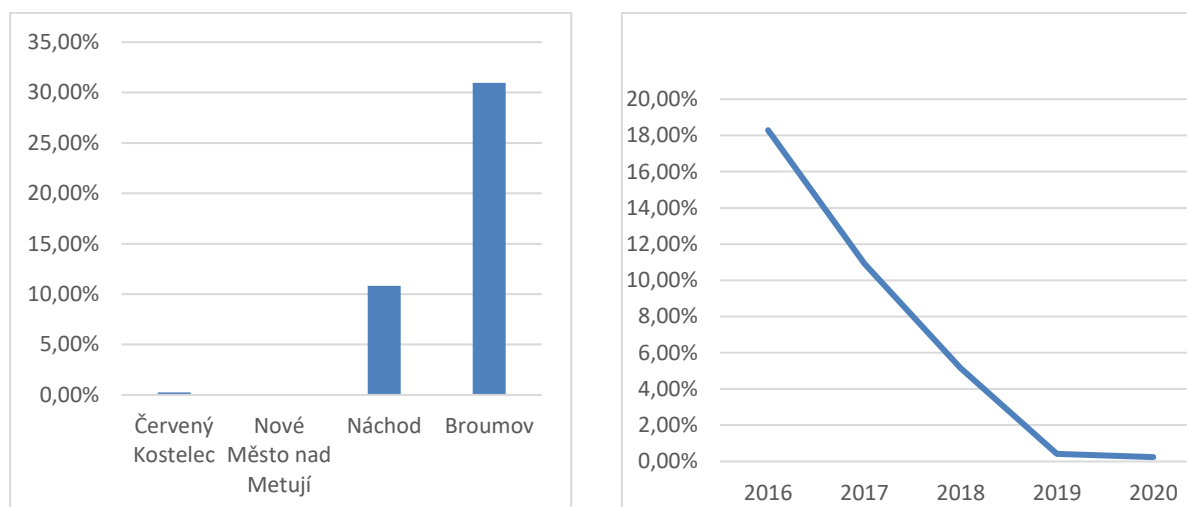
Tabulka 59: Plnění pravidla rozpočtové odpovědnosti vybraných měst (2020)

	Červený Kostelec	Nové Město nad Metují	Náchod	Broumov
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	0,24%	0,06%	10,81%	30,95%
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	2,63%	2,44%	3,81%	9,64%
Celková likvidita	4,54	2,70	3,44	2,89

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, <http://www.info.mfcr.cz/>

Graf 47: Pravidlo rozpočtové odpovědnosti – srovnání (v %, 2020); podíl dluhu k průměru příjmů v Červeném Kostelci (v %, 2016-2020)

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

9.4.4 SWOT analýza – správa města a hospodaření města

Tabulka 60: Dílčí SWOT analýza – správa města

Silné stránky	Slabé stránky
Úsporné hospodaření města a prakticky nulová úroveň zadluženosti	I přes realizaci množství investičních akcí, existence prostoru pro zvýšení investiční aktivity města
Nízká míra kriminality a objektivně i subjektivně vnímaná dobrá situace v oblasti bezpečnosti	Nedostatečné výsledky při získávání dotací, realizace některých dotovatelných projektů z vlastních zdrojů (bez dotací)
Zapojení do meziobecní spolupráce, partnerská města	
Příležitosti	Hrozby
Využití dotačních titulů k financování investic města	Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji města (tj. nutnost většího zapojení vlastních zdrojů)

10 Seznam hlavních zdrojů

- Český statistický úřad
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo vnitra
- Územní plán Červeného Kostelce
- Ředitelství silnic a dálnic
- Historický lexikon obcí ČR 1869 – 2005
- Městský úřad Červený Kostelec
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Územně identifikační registr ČR
- Registr ekonomických subjektů
- Národní památkový ústav
- Sčítání lidu, domů a bytů 2011
- Výroční zprávy ZŠ
- Školní vzdělávací programy MŠ
- Královéhradecký kraj v mapách
- Královéhradecký kraj - Chytrý region
- Centrum investic, rozvoje a inovací
- Mapový server Ministerstva pro místní rozvoj
- Geoportály a mapové aplikace státní správy

Internetové zdroje

<http://www.mapy.cz>

<https://www.google.com/maps/>

<http://www.cervenykostelec.cz/>

<https://www.chytryregion.cz/>

<https://rozvoj-cirihk.hub.arcgis.com/>

<https://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

<https://geoportal.gov.cz/web/guest/home>

<http://www.kladskepomezi.cz/>

<https://www.hkregion.cz/>

<http://www.nipos-mk.cz/>

<http://heis.vuv.cz/>

<http://monitor.statnipokladna.cz/>

<http://monumnet.npu.cz>

<https://mapy.vumop.cz/>

11 Tabulkové přílohy

Tabulka 61: Přehled evidovaných zemědělských podnikatelů Červeného Kostelce, rok 2020

IČO	Obchodní jméno	Adresa
86770756	Josef Mertlík	Olešnice 327, 54941 Červený Kostelec
68510802	Jaroslav Regner	Divadelní 434, 54941 Červený Kostelec
25268333	SILVA ČK, s.r.o.	5. května 805, 54941 Červený Kostelec
44499973	Jindřich Lukavský	5. května 805, 54941 Červený Kostelec
66288053	Jiří Duroň	Okružní 8, 54941 Červený Kostelec
71224947	Jan Šimek	Lhota za Červeným Kostelcem 19, 54941 Červený Kostelec
71219366	Jaromír Mertlík	Zemědělská 368, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec
45575649	Milan Tůma	Souběžná 231, Horní Kostelec, 54941 Červený Kostelec
46503471	Radomír Česenek	Bratří Čapků 260, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec
71183353	Hana Němcová	Na Strži 38, Horní Kostelec, 54941 Červený Kostelec
62731807	Oldřich Šolc	Na Strži 1079, 54941 Červený Kostelec
272566	MĚSTO Červený Kostelec	náměstí T. G. Masaryka 120, 54941 Červený Kostelec
69170291	Jiří Vít	Zemědělská 4, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec
40132692	Milan Hrstka	Souběžná 186, Horní Kostelec, 54941 Červený Kostelec
14544121	Jozef Vojtas	Olešnice 333, 54941 Červený Kostelec
48171158	Obchodní družstvo Impro	Končiny 111, 54941 Zábrodí
44438591	Pavel Kaněra	Na Strži 137, Horní Kostelec, 54941 Červený Kostelec
10490035	Jan Řezníček	Na Strži 46, Horní Kostelec, 54941 Červený Kostelec
12343498	Tomáš Diviš	Olešnice 52, 54941 Červený Kostelec
46522204	Adolf Lelek	Borek 338, 54941 Červený Kostelec
46522212	Vratislav Lelek	Borek 338, 54941 Červený Kostelec
75343886	Vlastimil Šavelka	17. listopadu 153, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec
3864588	Jana Faltová	Stolín 66, 54941 Červený Kostelec
69533148	Radek Teichman	Olešnice 48, 54941 Červený Kostelec
3889921	Filip Štěpánský	Náměrky 75, Bohdašín, 54941 Červený Kostelec
3927636	Jaroslav Kaněra	Bohdašín 62, 54941 Červený Kostelec
44438583	Petr Špulák	Horní Kostelec 279, 54941 Červený Kostelec
4046617	Oldřich Vít	Bratří Čapků 28, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec
74766996	Josef Kopecký	Olešnice 109, 54941 Červený Kostelec
68511116	Martin Matyska	Lhota za Červeným Kostelcem 31, 54941 Červený Kostelec
71154001	Monika Janečková	Stolín 44, 54941 Červený Kostelec
4136641	Josef Lexman	Olešnice 84, 54941 Červený Kostelec
4632613	Jiří Kubeček	Náchodská 213, 54941 Červený Kostelec
67473687	Ladislav Mikeš	Olešnice 110, 54941 Červený Kostelec
27526305	BOHEMIAN SEARESORT s.r.o.	Lhota za Červeným Kostelcem 261, 54941 Červený Kostelec
87637901	Miroslav Celba	Na Hrázi 893, 54941 Červený Kostelec
10490230	Zdeněk Kejzlar	Horní Kostelec 158, 54941 Červený Kostelec
16805496	Jiří Semerák	Bratří Čapků 22, Lhota za Červeným Kostelcem, Červený Kostelec

63186977	Iva Havlová	Horní Kostelec 136, 54941 Červený Kostelec
6929176	Josef Novotný	Horní Kostelec 61, 54941 Červený Kostelec
7021810	Josef Kment	Horní Kostelec 22, 54941 Červený Kostelec
68510101	Michal Nýč	Lhota za Červeným Kostelcem 273, 54941 Červený Kostelec
5149002	Michaela Tomancová	Koubovka 1196, 54941 Červený Kostelec
28810619	Pro-Charitu s.r.o.	17. listopadu 170, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec

Zdroj: <http://eagri.cz/>

Tabulka 62: Ubytovací zařízení v Červeném Kostelci, rok 2020

Ubytovací zařízení	Adresa	Počet lůžek
Hotel Černý Kůň	Boženy Němcové 67, Červený Kostelec	12
Hotel Šrejber	Nám. T. G. Masaryka 92, Červený Kostelec	17
Autokemp Brodský	Červený Kostelec	95
Tábořiště Špinka	Osada 2, Olešnice, Červený Kostelec	6
Letní areál Špinka - Hornická	Červený Kostelec	34
Apartmán Josef Vlček	Náchodská 1097, Červený Kostelec	6
Apartmány Bohdašín	Bohdašín 44, Červený Kostelec	12
Pension Roubenka	Horní Kostelec 12, Červený Kostelec	5
Penzion U Holzapfelů	Horní Kostelec 12, Červený Kostelec	6
Penzion U Pešků	Stolín 12, Červený Kostelec	26
Ubytování, Divadlo J. K. Tyla	Břetislava Kafky 573, Červený Kostelec	4
Apartmán na statku	Horní Kostelec 35, Červený Kostelec	8
Ubytování Červený Kostelec	Náchodská 1096, Červený Kostelec	4
Ubytovna Háčko	Manželů Burdychových 245, Červený Kostelec	14
Domov mládeže Červený Kostelec	Lhota za Červeným Kostelcem 333, Červený Kostelec	15
Chalupa Mertlík Špinka	Olešnice 94, Červený Kostelec	6
Chalupa Buko	Olešnice 58, Červený Kostelec	5
Rekreační domek Hruška	ul. Podlesná č. p. 235, Červený Kostelec - Horní Kostelec	6
Chata Červený Kostelec	Jiráskova 636, 549 41 Červený Kostelec	3
Chalupa Ještěrka	Zábrodí 1004, Červený Kostelec, 54941	17
Chaty u rybníka Brodský	U Brodského 1226, Červený Kostelec	31
Celkem 21 ubytovacích zařízení		332

Zdroj: www.mapy.cz, www.cervenokostelecko.cz, www.ckzije.cz

Tabulka 63: Stravovací zařízení a občerstvení v Červeném Kostelci, rok 2020

Stravovací zařízení a občerstvení	Adresa
Restaurace Divadlo	Komenského 537, Červený Kostelec
Restaurace Sport Sokolovna	Chrby 675, Červený Kostelec
Hotel Černý Kůň	Boženy Němcové 67, Červený Kostelec
Restaurace Na Maltě	5. května 198, Lhota za Červený Kostelec
Restaurace U Pešíků	Stolín 12, Červený Kostelec
Vodnická restaurace	Autokemp Brodský, Červený Kostelec
Hostinec u Aleny	Olešnice 137, Červený Kostelec
Cafe fabrika - pražírna kávy	Boženy Němcové 1195, Červený Kostelec
Cukrárna Romana Hankeová	Havlíčková 1175, Červený Kostelec
Kavárna Trees	17. listopadu 1270, Červený Kostelec
Vinotéka u Kocoura	Nám. T. G. Masaryka 28, Červený Kostelec
Beste Kebab House	Nám. T. G. Masaryka 23, Červený Kostelec
Kebab House	Sokolská 9, Červený Kostelec
Kavárna - čajovna Na Maltě	5. května 198, Lhota za Červený Kostelec
Road Bar Cafe	B. Němcové 44, Červený Kostelec
Bowling bar	B. Němcové 34, Červený Kostelec
Bufet u Kábrtů	Sokolská 257, Červený Kostelec
Kiosek na Špince	Osada 2, Olešnice 106, Červený Kostelec
Celkem 18	

Zdroj: www.cervenokostelecko.cz

12 Seznamy obrázků, tabulek a grafů

12.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Poloha Červeného Kostelce v ČR a v Královéhradeckém kraji	8
Obrázek 2: Znak, vlajka a pečeť Červeného Kostelce	8
Obrázek 3: Historická mapa Červeného Kostelce z 19. století s vyznačením současné hranice území a porovnání se současnou ortofotomapou	10
Obrázek 4: Zobrazení jednotlivých částí města Červený Kostelec a ZSJ	15
Obrázek 5: DPS v Nerudově ulici a DPS U Jakuba	42
Obrázek 6: Největší zaměstnavatel ve městě Červený Kostelec, Saar Gummi Czech s.r.o.	49
Obrázek 7: Rozdíl vzniklých a ukončených ekonomických subjektů dle ORP za rok 2019 a v březnu 2020	51
Obrázek 8: Skupiny půdních typů na území Červeného Kostelce	53
Obrázek 9: Hloubka půdy na území Červeného Kostelce	53
Obrázek 10: Stav pozemkových úprav v Červeném Kostelci v roce 2020	56
Obrázek 11: Průmyslové podniky Královéhradeckého kraje s více než 500 zaměstnanci, rok 2020	57
Obrázek 12: Průmyslová zóna v k. ú. Stolín	58
Obrázek 13: Tzv. Severní průmyslová zóna	58
Obrázek 14: Rozmístění ubytovacích zařízení v jednotlivých k. ú. Červeného Kostelce	61
Obrázek 15: Umístění turistického informačního centra a cyklotras v Červeném Kostelci a okolí	62
Obrázek 16: Turistické trasy v Červeném Kostelci a okolí	63
Obrázek 17: Podíl nezaměstnaných osob ve SO POÚ Červený Kostelec a okolních SO POÚ (stav k 9.9.2020).	66
Obrázek 18: Čistička odpadních vod Červený Kostelec	71
Obrázek 19: Kanalizační síť v Červeném Kostelci	72
Obrázek 20: Vodovodní síť v území	73
Obrázek 21: Silniční síť v Červeném Kostelci s vyznačením spojnic mezi komunikacemi	76
Obrázek 22: Silniční síť v Červeném Kostelci a okolí, dle kategorií	76
Obrázek 23: Přehled projektů Ředitelství silnic a dálnic v KH kraji pro rok 2021	77
Obrázek 24: Intenzita dopravy v Červeném Kostelci v roce 2016	78
Obrázek 25: Nová cyklostezka v průmyslové zóně Stolín (rok 2017)	79
Obrázek 26: Mapa rozmístění poskytovatelů zdravotnických služeb v Červeném Kostelci (rok 2020) ..	88
Obrázek 27: Služby poskytované Oblastní charitou Červený Kostelec k roku 2019	89
Obrázek 28: Sportovní zařízení v katastrálním území Červený Kostelec	94
Obrázek 29: Mapa umístění dětských hřišť a workoutového hřiště (provozovaných městem Červený Kostelec)	94
Obrázek 30: Studie obnovy parku A. B. Svojsíka, Červený Kostelec	95
Obrázek 31: Zdroje znečišťování za rok 2019 (okres Náchod)	102
Obrázek 32: Oblasti zásobování z jednotlivých zdrojů pitné vody v Červeném Kostelci	103
Obrázek 33: Opatření k ochraně půd, třídy ochrany zemědělských půd v území	104
Obrázek 34: Mapa erozní ohroženosti půd na území Červeného Kostelce (vodní erozí)	105
Obrázek 35: CHKO Broumovsko na území města Červený Kostelec a lokalizace památných stromů ..	106
Obrázek 36: Územní systém ekologické stability (ÚSES), liniové a plošné prvky v území	108
Obrázek 37: Záplavové území v Červeném Kostelci	109
Obrázek 38: Červený Kostelec - umístění zařízení pro Sběr a výkup odpadů a Sběrného dvora	113

12.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní údaje o Červeném Kostelci	9
Tabulka 2: Seznam památek na území města Červený Kostelec dle Národního památkového ústavu	11
Tabulka 3: Vzdálenost z Červeného Kostelce do vybraných měst	12
Tabulka 4: Přehled částí města a základních sídelních jednotek v Červeném Kostelci v roce 2020	14
Tabulka 5: Specifická hustota zalidnění v roce 2019 (k 31.12.)	16
Tabulka 6: Dílčí SWOT analýza – základní charakteristika města	17
Tabulka 7: Srovnání obvykle bydlícího a trvale bydlícího obyvatelstva v Červeném Kostelci v březnu 2011	19
Tabulka 8: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých částech Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2015	21
Tabulka 9: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2010 - 2019	22
Tabulka 10: Pohyb obyvatel ve městě Červený Kostelec a porovnání s vyššími správními celky (v roce 2019)	23
Tabulka 11: Porovnání vzdělanostní struktury s vyššími územními celky (v %)	31
Tabulka 12: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011	32
Tabulka 13: Porovnání národnostního složení obyvatel v roce 2001 a 2011	34
Tabulka 14: Dílčí SWOT analýza – obyvatelstvo	35
Tabulka 15: Struktura bytového fondu v Červeném Kostelci a v ČR v roce 2011	37
Tabulka 16: Struktura domovního fondu v Červeném Kostelci, v Královéhradeckém kraji a v ČR v roce 2011	37
Tabulka 17: Počet domů a bytů v jednotlivých ZSJ v roce 2011	38
Tabulka 18: Období výstavby nebo rekonstrukce domů	39
Tabulka 19: Počet rekreačních objektů v Červeném Kostelci v roce 2011	42
Tabulka 20: Dílčí SWOT analýza – bydlení	45
Tabulka 21: Přehled počtu ekonomických subjektů v Červeném Kostelci v letech 2013 - 2019 (k 31.12.)	46
Tabulka 22: Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou v roce 2019, dle počtu zaměstnanců	48
Tabulka 23: Největší zaměstnavatelé v Červeném Kostelci v roce 2020	49
Tabulka 24: Podnikatelské subjekty dle převažující činnosti (k 31. 12. 2019)	50
Tabulka 25: Druhy pozemků, územní srovnání Červeného Kostelce a vyšších územ. celků, k 31.12.2019 (v %)	55
Tabulka 26: Největší zaměstnavatelé v průmyslu v Červeném Kostelci v roce 2019	57
Tabulka 27: Největší zaměstnavatelé ve službách v roce 2020	59
Tabulka 28: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v evidenci Úřadu práce, podíl nezaměstnaných osob, územní srovnání (k 31.12.2020)	67
Tabulka 29: Červený Kostelec, počet uchazečů o zaměstnání a počet volných pracovních míst v evidenci úřadu práce v letech 2015 - 2020 (vždy k 31.12.)	68
Tabulka 30: Dílčí SWOT analýza – hospodářství	70
Tabulka 31: Vodné a stočné v Červeném Kostelci v roce 2020, srovnání cen vybraných obcí KHK	74
Tabulka 32: Technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci a Královéhradeckém kraji v roce 2011	75
Tabulka 33: Počet přímých autobusových spojů z/do Červeného Kostelce	80
Tabulka 34: Počet přímých vlakových spojů z/do Červeného Kostelce	80

Tabulka 35: Dílčí SWOT analýza – infrastruktura	81
Tabulka 36: Přehled počtu základních škol a počtu tříd v Červeném Kostelci v letech 2008, 2013 a 2019	83
Tabulka 37: Přehled počtu žáků ve školním roce 2018/2019 v ZŠ V. Hejny a v odloučené ZŠ Horní Kostelec	84
Tabulka 38: Přehled poskytovatelů zdravotnických služeb v Červeném Kostelci v roce 2020 (dle oborů)	88
Tabulka 39: Tradiční festivaly v Červeném Kostelci	92
Tabulka 40: Členská základna TJ a SK Červeného Kostelce sdružených pod Českou unií sportu Náchodsko, (k 31.12.2019)	96
Tabulka 41: Sportovní organizace ve městě a počet jejich členů (rok 2020)	98
Tabulka 42: Přehled spolků a sdružení působících na území města (rok 2020)	100
Tabulka 43: Přehled církví působících ve městě (rok 2020)	100
Tabulka 44: Dílčí SWOT analýza – občanská vybavenost	101
Tabulka 45: Památné stromy Červeného Kostelce	107
Tabulka 46: Množství sebraného odpadu ve městě Červený Kostelec v roce 2020	111
Tabulka 47: Dílčí SWOT analýza – životní prostředí	114
Tabulka 48: Městem zřizované organizace a jejich hlavní předmět činnosti	116
Tabulka 49: Organizace, v nichž má město podíl	116
Tabulka 50: Rozvaha města netto, v tis. Kč, zaokrouhleno (2013-2020)	118
Tabulka 51: Příjmy a výdaje rozpočtu města, netto (v tis. Kč)	120
Tabulka 52: Struktura rozpočtových příjmů města (netto) v tis. Kč	122
Tabulka 53: Srovnání příjmů Červeného Kostelce v přepočtu na obyvatele s okolními městy (2015-2020)	123
Tabulka 54: Struktura rozpočtových výdajů města (netto) v tis. Kč	124
Tabulka 55: Nejvýznamnější investice (z hlediska objemu prostředků) v tis. Kč (2015-2020)	126
Tabulka 56: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2015-2020	127
Tabulka 57: Hlavní parametry zadluženosti a dluhové služby města, 2013-2020 (v tis. Kč, zaokrouhleno)	127
Tabulka 58: SOUHRN - Vybrané ukazatele hospodaření města (v tis. Kč, pokud není uvedeno jinak)	129
Tabulka 59: Plnění pravidla rozpočtové odpovědnosti vybraných měst (2020)	129
Tabulka 60: Dílčí SWOT analýza – správa města	130
Tabulka 61: Přehled evidovaných zemědělských podnikatelů Červeného Kostelce, rok 2020	132
Tabulka 62: Ubytovací zařízení v Červeném Kostelci, rok 2020	133
Tabulka 63: Stravovací zařízení a občerstvení v Červeném Kostelci, rok 2020	134

12.3 Seznam grafů

Graf 1: Podíl jednotlivých částí města na celkové rozloze Červeného Kostelce v roce 2011	15
Graf 2: Hustota zalidnění (počet obyvatel/km ²) v letech 2007, 2013 a 2020 (k 1.1.)	16
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel v Červeném Kostelci od roku 1869 do roku 2011 (k 31. 12.)	18
Graf 4: Vývoj počtu obyvatel města Červený Kostelec mezi lety 2010 a 2019 (k 31. 12. daného roku)	19
Graf 5: Počet trvale bydlících obyvatel dle jednotlivých částí města v roce 2015 (k 31.12.)	20
Graf 6: Srovnání počtu obyvatel v částech města v letech 1869, 2001 a 2015 (k 31.12.)	21
Graf 7: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2010 - 2019 (přirozený a migrační přírůstek)	23
Graf 8: Vývoj počtu obyvatel v obcích POÚ Červený Kostelec (1.1.2010 – 31.12.2019)	24
Graf 9: Zastoupení věkových skupin obyvatel Červeného Kostelce v letech 2010 a 2019 (k 31.12.)	25
Graf 10: Věková struktura obyvatel Č. Kostelce a vyšších územních celků v roce 2019 (v %)	26
Graf 11: Struktura obyvatel Nového Města n. M. podle věku v letech 2010 a 2019 (k 31.12.)	26
Graf 12: Průměrný věk obyvatel ve vybraných statistických jednotkách v letech 2012 a 2019 (údaje k 31. 12.)	28
Graf 13: Průměrný věk obyvatel Červeného Kostelce a vybraných obcí okresu Náchod (v letech 2012 a 2019)	28
Graf 14: Index stáří Červeného Kostelce a vyšších správních celků, (porovnání v letech 2012 a 2018)	29
Graf 15: Podíl mužů a žen v populaci Červeného Kostelce a vyšších územních celků (2019)	30
Graf 16: Obyvatelstvo Červeného Kostelce podle nejvyššího dokončeného vzdělání v roce 2011	30
Graf 17: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011	31
Graf 18: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011	32
Graf 19: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011	33
Graf 20: Struktura obyvatel města dle náboženství v roce 2011 (SLDB 2011)	34
Graf 21: Počet domů a obyvatel v Červeném Kostelci mezi lety 1869 a 2011	36
Graf 22: Srovnání stáří domů v Červeném Kostelci	39
Graf 23: Počet dokončených bytů v Červeném Kostelci v letech 2009 – 2019	40
Graf 24: Podíl zastavěných ploch a nádvoří v Červeném Kostelci a v okolních obcích v roce 2019 (v %)	41
Graf 25: Registrované a aktivní podnikatelské subjekty v roce 2019 dle právní formy	47
Graf 26: Podniky Červeného Kostelce se zjištěnou aktivitou, podíl dle právní formy v roce 2019 (k 31.12.)	47
Graf 27: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství v Červeném Kostelci (rok 2011)	52
Graf 28: Druhy pozemků a vývoj jejich podílů v půdním fondu Červeného Kostelce mezi lety 1993 a 2019	54
Graf 29: Podíl zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011	64
Graf 30: Podíl nezaměstnaných osob (v %), za roky 2016 – 2020 (vždy k 31.12.)	65
Graf 31: Podíl nezaměstnaných osob (v %) ve vybraných obcích, v roce 2018 a 2020 (k 31.12.)	67
Graf 32: Vyjíždka pracujících z Červeného Kostelce v roce 2011	69
Graf 33: Dojíždka pracujících do Červeného Kostelce v roce 2011 v %	69
Graf 34: Vývoj počtu dětí v předškolních zařízeních Červeného Kostelce v letech 2009 - 2015	83
Graf 35: Hlavní směry vyjíždky studentů a učňů z Červeného Kostelce v roce 2011	86
Graf 36: Dojíždka studentů a učňů do škol v Červeném Kostelci v roce 2011	87
Graf 37: Podíl jednotlivých druhů odpadu v roce 2020	112
Graf 38: Vývoj aktiv a dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč)	119

Graf 39: Vývoj plnění rozpočtu města v letech 2013 - 2020	120
Graf 40: Výsledné saldo rozpočtu v % k rozpočtovým příjmům	121
Graf 41: Struktura rozpočtových příjmů města	122
Graf 42: Rozpočtové příjmy vybraných měst na jednoho obyvatele (netto), v tis. Kč	123
Graf 43: Rozpočtové výdaje Červeného Kostelce	124
Graf 44: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele (v tis. Kč), 2015-2020	125
Graf 45: Vývoj obsluhy dluhu města (v tis. Kč), 2013-2020	128
Graf 46: Vývoj zadluženosti a stavu prostředků města a jím zřízených právnických osob (v tis. Kč), 2010-2020	128
Graf 47: Pravidlo rozpočtové odpovědnosti – srovnání (v %, 2020); podíl dluhu k průměru příjmů v Červeném Kostelci (v %, 2016-2020)	130